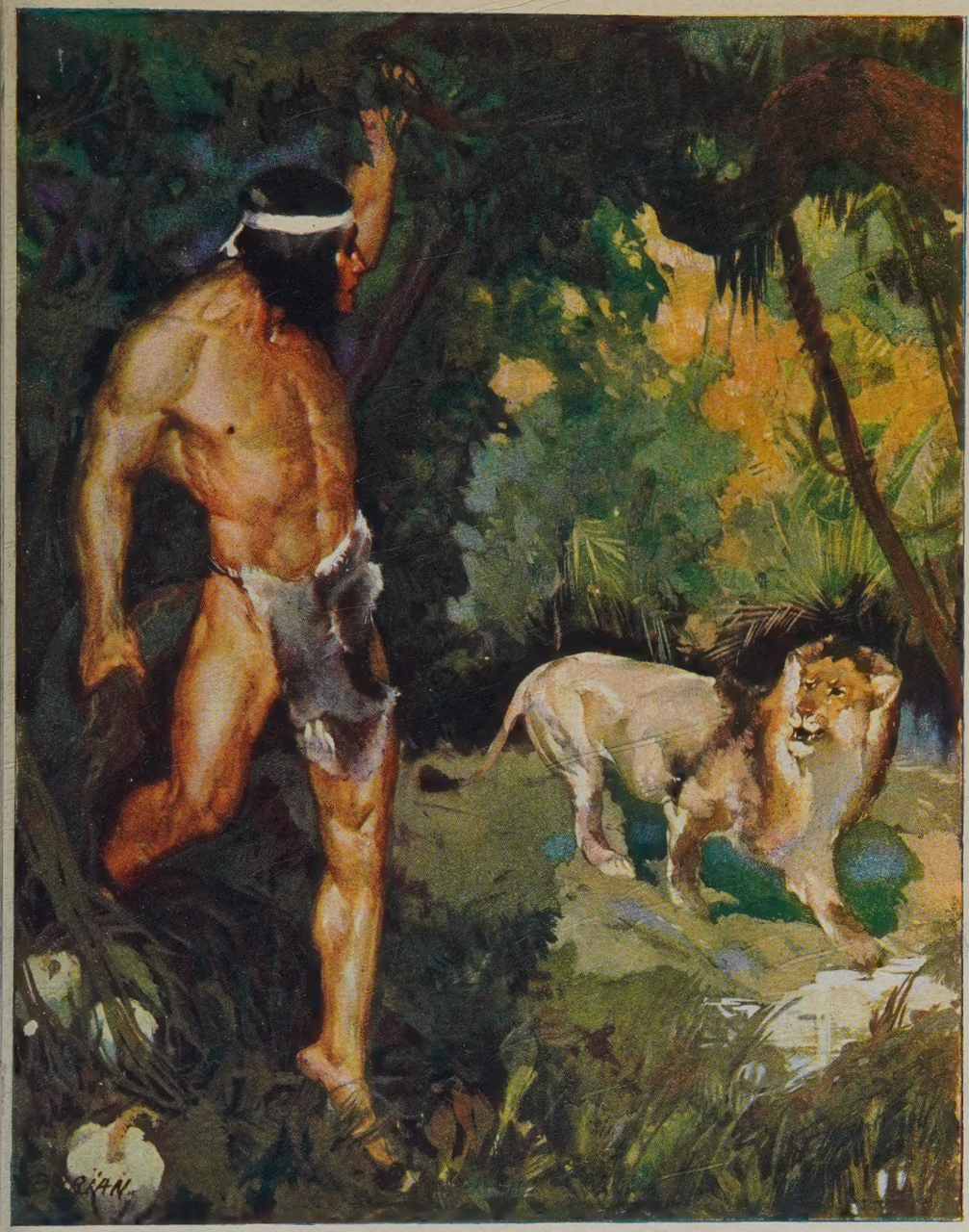

E. RICE BURROUGHS:

TARZAN MEDZI OPICAMI

ÚSTREDNÉ ROBOTNÍCKE KNIHKUPECTVO, NAKLADATEĽSTVO A ANTIKVARIÁT
(A. SVĚCENÝ) PRAHA II., HYBERNSKÁ ULICA ČÍS. 7.

EDGAR RICE BURROUGHS:

TARZAN MEDZI OPICAMI

POSLOVENČIL
A VYSVETLIVKAMI OPATRIL
JUR BABKA

S PÔVODNÝMI ILLUSTRÁCIAMI
STAN. HUDEČKA

1 9 2 2
ÚSTREDNÉ ROBOTNÍCKE KNIHKUPECTVO, NAKLADATEĽSTVO
A ANTIKVARIÁT (ANT. SVĚCENÝ) V PRAHE

MADE IN
CZECHOSLOVAKIA

NÁKLADOM
ÚSTREDNÉHO ROBOTNÍCKEHO
KNIHKUPECTVA A NAKLADATEĽSTVA
(ANTON SVĚCENÝ) V PRAHE II., HYBERNSKÁ 7
TLAČILA KNIHTLAČIAREŇ ROBOTNÍCKEHO
DRUŽSTVA TLAČIARSKEHO V PLZNI,
ROŽMBERSKÁ 1

568

KAPITOLA I.

NA ŠÍRE MORE.

Toto vypravovanie počul som od kohosi, kto nemal vlastne v úmysle vypravovať ho ani mne, ani komukoľvek inému. Za jeho počiatok môžem ďakovať svodnému vlivu starého vína, ktoré silne pôsobilo na rozprávajúceho. I to je pravdou, že som behom nasledujúcich dní, v ktorých vypravovanie pokračovalo, mal veľkú nedôveru k pravdivosti tejto historie.

Keď môj spolustolovník zbadal, že mi povedal príliš mnoho, a že ja ešte stále pochybujem o tom, čo mi rozprával, jeho pošetilá pýcha zaujala miesto starého vína a priviedla ho k tomu, aby vylovil aj písané doklady, skladajúce sa z kusu plesnivého pergamenu a zo stručnej, suchej zprávy britského ministerstva osád, ktoré potvrdzovaly hlavné body jeho pozoruhodného vypravovania.

Žlté, zplesnivelé stránky denníku toho muža, ktorý už dávno zomrel, a zprávy ministerstva osád shodujú sa úplne s vypravovaním môjho spoločníka a preto Vám podávam túto historiu tak, ako som ju sostavil z týchto niekoľko prameňov.

* * *

Mladý anglický šľachtic, ktorého budeme nazývať John Clayton lord Greystoke, bol poverený zvlášte delikátnym vyšetrovaním pomerov v britskej osade, nachádzajúcej sa na západnom africkom pobreží, z ktorého domorodých obyvateľov iná europská veľmoc násilne rekrutovala vojakov do svojho domorodého vojska, ktorého používala k bezohľadnému sháňaniu gumy a slonoviny medzi divými kmeňami podĺž Konga a Aruwimi.

Domorodci, ktorí obývali anglickú osadu, si sťažovali, že mnoho mladých mužov bolo vylákané z domova krásnymi a

svodnými sľubami, ale že málo kto z nich, ba skoro žiadny sa nikdy nevrátil ku svojím rodinám.

Angličania v Afrike žijúci šli ešte ďalej, tvrdiac, že títo čierni úbožiaci boli držaní v skutočnom otroctve od tých čias, keď vypršala ich povinnosť. Lebo vtedy boli podvádzaní svojimi bielymi dôstojníkmi, ktorí im vravievali, že musia ešte slúžiť niekoľko rokov.

A tak ministerstvo osád menovalo Johna Claytona na nové miesto v Britskej Západnej Afrike, ale jeho dôverné inštrukcie nariaďovaly mu dôkladné vyšetrenie nepočestného jednania, ktorého sa dopúšťali dôstojníci spriatelenej europskej mocnosti na čiernych britských poddaných.

Clayton bol typom Angličana, akého radi združujeme najvznešenejšími spomienkami na tisícich bitevných poliach — silný, duševne, mravne i fyzický nezženštilý muž.

Bol nadprostrednej postavy. Oči mal sivé, ťahy pravidelné a výrazné. Jeho jednanie bolo jednaním človeka dokonale zdravého. To bolo vlivom tých rokov, ktoré prežil v armáde.

Keď sa dozvedel o svojom menovaní, bol súčasne i príjemne prekvapený i uľaknutý. Povýšenie, ktoré bolo dobre zaslúženou odmenou za úzkostlive presnú a obratnú službu, zdalo sa mu prvým stupňom k miestam väčšej dôležitosti a zodpovednosti; ale s druhej strany — Clayton sa oženil so slečnou Alicou Rutherfordovou sotvá pred troma mesiacmi a bola to práve myšlienka, že bude musieť túto nežnú ženičku vziať sebou do nebezpečia a samoty tropickej Afriky, ktorá ho skľučovala a desila.

K vôli nej chcel sa vzdať svojho poslania, ale ona nedovolila. Naopak práve stála na tom, aby ho prijal a ovšem aj na tom, aby ju vzal so sebou.

Vieme len toľko, že jednoho krásneho májového rána r. 1888 John lord Greystoke a lady Alica odplávali z Doweru do Afriky. O mesiac potom dostihli Freetown, kde najali malé plachetné plavidlo »Fuwaldu«, ktorá bola určená k tomu, aby ich zaviezla do záhuby.

Lebo od tých čias lord Greystoke a lady Alica zmizli zrakom i pamäti všetkých, ktorí ich znali.

»Fuwalda«, malá bárka (loďka) o jednom stu tún, bola loďou toho typu, aký sa často vyskytuje pri pobrežnom obchode v južnom Atlantickom oceáne, s mužstvom, pozostávajúcim z vyvrheľov mora — nepovešaných vrahov a hrdlorezov všetkých národností i všetkých rás svetových.

»Fuwalda« nerobila v tomto ohľade výnimku. Jej dôstojníci boli osmahlí lamželezovia, nenávidiaci mužstvo a nenávidení ním. Kapitáň, ačkoľvek bol dokonalý námorník, bol veľmi ukrutným voči mužstvu. Znal, alebo aspoň užíval len dvoch dôvodov pri jednaní s ním, a to konca lana (= hrubého lodného povrazu) a revolveru — a veru je nie pravdepodobné, že by pestrá sberba, ktorú mal na lodi, bola pochopila aj niečo iného.

A tak už druhého dňa po opustení freestownského prístavu boli John Clayton a jeho mladá žena na palube »Fuwaldy« svedkami výstupov, o ktorých sa domnievali, že sa prevádzajú len v lacných vydaniach norských noviel.

Dvaja námorníci umývali palubu »Fuwaldy«; prvý dôstojník bol v službe a kapitáň sa zastavil, aby pohovoril s Johnom Claytonom a s lady Alicou.

Oba mužovia pracovali za touto spoločnosťou, ktorá stála obrátená k nim chrbtom a blížili sa stále bližšie a bližšie, až sa jeden z nich ocítil tesno za kapitáňom.

Ale práve v tom okamihu sa dôstojník obrátil, chtiac opustiť lorda Greystokea a lady Alicu a naraziac na námorníka, roztiahol sa ako dlhý tak široký na palube, prevrátil nádobu so špinavou vodou, takže bol ňou celý postriekaný.

Na okamih bola táto scéna smiešnou; ale len na okamih. Lebo kapitáň skočil okamžite na nohy, vychrlil zo seba celú salvu hroznych kliatob a súc celý rozpálený hanbou i hnevom, srazil námorníka strašnou ranou k zemi.

Tento muž bol malej postavy a skoro už starec, tak že surovosť tohoto skutku tým viac vynikla. Druhý námorník však nebol ani starý ani malý. Bol to obrovský chlap, medvedej sily, s velikými, hrubými fúzami a so silným, býčim hrdlom, zasadeným medzi mohutnými plecami.

Keď videl, že sa jeho súdruh svalil na zem, prikrčil sa a s temným zavrčaním skočil po kapitáňovi, ktorý klesol pod jeho strašnou ranou na kolená.

Zčervenalá tvár kapitáňova zbledla, lebo to bola zjavná vzpura a vzpuru skrotil už neraz pred tým vo svojom brutálnom živote. Bez toho, že by sa bol znovu vzchopil, vytrhol z vrecka revolver a vystrelil rovno do ohromnej hory svalov, ktorá sa pred ním týčila. Ale práve tak rýchly, ako on, bol aj John Clayton a zazrúc zbraň, ktorá sa v slnci zajagala, srazil kapitáňovi ruku, takže guľka, ktorá bola určená námorníkovým prsiam, zasiahla miesto nich len jeho nohu.

Kapitáň sa chcel na neho hnevive oboriť, ale rozmysliac si vec dôkladnejšie, obrátil sa na podpätku a zamračiac sa, odišiel bez slova. Nestálo to za to, aby sa protivil anglickému úradníkovi, už z toho dôvodu, poneváč rameno kráľovnino siahalo ďaleko a vládlo hrozným trestajúcim nástrojom, ktorého moc znal kapitáň dobre — anglickým válečným loďstvom, ktoré vedelo ďaleko dosiahnuť.

Oba námorníci sa medzi tým zdvihli so zeme a starší muž pomohol svojmu postrelenému súdruhovi postaviť sa na nohy. Veliký chlapík, ktorý bol známy medzi svojimi súdruhami pod menom Čierny Michal, proboval svoju nohu opatrne a presvedčiac sa, že unesie ťarchu jeho tela, obrátil sa ku Claytonovi a poďakoval mu niekoľkými mrzutými slovami.

Nevideli ho potom niekoľko dní. Kapitáň tiež nevravel s nimi mimo niekoľko mrzutých zavrčaní, keď už bol prinútený im odpovedať. Obedovávali síce v dôstojníckej kabíne práve tak, ako pred tou príhodou, ale kapitáň vedel vždy tak zariadiť vec, že mu jeho služba nedovoľovala obedovať s nimi v ten istý čas.

To síce úplne vyhovovalo ich túžbam, ale malo to zase tú nevýhodu, že ich to celkom izolovalo od života na malej lodi. Bolo im jednoducho nemožno, aby sledovali jeho denné udalosti, ktoré mali onedlho vyvrcholiť v krvavú tragédiu.

Druhého dňa po zranení Čierneho Michala prišiel Clayton na palubu práve v tom okamihu, keď štyria námorníci odnášali s paluby bezvládne telo muža, medzi tým, čo prvý dôstojník,

držiac v ruke ťažký zabijak, stál, pozerajúc uprene na malú skupinu zamračených plavcov.

Clayton sa netázal po ničom — nebolo to skutočne ani potrebné — a druhého dňa, keď sa zjavily na obzore veliké obrysy anglickej válečnej lodi, rozhodol sa napolo, že bude žiadať kapitáňa, aby on i jeho žena boli dopravení na jej palubu. Lebo čím ďalej, tým viac rástly jeho obavy, že na »Fuwalde«, stíchlej a mračnej, musí ich potkať neaké nešťastie.

O poludní priblížili sa k anglickej lodi na doslech, ale keď sa Clayton rozhodol požiadať kapitáňa, aby ich odpravil na jej palubu, náhle sa mu predstavila smiešnosť takej žiadosti. Ako mal vysvetliť a odôvodniť dôstojníkovi, veliacemu lodi Jej Veličenstva, svoj návrat tým istým smerom, ktorým práve odchodil?

A tak Greystoke nežiadal, aby bol prevedený britskou válečnou loďou a pozde odpoludnia zazrel ešte jej sťažne, ktoré mizly na obzore. Ale práve vtedy sa dozvedel niečo, čo potvrdilo i jeho najväčšie obavy a čo ho prinútilo, že preklial svoju nepravú pýchu, ktorá mu zabránila, aby nehľadal ochrany pre svoju mladú ženu pred niekoľko hodinami, keď bola ešte v dosahu ochrany, ktorá teraz zmizla navždy.

Bolo asi okolo štvrtej hodiny odpoludnia, keď sa k miestu, kde stáli Clayton a jeho žena, pozorujúc miznúcu válečnú loď, priblížil onen malý a starý námorník, ktorý bol pred niekoľko dňami srazený kapitáňom k zemi. Tento starý chlapík čistil mosadzné zábradlie a keď dospel až tesne ku Claytonovi, riekol tlumeným hlasom:

»Ten na to doplatí, tu na tejto samej lodi. Zapište si to za uši, pane. Ten na to doplatí.«

»A čo tým myslíte, priateľu?« otázal sa ho Clayton.

»No a či ste nevidel, čo sa chystá? Ešte ste nepočul o tom, že to diablovo plemäno — to jest kapitáň a jeho dôstojníci, vytĺkli už duše z polovičky mužstva? Včera dve rozbité palice a dnes tri. Čierny Michal behá zrovna tak dobre ako prv a on neni žiadon vôl, aby to sniesol. Zapište si to za uši, pane.«

»Mienite tým, priateľu, že mužstvo osnuje vzpuru — nie?« otázal sa Clayton.

»Vzpuru?« zvolal starý námorník. »Oni osnujú vraždu, pane, tak je to, a zapište si to za uši, pane!«

»Kedy?«

»Už sa to blíži, pane, už sa to blíži, ale ja vám nepoviem, kedy to príde. Už som vám toho beztak povedal zatratene mnoho. Hm — vy ste bol k nám dobrý toho dňa a ja som myslel, že to bude len v poriadku, keď vás budem varovať. Ale držte jazyk za zubami a keď počujete streľbu, radšej siďte dolu a ostaňte tam, až bude koniec. — To je všetko. Len držte jazyk za zubami, lebo vám tiež pustia olovenú slivku medzi rebrá. Zapište si to za uši, pane.«

A starý námorník sa dal znovu do čistenia zábradlia a zmizol chytro s miesta, kde stáli manželia Claytonovci.

»To je prekliate rozkošná vyhliadka do budúcnosti,« riekol Clayton.

»Mal by ste, Johne, ihneď varovať kapitáňa,« odvetila Alica. »Možno, že by sa tomu nešťastiu dalo ešte zabrániť.«

»To by som mal urobiť, a predsa z naprosto sobeckých zámerov som opravdu naklonený, držať jazyk za zubami.«

»Vašou povinnosťou je len jedna vec, Johne, a to chrániť zákonom určenú autoritu. Keby ste nevaroval kapitáňa, budete spoluvinníkom všetkého toho, čo bude nasledovať, práve tak, ako čo by ste sa zúčastnil spiknutia.«

»Vy mi nerozumiete, drahá,« odpovedal Clayton. »Ja myslím pri tom na vás — to je mojou prvou povinnosťou. Kapitáň bol sám príčinou toho, že sa priviedol do takej situácie, a prečo by som mal vydávať svoju ženu nepomysliteľným hrôzam len preto, aby som ho zachránil pred následkami jeho vlastného jednania?«

»Povinnosť je povinnosť, drahý manželu, a tú nemôže zvrátiť žiadne uvažovanie podobného druhu.«

»Dobre. Nech sa stane dľa vašej žiadosti, Alica,« odpovedal lord, usmievajúc sa.

To povediac, prešiel bezstarostne po schodoch ku kajute kapitáňovej a zaklopal na jeho dvere.

»Ďalej!« zamumlal hlbokým hlasom tento nevľúdny dôstojník.

A keď Clayton vstúpil a zavrel za sebou dvere, riekol:
»No?«

»Prišiel som, aby som vám sdelil obsah rozmluvy, ktorú som dnes počul, ponevač cítim, že keď by na tom aj ničoho nebolo, bude dobre, aby ste bol vopred na všetko prichystaný. Zkrátka, vaše mužstvo kuje vzpuru.«

»To je lož!« zareval kapitáň. »A jestli sa budete ešte miešať do vecí, do ktorých vás nič, následky si pripíšte sám. Mňa je celkom nič do toho, či ste anglický lord, alebo kto iný. Na tejto lodi som ja kapitáňom a od terajška nestrpím, aby ste strkal svoj všetečný nos do mojich záležitostí.«

Greystoke stál nepohnute, pozerajúc na rozvztekleného muža pokojným pohľadom.

»Kapitáň Bittings!« prerieknol konečne ospale. »Dovolte, aby som vás úprimne uistil, že ste kus starého osla.«

Na to sa odvrátil a opustil kapitáňovu kajutu svojím obvyklým ľahostajným spôsobom, ktorý by skôr vzbudzoval hnev muža rázu Bittingsovho, než aby ho primäl k premýšľaniu.

»No, Alica,« riekol Clayton, keď sa zase vrátil ku svojej žene, »keby som sa nebol namáhal, mohol som si usporiť trochu nadávok. Ten chlap je naprosto nevďačné stvorenie. Skočil na mňa v pravom slova smysle ša besný pes. Nech sa dá obesiť i s jeho starým korábom. Prvou vecou ovšem teraz bude, aby som išiel do našej kajuty a prezrel svoje revolvere. Len to ľutujem, že sme pušky a strelivo umiestnili v sklade s ostatnou batožinou.«

Ale keď prišli do svojej kajuty, zbadali, že je vo veľkom neporiadku. Po podlahe váľalo sa ich šatstvo a prádlo, vyťahané z ich kufríkov a bedien, ba i pokryvky na ich posteliach boly na kusy roztrhané.

»Niekto sa patrne zaujímal o náš majetok viac, ako my sami,« riekol Clayton. »To by som rád vedel, po čom sliedil ten darebák. Pozrime, čo nám chybí.«

Podrobná prehliadka ukázala, že nebolo odcudzené nič iného, ako Claytonove oba revolvere a nepatrná zásoba streliva, ktorú pri nich držal.

»To sú práve veci, ktoré by som si bol najradšej žiadal, aby nám ponechali,« riekol Clayton.

»Čo budeme teraz robiť, Johne?« spýtala sa ho žena. »Nechcem už od vás, aby ste išiel znovu ku kapitánovi, lebo nechcem, aby ste bol znovu urážaný. Možno, že jedinou spásou pre nás bude, keď zachováme úplne nestranné stanovisko. Ak sa dôstojníkom podarí premôcť vzpuru, nemáme sa čoho obávať; ak ale zvíťazia vzbúrenci, máme slabú nádej práve v tom, že sme sa im neprotivili a že sme neboli proti nim.«

»To je pravda, Alica. Budeme sa držať zlatej strednej cesty.«

A keď sa dali znovu do usporiadania svojej kajuty, Clayton a jeho žena spozorovali prúžok papieru, ktorý vyčnieval zpod dvier. Keď sa Clayton sohnul, aby ho zdvihol, užasol, lebo sa papierik posunoval stále do kajuty a tak zistil nad všetku pochybnosť, že ho niekto za dverami postrkuje dnu.

Rýchle a tíško pristúpil ku dverám, ale keď dosiahol kľučku a chcel ich razom otvoriť, ruka jeho ženy zachytila jeho päsť.

»Nie, Johne,« zašeptala. »Nechcú byť videní a preto ich nepokúšajme. Nezabúdajte na to, že sa musíme držať zlatej strednej cesty.«

Clayton sa usmial a spustil ruku. Tak stáli, hľadiac na kus papieru, až konečne zostal ležať bez pohnutia pri samých dverách z vnútra izby. Clayton sa sohnul a zdvihol ho. Bol to kus špinavého, bieleho papieru, farbave složeného do štvorca. Otvoriac ho, našli v ňom krátku zprávu, napísanú neobratným písmom, ktoré svedčilo o tom, že jeho pisár nebol zvyklý príliš mnoho písať.

Bola to výstraha, varujúca manželov Claytonovcov, aby neprezradili ztratu revolverov a aby nevraveli nikomu nič o tom, čo im starý námorník rozprával — pod trestom smrti.

»To si myslím, že budeme hodní,« riekol Clayton so žalostným úsmevom na ústach. »Všetko, čo teraz môžeme urobiť, je, sadnúť si pekne spolu a čakať, čo príde.«

KAPITOLA II.

DOMOV V DIVOČINE.

A veru, že nemuseli dlho čakať! Nasledujúceho rána, zrovna keď Clayton vystupoval na palubu, aby vykonal svoju obvyklú prechádzku, zavznela strelná rana, za ňou druhá a tretia.

Výjav, ktorý sa naskytol jeho zraku, keď sa rozhliadol dookola, potvrdil jeho obavy. Celé pestrobarevné mužstvo »Fuwaldy« s Čiernym Michalom v čele bojovalo proti malému hlúčku dôstojníkov na palube.

Po prvých výstreľoch dôstojníkov sa mužstvo rozbehlo, hľadajúc úkrytu, a opakovalo z krytých miest za stožiarmi i za domkom kormidelníka palbu piatich mužov, ktorí boli nenávidenými zástupcami autority na lodi. Dvaja zo vzbúrencov padli, trafení výstrelmi kapitáňovho revolveru.

Keď padol prvý dôstojník tvárou napred, na povel Čierneho Michala napadli krvežížniví lotri ostatných štyroch. Loďné mužstvo vedelo si opatriť len šesť strelných zbraní, tak že väčšina z nich bola ozbrojená len loďnými hákami, sekerami a železnými drúkami. Kapitáň vypálil všetky rany zo svojho revolveru a nabíjal ho znovu práve v tom okamihu, keď mužstvo prešlo k útoku. Revolver druhého dôstojníka vypovedal službu, tak že len dve strelné zbrane mohly čeliť vzbúrencom, ktorí sa rýchle blížili ku dôstojníkom, davším sa na ústup pred rozzúrenou tlupou.

Mužstvo dostihlo dôstojníkov, sotvá sa im podarilo ustúpiť tucet krokov. Sekera, vedená rukama obrovského černocha, rozpoltila kapitáňovu hlavu od čela až ku brade a za okamih potom boli aj ostatní dôstojníci skolení, mrtví, alebo smrtelne zranení tuctami rán sečných, bodných i strelných.

Krátke a strašné bolo dielo vzbúrencov na »Fuwalde« a po celý ten čas stál John Clayton na schodišti, vedúcom ku kajutám, opierajúc sa nedbale o zábradlie a bafajúc zamyslene zo svojej krátkej fajky, ako by sa prizeral neakému ľahostajnému zápasu v kriket*). Keď klesnul k zemi aj posledný dôstojník, napadlo mu, že by sa mal vrátiť ku svojej žene prv, než by ju tam zastihli samotní niektorí jednotlivci z mužstva. Ale keď sa obrátil, aby sišiel dolu schodíkami, zarazil sa, lebo zazrel svoju ženu, ktorá stála tiež na schodoch takrečeno pri jeho boku.

»Ako dávno ste tu, Alica?«

»Od samého začiatku,« odpovedala. »Aké je to strašné. Johne. Ach — aké je to strašné. Čo nás môže očakávať v rukách takých zločincov?«

»Raňajky. Ja aspoň dúfam,« odpovedal, usmievajúc sa statočne, aby rozohnal jej hrozný strach. »Konečne,« dodal, »pôjdem a spýtam sa ich. Poďte so mnou, Alica. Nesmieme dopustiť, aby prišli na myšlienku, že sa k nám nemusia chovať zdvorile.«

Medzi tým mužstvo obklopilo mrtvých a ranených dôstojníkov a bez súcitu počalo ich hádzať s lode do mora.

Keď jedon z mužstva zazrel približujúcich sa Claytonovcov, hneď priskočil k nim so sekerou, vysoko vztýčenou nad hlavou, kričiac:

»Tu sú ešte dvaja k nakŕmeniu rýb.«

Ale Čierny Michal bol rýchlejší, tak že chlapík klesol na zem s guľkou v chrbte prv, než mohol dostihnúť svoje obete. Hlasitý výkrik Čierneho Michala privábil pozornosť druhých. Ukazujúc na lorda a lady Greystokeovú, zvolal Michal:

»Títo dvaja tu sú moji priatelia a vy ich necháte na pokoji, rozumiete? Ja som teraz kapitáňom tejto lodi a čo poviem, to platí.«

Pri tom obrátil sa hrozive ku svojim súdruhom. — Claytonovci sa spravovali dľa pokynov Čierneho Michala a nevedeli ničoho o plánoch, ktoré mužstvo kulo. Časom začuli slabé

*) Kriket = anglická hra na loptu, pilus.

ozveny kriku a hádok medzi vzbúrencami a dvakrát ozvaly sa zlovestné výstrely.

Piateho dňa po zavraždení loďných dôstojníkov bola strážou zbadaná zem. Či to bol ostrov a či pevnina, to Čierny Michal nevedel, ale hneď oznámil Claytonovi, že ho i s lady Greystokeovou a s celým ich majetkom vysadí na breh.

Clayton protestoval proti neľudskosti tohoto počínania, poukazujúc na to, že budú vydaní na milosť a nemilosť divej zvere, ba, čo bolo ešte pravdepodobnejším — i divochom.

Ale jeho slová nemaly žiadneho účinku. A tak musel konečne prestať presviedčať a vyťažiť zo svojho postavenia len to, čo sa dalo.

Odpoludnia prišla loď k zátoke, vrúbenej prekrásnymi lesami. Čierny Michal vyslal s lodi malý čln, aby poprezeral ústie prístavu a zistil, či by mohla »Fuwalda« vôjsť dnu bez poškodenia. Asi o hodinu sa čln vrátil so správou, že je voda v prieplave dosť hlboká. Kým nastala tma, stála už loď mierumilovne zakotvená v zátoke, ktorej hladina podobala sa zrkadlu.

Keď sa sotmilo, Clayton a lady Alica stáli dlho pri loďnom zábradlí, uvažujúc tiško o svojom budúcom živote na tejto pevnine.

Pozdejšie večer pripojil sa k nim Čierny Michal. Clayton pokúsil sa ho prehovoriť, aby ich doviezol niekde inde k pohostinnejšiemu brehu, odkiaľ by bolo bližšie k civilizovaným krajinám, aby mali nádej, dostať sa k ľuďom. Ale ani prosby, ani hrozby, ani sľubovanie odmeny nemaly na neho celkom žiadneho účinku.

»Ja som jediným mužom na palube, ktorý by vás nerád usmrtil, ačkoľvek viem, že je to jediná rozumná cesta, aby sme si zachránili svoje vlastné krky. Čierny Michal neni mužom, ktorý by zabúdal na priateľskú službu jemu preukázanú. Vy ste raz zachránili môj život a ja za odplatu chcem zachrániť váš. Ale to je všetko, čo môžem pre vás urobiť. Ja vám dám so sebou na pobrežie všetko, čo potrebujete, ako: náčinie do kuchyne, niekoľko starých plachát na stány a dosť potravy,

kým sa vám nepodarí nájsť ovocie alebo zver. Mimo toho vám dám vaše pušky, aby ste sa mohli chrániť a aby ste tu mohli žiť, kým vám príde niekto na pomoc. Keď sa dostanem do bezpečnosti, postarám sa o to, aby sa anglická vláda dozvedela, kde ste.«

Druhého dňa časne ráno boly všetky ich bedny a škatule vynesené na palubu a spustené do malých člnov, aby boly dopravené na pobrežie. Čierny Michal rozhodol, že nič nesmie ostať na palube, čo patrí Claytonovcom. Či to bolo zo sústrasti k nim alebo či to robil z vlastného záujmu, nebolo tak ľahko možno povedať. Jeho horlivosť bola toľká, že stál pevne na tom, aby boly Claytonovi vrátené aj oba revolvere, ktoré mu námorníci boli vzali. Do malých člnov bolo naložené aj solené mäso, sucháre, malá zásoba zemiakov, boby, zápalky, kuchyňské nádoby, bedna nástrojov a staré plachty.

Čierny Michal doprevadil ich sám na pobrežie, a opustil ich len vtedy, keď boly loďné sudy naplnené čerstvou vodou a keď člny odplávaly späť k »Fuwalde«.

Clayton a jeho žena stáli mlčky na pobreží, sledujúc svojimi zrakami člny, ktoré sa pomalý pohybovaly po čistej hladine zátoky, a v prsiach oboch rozhostila sa neblahá, úplná beznádejnosť.

Keď »Fuwalda« vyplávala úzkym vjazdom do prístavu a zmizla za vyčnievajúcim výbežkom zeme, vrhla sa lady Alica okolo Claytonovho hrdla a dala sa do usedavého plaču.

»Oh, Johne, Johne!« zvolala konečne. »To je hrozné. Čo budeme robiť? Čo si počneme?«

»Zbýva nám jediná vec, Alica,« riekol spokojným hlasom, ako by sedeli doma v útulnej izbe — »a to je p r á c a. P r á c a n á s m u s í s p a s i ť. Musíme pracovať a čakať. Istý som, že budeme zachránení.«

»Veď keby sa jednalo len o mňa a o vás, Johne,« vravela, — »my oba by sme to vydržali. Ale —«

»Áno, moja drahá,« odpovedal jemne. »Ja som tiež myslel na to. Ale my sa musíme brániť a prispôsobniť sa pomerom, nech už budú akékoľvek.«

Prvou myšlienkou Claytonovou bolo, sriadiť prístrešie, aby mali kde spať; niečo, čo by ich chránilo pred divými šelmami, číhajúcimi na korisť. Preto otvoril bednu, v ktorej boly jeho flinty a strelivo, aby sa mohli oba ozbrojiť proti útoku, hroziacemu im už pri tejto práci, a potom hľadali spoločne miesto, ktoré by sa hodilo k nocľahu prvej noci.

Asi sto yardov*) od pobrežia nachodila sa malá čistina. Tu rozhodli sa zbudovať prípadne aj stále obydlie, ale predbežne oba boli toho náhľadu, že bude najlepšie, keď si zbudujú malú plošinu medzi stromami, tak aby boli z dosahu veľkých šelmí, v ktorých ríši sa nachodili.

K tomu cieľu zvolil Clayton štyri stromy, ktoré tvorily štvorhran, v ploche asi osem štvorcových stôp a odpíliac dlhé konáre druhých stromov, zhotovil plot okolo nich asi desať stôp vysoko nad zemou, upevniac konec konárov pevne ku stromom povrázkami, ktorých zásobu im obstaral Čierny Michal z »Fuwaldy«. Nad týmto plotom umiestnil Clayton iné menšie konáre temer tesno jeden ku druhému a upevnil túto plošinu velikými vejárovitými listami palmí, ktorých rástlo hojne všade okolo nich. Na tieto listy složil velikú plachtu, niekoľkokrát ju preložiac.

Sedem stôp vyššie zhotovil podobnú, ľahšú plošinu, ktorá mala slúžiť za strechu a po jej stranách zavesil plachty, ktoré takto tvorily steny ich vzdušnej chalúpky. Keď bol s prácou hotový, mal pripravené malé, útulné hniezdo, do ktorého posnášal všetky pokrývky a ľahšie predmety zo zásob, ktoré mu námorníci ponechali.

Zrovna pred úplným zotmením dohotovil Clayton aj svoj rebrík a naplniac velikú nádobu vodou z blízkeho potoka, vyliezol i so svojou ženou do vzdušnej chalúpky.

Poneváč bolo veľmi teplo, prehodil Clayton bočné plachty cez strechu. Ale keď sa usadili na svojich pokryvkách s nohama skríženýma ako Turci, lady Alica, zahľadevšia sa do temnej tône lesa, naraz vztiahla ruku a chytila sa Claytonovho ramena:

*) Yard, vyslov járd, = anglická miera dĺžky (91.44 cm).

»Johne,« zašeptala. »Pozrite! Čo je to? Chlap?«

Keď Clayton obrátil svoje oči smerom, ktorý mu ukazovala, zazrel dolu obrovskú postavu, stojacú zrovna, ale ťahy ktorej bolo v nočnej tôni len ťažko rozoznať. Postava za okamih stála, ako by niečo počúvala. Potom sa pomalý obrátila a rozplynula sa v tôni džungle*).

»Čo to bolo, Johne?«

»Neviem, Alica,« odpovedal vážne. »Je príliš temno, aby sme mohli vidieť tak ďaleko. Možno, že to bola len tôňa, ktorú tam vrhol vychádzajúci mesiac.«

»Nie, Johne. Ak to nebol skutočný človek, tak to bola neaká ohromná a strašná karikatúra človeka. Ach — ja sa bojím.«

Objal ju oboma rukama, šeptajúc jej do ucha slová odvahy a lásky, poneváč najväčšou Claytonovou bolesťou bol strach o jeho mladú žienku. On sám bol statočný a smelý, ale vedel pochopiť hrozné utrpenia strachu, ktoré prežívali iní — vzácny to dar ducha, jedon z mnohých, ktorý bol príčinou toho, že lorda Greystokea ctili a milovali všetci, ktorí ho znali.

Potom hneď spustil plachtové steny, uviazal ich pevne ku stromom, tak že boli úplne oddelení od sveta, ktorý ich obklopoval, až na malý ostrov, ktorý smeroval k pobrežiu. Teraz zase bolo úplné temno v ich malej, vzdušnej chalúpke. L'ahli si na svoje pokrývky, aby sa pokúsili v spánku zabudnúť na všetko, čo predchádzalo. Clayton ležal, pozerajúc na otvor, ktorý nechal na predku, majúc pušku a rukoväte revolverov v dosahu svojej ruky.

Ale sotvá že zavreli oči, ozval sa pod nimi hrozný škrek pardála. Asi hodinu počúvali jeho čuchanie a hryzenie na stromoch, na ktorých bolo ich hniezdo upevnené. Konečne sa však šeľma vzdialila a Clayton zazrel ju v striebrojasnom svetle mesiaca — obrovské, prekrásne zviera — najväčšie, aké kedy videl.

*) Džungla = v užšom smysle slova: močaristý kraj v Indii, porastený vysokým rákosím; v širšom smysle: veliký priestor, husto porastený stromovím a krovím.

Behom dlhých hodín noci zdriemli oba len niekoľkokrát, ponevač nočné zvuky velikej džungle, kypiacej myriádami životov, napínaly ich rozrušené nervy do krajnosti, takže stokrát za noc boli vyburcovaní prenikavými škrekmi, alebo mihajúcimi pohybami obrovských tiel, ktoré sa pod nimi pohybovaly.

KAPITOLA III.

ŽIVOT A SMRŤ.

Rána dočkali sa len málo zotavení, ale za to cítili značnú úľavu, keď sa počalo brieždiť. Sotvá že dokončili raňajky, pripravené zo soleného mäsa, suchárov a kávy, začal Clayton pracovať na stavbe pevného domu, lebo chápal jasne, že nebudú bezpeční dotiaľ, kým ich v džungli nebudú deliť od nočného života štyri pevné steny.

Práca bola namáhavá a trvalo to celý mesiac, než sa mu podarilo vybudovať jedinú izbičku. Dom ich bol vybudovaný z malých trámkov, ktoré maly v priemere asi šesť palcov. Štrbiny boly vymazané hlinou, ktorú našiel neďaleko, niekoľko stôp pod povrchom pôdy.

V jednom rohu vybudoval ohnište z malých kamienkov, ktoré nasbieral na pobreží. Tieto kamene boly tiež zasadené do hliny a keď bol dom úplne dokončený, ovakoval ho Clayton tiež hlinou v hrúbke štyroch palcov.

Do obločných otvorov, pre ktoré nemal skla, zasadil prirezané konáre, na palec hrubé, vodorovne i kolmo a poprepletal ich tak, že tvorily pevné mreže, ktoré mohly vzdorovať aj sile mocného zvieraťa. Tak bolo možno udržovať v chalúpke čistý vzduch bez obavy pred vonkajším nebezpečím.

Strecha, ktorej prierez sa podobal veľkej písmene »A«, bola pokrytá pletivom tenkých vetví, položených tesne vedľa seba a na týchto vetvách spočívaly sväzky dlhej trávy z džungle a obrovské vejárovité listy palmí, ktoré boly tiež obhodené hlinou.

Dvere zhotovil z dosák drevených bedien, v ktorých sa kedysi nachádzaly ich veci. Tie sbíjal dohromady tak, až

utvorily pevnú stenu tri palce hrubú a tak pevnú, že sa oba radostne usmiali, keď na ne pozreli.

Ale tu sa potkal Clayton s najväčšou prekážkou, poneváč nebolo celkom ničoho, na čom by bol mohol tieto massívne dvere zavesiť. Po dvojdennej namáhavej práci sa mu však podarilo zhotoviť dva veľké massívne závesy z tvrdého dreva, tak že sa dvere otváraly celkom snadno.

Vakovka a konečné práce boly dokončené, keď sa už presťahovali do svojho nového domu, čo urobili hneď, ako bola strecha pokrytá.

Zhotovenie postieľ, stoličiek, stolu a poličiek bolo potom už pomerne snadné, tak že koncom druhého mesiaca bývali už dobre a nepociťovali viac strachu pred útokom divých šelmí.

V noci veliké šelmy očuchávaly a revaly okolo ich malej chalúpky, ale oni si už zvykli takou mierou na tieto tak často opakované zvuky, že si ich už skoro ani nevšímali a spali nerušene po celé noci. Trikrát zazreli zbežne obrysy velikých postáv, podobných postave muža, ako bola tá, ktorú videli v prvú noc, ale nikdy nie tak z blízka, aby mohli rozoznať, či tieto polozretelné obrysy patria mužovi a či neakému inému netvorovi.

Vtáci skvelých bariev a malé opičky navykli chytro na svojich nových známych a poneváč sa pravdepodobne pred tým ešte nikdy nestretli s ľudskou bytosťou, odvažovali sa stále bližšie a bližšie, keď prekonali svoj prvý strach pred nimi, hnaní k tomu zvedavosťou, ktorá ovládla divé tvory lesov, džunglí a planín. A tak sa stalo, že behom prvého mesiaca zkrotli niektorí vtáci tou mierou, že zobali drobty z priateľských dlaní manželov Claytonovcov.

V jedno odpoludnie, keď Clayton pracoval na prístavku k chalupke, lebo chcel vystaviť viacej izieb, náhle spozoroval, že celý roj ich malých priateľov ženie sa i poletuje medzi stromami smerom od horského hrebeňa.

A konečne zazrel aj tú bytosť, ktorej sa malé opičky tak báły: obrovského netvora, ktorého obrysy manželia Claytonovci s času na čas letmo zazreli.

Približoval sa džunglou polovzpriamene, pokladajúc tu i tam chrbty svojich zavretých pästí na zem. Bola to obrovská, človeku podobná opica, ktorá medzi tým, čo sa približovala, vydávala hlboké prsné tóny a chvíľami i štekotu podobné zvuky.

Clayton bol dosť dlho vzdialený od svojho domku, chtiac povaliť strom, ktorý sa mu ku stavbe veľmi dobre hodil. Ponevráč po celé mesiace mu nehrozilo vo dne žiadne nebezpečie, stal sa bezstarostným a nevidiac žiadnej šelmy, nechával svoju pušku a revolvere vo svojej chatrči. Zazrúc teraz obrovského opa, ktorý sa na neho rútil hustým krovím a v pravom slova smysle mu pretnul cestu k záchrane, pocítil, že mu po chrbte behá pocit jemného mrazu.

Clayton vedel dobre, že má malú nádej na záchranu, lebo bol ozbrojený len sekerou proti tejto strašnej oblude — a Alica? »Ó Bože,« pomyslel si — »čo sa potom stane s Alicou?«

Bola ešte slabá nádej, že sa mu podarí dostihnúť chalúpky. Obrátil sa rýchle a dal sa do behu, volajúc na svoju ženu, aby sa uchýlila do chatrče a zavrela rýchle dvere, ak mu obluda odreže cestu.

S podeseným výkrikom vbehla Alica do chalupy, ale keď sa obrátila, zazrela výjav, ktorý naplnil jej dušu hrôzou, ponevráč netvor predbehol jej manžela, ktorý sa teraz zastavil, držiac sekeru v oboch rukách, súc pripravený udrieť obludu, keby sa odvážila k útoku.

»Zavri rýchlo dvere,« zvolal Clayton. »Ja ho skolím sekerou.«

Ale to vedel dobre, že stojí tvárou v tvár hroznej smrti a Alica to tiež chápala.

Op bol veliký samec, ktorý vážil iste aspoň tri sto funtov. Jeho ohavné oči, sediace tesne vedľa seba, svietily z pod chlpatých obrv nenávisťou a jeho strašné zubáče leskly sa v strašnom úškľabku, keď sa zastavil na okamih pred svojou korisťou.

Clayton mohol dobre vidieť cez jeho plece vchod do chatrče, ktorý nebol vzdialený viac než dvadsať krokov, a hrozný záchvev hrôzy sa ho zmocnil, keď videl svoju mladú ženu, ako sa z neho vynorila, ozbrojená jednou z jeho pušiek.

Alica vždy mala strach zo strelných zbraní a nikdy sa ich nechcela ani dotknúť, ale teraz hnala sa k opici bez strachu ako lvica, chrániaca svoje mláďatá.

»Späť, Alica,« vykríkol Clayton. »Pre Boha, vráť sa späť!«

Ale Alica nedbala jeho výkriku a Clayton nemohol viac prehovoriť ani slova, lebo sa opica vrhla na neho práve v tom okamihu. Zahnal sa tedy svojou sekerou, ale netvor, obdarený nadľudskou silou, chytil ju svojími strašnými rukami a vyrvúc mu ju z rúk, odhodil ju ďaleko stranou. S ohavným revom vrhol sa potom na Claytona, ale prv než mohly jeho strašné tesáky rozodrať hrdlo Angličanovo, treskol ostrý výstrel a guľa vnikla do jeho širokého chrbta. Odhodiac Claytona na zem, op obrátil sa proti novému nepriateľovi. Tu stála proti nemu ustrašená žena, márne sa snažiac vypáliť novú ranu do jeho tela. Lebo Alica neznala mechanizmu pušky a kohútik márne dopadol znovu na zapaľovač vystreleného patróna.

Revúc vztekom i bolesťou, hnala sa opica k slabej žene, ktorá ľaknutím ztratila vedomie a klesla na zem.

Temer v tom okamihu skočil Clayton na nohy a ačkoľvek dobre chápal, že je boj úplne beznádejný, hnal sa ku predu, aby odvrátil opičiaka od bezvládneho tela svojej ženy. Ale nebolo treba veľkej námahy, ba skoro žiadnej, lebo veliký opičí samec svalil sa naraz pred ním na trávu. Guľa vykonala svoje dielo. Opica bola mrtvá.

Clayton rýchlo prezrel telo svojej ženy, ale nikde nebolo známky zranenia. Bolo zrejmé, že op zahynul práve v tom okamihu, keď sa chcel na ňu vrhnúť.

Nežne zodvihol bezvládne telo svojej ženy a odniesol ho do chalupky, ale trvalo to temer dve hodiny, kým prišla zase k povedomiu.

Jej prvé slová naplnily Claytona hrozným podozrením. Keď Alica prišla k povedomiu, pozerala okolo seba plná udivenia, ako keby nepoznávala ich malú chalupku, a konečne riekla s povzdychom úľavy:

»Ach, Johne — ako je dobre, že sme zase skutočne doma. Viete, môj drahý, ja som mala strašný sen. Snívalo sa mi, že

sme už nie v Londýne, ale na neakom strašnom mieste, kde nás chcely prepadnúť neaké ohromné obludy.«

»No — no, Alica,« riekol, hladiac ju po čele. »Neznepokojuj svoju hlavičku ošklivými snami a probuj zase usnúť.« — — —

Tej noci narodil sa v malinkej chatrči na kraji pralesa malinký chlapček, medzi tým, čo leopard reval predo dvermi a v diaľke za horským hrebeňom hlbokým tónom reval lev.

Lady Greystokeová sa už nikdy nespamätala z hrozného duševného otrasu, ktorý jej bol spôsobený útokom obrovského opičiaka, a ačkoľvek žila ešte plný rok po narodení svojho dieťatka, nevyšla už nikdy viac z chatrče a nikdy už nepochopila, že sa nenachodí v Londýne. Časom vypytovala sa Claytona, čo znamenaly von tie podivné zvuky, divila sa, že slúžobnictvo ani priatelia neprichádzajú, pozastavovala sa nad veľmi jednoduchým nábytkom, ale ačkoľvek Clayton nikdy sa nepokúsil ju oklamať, predsa nepochopila už nikdy, čo to všetko znamenalo.

Ináč však ostala úplne rozumnou, a radosť i šťastie, ktoré jej činily jej malý synáček a neustála pozornosť jej manžela, spôsobily, že prežila veľmi šťastný rok, najšťastnejší rok svojho mladého života vôbec. —

Clayton vedel dobre, že keby jasne chápala ich postavenie, bola by sa trápila a starala stále. A tak, ačkoľvek hrozne trpel, predsa bol chvíľami šťastný, vidiac, že nechápe ničoho z nešťastia, ktoré ich potkalo.

Už dávno sa vzdal všetkej nádeje, že by mohli byť zachránení, leda keď by sa to stalo nepredvídanou náhodou. S nezmenšenou pilnosťou pracoval tedy aspoň na tom, aby okrášlil svoj príbytok ako najlepšie možno.

Kože z levov a pardálov pokrývaly podlahu. Priehradky na nádoby a knihy pokrývaly steny kolom dokola. Vázy podivných tvarov, vyrobené z hliny jeho vlastnou rukou, boly stále plné prekrásnym tropickým kvietim. Záclony z dlhých travín a z bambusovej trstiny zakrývaly okná. Ale najťažšou prácou, ktorú zhotovil svojimi nedostatočnými nástrojami, boly drevené, pekne vyrezávané ozdoby stien i stropu a hladká podlaha, ktorou vyzdobil chatrč.

To, že jeho ruky boly schopné každej práce, ktorú premyslel, bolo mu veľkou úľavou. Ale Clayton miloval prácu aj preto, že bola určená pre ňu a pre toho miláčka, ktorý prišiel na svet, aby ich obšťastnil, bárs pri tom i jeho odpovednosť a hrôza ich postavenia vzrástla stonásobne.

Behom toho roku, ktorý teraz nasledoval, bol Clayton niekoľkokráť prepadnutý obrovskými opicami, ktoré, ako sa zdalo, usídlily sa teraz blízko ich chatrče a ohrožovaly ich, ale poneváč teraz nikdy nevychádzal bez pušky a revolveru, nemal z týchto ohromných netvorov žiadneho strachu.

Clayton sosilnil bezpečnostné mrežky v oknách chatrče a opatril dvere silným dreveným závorom, takže mohol byť bez strachu, že by neaké zviera mohlo vniknúť do chatrče medzi tým, čo bol von strieľajúc zver, alebo sbierajúc ovocie, ktorého k životu nevyhnuteľne potrebovali.

S počiatku zastrelil dosť zvere z okien chatrče, ale potom sa zvieratá počaly obávať podivného dúpäťa, odkiaľ sa ozýval strašný hrom jeho pušky.

Vo voľných chvíľach Clayton čítal, často aj nahlas svojej žene z kníh, ktoré si kedysi viezli pre svoj nový domov. Medzi týmito knihami bolo i mnoho detských knih, čítaniek, slabikárov, poneváč vedeli dobre, že ich dieťa bude už dosť veľké, keď sa vrátia zpäť do Anglie.

Inokedy písaval Clayton denník, ktorý viedol, ako si to bol už dávno navykol, vo francúzskej reči a v ktorom zaznačoval podrobnosti ich podivného života. Tento denník opatroval v malej kovovej skrinke, aby ho uchránil pred možnou pohromou.

O rok po narodení svojho synáčka odišla jednej noci lady Alica navždy. Tak pokojná bola jej smrť, že bolo treba celých hodín, než si Clayton mohol uvedomiť, že je mrtvá.

Hroznú situáciu chápal veľmi pomalý, v ktorej sa teraz octnul, a je veľmi pochybné, či si vôbec uvedomil svoju nesmiernu starosť, odpovednosť, ktorá sa teraz uvalila na neho tým, že teraz mal pečovať sám o svojho synka, ktorý bol dosiaľ kojencom.

Posledná poznámka v jeho denníku bola zapísaná ráno po smrti lady Alice. V nej zmieňoval sa o smutných podrobnostiach toho, čo sa udalo. A táto poznámka dýchala strašnou apathickou*) únavou, ktorá sa zrodila po dlhých dňoch starostí a beznádejnosti, z ktorej ho už ani tak hrozná rana nebola vstave prebudiť k ďalšiemu strádaniu:

»Môj synáček plače hladom. Ach, Alica, Alica — čo mám teraz robiť?«

A keď John Clayton napísal tieto slová, ktoré mały byť jeho poslednými, klesla jeho hlava na ruky, ktoré mal položené pred sebou na stole, zhotovenom ním pre tú, ktorá ležala teraz tichá a chladná na posteli pri jeho boku.

Po dlhý čas ani jediný zvuk neprerušil hrobové poludnajšie ticho, ktoré vládlo džunglou, krem žalostného plaču malého človiečka, ktorého opustila matka.

*) Apathia = bezcitnosť, ľahostajnosť, netečnosť, akej sa oddáva človek, ubitý trápením, žiaľom, nešťastím atď.

KAPITOLA IV.

OPICE.

V pralese na planine, asi míľu ďaleko od pobrežia, starý opičiak Kerchak skákal zúrive vo vzteku medzi svojimi súkmeňovcami.

Mladší a ľahší členovia jeho kmeňa utekali rýchlo do vyšších vetví veľkých stromov, aby unikli jeho vzteku, sverujúc radšej svoj život vetvám (konárom), ktoré sotvá uniesly ťarchu ich tela, než aby sa postavili proti starému Kerchakovi, ktorý bol postihnutý hrozným záchvatom nekonečného vzteku.

Ostatní samci rozutekali sa na všetky strany, ale nie prv, kým zúrivý netvor nepocítil, že chrbtovina jednoho z nich praskla v jeho obrovských, penou pokrytých čeľustiach.

Jedna nešťastná mladá samička skĺzla sa s konára, na ktorom sa nemohla udržať, a padla na zem takrečeno k samým nohám starého Kerchaka. S divým škrekom vrhol sa na ňu, vytrhol jej svojimi mohutnými zubiskami veľký kus mäsa z jej boku a bil ju potom zúrive ulomeným konárom so stromu do ramien a do hlavy tak dlho, až jej lebka bola rozbitá na kašu.

Potom zazrel Kalu, ktorá, vracajúc sa s mláďaťom z výpravy za potravou, nevedela ničoho o zúrivosti tohoto mohutného samca, až ju náhle piskľavé výstrahy jej družiek primäly k tomu, že sa dala na útek, aby sa zachránila.

Ale Kerchak bol jej v pätách — tak tesne, že by ju bol skoro chytil za členok, keby v úzkosti nebola urobila veľký skok do prázdna so stromu na strom — skok to nebezpečný, aký opice robia len v najväčšom nebezpečí, keď im iného vyhnutia už nezbýva.

Skok sa jej podaril, ale keď sa zachytila ďalšieho kmeňa, náhly pohyb uvolnil slabé rúčky jej mláďaťa, ktoré sa jej dosiaľ

držalo krčovite okolo krku a ona zbadala, ako letí k zemi, prevracajúc sa vo vzduchu, s tridsaťstopovej výšky.

S hrozným výkrikom žalosti vrhla sa Kala k nemu, nedbajúc už nebezpečia, ktoré jej hrozilo od Kerchaka, ale keď svoje mláďa sobrala a privinula jeho znetvorené tielko ku svojim prsiam, bolo už mrtvé.

Skučiac žalostne, sedela, vinúc malú mrtvolku k sebe. Kerchak ju už neobťažoval. So smrťou mláďaťa zmiznul aj jeho demonický záchvat hnevu práve tak, ako sa bol náhle objavil.

Kerchak bol skutočne kráľovský veleop, ktorý vážil viac než tristopäťdesiat funtov.

Čelo mal obzvlášte nízke a stlačené na zad, jeho malé, krvou podliate oči priliehaly tesne k jeho hrubému plochému nosu. Uši mal dlhé a tenké, ale menšie, než býva u opíc jemu podobného druhu.

Jeho zlá povaha a ohromná sila učinily ho najmocnejším v malom kmeni opíc, v ktorom sa narodil pred dvadsiatimi rokami. Teraz, keď bol v plnom rozmachu svojich síl, nebolo v celom obrovskom pralese, ktorým sa potuloval, opičiaka, ktorý by bol chcel zápasiť s ním o vládu; ani nebolo iných zvierat, ktoré by sa boly odvážily ho znepokojovať.

Starý Tantor, slon, jediný zo všetkých zvierat sa ho nebál — naopak, Kerchak sa bál Tantora. Keď Tantor zatrúbil svojím rypákom, veleop škriabal sa rýchlo i so svojimi druhami na vysoké stromy.

Kmeň veleopíc, ktorému vládol Kerchak železnou rukou a strašnými zubákami, počítoval šesť—sedem rodín, z ktorých každá pozostávala z dospelého samca, jeho samice a mláďat, ktorí počítovali dohromady šesťdesiať—osemdesiať opíc.

Kala bola najmladšou ženou samca, ktorý sa nazýval Tublat, čo znamená Prerazený nos, a mláďa, ktoré sa zabilo, bolo jej prvým, lebo Kala bola ešte len deväť—desať rokov stará.

Vzdor svojej mladosti bola veliká a silná — nádherné a súmerne urastené stvorenie s okrúhlym, vysokým čelom, ktoré svedčilo o tom, že je inteligentnejšia, než väčšina opíc jej druhu. Následkom toho mala aj väčšie schopnosti materinskej lásky a žalosti. Ale pri tom všetkom bola predsa ešte len opi-

cou, strašnou obludou druhu, ktorý sa veľmi blížil ku gorille, ale bol inteligentnejší. Táto inteligencia vo spojení so strašnou silou gorilly, robila jej druh najobávanejším zo všetkých týchto, bázeň vzbudzujúcich predkov muža.

Keď kmeň zbadal, že hnev Kerchakov pominul, sišly opice pomalý so svojich stromových útulkov a pokračovaly zase vo svojom obvyklom zamestnaní, z ktorého boly vyrušené.

Mláďatá sa hraly a škádlily sa medzi stromami a krovinami. Niektorí z dospelých ležali na bruchu na mäkkej poduške odumierajúcej vegetácie*), ktorá pokrývala zem, medzitým čo iní prevracali spadlé vetve a kusy zeme, pátrajúc po chrobáčkoch a háďatoch, tvoriacich tiež čiastku ich potravy. Iní zase hľadali po okolných stromoch ovocie, oriešky, mladé vtáčky a vajíčka.

Tak uplynula asi hodina, kým ich Kerchak zase svolal dohromady a vyzvúc ich, aby ho nasledovaly, dal sa smerom k moru. Putovali tak väčšinou po zemi, kde nebolo porastliny, sledujúc chodníky po obrovských slonoch, ktorí prichádzajúc a odchádzajúc, prerážajú jedine cesty týmito spletenými bludišťami krovín, popínavých rastlín a stromov. Keď kráčaly, pohybovaly sa ošklivými, kolísavými pohybami, podopierajúc sa hánkami svojich zavrených pästí o zem a pohybujúc svojimi telami ku predku.

Ale keď cesta viedla nízkym stromovím, pohybovaly sa o mnoho rýchlejšie, prehupujúc sa s vetvy na vetev, s čulosťou svojich menších príbuzných. A po celú tú cestu niesla Kala svoje mrtvé mláďa tesne privinuté k prsiam.

Bolo krátko po poludní, keď dosiahli hrebeňa, s ktorého bolo možno prehliadnuť pobrežie, na ktorom stála malá chatrč, ktorá bola Kerchakovým cieľom.

Kerchak videl mnoho svojich druhov, ktorí boli usmrtení hlučným zvukom, ktorý pochodil z malej čiernej palice, nachodiacej sa v rukách podivnej bielej opice, žijúcej v onom podivuhodnom dúpäti, a Kerchak si umienil, že sa musí zmocniť tej smrtonosnej hračky a preskúmať vnútro tej záhadnej jaskyne.

*) Vegetácia = rastlinstvo.

Žiadal si veľmi — veľmi túžobne, aby sa jeho zuby mohly zatnúť do krku toho falošného »zvieraťa«, ktoré tak veľmi nenávidel a ktorého sa obával. Preto prichádzal často so svojim kmeňom na výzvedy, čakajúc na chvíľu, v ktorú sa tá biela »opica« nebude mať na pozore.

Dnes nebolo ani stopy po mužovi, ktorý tu býval — a s miesta, odkiaľ sa prizeraly, mohly vidieť, že dvere chatrče boly otvorené. Pomalý, opatrne a bez hluku blížily sa k džungli a ku chatrči.

Nebolo počuť ani mrčania, ani divých škrekov vzteku — lebo malá čierna palica ich naučila, aby sa blížily tíško a aby ju neprebudily. Tak prichádzaly stále bližšie, až konečne Kerchak priblížil sa opatrne až k samým dverám a pozrel dnu. Za ním stáli dvaja samci a Kala, tisnúca stále svoje mláďatko k prsiam.

V dúpäti zazrely podivnú bielu »opicu«, ktorá ležala naprieč stola, majúc hlavu pohrúženú v rukách. Na posteli ležala postava, prikrytá plachtou; z malej, hrubo tesanej kolísky, ozýval sa žalostný plač dieťatka.

Kerchak vstúpil dnu bez najmenšieho hluku, krčiac sa k útoku. Tu náhle John Clayton vyskočil a zazrel ich.

Pohľad, ktorý sa mu naskytol, musel ho naplniť strašným desom, poneváč v izbe stály tri obrovské opice — a za nimi ešte celá kopa, koľko, to sa nikdy nedozvedel, poneváč jeho revolvere visely pri puške, ďaleko od neho na stene, a Kerchak ho okamžite napadol.

Keď kráľ opíc pustil konečne zo svojho objatia neforemnú massu, ktorá bola kedysi Johnom Claytonom, obrátil svoju pozornosť k malej kolíske; ale Kala bola pri nej prv než on a keď chcel dieťa uchvátiť, vzala mu ho rýchle pod samýma rukama a prv, než jej v tom mohol zabrániť, vybehla dvermi von a hľadala útočište na vysokom strome.

Keď Kala schytila živé dieťatko Alice Claytonovej, bola nútená pustiť mrtvé telo svojho mláďaťa, ktoré padlo do kolísky. Hlas živého mláďaťa vzbudil nové materské city v jej divých prsiach, v ktorých láska materská dosiaľ nevyhasla.

Vysoko medzi vetvami mohutného stromu pritisla plačúce dieťa ku svojím prsiam a skoro na to pud, ktorý bol rovnako silný v prsiach divokej samice, ako v prsiach nežnej a krásnej matky dieťaťa — pud materskej lásky — ovládol aj dieťa, nerozumejúce ešte rozdielom, a ono stíchlo.

Hlad preklenul rozdiel, ktorý bol medzi nimi, a syn anglického lorda a anglickej šľachtičnej ssal z prsú Kaly — velikej opice.

Medzi tým opice, ktoré zostaly v chatrči, prezeraly ostražite obsah tohoto — pre ne podivného — dúpäťa.

Kerchak, presvedčiac sa ešte raz, že je Clayton mrtvý, obrátil svoju pozornosť k telu, ktoré ležalo na posteli, pokryté kusom loďnej plachty. Opatrne naddvihnul cíp*) plachty, ale keď zazrel pod ňou telo ženy, brutálne strhol s neho látku a stisnul biele hrdlo svojimi obrovskými, chlpatými tlapami.

Na okamih zaťal svoje prsty do chladného mäsa; potom však, zistiac, že je jeho obeť už mrtvá, odvrátil sa od nej, aby preskúmal vňútro chatrče, nechajúc bezvládne telo lady Alice a sira Johna na pokoji.

Prvá upútala jeho pozornosť puška, visiaca na stene. Po tejto podivnej, smrtonosnej, hromovej palici túžil veľmi po celé mesiace, ale teraz, keď sa nachádzala v dosahu jeho tláp, nemal dosť odvahy, aby sa jej zmocnil.

Opatrne priblížil sa k nej, súc hotový utiecť, keby sa ozvala svojím hlbokým, revúcim hlasom, ktorým prehovorila už niekoľkokrát pred tým k jeho druhom, ktorí z neznalosti a prenáhlenosti napadli podivuhodnú bielu »opicu«, ktorá ich kosila.

Hlboko v modzgu netvora ulpela myšlienka, ktorá ho presvedčovala, že táto hromová palica bola len vtedy nebezpečnou, keď sa nachádzala v rukách, ktoré vedely s ňou zachádzať, ale predsa trvalo to niekoľko minút, kým sa odvážil dotknúť sa jej.

Medzitým behal sem i tam po podlahe pred ňou, obracajúc hlavu tak, že jeho oči neopúšťaly nikdy predmet jeho túhy.

*) Cíp = končitý roh látky vôbec, ale aj výbežok poľa, hory atď. V slovenčine sa tohoto slova posiaľ málo užíva, ale malo by sa ujať všeobecne.

Užívajúc svojich dlhých rúk, ako muž užíva berlí, a kolíšúc svojím ohromným trupom so strany na stranu, obrovský veleop meral izbu sem i tam, vydávajúc hlboké, bručivé zvuky, príležitostne prerušované prenikavým škrekom, nad ktorý niet strašnejšieho zvuku v džungli.

Náhle sa zastavil pred puškou. Pomalý zdvihol obrovskú tlapu, až sa temer dotýkala lesknúcej sa hlavne. Ale okamžite ju zase spustil a pokračoval vo svojom chvatnom pobehovaní sem i tam.

Týmto dôkazom smelosti a pomocou svojho divokého hlasu chcel si obrovský op dodať odvahy, ktorá by mu konečne dovolila vziať pušku do svojich rúk.

Znovu sa zastavil a tentokrát dotkol sa už svojou trasľavou rukou chladnej ocele, ale hneď ju strhol zase zpät a znovu sem i tam pobehoval. Táto podivná ceremonia opakovala sa stále rýchlejšie a rýchlejšie a s každým dotknutím rástla Kerchakova sebadôvera, až konečne bola puška strhnutá a ocitla sa v moci veľkého netvora.

Vidiac, že mu neubližuje, počal ju Kerchak skúmať bližšie. Ohmatal ju od jedného konca ku druhému, podíval sa do tmavých prehlbín jej hlavne, dotkol sa prstami mušky, spodku pušky a konečne i spúšte (kohútika). Behom tohoto počínania opice, ktoré vstúpily dnu, sedely skrčené blízko dvier, pozorujúc svojho náčelníka, kdežto tie, ktoré zostaly von, tiskaly a chlpily sa u dvier, aby tiež videly, čo sa dnu deje.

Zrazu Kerchakov prst stisnul spúšť. V malej izbičke ozvala sa ohlušujúca rana a opice, nachádzajúce sa u dvier a za dvermi, padaly v divokom strachu jedna cez druhú, aby sa im podarilo ujsť.

Kerchak sa tiež naľakal. Naľakal sa tak veľmi, že zabudnul odhodiť pôvodcu toho strašného výbuchu a vybehol zo dvier, stiskajúc ho pevne v rukách. Keď prebehol dvermi, zachytila sa muška pušky o okraj dvier, otvorených do vňútra, s takou silou, že sa dvere okamžite zavrely za utekajúcou opicou.

Keď sa Kerchak zastavil neďaleko od chatrče a zbadal, že stále ešte drží pušku, hodil ju na zem, ako keď by bol držal v rukách kus žeravého železa, a neprobóval ju nikdy viacej

nájsť. Strelná rana pôsobila príliš silne na jeho hrubé nervy, ale on bol teraz docela presvedčený, že je tá strašná palica celkom neškodná, keď ostane sama.

Uplynula skoro hodina, kým sa opice zase odvážily priblížiť sa ku chatrči, aby pokračovaly vo svojom pátraní, a keď to konečne urobily, ku svojej mrzutosti zbadaly, že dvere boly tak pevne zavrené, že sa nemôhly žiadnym spôsobom dostať dnu. Obratne zhotovený závor, ktorý Clayton vyrobil, zapadol, keď Kerchak utekal von, a opice nemohly nájsť žiadneho otvoru viac mimo okien, ktoré boly pevne zamrežované.

A tak, keď sa za čas potĺkaly okolo chalupy, odobraly sa zase do hlbokého lesa, do vyššieho kraja, odkiaľ prišly.

Kala až dosiaľ nesostúpila so stromu so svojím novým adoptovaným*) mláďaťom, ale teraz ju Kerchak volal, aby sa pripojila k ostatným. V jeho hlase nebolo žiadneho hnevu a preto sliezla po konároch dolu a pripojila sa k ostatným, aby sa s nimi vrátila do pralesa.

Tie z opíc, ktoré si chcely obzrieť nové dieťa Kaly, boly hneď zahnané na útek vycenenými zubákmi a hlbokým hrozivým vrčaním, ktorým ich Kala varovala. Ale keď ju uistily, že mu nechcú ublížiť, dovolila im pristúpiť bližšie. Ale jej chránenca sa nesmely dotknúť. Bolo to preto, lebo sa Kala už presvedčila, že je jej nové dieťa jemné a krehké a obávala sa, že hrubé ruky jej družiek mohly by uškodiť tomu malému stvoreniu. A ešte robila inú vec, ktorá menila jej putovanie v ťažké útrapy. Zapamatujúc si smrť svojho vlastného dieťaťa, vinula stále svoje nové dieťa jednou rukou k prsiam, kedykoľvek boly opice na ceste. Druhé mláďatá cestovaly na chrbtoch svojich matiek, držiac sa rukama ich chlpatých šijí a zastrkujúc svoje nôžky pod ramená matiek. Kala tak nerobila, držiac stále malého lorda Greystokea pevne privinutého k prsiam, kde sa jeho malé rúčky zachytily dlhých čiernych vlasov, ktorými bola táto čiastka tela pokrytá. Kala už raz videla, že jej dieťa spadlo s chrbta a zahynulo strašnou smrťou a nechcela, aby sa to opakovalo.

*) Adoptovať = prijať za vlastného; adoptovaný = za vlastného prijatý. Cudzie dieťa, za vlastné prijaté, je adoptované.

KAPITOLA V.

BIELA OPICA.

Kala nežne opatrovala svojho chránenca, diviac sa mlčky len tomu, prečo nenabýva sily a čulosti tak, ako opičky druhých matiek. Uplynul skoro rok od tých čias, čo sa k nej dostal, kým sa naučil chodiť sám, a čo sa lezenia (= driapania na hor) týče — oh, bože, aký bol neobratný!

Kala sa často shovárala so staršími samicami o svojom nádejnom potomkovi, ale žiadna z nich nemohla pochopiť, ako je to možné, že sa jej dieťa tak pomalý vyvinuje a že je neschopné pečovať samé o seba. Veď si ono samé nevedelo vyhľadať ani potravu a viac než dvanásť mesiacov to trvalo, kým na to Kala prišla.

Keby boly vedely, že dieťa bolo už trinásť mesiacov staré, keď sa dostalo Kale do rúk, boly by iste rozhodly, že naprosto je neschopné života, poneváč mláďatá ich kmeňa pokročily vo dvoch, troch mesiacoch viac, než tento malý cudzinec po dvadsiatichpiatich.

Tublat — Kalin manžel — bol vážne znepokojený, ale poneváč Kala dieťa stále opatrovala, nemohol ho odstrániť.

»Z toho nebude nikdy veľká opica,« snažil sa ju presvedčiť. »Budeš ho musieť stále nosiť a opatrovať. Čo dobrého bude mať kmeň z toho? Nič. Bude nám len bremenom. Nechajme ho niekde v tráve spokojne spať, aby si mohla porodiť iné, silné opice, ktoré sa budú o nás starať, keď zostarneme.«

»Nikdy — ty Prerazený Nos,« odvetila Kala. »A keby som ho musela nosiť aj po celý život.«

Tublat išiel tedy ku Kerchakovi, aby použil svojej moci nad Kalou a donútil ju, aby sa vzdala malého Tarzana. Lebo to

Kala schytila malé dieťatko...

bolo meno, ktoré dali malému lordovi Greystokeovi a ktoré znamenalo »Biela Ruža«.

Ale keď Kerchak vravel o tom s Kalou, hrozila, že utečie od kmeňa, ak jej a malému Tarzanovi nedajú pokoja. A poneváč to bolo v džungli svatým právom každého jednotlivca, ktorý nebol spokojný so svojím kmeňom, viac ju neznepokojovali, lebo Kala bola pekná a dobre urastená samica, ktorú nechceli ztratiť.

Keď Tarzan trochu vyrástol, robil väčšie pokroky, tak, že keď mal desať rokov, bol znamenitým lezcom a na zemi vedel previesť mnoho podivuhodných vecí, ktorých jeho mladí bratia a sestry neboli schopní.

Líšil sa od nich v mnohom a oni sa často divili jeho vyššiemu rozumu. Ale silou a veľkosťou zostával za nimi, lebo v desiatich rokoch boly tieto veleopice úplne dorastené a niektoré z nich dosiahly výšky šesť stôp, kdežto Tarzan bol len poloodrastlým chlapcom.

Ale akým chlapcom!

Od včasnej mladosti užíval svojich rúk k tomu, aby sa prehupoval s konára na konár za príkladom svojej obrovskej matky, a keď trochu vyrástol, strávil každodenne celé hodiny tým, že sa preháňal vo vrcholkoch stromov so svojimi bratmi a sestrami.

Vedel snadno preskočiť priestor dvadsiatich stôp v závratnej výške lesných stromov, vedel sa zachytiť s určitou presnosťou a bez zjavnej námahy na konáre, zmietajúcej sa divoko nárazmi blížiaceho sa vichru. Vedel sa tiež spustiť s konára na konár do hĺbky dvadsiatich stôp, aby sa spustil so stromu k zemi, alebo vyliezol na najvyšší vrcholec tropického*) obra s ľahkosťou a šikovnosťou veveričky.

Ačkoľvek mal ešte len desať rokov, mal taký silu, ako normálny**) tridsaťročný muž a bol obratnejší, než ktorýkoľvek athlet***) z povolania. Jeho život medzi opicami bol šťastný a on nemal ani tušenia, že vo svete existuje niečo iného,

*) Tropické = čo rastie v pásme horúceho podnebia.
**) Normálny = obyčajný, pravidelný, riadny.
***) Athlet (vyslov atlet) = silák, zápasník z povolania.

než prales a divoká džungľa so svojimi zvieratmi, s ktorými sa spriatelil.

Bolo mu skoro desať rokov, keď si počal uvedomovať, že je medzi ním a jeho druhami veliký rozdiel. Jeho tielko, opálené a nahé, počalo náhle vzbudzovať v ňom pocit velikej hanby, lebo videl, že nemá celkom žiadnej srsti a že je hladký práve tak ako had, alebo neaký iný plaz.

Proboval zakryť svoju nahotu tým, že sa obalil od hlavy do päty blatom, ale blato uschlo a spadalo dolu. Krem toho bolo to tak nepohodlné, že sa rozhodol snášať radšej hanbu, než nepohodlie.

V horách, ktoré jeho kmeň s času na čas navštevoval, bolo malé jazierko a v jeho čistej a pokojnej hladine videl Tarzan poprvé svoju tvár. Bolo to za parného dňa v dobe sucha, keď sišiel s jedným zo svojích bratrancov na jeho breh, aby sa tu napil. Keď sa sklonili nad jeho hladinu, tváre oboch sa zrkadlily vedľa seba v pokojnej hladine: divoké a hrozné ťahy opice vedľa tahov šľachtického potomka jednoho z najstarších anglických rodov.

Tarzan sa uľakol. Bolo to dosť zlé, že nemal srsti, ale čo ešte tá hrozná podoba. Veru, divil sa ostatným opiciam, že sa mohly dívať na neho!

Či to boly neaké ústa, ten drobný otvor v obličaji? A čo tie drobné zuby? Ako smiešne vypadaly popri silných pyskoch a mocných zubákoch jeho šťastnejších bratov.

A ten jeho malý, pritisknutý nos! Ten bol taký tenký, že sa Tarzan začervenal studom, keď ho porovnal s nádhernými nozdrami svojho druha. Ten mal predsa majestátny nos, ktorý zaujímal skoro polovicu celého obličaja. A úbohý malý Tarzan si v duchu žiadal, aby bol tiež tak krásny, ako jeho druh.

Keď videl svoje oči — ach, to bola posledná rana pre jeho beztak už zmučené srdce. Čo to bolo? Sivá škvrna, otočená šedým kruhom a okolo čosi úplne bieleho. Hrozné! Ani hadi nemali tak ohyzdné oči ako on.

Tarzan sa tak zabral do oceňovania svojej podoby, že ani nepočul, ako sa vysoká tráva za ním rozhrňovala a aké mohutné telo blížilo sa k nim plazivým krokom. Jeho druh ne-

počul tiež ničoho, poneváč práve pil a mliaskanie i kloktanie vody prekážalo tomu, aby počul blíženia sa neznámeho nepriateľa.

Ani nie celých tridsať krokov za nimi krčila sa Sabora, ohromná ľvica, šibúc chvostom. Pomalý a tichúčko blížila sa napred, dvíhajúc a kladúc nohy opatrne, aby ani tými nezapríčinila žiadneho hluku. Tak — s bruchom temer k zemi pritisnutým — blížila sa ohromná mačka, chystajúc sa skočiť na svoju korisť.

A teraz bola už len desať stôp vzdialená od oboch, nič netušiacich hravých druhov. Opatrne stiahla zadné nohy pod seba, pri čom sa jej mohutné svaly naply na jej tele.

Jej chvost nešibal viac so strany na stranu, ale ležal tíško.

Okamih zostala stáť tak nehybne, ako by bola bývala skamenela — a potom s hrozným revom vyskočila.

Ľvica Sabora bola dobrým lovcom. Niekomu, kto nebol tak múdrym, ako ona, bol by sa zdal jej divoký rev pošetilým. Lebo či by nebola dopadla bezpečnejšie na svoju obeť, keby bola skočila tíško, miesto toho, aby vyrazila zo seba to hlasité zrevanie?

Ale Sabora znala dobre zázračnú rýchlosť národa z džunglí a jeho neuveritelne jemný sluch. Jemu náhle trenie jednej traviny o druhú bolo práve takou výstrahou, ako jej rev, a Sabora vedela dobre, že sa jej skok neobíde bez trochu šustotu.

Jej divoké zrevanie nebolo výstrahou! Bolo určené k tomu, aby jej obeť omráčilo na okamih hrôzou. Na zlomok okamihu, ktorý stačil k tomu, aby sa jej drapy zaryly do mäkkého mäsa a zabránily mu uniknúť.

Pokiaľ sa to týkalo opice, Sabora uvažovala správne. Mladý opičiak sa skrčil, trasúc sa na okamih hrôzou, a tento okamih bol jeho zkazou.

Ale nie tak bolo tomu s Tarzanom — dieťaťom človeka. Jeho život uprostred nebezpečnej džungle naučil ho zachovať duchaprítomnosť pri prekvapeniach a jeho vyššia inteligencia vyjadrila sa v rýchlej duševnej akcii, ktorá stála nepomerne vyššie nad schopnosťami opic.

A tak zrevanie ľvice vzpružilo modzog i svaly malého Tarzana k okamžitému jednaniu.

Pred ním černaly sa hlboké vody jazierka, od zadku mu hrozila neúprosná smrť. Hrozná smrť v drapoch a trhajúcich zuboch strašného dravca.

Tarzan vždy nenávidel vodu, vynímajúc ten pád, keď mu slúžila k uhaseniu smädu. Nenávidel ju, poneváč chladila a poneváč spôsobovala nepohodlie, keď padala vo spôsobe tropických dažďov, a on sa bál bleskov, hromov i vetru, ktorý ich vždy sprevádzal.

Jeho divoká matka varovala ho vždy pred hlbokými vodami jazera a potom, či nevidel malú Neetu nedávno, len pred niekoľkými týždňami, ako sa potopila do hlbokých vôd tichého jazera, aby sa už nikdy viac nevrátila ku svojmu kmeňu?

Ale bystrý rozum volil rýchle zo dvoch hroziacich zlí to menšie, hneď ako zavznelo prenikavé zrevanie ľvice Sabory. A tak prv, než šeľma skočila, Tarzan pocítil, ako sa studená voda jazera zavrela nad jeho hlavou.

Tarzan nevedel plávať a voda bola príliš hlboká, ale on neztratil duchaprítomnosť a sebadôveru, ktoré boly známkami jeho vyššej inteligencie. Rýchle začal pohybovať rukama i nohama, snažiac sa vydriapať sa na povrch — a skôr náhodou než úmyselne počal tĺcť údami do vody ako pes, keď pláva. Behom niekoľko sekúnd ocítil sa jeho nos nad hladinou a on spozoroval, že sa tak môže udržať, keď bude biť do vody týmspôsobom, ba že môže plávať aj napred.

Týmto novým objavom, ku ktorému tak náhle došiel, bol veľmi prekvapený i potešený, ale nezbývalo mu mnoho času, aby na to myslel.

Plával teraz popri brehu, na ktorom videl krutú šeľmu, krčiacu sa nad mrtvolkou jeho druha, ktorá chcela chytiť aj jeho.

L'vica pozorovala napiate Tarzana, čakajúc zrejme, že sa vráti ku brehu, ale chlapec nejavil žiadneho úmyslu, aby tak urobil. Miesto toho počal kričať, volaním, ktoré znamenalo nehodu, aké bolo obvyklým u ich kmeňa, pridávajúc k tomu

signál výstrahy, ktorý mal zabrániť tomu, aby jeho zachrániteliа nevbehli do krážov Sabory.

Skoro bezprostredne ozvala sa v diaľke odpoveď a štyridsať—päťdesiať veľkých opíc vznášalo sa majestátne a rýchle po konároch stromov k miestu nešťastia.

V predvoji sa nachádzala Kala, poneváč poznala, že zvuky pochádzajú od jej najmilšieho, a po jej boku spechala matka maličkého, ktorý ležal mrtvý pod mohutnými tlapami ukrutnej Sabory.

Ačkoľvek bola silnejšia a lepšie vyzbrojená k boju nežli opice, predsa nejavila ľvica žiadosť stretnúť sa s rozzúrenými obrami a so zlostným zavrčaním uskočila do krovia a zmizla.

Tarzan teraz doplával ku brehu a rýchle sa vyškriabal na suchú zem. Pocit sviežosti a rozveselenia, ktorým ho naplnil styk so studenou vodou, ho prekvapil a od tých čias nezabudnul Tarzan nikdy sa vykúpať vo vode rieky alebo oceánu, kedykoľvek sa mu k tomu naskytla príležitosť.

Kala nemohla dlho privyknúť pohľadu na také riadenie, lebo ačkoľvek jej súkmeňovci vedeli plávať, keď boli k tomu prinútení, predsa neradi liezli do vody a nikdy to nerobili dobrovoľne.

Príhoda s ľvicou naplnila Tarzanovu dušu príjemnými spomienkami, lebo také udalosti rušily jednotvárnosť jeho života, ktorý vlastne nebol ničím iným, než stálym hľadaním potravy, jedením a spaním.

Kmeň, ku ktorému náležal, potuloval sa v úseku, ktorý zhruba obsahoval asi dvadsaťpäť míl podľa pobrežia a asi päťdesiať míl do pevniny. Tu sa potulovali skoro neustále, zostávajúc príležitostne po celé mesiace na jednom mieste. Ale keď cestovali lesom, často prešli celé to územie v niekoľko málo dňoch. To záviselo hlavne na zásobách potravín, na povetrnosti a na množstve zvierat, ktoré boly opiciam nebezpečné, ačkoľvek Kerchak nútil ich časom konať dlhé pochody len preto, poneváč ho mrzelo zostať na jednom mieste.

V noci, keď ich prekvapila tma, spali na zemi a časom pokrývali si hlavy — telá len zriedka — vejárovitými listami palmí. Dvaja i traja ležiavali si v náručí, aby sa vzájomne

zahriali, keď boly noci chladné, a tak spával i Tarzan v náručí Kaly v noci po dlhé roky.

Je nad všetku pochybnosť isté, že ho táto ohromná, divoká obluda milovala a on navzájom venoval tejto velikej huňatej bestii to, čo by bolo patrilo jeho mladej, krásnej matke, keby bola žila.

Keď býval neposlušným, vyplatila ho neraz, ale nikdy nebola k nemu ukrutnou a častejšie sa s ním maznala, nežli ho trestala.

Tublat, jej manžel, Tarzana vždy nenávidel a pri rôznych príležitostiach dochádzal tak ďaleko, že by bol učinil koniec jeho životu. Tarzan zase nikdy nezameškal príležitosti, aby neukázal, že ku svojmu »otčimovi« sdiela tie isté city a kedykoľvek ho mohol beztrestne dráždiť, alebo sa mu vysmievať a urážať ho, keď sa nachádzal v náručí »svojej« matky, alebo hádzať po ňom vetvičky, robil to s nevšednou škodoradosťou.

Jeho vyššia inteligencia a chytrosť mu dovoľovaly, že vynachádzal tisíce diabolských kúskov, ktoré obťažovaly úbohému Tublatovi život na každom kroku.

Zavčasu — už ako chlapec — naučil sa pliesť povrazy, sväzujúc dlhé traviny, na ktoré sa potom Tublat potkýnal, alebo sa ho usiloval zavesiť na niektoré prečnievajúce konáre.

Hrajúc sa neustále a robiac rozmanité pokusy, naučil sa viazať hrubé uzly i zadrhujúce sa slučky, s ktorými sa potom on i mladé opice obveseľovali. Čokoľvek robil Tarzan, robily ony tiež, ale jedine on vymýšľal nové veci a ich zdokonaľoval.

Jednoho dňa, keď sa Tarzan tak zabával, hodil povraz po jednom zo svojich utekajúcich druhov, podržiac druhý koniec v ruke. Slučka padla náhodou utekajúcej opici okolo krku a donútila ju k tomu, že zostala náhle stáť prekvapená.

Ach — to bola nová hra, pomyslel si Tarzan a proboval ten kúsok opakovať. A tak po usilovnej a neustálej námahe naučil sa hádzať lassom*).

*) Lasso = na chytanie zvierat upletený, 10—15 metrov dlhý povraz, na jednom konci so slučkou (smyčkou), ktorá, hodená utekajúcemu zvieraťu na hrdlo, sa zatiahne, a zviera, nechtiac sa zahrdúsiť, zastane.

Od tých čias stal sa Tublatov život pravým utrpením. Vo spánku, na pochode, vo dne, ani v noci nebol istý, že táto tichá slučka nesnesie sa zrazu na jeho krk a že ho docela neuškrtí.

Kāla trestala Tarzana, Tublat prísahal hroznú pomstu a povšimnul si toho aj Kerchak; dával výstrahu a hrozil, ale to všetko nič neosožilo.

Tarzan sa im všetkým vysmieval a tenká, silná slučka sniesla sa okolo Tublatovho krku vždy, keď to najmenej čakal.

Ostatné opice maly ohromnú radosť z tohoto Tublatovho utrpenia, ponevāč »Prerazený Nos« bol veľmi nepríjemný starý chlapík, ktorého vôbec nikto nemal rád.

V Tarzanovom mladom modzgu rozvíjaly sa mnohé iné myšlienky, za ktorými bola utajená božská sila rozumu. Keď mohol svojím dlhým ramenom chytiť svojich kamarátov, prečo by ním nemohol polapiť aj ľvicu Saboru?

Bol to len zárodok myšlienky, ktorá však bola určená k tomu, aby sa znovu a znovu vracala i prevracala v jeho vedomom i nevedomom rozume, až konečne dospela v hrdinský čin.

Ale to sa stalo až len v pozdnejších rokoch.

KAPITOLA VI.

BOJE V DŽUNGLI.

Putovanie kmeňa zaviedlo ich často v blízkosť uzavretej a tichej chatrče, ležiacej pri malej, zemou uzavretej zátoky. To bolo Tarzanovi vždy zdrojom nekonečných záhad a radostí.

Nevedel sa dosť naprizerať do okien, zakrytých záclonami, alebo, vyškriabúc sa na strechu, pozeral dolu do čiernych hlbín komína, márne sa usilujúc rozlúštiť neznáme záhady, ktoré sa ukrývaly medzi týmito silnými stenami.

Jeho detská fantázia predstavovala si dnu neaké báječné tvory; a nemožnosť, dostať sa dnu, zvyšovala tisícnásobne túžbu, aby tak urobil. Celé hodiny škriabal sa po streche a okolo okien, snažiac sa objaviť vchod, ale dvier si nevšimnul, lebo tie zdaly sa práve tak neprístupnými, ako steny.

Bolo to pri novej návšteve tohoto okolia po príhode s Ivicou Saborou, keď Tarzan, blížiac sa ku chatrči, spozoroval, že z istej vzdialenosti ukazovaly sa dvere ako samostatná čiastka steny, v ktorú boly zasadené. A poprvé mu napadlo, že by to mohol byť vchod, ktorý tak dlho nemohol objaviť.

Bol sám, čo sa mu stávalo často, keď išiel navštíviť chatrč, poneváč ho opice nemaly v láske. Historia o palici, vydávajúcej hromový hluk, neztratila svojho účinku vo vypravovaní i po desiatich rokoch, v ktorých obtiahly opice opustené obydlie bieleho muža atmosférou kúzla a hrôzy.

V akej spojitosti bol s chatrčou on sám, to mu nikto nepovedal. Reč opíc jeho kmeňa mala málo slov, tak že mu nevedely povedať ani to, čo videly v chatrči, a nevedely opísať ani jej vnútro, ani náradie, ktoré v ňom bolo. A kým Tarzan dospel

tak ďaleko, že im mohol porozumieť, zabudnul jeho kmeň na celú tú udalosť.

Kala vysvetlila mu len temne a nesrozumiteľne, že jeho otcom bola divná biela »opica«, ale to sa nedozvedel nikdy, že Kala nebola vlastne jeho matkou.

Toho dňa išiel tedy rovno ku dverám a strávil tam celé hodiny, skúmajúc závesy a gombík i závor na dverách. Konečne náhodou prišiel na správnu cestu a dvere sa otvorily dokorán, škripajúc, pred jeho udiveným zrakom.

Za niekoľko minút neopovážil sa vôjsť dnu, ale konečne, keď mu oči privykly na mdlé svetlo chatrče, pomalý a ostražite vstúpil.

Na prostriedku izby, na podlahe ležala kostra, s ktorej zmizly už aj posledné stopy mäsa a na ktorej lpelo dosiaľ čosi strúchnivelého a rozpadávajúceho sa, čo bolo kedysi šatami. Na posteli ležala podobná hrozná vec, ale menšia; kdežto v kolíske blízko postele bola tretia — drobná detská kostra.

Malý Tarzan si mnoho nevšímal týchto hroznych pozostatkov dávno uplynulého dňa. Jeho divoký život v džungli naučil ho pozerať ľahostajne na mŕtvé alebo umierajúce zvieratá — a keby aj bol vedel, že sa díva na pozostatky svojho vlastného otca a matky, nebol by býval viac pohnutý.

Nábytok a iné predmety privábily jeho pozornosť. Mnohé veci poprezeral zovrubne — podivné náradie, zbrane, knihy, papier, šatstvo — všetko, čo vzdorovalo zubu času vo vlhkom ovzduší pobrežia džungle.

Otváral bedny a zásuvky, k otvoreniu ktorých nebolo treba zvláštneho dôvtipu, a zbadal, že je ich obsah ďaleko lepšie zachovaný.

Medzi inými vecmi našiel aj ostrý lovecký nôž, ktorého ostrou čepeľou si hneď prsty porezal. Ale na to nič nedbal; hneď počal robiť s ním pokusy a zbadal, že touto novou hračkou môže sekať a kresať drevené triesky zo stola a stoličiek.

Dlho sa tým zabával, až sa konečne unavil. Potom pokračoval vo svojich výskumoch. Na poličke s knihami našiel jednu s pestre maľovanými obrázkami — bola to detská illustrovaná abeceda:

A is for Archer,
Who shoots with a bow,
B is for Boy,
His first name is Joe.*)

Obrázky ho veľmi zaujímaly.

Bolo tu aj mnoho »opíc«, ktoré maly obličaje podobné jeho vlastnému, a trochu ďalej našiel v knihe pod jednou písmenou niekoľko malých opičiek, takých, aké vídal denne dosť v pralese, v ktorom žil. Ale nikde nebol vyobrazený nikto z jeho kmeňu. V celej knihe nebolo tvora, ktorý by bol pripomínal Kerchaka, Tublata alebo Kalu.

Zprvu proboval vyňať obrázky z karát (listov), ale hneď spozoroval, že to neide. Nechal to tedy tak.

Člny, vlaky, kravy a kone boly pre neho bez všetkého významu a neprekvapovaly ho tak, ako podivné malé figurky, ktoré sa vyskytovaly pod obrázkami a medzi nimi — neaký divný druh chrobáčkov, ako si to on predstavoval, ponevač mnohé z nich maly nohy, ačkoľvek nikde nemohol nájsť žiadnu s očima alebo s ústami. To bolo jeho prvé soznámenie sa s písmom abecedy a pri tom bol už viac ako desaťročný.

Pravda — pred tým ešte nikdy nevidel písmo, ani nikdy ešte nevravel s bytosťou, ktorá by aspoň najmenšie predstavy mala o tom, že by mohlo existovať niečo podobného písanej abecede. Nikdy nevidel ani to, že by bol niekto čítal.

Niet tedy divu, že si tento malý chlapček nevedel vysvetliť význam týchto podivných značiek.

Skoro v prostriedku knihy našiel starú nepriateľku, ľvicu Saboru, a ďalej skrúteného Histaha — hada.

Ach — to bolo veľmi zaujímavé. Nikdy pred tým ho nič tak nezabávalo. Zabral sa tak do prezerania, že ani nezbadal, že sa priblížil súmrak a že obrázky už dobre nevidel.

Konečne položil knihu zpät do poličky a privrel ju, lebo nechcel, aby niekto našiel a zničil tieto poklady. A keď vychádzal do hustnúcej temnoty, zavrel veľké dvere chatrče, ohmatajúc závor, ktorého tajomstvo rozlúštil. Ale prv, než

*) S A začína Archer (lučištník), ktorý striela z luku, s B začína boy (chlapec), jeho krstné meno je Jozef.

opustil izbu, spozoroval lovecký nôž, ktorý bol odhodil na podlahu. Ten teraz zodvihol a vzal si ho sebou, aby ho ukázal svojim druhom.

Ale sotvá spravil dvadsať krokov smerom k džungli, naraz zastala pred ním obrovská postava z tône nízkeho krovia. Z počiatku myslel, že je to niektorý člen jeho kmeňa, ale v druhom okamihu zistil, že to bola Bolgani, obrovská gorilla.

Bola už tak blízko, že nebolo možno ani myslieť na útek, a malý Tarzan vedel, že sa jej musí postaviť na odpor a bojovať na život i na smrť. Lebo tieto obludy boly smrteľnými nepriateľmi jeho kmeňa a nikdy nikto so žiadnej strany nežiadal, ani nedával milosti.

Keby bol Tarzan býval dospelým samcom svojho kmeňa, bol by býval gorille rovnocenným protivníkom, ale poneváč bol len malým anglickým chlapčekom, ač neobyčajne svalnatým, nemohol sa s gorillou naskrze merať. Avšak v jeho žilách kolovala krv najlepších z rasy mocných válečníkov a mimo toho bol tu cvik, ktorého nadobudnul za krátky čas svojho života medzi divokými šeľmami džungle.

Tarzan neznal bázne. Jeho srdce bilo síce rýchlejšie, ale to bolo len následkom vzrušenia a rozveselenia nad týmto dobrodružstvom. Keby bol mal príležitosť, bol by utiekol, ale len preto, že mu jeho rozum riekol, že neni vstave premôcť obra, ktorý mu stál oproti. Poneváč tedy utiecť už nemohol, Tarzan, ačkoľvek chápal, že je úspešný boj nemysliteľný, srazil sa s gorillou priamo a statočne, bez jedinej známky strachu a zmätku.

A skutočne: stretnúc sa s gorillou v pol ceste, udrel do jej ohromného tela svojimi zaťatými päsťami. Ale to bolo také bláznivé, ako keď by mucha chcela zabiť slona. Ale v jednej ruke držal ešte nôž, ktorý našiel v chatrči svojho otca, a keď šeľma, bijúc a hryzúc, sovrela ho vo svojom objatí, chlapec náhodou obrátil špic noža proti jej širokým prsiam. Gorilla zrevala vztekom i bolasťou, keď sa jej nôž zaryl do tela.

Ale chlapec naučil sa v tejto jedinej sekunde užívať tejto ostrej a lesknúcej sa »hračky« tak, že keď revúca a bijúca šeľ-

ma svalila ho na zem, vrazil jej čepeľ niekoľkokrát do pŕs až po samú rukoväť.

Gorilla, bojujúc spôsobom svojho kmeňa, bila strašnými ranami svojej otvorenej ruky a trhala mäso z chlapcovho hrdla a prsú svojimi mocnými drápami.

Chvíľu váľali sa tak po zemi v divom šialenstve zápasu. Vždy slabšie a slabšie bodala ustatá a krvácajúca ruka, ozbrojená dlhou ostrou čepeľou, do pŕs gorilly. Potom malá postava stuhla v strnulých kŕčoch a Tarzan, mladý lord Greystoke, svalil sa bez života na tlejúcu vegetáciu, ktorá pokrývala džunglu.

Míľu ďalej v pralese začul kmeň opov divoký krik gorilly a Kerchak, ako to bolo jeho zvykom, svolal svoj národ dohromady, jednak preto, aby sa vzájomne chránili proti spoločnému nepriateľovi, ponevráč gorilla mohla byť členom z celého húfu, jednak ale preto, aby sa presvedčil, že sú všetci členovia kmeňa prítomní.

Skoro prišlo sa na to, že Tarzan chybí a Tublat bol veľmi proti tomu, aby sa mu šlo na pomoc. Kerchak tiež nemiloval podivného malého chránenca Kalinho a proto so zrejmým súhlasom naslúchal slovám Tublatovým, až konečne sa odvrátil, pokrčil ramenami a ľahol si na lístia, na ktorom si pripravil lôžko.

Ale Kala bola iného názoru. Čakala len dotiaľ, kým sa dozvedela, že Tarzan chybí. Potom letela v pravom slova smysle pomedzi husté konáre k miestu, odkiaľ sa ešte zreteľne ozýval škrek gorilly.

Nastala úplná tma a mesiac, vynorivší sa práve na obzore, vysielal svoje slabé svetlo, aby vrhal groteskné*) tiene hustým lístim pralesa.

Tu a tam predierały sa k zemi briliantové papršleky, ale z väčšej čiastky zvyšovaly len skutočnú tmu v hlbinách džungle.

Ako obrovský prízrak prehupovala sa Kala so stromu na strom, tu bežiac obratne po dlhom konáre, tu zase preskakujúc s jednoho konca na druhý, len aby sa zachytila iného stromu,

*) Groteskné = podivné, zvláštne, smiešne.

stále smerom k miestu nešťastia, ktoré muselo byť neďaleko pred ňou.

Krik gorilly zvestoval, že sa nachádzala v zápase na život a na smrť s neakým obyvateľom divokého pralesa. Naraz tento krik prestal a džunglou zavládlo ticho smrti.

Kala nechápala, čo sa to mohlo stať, poneváč sa hlas Bolgany v smrteľnej agonii*) ku koncu zvýšil, ale k jej ušiam nedošiel žiadon taký zvuk, dľa ktorého by mohla rozoznať druh a povahu jej nepriateľa.

Že by jej malý Tarzan mohol zabiť ohromnú gorillu, to vedela, že je nemožné, a preto, keď sa blížila k miestu, odkiaľ zavznievaly zvuky zápasu, pohybovala sa pomalší. Konečne celkom pomalý a s najväčšou opatrnosťou spustila sa do najnižších vetví, hľadiac dychtive do temnoty, aby našla stopy po zápasiacich.

Naraz prišla priamo nad nich. Na malej čistinke, v plnom jase mesačného svetla ležalo malé tielko Tarzana, rozdriapané a krvavé, a vedľa neho obrovský samec gorilly — mrtvý.

S temným škrekom vrhla sa Kala k Tarzanovi a soberúc jeho nebohé, krvou zaliaté telo, pritisla ho ku svojim prsiam a načúvajúc, zistila slabunký tlkot jeho srdiečka.

Nežne niesla ho zpät ztemnelou džunglou až na miesto, kde ležal jej kmeň, a po mnoho dní a nocí strážila Tarzana, nosiac mu potravu i vodu a odháňajúc muchy a iný hmyz s jeho strašných rán.

O lekárstve a ranhojičstve nemala úbohá Kala ani najmenšieho pochopu. Všetko, čo mohla robiť, bolo to, že lízala jeho rany a udržovala ich tak v čistote, tak že hojivá moc prírody mohla rýchlejšie pôsobiť.

Zprvu nechcel Tarzan ničoho jesť, ale váľal sa a zmietal sebou v divom deliriume**) horúčky. Jediné, po čom dychtil, bola voda a tú mu Kala prinášala jediným spôsobom, ktorým to vedela — totiž v ústach.

*) Agonia = smrteľný zápas; skon, dokonávanie života.
**) Delirium = blúznenie, šialenosť. Ľudia, majúci veľkú horúčku, blúznia, »tárajú«.

Ani ľudská matka by nebola mohla prejaviť viac obetavej a nesobeckej oddanosti, ako táto úbohá, divoká šeľma prejavovala k malej sirôtke, ktorú osud vložil do jej rúk.

Konečne horúčka povolila a chlapec sa začal zotavovať. Ačkoľvek bolesť jeho rán bola nesnesiteľná, jeho pevne stisnutými ústami neprešlo ani slovíčko bolesti.

Jeho rany boly skutočne strašné! Čiastka prsú bola sodraná až na rebrá, z ktorých tri boly prelomené hroznými úderami gorilly. Jedno rameno bolo temer odtrhnuté obrovskými zubákami a zo šije mal vytrhnutý kus mäsa tak, že krčnú tepnu — ktorú ukrutné pazúre minuly len zázrakom — bolo vidieť.

So spokojnosťou šeľmí, ktoré ho vychovaly, snášal Tarzan svoje utrpenie mlčky, odchádzajúc radšej od druhých a ležal zahalený v chumáče dlhých travín, než aby ich očiam ukazoval svoju biedu.

Jedinú Kalu mal rád pri sebe. Ale teraz, keď mu už bolo lepšie, odišla od neho na dlhší čas, aby hľadala potravu. Lebo toto zviera, oddané jemu, po celý ten čas, čo mu bolo tak veľmi zle, jedlo sotvá toľko, aby ostalo na žive, a vychudlo tak, že sa podobalo skutočne len tôni.

KAPITOLA VII.

SVETLO VEDENIA.

Po dlhom čase, ktorý sa malému trpiteľovi zdal byť večnosťou, mohol Tarzan zase chodiť a od tých čias pokračovalo jeho zotavenie tak rýchle, že za mesiac bol zase tak silný a tuhý, ako prv.

Behom svojej rekonvalescencie*) často uvažoval o priebehu zápasu medzi ním a gorillou a prvou jeho myšlienkou bolo, aby našiel tú podivuhodnú malú zbraň, ktorá učinila z neho, úplne podceňovaného slabocha, mocnejšieho bojovníka i nad najsilnejšie šelmy v džungli.

Práve tak túžil aj po tom, aby sa mohol navrátiť do chatrče a pokračovať v ďalšej prehliadke jej podivného obsahu.

A tak jednoho rána vydal sa na cestu, aby pátral ďalej. Po nedlhom hľadaní našiel čisto obrané kosti svojho padlého protivníka a temer vedľa nich našiel i nôž, čiastočne zakrytý spadaným lístím, ktorý bol pokrytý hrdzou, spôsobenou jednak vlhkosťou pôdy, jednak zaschlou krvou zabitej gorilly.

Tarzan nebol spokojný so zmenou, ktorá sa stala so širokým, jagajúcim sa čepeľom. Ale i tak bola to stále ešte zdatná zbraň, proti komu ju chcel použiť, jaknáhle by sa k tomu naskytla príležitosť. Tarzan mienil tým, že už nikdy viac nebude utekať pred svevoľnými útokami starého Tublata.

O chvíľu potom bol u chatrče a po krátkej chvíli otvoril závor a vstúpil. Jeho prvým zamestnaním bolo, že proboval poznať sostrojenie závoru. A tak sa mu podarilo pri otvorených dverách zistiť, čo pridržiavalo dvere ku stene a akým spôsobom sa závor uvoľňoval.

*) Rekonvalescencia = uzdravovanie, zotavovanie.

Zbadal aj to, že dvere môže zavrieť aj zdnuká a aj ich zavrel, aby nebol vyrušovaný pri svojom ďalšom pátraní.

Potom počal so sústavným prehľadávaním chatrče, ale jeho pozornosť bola zase upútaná knihami, ktoré sa zdaly mať na neho tak podivný a mocný vplyv, že nemohol myslieť na nič iného, než na vábivé, podivuhodné hádanky, ktorými boly ich stránky pokryté.

Medzi ostatnými knihami, ako sme sa už zmienili, bol slabikár, niekoľko čítaniek, početné obrázkové knihy a veliký slovník. Tarzan poprezeral všetky tieto knihy, ale obrázky ho zase najviac zaujímaly, ačkoľvek podivné chrobáčky, ktorými boly pokryté tie stránky, na ktorých nebolo obrázkov, vzbudzovaly tiež jeho podivenie a všeliaké domnenky, čo by mohly znamenať.

Sadnul si ku stolu, ktorý zhotovil jeho otec. Tarzanovo hnedé, nahé tielko sklonilo sa nad knihou, ktorá spočívala v jeho silných, pružných rukách, a jeho mohutná hriva dlhých čiernych vlasov padala mu cez jasné, inteligentné čelo. Tak sediac, poskytoval Tarzan zaujímavý obraz malého, prvotného muža, ktorý sa snažil temnotou nevedomosti predrať sa ku svetlu vedenia.

Jeho malý obličaj bol celý zaujatý čítaním, ponevač chápal len čiastočne hmlistým spôsobom najhrubšie základy myšlienok, ktoré maly byť kľúčom k podivnej záhade, čo značia tie maličké chrobáčky, ktorými sa knihy hemžily.

Slabikár, ktorý mal v rukách, bol otvorený na stránke, na ktorej bola vyobrazená malá »opica« ktorá sa podobala jemu, ale ktorá mimo tváre a rúk bola pokrytá akousi podivnou, barevnou kožou — za ktorú považoval Tarzan kabátik a nohavice. Pod obrázkom boly tri malé chrobáčiky:

»B O Y«*).

Potom zbadal, že v texte, na tej istej stránke, opakovaly sa tieto tri značky mnohokráť v tom istom poriadku.

*) Boy = chlapec.

A ešte pochopil inú vec, a to tú, že bolo pomerne málo tých rôznorodých chrobáčkov, a že sa často opakovaly, príležitostne samé, najviac však vo spolku s inými.

Stránky obracal pomalý, prezerajúc obrázky i text, pátrajúc po opakovaní kombinácie troch značiek »b-o-y«. A onedlho našiel ich pod obrázkom inej malej »opice« a podivného zvieraťa so štyrma nohama, ako bol šakal, ale ktoré mu nebolo niako podobné. Pod týmto obrázkom bolo napísané:

»A BOY AND A DOG«**).

Áno, tu boly zase tie tri chrobáčky, ktoré vždy sprevádzaly tú malú »opicu«. Tak pokračoval pomalý — veľmi pomalý, lebo to bola ťažká a nesnadná práca, do ktorej sa dal — práca, ktorá sa bude možno zdať vám, tak ako sa mne zdala, nemožnou — totiž naučiť sa čítať bez najmenšej znalosti tlačenej alebo písanej reči.

Ovšem, neskončil ju ani za deň, ani za týždeň, ani za mesiac, ani za rok. Pomalý, veľmi pomalý sa učil potom, keď pochopil možnosť významu týchto malých chrobáčkov, tak že v pätnástom roku svojho života znal už rôzne kombinácie písmen, ktoré boly vytlačené v slabikári a v jednej či dvoch obrázkových knihách.

O význame a užívaní členov, spojok, slovies, prídavných mien a zámien mal len veľmi hmlisté a slabunké predstavy.

Jednoho dňa, keď mu bolo asi dvanásť rokov, našiel v dosiaľ neobjavenej zásuvke u stolu niekoľko tužiek (ceruz) a škriabuc jednou z nich po ploche stolu, zbadal k svojmu potešeniu, že zanecháva za sebou čiernu čiaru.

S touto novou »hračkou« pracoval Tarzan tak horlive, že doska stolu bola skoro pokrytá spústou naškriabaných háčkov a nepravideľných čiar, konečne zodral koniec prvej tužky úplne. Vtedy vzal si druhú tužku, ale tentokráť mal už v úmysle niečo docela iného.

Chcel sa pokúsiť o to, či by nevedel napodobniť niektoré z tých malých »chrobáčkov«, ktoré liezly po stránkach knih.

**) A boy and a dog = chlapec a pes.

Bola to nesnadná práca, poneváč držal tužku v ruke tak, ako by iný človek chytil rukoväť dýky, a to neprispievalo niako k snadnému písaniu, ani k čiteľnosti takto dosiahnutých výsledkov.

Ale Tarzan pracoval vytrvale po celé mesiace v dobách, keď mu bolo možno dochádzať do chatrče, až po opetovaných pokusoch podarilo sa mu objaviť držanie tužky, ktoré mu dovoľovalo viesť ju a spravovať snadno, tak že konečne vedel zhruba napodobniť kteréhokoľvek z tlačených »chrobáčkov«.

Také boly jeho počiatky v písaní.

Odkresľovanie písmen naučilo ho aj iné veci — ich počtu. A ačkoľvek nevedel tak počtovať, ako počtujeme my, predsa mal určité predstavy o množstve, pri čom základom jeho počtovania bol počet prstov na jednej ruke.

Prezeraním rôznych knih Tarzan zistil, že určil už všetky druhy »chrobáčkov«, z ktorých väčšina opakovala sa v častých kombináciach a tieto daly sa snadno sriaďovať tak, ako tomu bolo aj v kúzelnej obrázkovej abecede.

Jeho vzdelanie pokračovalo. Ale najväčšie objavy urobil v nevyčerpateľnej zásobárni obrovského illustrovaného slovníka, poneváč sa prostredníctvom obrázkov naučil ďaleko viac, než pomocou textu, i keď pochopil význam tých »chrobáčkov«.

Keď objavil, že sú slová usporiadané v abecednom poriadku, mal radosť, keď mohol hľadať kombinácie, ktoré už znal, a slová, ktoré za nimi nasledovaly, a tiež ich výklad viedly ho ďalej do bludišťa vzdelania.

Keď mu bolo sedemnásť rokov, vedel už prečítať jednoduchý detský slabikár a pochopil úplne pravdivý a podivuhodný účeľ malých »chrobáčkov«.

Tarzan sa už viac nestydil za svoje nahé telo, ani za svoje ľudské rysy, poneváč mu jeho rozum už zjavil, že je úplne z iného druhu, než boli jeho diví a kostnatí druhovia.

Bol m-u-ž, kdežto oni boli o-p-i. A malé tvory, ktoré sa naháňaly po vrcholcoch stromov v pralese, boly o-p-i-č-k-y. Vedel tiež, že stará Sabora bola l-v-i-c-a, Histah — h-a-d, a Tabor — s-l-o-n. Tak sa naučil čítať.

Od tých čias bol jeho pokrok rýchly. Pomocou veľkého slovníka a čulej chápavosti svojho zdravého rozumu, zdedeného po svojich rodičoch, i pomocou neobyčajnej bystrosti uvažovania domyslel si mnohé, čomu nemohol porozumieť, a tieto domnienky často neboly ďaleko od čistej pravdy.

Jeho vzdelanie bolo často prerušované sťahovavým spôsobom života jeho kmeňa, ale keď mu aj nebolo možno bývať pri knihách, jeho čulý duch pokračoval stále vo vyhľadávaní záhad jeho okúzlujúceho zamestnania.

Kusy kôry a plochých listov, ba i hladké pruhy holej zeme slúžily mu za sošity, v ktorých sa učil písať špicou svojho loveckého noža svoje úlohy.

Ale sledujúc svoju náklonnosť, ktorá ho vábila, aby rozlúštil tajomstvo knihovne, nezanedbával vážnejšie povinnosti svojho života.

Cvičil sa stále v hádzaní slučky (smyčky) a pohrával sa s nožom, ktorý sa naučil ostriť, brúsiac ho na plochých kameňoch.

Od tých čias, čo Tarzan prišiel medzi opov, kmeň značne vzrástol, ponevač pod vodcovstvom Kerchakovým zaplašil iné tlupy zo svojej čiastky džungle a tak mal dostatok potravín a temer žiadnych ztrát na životoch pri lúpežných prepadoch svojich susedov. Mimo toho mladí samci, dospejúc, uznali za pohodlnejšie brať si ženy z vlastného kmeňa, alebo keď polapili niektorú z inej tlupy, privádzali ju ku Kerchakovi, dávajúc prednosť spolužitiu s ním, než aby sa usadzovali samostatne a vyvolávali s ním boje o prvenstvo v džungli.

S času na čas niektorý z nich — zúrivejší než jeho druhovia — pokúsil sa síce o túto možnosť, ale dosiaľ žiadny nevyrval palmu víťazstva z pazúrov tohoto divokého a surového veleopa.

Tarzan mal zvláštne postavenie vo svojom kmeni. Považovali ho síce za vlastného, ale v mnohom ohľade bolo to predsa len odlišné. Starší samci ho alebo ignorovali*) vôbec, alebo ho nenávideli tak krute, že len jeho obdivuhodná obrat-

*) Ignorovať = nevšímať si niekoho, pohŕdať niekym, neuznávať.

nosť a rýchlosť i divoká obrana obrovskej Kaly zachránily ho pred náhlou smrťou v jeho mladých rokoch.

Tublat bol jeho najúhlavnejším nepriateľom, ale bolo to práve pre Tublata, že nepriateľstvo ostatných jeho nepriateľov prestalo, keď mu bolo trinásť rokov a Tarzan bol ponechaný na pokoji, krem tých prípadov, keď niektorý z dospelých samcov bol zachvátený návalom zúrivého vzteku, aký prepadáva samcov mnohých divokých zvierat v džungli. Ale vtedy nikto nebol bezpečný.

Toho dňa, keď Tarzan získal všeobecnej vážnosti, bol jeho kmeň shromaždený v malom prirodzenom amfiteatri**), ktorý džungla nepokryla svojimi výrostkami, v priehlbine, nachádzajúcej sa medzi niekoľko nízkymi kopcami.

Tento priestor bol temer kruhovitý. Všetky jeho strany otáčali mohutní velikáni dosiaľ nedotknutého pralesa a kolom dokola bol obrastený tak hustým krovím, že jediný prístup k nemu bol možný len po vrchných konároch stromov.

Tu, bezpečný pred akýmkoľvek prepadnutím, sa kmeň často shromažďoval. V prostriedku tohoto amfiteatru nachádzal sa jeden z tých podivných hlinených bubnov, ktoré veleopi zhotovili pre svoje podivné obrady, ktorých zvuky síce ľudia neraz začuli v hlbinách džungle, ale ktorým nikto nebol svedkom. Mnohí cestovatelia videli tieto bubny veleopov a niektorí aj počuli zvuky, ktoré vydávaly, spojené s hlukom divokých a príšerných hodov týchto prvých lordov džungle, ale Tarzan, lord Greystoke, bol snáď jedinou ľudskou bytosťou, ktorá sa kedy zúčastnila divokej, šialenej a opojujúcej slávnosti Dumu-Dumu.

Z týchto primitívnych obradov vznikly bezsporne všetky obrady moderne j cirkve a štátu, ponevač po celé tie bezpočetné veky, siahajúce späť až k najďalším hraniciam súmraku ľudstva, naši divi, chlpati predkovia tančili pri obradoch Dumu-Dumu, pri zvukoch hlinených bubnov, pri jasnom svetle tropického mesiaca v hlbi-

**) Amfiteater = v ľudskej spoločnosti: nekryté divadlo, majúce hľadisko podoby polkruhu, alebo podoby vajcovitej, ktoré sa dvíha so stupňa na stupeň. — V tomto prípade jednoducho miesto, na ktorom sa opi shromaždili, ako v divadle na mieste uzavretom.

nách mohutných džungli, ktoré stoja nezmenené aj dnes práve tak, ako stály vtedy v oných dávno zabudnutých nociach praveku, keď náš prvý chlpatý predok shupol s rozkývaného konára a spustil sa ľahko na mäkkú trávu miesta prvého shromaždenia.

Toho dňa, keď sa Tarzan zbavil prenasledovania, ktoré ho nemilosrdne sužovalo po dvanásť rokov z trinástich liet jeho života, celý kmeň, počitujúci teraz plných sto hláv, predral sa mlčky nižšími konármi stromov a bez hluku spustil sa na pôdu amfiteatru.

Obrady Dumu-Dumu boly vždy výsledkom významných udalostí v dejinách kmeňa, ako: víťazstvo, zajatie nepriateľa, smrť veľkého a divokého obyvateľa džunglí, smrť alebo nastolenie kráľa — a pozostávaly z rôznych ceremonií.

Dnes bolo to zabitie veľkej opice, člena cudzieho kmeňa, a keď Kerchakov národ vstúpil do lesného hľadišťa, bolo vidieť medzi ním dva mocné samce, ktoré niesli telo zabitej medzi sebou.

Svoje bremeno složili vedľa hlineného bubnu a sadli si vedľa neho ako na stráž, kdežto ostatní členovia spoločnosti schúlili sa do travnatých kútov ku spánku, do toho času, kým by vychádzajúci mesiac dal svojím svetlom znamenie k ich divokej orgii*).

Po celé hodiny vládlo na čistine úplné ticho, ktoré nerušilo nič, než neladné škreky nádherne operených papúškov, pišťanie a čvrlikanie drobného vtáctva, poletujúceho neustále medzi kvetúcimi orchideami a inými plamennými kvetmi, ktoré zdobily myriady machom pokrytých vetví lesných velikánov.

Konečne sa nad džunglou rozhostilo temno a opice sa počaly prebúdzať. Skoro utvorily veľký kruh okolo hlineného bubnu. Ženy a mláďatá krčily sa v tenkom rade na jeho obvode, kdežto v predku, dnu v kruhu, rozostavili sa dospelí samci. Pred bubnom usadily sa tri staré samice, z ktorých každá bola ozbrojená hrčavým konárom, 15—18 palcov dlhým.

*) Orgia = výstredná, šialená, prostopašná zábava vôbec; v ľudskej spoločnosti: to isté, ale zvlášť nočné zábavy so ženským pohlavím, spojené s bezmiernym pitím, tancom, hulákaním a bohopustými skutkami.

Pomalý a ľahko počaly sa dotýkať znejúcej čiastky povrchu bubna, keď prvé slabé papršleky vystupujúceho mesiaca ostriebrily obkľučujúce ich vrcholky stromov.

Keď sa svetlo v amfiteatre stalo jasnejším, sosilnily zvuky a zrýchlily tempo*) svojich rán, až zrazu divoký a rytmický**) tlkot bubnov prenikal džunglou všetkými smermi na míle ďaleko. A vtedy iné obrovské, divoké šeľmy džungle zastaly v hrobe, vztýčiac uši a zdvihnúc hlavy, aby načúvaly dutému bubnovaniu, ktoré znamenalo, že sa slávnosť opov začína.

Niekedy vyrazila daktorá šeľma prenikavý škrek, alebo hromový rev, ako by chcela odpovedať na výzvu divokého bubna veleopov, ale žiadna z nich neodvažovala sa priblížiť alebo ich napadnúť, lebo opi, shromaždení v plnom počte, naplňovali prsia svojich susedov z džungle bázňou.

Keď sa zvuk bubnov stal ohlušujúcim, Kerchak vyskočil na voľný priestor medzi sediacich samcov a bubeníkov.

Stojac vystretý, pohodil hlavou späť a dívajúc sa rovno do vychádzajúceho mesiaca, udrel oboma chlpatými rukami do svojich pŕs a vydal strašlivý prenikavý škrek.

Jeden — dva — trikrát ozval sa tento desný výkrik temnou pustinou tohoto nevýslovne mrtvého sveta. Potom, krčiac sa, prechádzal bez hluku okolo otvoreného kruhu, otáčajúc sa ďaleko od mŕtvého tela, ležiaceho pred bubnom, ale keď bežal okolo, hľadel stále uprene na mrtvolu svojima divokýma, zlovestnýma, červenýma očima.

Potom iný samec skočil do prostriedku kruhu a opakujúc hrozné výkriky kráľa, nasledoval jeho plazivé stopy. Iný a zase iný nasledovali rýchle jeden po druhom, až sa celá džungla zatriasla nepretržitými zvukmi ich krvožížnivých škrekov.

Bolo to vyzvanie a hrobe súčasne.

Keď sa všetci dospelí samci pripojili v tenký okruh krúžiacich tanečníkov, započal útok.

Kerchak, popadnúc obrovský patek (drúk) z hromady, ktorá tu bola tým cieľom prichystaná, vrhol sa zúrive na mrtvú opicu a zasadil jej strašnú ranu, vydávajúc zo seba bojovné

*) Tempo = časová miera, rýchlosť, akou sa zvuky striedajú.
**) Rytmický = pravidelne striedavý.

mrčanie a vrčanie. Zvuk bubnov sa teraz zrýchlil práve tak, ako rýchlosť rán — a válečníci, približujúci sa k uštvanej obeti, zasadzovali jej svoje rany a pripojovali sa k šialenému víru Tancu Smrti.

Tarzan bol tiež jedným z tejto divoko poskakujúcej hordy. Jeho nahé, potom sa zalievajúce, svalovité telo, svietiace sa v mesačnom svetle, žiarilo pôvabom i krásou medzi nemotornými, ohavnými a chlpatými telami šeťmí, tancujúcich okolo neho.

Nikdo neplazil sa tak dôvtipne pri mimickom*) líčení honby, nikto nebol tak ukrutný, ako on pri divej svereposti útoku a nikto nevyskakoval tak vysoko pri Tanci Smrti, ako on.

Keď sa rýchlosť i zvuk bubnov zvyšovaly, tanečníci zjavne prepadli opojeniu divokého rytmu a sverepých škrekov. Ich kotrmelcov a skokov pribývalo, ich vycenené zubáky boly plné slín a ich pysky i prsia boly zafŕkané penou.

Pol hodiny trval príšerný tanec, až na Kerchakovo znamenie hluk bubnov prestal a bubnujúce samice prešmykly sa rýchle reťazou tancujúcich medzi divákov, sediacich na vonkajšom okraji kruhu. Vtedy, ako jeden muž, vrhli sa všetci samci strmhlav na telo, ktoré ich strašné rany zmenily v massu chlpatej kaše.

Mäso sa zriedka kedy dostalo do ich tlám v dostatočnom množstve a tak vhodným zakončením ich slávnosti bolo ochutnávanie mäsa z nedávno zabitého nepriateľa. Preto teraz venovali svoju pozornosť pohlteniu svojho zabitého nepriateľa, požieraniu jeho mäsa.

Veliké zubáky zadieraly sa do mrtvoly, vytrhávajúc z nej obrovské kusy. Najsilnejší samci zmocnili sa najtučnejších súst, medzitým čo slabší krúžili okolo zápasiaceho klbka, čakajúc na príležitosť, aby sa mohli do neho vmiešať a uchvátiť opustený kus pamlsku, alebo ukradnúť zbývajúcu kosť prv, kým by sa jej zmocnil niekto iný.

Tarzan väčšmi túžil po mäse a väčšmi ho potreboval, než opice. Pochádzajúc z rasy požívačov mäsa, nikdy si v živote

*) Mimika = umenie posunkové; mimické = čo je umele napodobňované.

nepomyslel, že sa bude môcť nasýtiť mäsitou potravou, a preto teraz jeho hladké, pružné telo razilo si cestu ako červ massou zápasiacich a ruvajúcich sa opic, v snahe, aby sa zmocnilo podielu lsťou, keď to nebolo možné silou.

Po boku visel mu v pošve nôž jeho neznámeho otca. Pošvu k nožu spravil si totiž vlastnoručne sám dľa vzoru, ktorý našiel v jednej zo svojich obrázkových knih.

Konečne sa mu podarilo dosiahnúť rýchle miznúcej hostiny. Rýchle vytasil nôž a odrezal ďaleko výdatnejšie sústo, než akého myslel, že sa mu podarí dosiahnuť; celé chlpaté predlaktie, ktoré vykukovalo medzi nohama mocného Kerchaka, ktorý bol tak pilne zamestnaný uplatňovaním svojej kráľovskej žravosti, že ani nespozoroval tejto urážky svojho veličenstva.

A tak sa malý Tarzan zase vyprostil z massy zápasiacich tiel, tisnúc pevne k prsiam svoju príšernú korisť.

Medzi tými, ktorí marne krúžili okolo klbka ruvajúcich sa hodovníkov, bol aj starý Tublat. Bol jedným z prvých pri hostine a ustúpil s výdatným podielom, aby ho sožral v pokoji. Teraz kliesnil si znovu cestu pre nové sústo.

Keď sa Tarzan vynoril z prostriedku chumáča, sem tam sa zmietajúceho, tisnúc chlpaté rameno k prsiam, spozoroval to Tublat okamžite.

Jeho malé, krvou podliate, prasacie oči zasvietily zhubným ohňom, keď zazrel Tarzana, a súčasne objavila sa v nich chtivosť zmocniť sa lahôdky, ktorú niesol chlapec.

Ale Tarzan spozoroval tiež svojho úhlavného nepriateľa a uhádnul, čo má veliká bestia v úmysle, šikovne uskočil, úfajúc sa, že sa bude môcť skryť medzi nimi. Ale Tublat mu bol v pätách, tak že sa skryť nemohol. Preto rozhodnul sa uniknúť mu vôbec.

Rýchle blížil sa k stromom, obklopujúcim hľadište. Šikovným skokom zachytil sa rukou jednoho z nižších konárov a potom, chytiac svoju korisť do zubov, škriabal sa rýchle na hor, prenasledovaný Tublatom, ktorý bol tesne za ním.

Hore — hore išlo to, až do kolísajúceho sa vrcholca pyšného lesného velikána, kam sa jeho ťažký prenasledovateľ viac

neodvážil. Tarzan sa tam usadil, chrliac úštipky a nadávky na zúriacu a penou pokrytou šeľmu, ktorá sa nachádzala 50 stôp pod ním.

A vtedy bol Tublat zachvátený výbuchom šialenstva.

S hrozným škrekom a revom spustil sa medzi samice a mladé, zatínajúc svoje zubáky do tuctov drobných šijí a trhajúc veľké kusy z chrbtov a prsú samic, ktoré mu padly v cestu.

Tarzan pozoroval tento šialený skutok zloby v striebornom svetle mesiaca. Videl samice i mláďatá, škriabúce sa rýchle na stromy, aby sa zachránily. Potom pocítili i veliki samci v prostriedku čistiny zubáky ich šialeného druha a v jedinom okamihu rozprchli sa do temnej tône ich obklopujúceho pralesa.

Na čistine ostala mimo Tublata už len jedna stará samica, ktorá bežala tiež rýchle ku stromu, s ktorého sa Tarzan dolu prizeral, a tesne za ňou hnal sa ohavný Tublat.

Bola to Kala a akonáhle Tarzan spozoroval, že ju Tublat doháňa, spustil sa rýchlosťou padajúceho kameňa s konára na konár ku svojej pestúnke.

Nachodila sa teraz pod preliačeným konárom a tesne nad ňou krčil sa Tarzan, čakajúc na výsledok honby. Skočila do vzduchu a zachytila sa jednoho konára takrečeno nad hlavou Tublatovou, práve keď ju doháňal. To by ju bolo zachránilo, ale vtom sa ozval suchý, praskavý zvuk, konár sa prelomil a ona spadla na hlavu Tublatovu, ktorého srazila k zemi.

Oba vyskočili v tom istom okamihu, ale ačkoľvek boli oba rýchli, Tarzan bol ešte rýchlejší, takže rozzúrený samec octnul sa teraz tvárou v tvár so synom človeka, ktorý stál medzi ním a Kalou.

Nič sa nemohlo hodiť lepšie divokému opovi. S víťazným revom skočil po malom lordovi Greystokeovi. Ale jeho zubáky nezahryzly sa nikdy viac do tohoto orechove hnedého mäsa.

Svalovitá ruka sa vystrela a lapila chlpaté hrdlo. Druhá však vrazila ostrý lovecký nôž niekoľkokrát do širokých pŕs Tublatových. Rany dopadaly jedna za druhou ako hrom a Tarzan prestal pichať len vtedy, keď pocítil, že sa bezvládne telo srútilo pomalý pod neho.

Keď dopadlo na zem, Tarzan z rodu opic šliapol na krk svojho odvekého nepriateľa a zdvihnúc svoje oči k mesiacu, ktorý bol v úplňku, vrhol zpät svoju divokú, mladú hlavu a zareval bojovným a strašným rykom svojho kmeňa.

Príslušníci kmeňa sliezali jeden za druhým so svojich stromových útulkov a utvorili kruh okolo Tarzana a jeho zabitého protivníka. Keď sa všetci sišli, Tarzan sa obrátil k nim a kričal:

»Ja som Tarzan. Som veľký zabíjač. Nech si všetci vážia Tarzana z rodu opic a Kaly, jeho matky. Nikto medzi vami nie je tak mocný, ako Tarzan. Nech sa majú na pozore jeho nepriatelia.«

Pozerajúc rovno do červených, zlovestných očú Kerchakových, mladý lord Greystoke zabúšil do svojich mocných pŕs a vyrazil ešte raz výkrik vzdoru.

KAPITOLA VIII.

LOVEC S VRCHOLKOV STROMOV.

Druhého dňa po slávnosti Dum-Dum navracal sa kmeň späť lesom ku pobrežiu. Telo Tublatovo ostalo ležať tam, kde padlo, poneváč kmeň Kerchakov nejie vlastných mrtvých.

Pochod nebol ničím iným, než hľadaním potravy. Rapuston, pisang, banány rástly tu v hojnosti s divým ananásom. Príležitostne našli sa aj malí ssavci, vtáky, vajíčka, plazy a hmyz. Oriešky praskaly v ich mocných čeľustiach a keď boly príliš tvrdé, boly tlčené medzi dvoma kameňami.

Raz stará Sabora, skrížiac im cestu, zahnala ich do bezpečného útulku vo vyšších konároch, poneváč — ač ona mala úctu pred ich počtom a ostrými zubákmi — oni so svojej strany mali v práve takej úcte jej ukrutnú a mocnú dravosť.

Na nízkom konáre sedel Tarzan zrovna nad majestátnym*) ohebným telom, keď sa blížila tíško hustou džunglou. Tarzan hodil ananás na dávneho nepriateľa svojho ľudu. Veliká šeľma sa zastavila a obrátiac sa, pozrela na opovážlivca nad sebou.

Šibnúc hnevive chvostom, vycenila svoje žlté zuby, ohrnúc svoje veliké pysky s ohyzdným úškľabkom, ktorý svraštil jej fúzatý nos a privrel jej zlovestné oči tak, že sa podobaly dvom úzkym skulinám, z ktorých svietil vztek a nenávisť.

Stisnúc uši nazad, pozrela rovno do očú Tarzanovi z rodu Opic a zarevala prenikavým, vyzývajúcim hlasom.

So svojho bezpečného útulku odpovedalo dieťa opov smelým spôsobom na toto vyzvanie.

Okamih sa oba mlčky merali a potom sa veľká mačka obrátila do džungle, ktorá ju pohltila tak, ako pohlcuje oceán hodený peniaz.

*) Majestátny = vznešený, úchvatný, mohutný.

Ale v mysli Tarzanovej vyklíčil veliký zámer. Zabil strašného Tublata. Či teda nebol mocným bojovníkom? Teraz pôjde po stope úskočnej Sabory a zabije ju podobným spôsobom. Bude potom aj veľkým lovcom!

Na dne jeho anglického, drobného srdca skrývala sa veliká túha: pokryť svoju nahotu šatami, poneváč, ako sa dozvedel z obrázkovej knihy, všeci mužovia boli pokrytí, kdežto opičky a opi, i každé iné živé stvorenie, boli nahí.

Šaty boly tedy iste odznakom veľkosti, znamením povýšenosti muža nad všetkými živočichmi, poneváč tu iste nemohlo byť inej príčiny, aby ľudia nosili na svojom tele také ohyzdné veci.

Pred mnohými mesiacmi, keď bol ešte o mnoho menší, túžil po tom, aby mal kožu zo ľvice Sabory, alebo z leva Numu, alebo z leoparda Sheetu, aby zakryl svoje telo, ktoré nemalo žiadnej srsti a nepripomínal tak ohyzdného hada Histaha. Teraz však bol hrdý na svoju hladkú kožu, poneváč dokazovala jeho pôvod z mocnej rasy jeho predkov, a obe tieto protichodné túžby: jedna, aby svojou nahotou pyšne dokazoval svoj pôvod a druhá, aby prijal zvyky svojej rasy a nosil ohyzdné a nepohodlné šaty, sa strieďaly rýchle za sebou.

Keď kmeň pokračoval vo svojom pomalom pochode pralesom po prestávke, ktorú zavinila Sabora, hlava Tarzanova bola plná zámerov, ako zabiť túto nepriateľku, a po mnoho dní potom nepomýšľal na nič iného.

Toho dňa však mal náhle iné a bezprostrednejšie dojmy, ktoré privábily jeho pozornosť.

Zrazu nastala tma, ako o polnoci; zvuky v džungli stíchly. Stromy stály bez pohnutia, ako keby boly ochromené očakávaním neakého veľkého, bezprostredne nastávajúceho nešťastia. Príroda čakala — ale nie dlho.

Z diaľky ozvalo sa slabé, pritlumené, žalostné zastenanie. Prichádzalo bližšie a bližšie, sosilujúc sa každým okamihom.

Veliké stromy sa všetky ohly, ako by boly tisnuté k zemi mocnou rukou. Nakláňaly sa stále viac a viac a predsa tu nebolo iného zvuku, než hlbokého a žalostného stenania vetra.

Potom sa stromoví obri náhle narovnali, mrsknúc svojimi vrcholkami v hnevivom a ohlušujúcom rachote. Z rýchle sa valiacich, ako atrament čiernych mračien na oblohe zasvietilo prenikavé a oslepujúce svetlo. Strašné rany revúceho hromu stíhaly rýchle jedna druhú. A za tým prišla prietrž mračien. Nad džunglou snieslo sa pravé peklo.

Opičí kmeň sa krčil pod velikými stromami, trasúc sa premoknutý studeným dážďom. V svetle rýchle sa opakujúcich a oslňujúcich bleskov bolo vidieť divoko sa kolembajúce konáre a ohýbajúce sa kmene.

Tu a tam niektorý z dávnych patriarchov*) lesa, zasiahnutý hromovým klinom, klesol roztrhaný na tisíce kusov medzi obklopujúce ho stromy, strhávajúc sebou nesčíselné konáre i mnohých menších susedov, zvyšujúc tak zmätok, ktorý zavládol v celej džungli.

Veliké i malé konáre, zlámané divokým vichrom, poletovaly divoko sa zmietajúcou zeleňou, prinášajúc smrť a zkazu nepočetným obyvateľom dolu obydleného sveta.

Po celé hodiny trvala zúrivosť búrky bez ustania. V stálom nebezpečí, že budú zasiahnuté padajúcimi stromami a konármi, krčily sa opice strašne zbedované, až konečne búrka prestala.

Koniec búrky bol práve tak náhly, ako jej počiatok. Vietor utíchol, slnce zasvietilo a príroda sa znovu usmievala.

Listie a vetve, orosené krupajami — a vlhké kvety nádherných kvetín žiarily v nádhere vracajúceho sa dňa. A tak keď zabudla príroda, zabudly rýchle aj jej deti. Čulý život pokračoval práve tak, ako prv, kým nastalo temno a strach.

Ale rozbriežďujúce sa svetlo vysvetlilo Tarzanovi záhadu šiat. Ako príjemne by bolo pod ťažkou kožou Sabory! A tak bol daný nový podnet, aby oproboval s ňou dobrodružstvo.

Kmeň sa zdržoval po niekoľoko mesiacov blízko pobrežia, kde stála Tarzanova chatrč, a jeho štúdie zabraly väčšú čiastku jeho času. — Ale vždy, keď kmeň cestoval pralesom, mal slučku (smyčku) pripravenú a mnohé menšie zviera upadlo v osídla rýchle hodenej slučky.

*) Dávne, staré stromy.

Raz sniesla sa slučka aj okolo krátkeho krku divokého kanca Hortu a jeho zbesilý skok, ktorým chcel dôjsť slobody, strhol Tarzana s prehnutého konára, na ktorom číhal a odkiaľ ju hodil svoje svinuté lasso.

Mocný kanec sa pri zvuku jeho padnuvšieho tela obrátil a vidiac, že sa jedná len o snadnú korisť mladého opičiaka, sklonil hlavu a vrhnul sa zúrive na prekvapeného mladíka.

Tarzan, ktorý sa zvláštnou náhodou nezranil pri páde, padnúc ako mačka na »všetky štyri«, široko roztiahnuté, v okamihu skočil zase na nohy a poskočiac ako opica — ktorou skutočne aj bol — zachytil sa nízkeho konára a vyšvihnul na naň práve v tom okamihu, keď Horta márne pod ňou prebehol.

Vtedy poznal Tarzan zo zkúsenosti, že jeho zbraň má práve tak svoje nevýhody, ako skytala výhody.

Pri tejto príležitosti prišiel len o dlhý povraz. Tarzan dobre vedel, že keby ho bola s konára strhla Ivica Sabora, výsledok by bol iste ináč dopadol, lebo by pri takom pokuse bol iste ztratil život.

Trvalo to mnoho dní, kým uplietol nový povraz, ale keď bol konečne hotový, pokračoval schválne v honbe a bežal na postriežke v hustom lísti veľkého konára, ktorý visel práve nad dobre vyšliapaným chodníkom k vode.

Niekoľko menších živočichov prešlo pod ním bez toho, aby ich bol znepokojoval. Takej bezvýznamnej koristi si nežiadal. Bolo treba chytiť silné zviera, aby bola dokázaná účinnosť nového problému*).

Konečne prichádzala tá, ktorú Tarzan hľadal, s pružnými svalami, ktoré zretelne vystupovaly pod lesknúcou sa kožou. Tučná a lesknúca sa Sabora prichádzala.

Jej veliké tlapy dopadaly mäkko a bez hluku na úzky chodník. Hlavu mala vztýčenú, neochabujúc nikdy v ostražitosti, jej dlhý chvost však pohyboval sa pomalý pôvabnými a mocnými vlnami.

*) Problém = úkol, ktorý sa má previesť (ináč záhada, sporná otázka).

Bližšie a bližšie prichádzala ku stromu, na ktorého konároch krčil sa Tarzan, držiac závit dlhého povrazu, pripravený v ruke. Chlapec sedel nehybne ako bronzová socha, keď Sabora prešla pod ním. Urobila jeden krok, druhý a tretí — až sa zrazu tíško vzniesla slučka nad jej hlavou. Rozvinujúci sa povraz visel na okamih nad jej hlavou ako veliký had, a potom, keď pozrela nahor, aby vypátrala príčinu šustiaceho zvuku, slučka ovinula jej hrdlo. Rýchlym trhnutím zadrhol Tarzan slučku okolo jej lesknúceho sa hrdla, a potom pustil povraz a zachytil sa konára, na ktorom sedel, oboma rukama.

Prekvapená šeľma obrátila sa skokom do džungle. Ale Tarzan nemienil ztratiť nový povraz tým istým spôsobom, ako ztratil prvý. Zkúsenosť ho poučila. L'vica urobila druhý skok a už pocítila, ako sa jej povraz zatiahol silne okolo hrdla. Jej telo sa v pravom smysle slova prevrátilo vo vzduchu a ťažko padlo na chrbát. Lebo Tarzan dôkladne upevnil koniec povrazu ku pňu veľkého stromu, na ktorom sedel.

Až sem bol jeho plán znamenite premyslený. Ale keď sa chytal povrazu, umiestniac sa pevne na vidlici dvoch mohutných konárov, zbadal, že medzi pritiahnutím ku stromu tejto mocnej, zápasiacej, hryzúcej, škriabajúcej a revúcej šeľmy so železnými svalami a medzi jej chytením do slučky, je značný rozdiel.

Váha starej Sabory bola nesmierna a keď sa oprela svojimi obrovskými pazúrami, nikto nemohol s ňou pohnúť, vynímajúc snáď jediného slona Tantora.

L'vica sa ocítla teraz znovu na chodníku, odkiaľ mohla zazrieť pôvodcu svojho »zneuctenia«. Revúc vztekom, vyhodila sa zrazu vysoko do vzduchu k Tarzanovi, ale keď jej obrovské telo padlo na konár, kde Tarzan sedel, nebolo ho už viac tam. Tarzan sa ľahko vyšinul na menší konár o dvadsať stôp vyššie nad zúriacim netvorom. Na okamih zostala Sabora visieť na konári a Tarzan ju dráždil, hádžuc koníariky do jej nechráneného obličaja.

Zrazu šeľma dopadla znovu na zem a Tarzan sa ponáhľal, aby rýchlo zachytil povraz, ale Sabora teraz už prišla na to, že ju drží len tenký povraz a zachytiac ho svojimi mocnými

tlapami, pretrhla ho prv, než mohol Tarzan upevniť hrdúsiacu slučku po druhé.

Tarzan bol veľmi zarazený. Jeho dobre premyslený plán sa stroskotal a tak sa usadil teraz nad revúcou šeľmou a kričal na ňu zlostne, dráždiac ju výmluvnými posunkami.

Sabora behala popod stromom sem i tam celé hodiny. Štyrikráť sa prikrčila a skočila po malom škriatku, ktorý jej tancoval nad hlavou, ale skôr by bola zachytila vietor, hučiaci konármi stromu, než šikovného Tarzana. Konečne Tarzana omrzela táto zábava, a on, vydajúc zo seba posledný vyzývavý škrek a vrhnúc na ľvicu posledný dobre mierený plod, ktorý sa roztresol po ceniacej sa fysiognomii*) Sabory, opustil bojište a vznášal sa sto stôp nad zemou ku svojmu kmeňu.

A tu vypravoval svoje dobrodružstvo — nadýmajúc hruď — s takým chvastaním, že i na svojich najurputnejších nepriateľov urobil dojem, medzitým čo Kala zrovna tančila radosťou i pýchou.

*) Fysiognomia = vonkajší vzhľad, výraz tváre, aj obličaj.

Opičí kmeň krčil sa, trasúc sa studeným dáždom...

KAPITOLA IX.

MUŽ PROTI MUŽOVI.

Tarzan z rodu Opíc žil skoro bez zmien v džungli divým životom po niekoľko rokov. Jediný rozdiel spočíval v tom, že sa stal silnejším a múdrejším a naučil sa zo svojich kníh mnohému o tých podivných svetoch, ktoré ležaly niekde ďaleko od jeho pralesa.

Život mu nikdy nepripadal jednotvárnym a nudným. Bolo tu vždy dosť Pisah — rýb, ktoré mohol loviť v četných bystrinách i jazierkach a Sabora i jej divokí bratranci pečovali stále o to, aby udržovali jeho pozornosť každú chvíľu, ktorú strávil na zemi.

Často ho naháňali, ale o mnoho častejšie naháňal on ich a ačkoľvek ho nikdy nezastihli svojimi ukrutnými drapami, predsa sa často stávalo, že im unikal len s napnutím všetkých síl v poslednom okamihu.

Rýchla bola ľvica Sabora, rýchly bol Numa i Sheeta, ale Tarzan z rodu Opic bol ako blesk.

So slonom Tantorom sa spriatelil. Ako? To sa mňa nespytujte. Ale to je známo obyvateľom džungle, že v mnohej mesačnej noci Tarzan z rodu Opíc a Tantor, slon, kráčali spolu a kde bola cesta voľná, tam Tarzan išiel na Tantorovom mohutnom chrbte.

Všetky druhé živočichy v džungli boly jeho nepriateľmi, vynímajúc jeho vlastný kmeň, v ktorom mal mnoho priateľov.

Mnoho dní v roku strávil Tarzan v chatrči svojho otca, kde stále ešte ležaly nedotknuté kosti jeho rodičov i malá kostra mláďaťa jeho pestunky Kaly. V osemnástom roku vedel Tarzan zbežne čítať a rozumel skoro všetkému, čo čítal v rozličných sväzkoch, ktoré sa nachádzaly na poličkách v chatrči.

Tiež naučil sa písaniu tlačených písmen. Písal rýchle a zretelne, ale písanému písmu sa nenaučil, lebo ačkoľvek bolo niekoľko sošitov s predlohami v knihovni, predsa bolo tu tak málo písanej angličtiny, že nepokladal za nutné učiť sa aj tomuto druhu písmu, ač ho s namáhaním vedel prečítať.

A tak v osemnástich rokoch tento potomok lorda nevedel síce anglický hovoriť, ale predsa vedel čítať i písať svojou rodnou rečou. Krem toho do tých čias neuzrel inú ľudskú bytosť krem samého seba a to preto, že kraj, v ktorom putoval so svojím kmeňom, nebol zavlažovaný žiadnou veľkou riekou, ktorá by sem bola priviedla divých domorodcov z vnútrozemia.

Vysoké pahorky uzavierały ju so troch strán. Na štvrtej strane bol oceán. Krajina hemžila sa levami, leopardami a jedovatými hadmi. Nebolo dosiaľ žiadneho priekopníka z rodu ľudských šelmí, ktorý by sa bol odvážil vniknúť do ich nepreniknuteľných záhad.

Ale keď Tarzan z rodu Opíc sedel ktoréhosi dňa v chatrči svojho otca, hĺbajúc v tajomstve novej knihy, dávne bezpečie jeho džungle pominulo navždy.

Na ďalekej východnej hranici ubierala sa husím pochodom podivná karavána po hrebeni nízkych pahorkov.

Vpredku nachádzalo sa päťdesiat čiernych válečníkov, ozbrojených tenkými drevenými oštepami, ktorých hroty (špice) boly na pomalom ohni ztužené, dlhými lukmi a jedovatými strelami. Na chrbtoch mały veliké oválové štíty, v nosoch mali veliké kruhy a z ích vlnitých, kučeravých vlasov trčały chochoły pestrobarevných pier.

Na čelách mali vytetované*) tri rovnaké pruhy a na prsiach tri kruhy, jeden v druhom. Žlté zuby mali spilované do špicu a ich veliké nadurené gamby (pery) len zvyšovaly zvieracú surovosť ich výrazu.

Za nimi nasledovalo niekoľko sto žien a detí. Ženy niesly na hlavách ťažké bremä kuchyňských hrncov, domáceho náčinia a slonoviny. Vzadu bolo sto válečníkov, podobne vyzbrojených, ako predvoj.

*) Vytetované = do kože barvistou tekutinou vypichované figurky, alebo písmeny a mená, ako si to robievajú zvlášte vojaci.

Z usporiadania celého voja bolo zrejmé, že sa o mnoho viac obávali útoku od zadku, než akéhokoľvek nepriateľa, číhajúceho v predku. A tak tomu skutočne aj bolo, ponevač utekali pred vojakmi bieleho muža, ktorý ich prenasledoval k vôli gume a slonovine, až jednoho dňa vrhli sa na svojich trýzniteľov a bieleho dôstojníka i jeho malú posádku čiernych vojakov rozsekali.

Za mnoho dní kŕmili sa mäsom zabitých, ale potom prišiel silnejší oddiel vojska a prepadol ich osadu, aby pomstil smrť svojich kamarátov.

Tej noci mali čierni vojaci bieleho muža iste mnoho mäsa a tento malý zbytok kedysi mocného kmeňa unikol do mračnej džungle, do neznáma síce, ale slobodu neutratil.

Ale to, čo bolo slobodou a šťastím týmto divým černochom, bolo úžasom a smrťou mnohým divým obyvateľom ich nového domova.

Po tri dni stúpala malá karavána prostriedkom neznámeho pralesa, v ktorom nebolo žiadnych ciest, až konečne došla na malú plošinu blízko brehov neveľkej riečky, ktoré sa zdaly menej zarastenými, než všetky tie miesta, na ktoré dosiaľ vstúpili.

Tu sa dali do stavby novej dediny a za mesiac bol vysekaný, vyrúbaný veliký priestor, chalupy a palisády*) postavené banány, yam**) a kukurica zasadené a divosi začali žiť v novom domove svoj starý život. Tu nebolo bielych mužov, ani vojakov, ani nebolo treba hromadiť gumu a slonovinu pre krutých a nenávidených utiskovateľov.

Trvalo to niekoľko mesiacov, kým sa prisťahovalci odvážili ďalej do okolia, obklopujúceho ich novú osadu. Niekoľko ích padlo za obeť starej Sabory a ponevač sa džungla hemžila podobnými divými a krvožížnivými dravcami, ako boli levi a leopardi, čierni válečníci neodvažovali sa ďaleko za palisády, chrániace ích osadu.

*) Palisády = 3—4 m vysoké, z kolov zhotovené a opletené, k obrane slúžiace ohrady.

**) Yam = teplokrajová hľuzovitá rastlina, upotrebovaná hlavne k výrobe škrobu.

Ale jednoho dňa Kulonga, syn starého kráľa Mbonga, zatúlal sa ďaleko do hustých bludíšť západu. Opatrne postupoval ku predu, majúc kopiu pripravenú k bodnutiu, kryjúc svoje štihlé ebenové telo štítom, ktorý držal ľavou rukou.

Na chrbte mal zavesený luk a v tulci na jeho štíte nachodilo sa mnoho tenkých, rovných šípov, ktorých špice boly natrené hustou, tmavou, lepkavou šťavou, ktorá najnepatrnejším pichnutím šípa menila ranu v smrtelnú.

Noc zastihla Kulongu ďaleko od ochranných kolov jeho obrovskej dedinky, ale on stále ešte smeroval k západu, až konečne vyškriabal sa na vidlicu konárov veľkého stromu, zrobil si tam hrubú plošinu a schúlil sa k spánku.

Tri míle západne od neho prenocoval Kerchakov kmeň.

Druhého dňa zavčas ráno sa opice prebudily a tiahly džunglou, hľadajúc potravu. Tarzan, ako to už bolo jeho zvykom, pokračoval vo svojom pátraní smerom ku chatrči, takže jeho žalúdok bol sýty, keď dostihol pobrežia.

Ostatné opice roztratily sa po jednej, dvoch i viacej, všetkými smerami, ale bez všetkého poplašného zvuku.

Kala pohybovala sa pomalý k východu popri chodníku, ktorý vyšliapali sloni, a bola pilne zamestnaná tým, že odvaľovala shnilé haluze i kmene, hľadajúc jedlých chrobáčkov a huby, kéď zrazu upútal jej pozornosť podivný zvuk.

Chodník pred ňou bol asi päťdesiat yardov rovný a na konci tohoto listnatého tunelu zbadala blížiacu sa k nej postavu podivného a hrozného »zvieraťa«.

Bol to Kulonga.

Kala nečakala, aby videla viac, ale obrátiac sa, utekala popri chodníku späť. Vlastne ani neutekala, ale po spôsobe zvierat jej druhu, keď nie sú dráždené, snažila sa skôr vyhnúť cudzincovi, ako hľadať spásu v úteku.

Tesne za ňou hnal sa Kulonga. Tu bolo mäso! Mohol uloviť zver a toho dňa dobre pohodovať. Bežal tedy bližšie, navaľujúc svoju kopiu k hodeniu.

Pri záhybe cesty zazrel ju znovu, na inom, rovnom kuse chodníka. Ruka s oštepom stiahla sa ďaleko nazad, svaly sa

naply bleskurýchle pod hladkou kožou. Zrazu sa rameno vyplo a kopia vyletela za Kalou.

Bolo to zle hodené. Kopia odrela len bok.

S výkrikom hnevu a bolesti obrátila sa opica proti svojmu mučiteľovi. V okamihu zapraskaly stromy pod ťarchou ponáhľajúcich sa opov, smerujúcich rýchlo k miestu srážky, kde ich volal škrek Kaly. Keď Kala počala útočiť, Kulonga sňal rýchle luk a vložil do neho šip s rýchlosťou temer neuveritelnou.

Stiahnuc tetivu (= šnúru na lučišti) ďaleko nazad, vstrelil otravný šip rovno do srdca obrovského veleopa.

S hrozným škrekom srútila sa Kala do predku, pred udivenými zrakmi členov svojho kmeňa.

Revúc a skučiac, vrhli sa opi ku Kulongovi, ale tento zchytralý divoch utekal zpät po chodníku, ako vyplašená antilopa.

Lebo Kulonga vedel všeličo o strašlivosti týchto chlpatých ľudí a v duchu si žiadal, aby medzi ním a medzi nimi bola čím väčšia medzera. Prenasledovali ho hodný kus cesty, preplietajúc sa konármi, ale konečne jeden za druhým vzdával sa honby a vracal sa k miestu nešťastia.

Nikto z nich pred tým nevidel muža, vyjmúc Tarzana, a tak sa teraz divili všetci, čo to bolo asi za tvora, ktorý vpadnul do ich džungle.

Ďaleko na pobreží pri malej chatrči začul Tarzan akési zvuky bitvy a vedel, že je niečo u jeho kmeňa vo vážnom neporiadku, preto rýchle utekal v smere volania.

Keď dobehol na miesto, našiel celý kmeň shromaždený a brbtajúci zmätené reči okolo jeho zavraždenej matky.

Tarzanov žiaľ i hnev sa rozpútaly. Vydával zo seba jeden ryk pomsty za druhým, bil s. do mocných pŕs zaťatými päsťami a potom padol na telo Kaly a vyplakal strašný žiaľ svojho osamelého srdca.

Lebo je skutočne najväčším zármutkom nášho života, keď ztratíme jediné stvorenie na svete, ktoré nás vždy milovalo a bolo nám oddané.

Aká to myšlienka, že Kala bola divá a mrzká opica! Tarzanovi bola vždy krásnou; k Tarzanovi bola vždy laskavou.

Ju zahrnul — bez toho, že by ju bol vlastne znal — všetkou úctou a láskou, ktorú normálny chlapec cíti ku svojej matke. A tak Kale bolo vzdávané — ač bez slov — všetko to, čo by bolo bývalo patrilo lady Alici, keby bola ostala na žive.

Po prvom výbuchu žalosti sa Tarzan opanoval a vypytujúc sa členov kmeňa, ktorí boli svedkami zabitia Kalinho, dozvedel sa všetko, čo mu mohla ich skrovná zásoba slov vysvetliť.

Pre jeho potrebu to však stačilo. Lebo mu vypravovali o podivnej čiernej opici bez srsti, ktorej z hlavy vyrástalo perie, ktorá vrhla smrť tenkou »haluzou« a potom utekala s rýchlosťou jelena Baru k vychádzajúcemu slncu.

Tarzan ďalej nečakal, ale vyskočiac medzi konáre stromov, bral sa rýchle pralesom. Znal dobre záhyby slonej cesty, po ktorej vrah Kalin utiekol, a tak ju hľadel prejsť rovným smerom, aby predbehnul čierneho válečníka, ktorý išiel všade len okľukami chodníku.

Po boku sa mu rozháňal lovecký nôž jeho neznámeho otca a okolo jeho bedier vinuly sa závity jeho povrazu. Za hodinu dobehnul ku chodníku a sostúpiac na zem, obzeral pôdu zovrubne.

V mäkkom blate na brehu malého potôčka našiel stopy, aké mal v celej džungli len on, ale o mnoho väčšie, než boly jeho. Jeho srdce počalo biť silnejšie. Bolo to možné, aby stopoval muža — jednoho z vlastného rodu?

Boly tu dva páry šľakov, idúcich protivnými smerami. Jeho korisť prešla už tedy toto miesto chodníka. Keď obzeral novšú stopu, drobný kúsok hliny sa odlomil od vonkajšieho okraja stopy a spadol na dno jej dutej priehlbiny. Ach — stopa bola veľmi čerstvá. Jeho obeť musela tadiaľto prebehnúť pred nedávnou chvíľou.

Tarzan vyskočil znovu do stromovia a tíško a rýchlo spel ku predu, vysoko nad chodníkom.

Prešiel tak sotvá míľu, keď sa náhle zbadal nad čiernym válečníkom, stojacim na malej, otvorenej čistine. V rukách

bojovníka nachádzal sa štíhly luk, do ktorého práve vložil jeden z malých, smrtonosných šípov.

Naproti nemu, na druhej strane čistiny stál Horta, divý kanec, so schýlenou hlavou a so zubákmi pokrytými penou, prichystaný k útoku.

Tarzan pozeral s údivom na podivného tvora pod sebou — ktorý mu bol tak podobný postavou, ale ktorý sa od neho líšil farbou i obličajom. Jeho knihy maly síce tiež vyobrazenie černocha, ale aká rozdielna bola tá plochá, mrtvá tlač obrázka od tohoto šikovného a ohavného ebenového tela, kypiaceho životom!

Ako stál tu ten muž s tuho napnutým lukom, Tarzan nepoznal v ňom tak černocha, ako skôr »Lukostrelca« zo svojej obrázkovej abecedy:

»A STANDS FOR ARCHER«.*)

Aké to bolo podivuhodné! Tarzan temer zabudnul na svoju prítomnosť v hlbokom rozochvení nad svojím objavom.

Ale medzi tým pod ním udalosti pokračovaly svojím chodom. Svalovitá čierna ruka stiahla tetivu ďaleko nazad. Horta, divý kanec, rozbehol sa k útoku. Vtedy černoch vypustil malý otrávený šíp a Tarzan videl ho letieť rýchlosťou blesku a zabodnúť sa do štetinatého krku kanca.

A sotvá že šíp opustil luk, Kulonga vyňal rýchle iný; ale Horta, kanec, bol pri ňom tak rýchle, že ho nemohol vystreliť. Jediným skokom preskočil černoch útočiaceho kanca a s neuveritelnou rýchlosťou umiestnil druhý šíp v Hortovom chrbte.

Potom Kulonga skočil medzi blízke stromovie.

Horta sa obrátil, aby sa vrhol ešte raz na svoho nepriateľa. Ubehol ešte asi tucet krokov, potom zastal a padol na bok. Na okamih sa jeho svaly napialy a krčovite smrštily a potom zostal tíško ležať.

Kulonga vyskočil zo svojho úkrytu.

Nožom, ktorý visel po jeho boku, urezal niekoľko velikých kusov z kancovho tela a rozložil si na prostriedku cesty oheň.

*) S »l« začína »lučištník«.

Na ňom si upiekol a zjedol, koľko mohol. Zbytok nechal ležať tam, kde kanec padol.

Tarzan bol veľmi pozorným divákom. Túžba, zabiť Kulongu, mocne búrila v jeho prsiach, ale jeho túžba po poznaní bola ešte väčšia. Teraz chcel sledovať tohoto divokého tvora ešte chvíľu a zistiť, odkiaľ prišiel. Zabiť ho mohol pozdejšie, kedykoľvek by sa mu zachcelo — keď by odložil luk a smrtonosné strely.

Keď Kulonga dokončil svoje hody a zmiznul za najbližšou záhybou cesty, Tarzan sa spustil tíško na zem. Nožom odrezal si niekoľko kusov mäsa z mrtvoly Hortu, ale ho nevaril.

Videl už oheň, ale to len vtedy, keď Ara, to jest blesk, zničil neaký veliký strom. To, že niektorý veliký tvor v džungli vedel vyvolať žlté a červené jazyky, ktoré pohlcovaly drevo a nenechávaly ničoho, krem jemného prášku, prekvapilo Tarzana veľmi. Ale celkom nepochopiteľným mu bolo, prečo čierny válečník zkazil svoju chutnú lahôdku tým, že ju noril do plápolajúceho ohňa. Možno, že Ara bol priateľ, s ktorým sa lukostrelec delil o svoju potravu.

Ale nech už bolo akokoľvek, Tarzanovi ani nenapadlo, aby kazil dobré mäso podobným bláznivým spôsobom. Preto zjedol veľké množstvo surového mäsa a ukryl zbytok mrtvoly vedľa cesty tak, aby ju pri návrate mohol nájsť. Potom lord Greystoke utrel svoje zamastené prsty o svoje nahé stehná a sledoval stopu Kulongovu, syna kráľa Mbongu; medzi tým čo v ďalekom Londýne iný lord Greystoke, mladší brat otca tohoto skutočného lorda Greystokea, poslal späť svoje »šnicle« šefovi klubovnej kuchyne, že sú nie dobre pripravené, a keď skončil hodovanie, ponoril konce prstov do striebornej nádoby, v ktorej sa nachodila voňavá voda, a osušil si ich potom o kus sňahobieleho damašku.

Po celý deň stopoval Tarzan Kulongu, snášajúc sa nad ním vo stromoch, ako neaký zlý duch. Ešte dvakrát videl ho strieľať smrtonosnými šípami — raz na Dango, hyenu, a po druhé na Manu, opičku. V oboch prípadoch zahynulo zviera temer okamžite, poneváč Kulongov jed bol veľmi čerstvý a veľmi prudký.

Tarzan premýšľal mnoho o tomto podivuhodnom spôsobe zabíjania, keď sa vznášal vo stromoch v bezpečnej vzdialenosti za svojou obeťou. To vedel dobre, že samé bodnutie malého šípu nemohlo zabíjať tak rýchle divé zvieratá džungle, ktoré často bývaly skomolené, roztrhané a poprebodané strašným spôsobom, keď bojovaly so svojimi susedmi, ale i po týchto strašných ranách sa uzdravovaly.

Nie — tu bolo niečo záhadného, čo umožňovalo malým kúskom dreva, aby usmrcovaly samým škrabnutím. Tejto záhade musel prísť na stopu.

Tej noci spal Kulonga zase na vidlici mohutného stromu a ďaleko nad ním krčil sa Tarzan z rodu Opíc.

Keď sa Kulonga prebudil, zbadal, že jeho luk a šípy zmizly. Čierny válečník bol zúrivý i poľakaný, ale väčšmi bol poľakaný. Poprezeral zem pod stromom a strom nad zemou. Ale nebolo tu stopy ani po luku, ani po šípoch, ani po nočnom zlodejovi.

Kulongu sa zmocnil panický*) strach. Svoj oštep hodil na Kalu a viac ho späť nedostal. A teraz, keď mu zmizol luk a šípy, bol bezbranný, až na jediný nôž. Jediná jeho nádej spočívala v dosiahnutí osady Mbongovej tak rýchle, ako to len bolo možné. Bolo isté, že je nie ďaleko od svojho domova, preto dal sa do rýchleho cvalu.

Z veľkej massy nepreniknutelného lístia vynoril sa niekoľko yardov za ním — Tarzan z rodu Opíc, aby ho nasledoval.

Luk a šípy Kulongove boly pevne priviazené vysoko na vrcholci obrovského stromu, s ktorého bol ostrým nožom srezaný kus kôry blízko nad zemou a na ktorom päťdesiat stôp vyššie bol napolo prerezaný konár, tak že visel dolu. Tak si značil Tarzan lesné cesty a svoje skrýše.

Keď Kulonga pokračoval vo svojej púti, Tarzan sa priblížil k nemu tak tesne, že putoval takmer nad hlavou černochovou. Povraz držal teraz svinutý v pravej ruke, poneváč bol pripravený každým okamihom k zabitiu svojej obete.

*) Panický (vyslov tvrdo: panycký) strach, keď je človek niečím neopísateľne zmätený, poplašený, že stratí zdravú rozvahu a nevie ani, čo robí, od strachu. Panika = zdesenie, poplach, zmätok, hrôza.

Tento okamih bol odkladaný len preto, poneváč Tarzan dychtil poznať cieľ cesty čierneho válečníka a za svoje vyčkávanie bol odmenený, lebo v neveľkej diaľke zazrel veľkú čistinu, na ktorej jednom konci ležalo mnoho podivných dúpäť.

Tarzan bol práve rovno nad Kulongom, keď spravil tento objav. Les končil tu náhle a za ním ležalo dvesto yardov osadených polí medzi džunglou a osadou.

Tarzan musel jednať rýchle, aby mu korisť neušla. Ale on mal veľkú životnú prax a keď bolo treba, od myšlienky ku skutku nebývalo u neho ďaleko.

A tak sa stalo, že keď sa Kulonga vynoril z tône džungle, tenký svitok povrazu spustil sa tíško nad ním s najnižšieho konára mocného stromu zrovna na samom kraji Mbongových polí, a prv, než kráľov syn urobil na čistine pol tucta krokov, hbitá slučka mu stiahla hrdlo.

Tarzan z rodu Opíc strhol tak rýchle späť svoju obeť, že Kulongov poplašný krik zamĺkol v hrdle. Tarzan rýchlo pritahoval k sebe zmietajúceho sa černocha, až sa tento vznášal vo vzduchu zavesený. Vtedy sa Tarzan rýchle vyškriabal na vyšší konár, tiahnúc hore za sebou stále sa ešte zmietajúcu obeť, až ju vytiahnul do bezpečného úkrytu hustého lístia stromu.

Tu upevnil povraz na silný konár a potom, sostúpiac dolu, vrazil svoj lovecký nôž do Kulongovho srdca. Kala bola pomstená!

Tarzan obzrel mrtvolu veľmi zovrubne. Veď ešte nikdy pred tým nevidel inú ľudskú bytosť. Oči uviazly na noži, jeho pošve i opasku. Privlastnil si ich. Medený náramok ho tiež zaujímal a preto si ho upevnil na vlastnú nohu.

Obzrel tiež a veľmi sa podivil tetovaniu na čele i na prsiach. Chvíľu premýšľal aj o zuboch, ktoré boly pripiľované tak, že boly ostré. Preskúmal a privlastnil si aj perovú ozdobu na hlavu a potom sa chystal sliezť dolu. Tarzan z rodu Opíc bol hladný a tu bolo mäso zabitého, ktoré mu zákony džungle dovoľovaly jesť.

Ako by sme ho za to mohli odsúdiť? Podľa akých zákonov tohoto opičieho muža so srdcom, hlavou i telom anglického gentlemana a so životnou praxou divej šelmy?

Tublata, ktorého nenávidel a ktorý nenávidel jeho, zabil v poctivom boji a predsa do jeho hlavy nikdy nevstúpila myšlienka, aby jedol jeho mäso. Bolo by mu to bývalo práve tak odporným, ako je nám odporné kanibalstvo*).

Ale kto bol Kulonga, aby nemohol byť zjedený práve tak, ako Horta, divý kanec, alebo Bara, jeleň? Či nebol jednoducho aj on jedným z tých nepočetných zvierat, z ktorých jedno sožiera druhé, aby svoj hlad utíšilo?

Ale zvláštna náhla myšlienka zastavila jeho ruku. Nepoučily ho jeho knihy, že je mužom? A či Lukostrelec nebol tiež mužom?

Jedli ľudia mužov? To nevedel! Načo tedy to zdráhanie? Ešte raz sa o to pokúsil, ale zmocnil sa ho náhly záchvat hnusu. Nechápal, čo je to!

Všetko, čo vedel, bolo len to, že nemohol jesť mäso tohoto čierneho muža a že tento dedičný pud, veky starý, zmocnil sa celej jeho bytosti a zachránil ho pred prestúpením svetového zákona, o ktorého existenci nemal ani tušenia.

Rýchlo spustil Kulongovo telo na zem, odstránil slučku s jeho krku a vrátil sa späť do stromovia.

*) Kanibalstvo = ľudožrútstvo.

KAPITOLA X.

FANTOM*) HRÚZY.

S vyvýšeného úkrytu pozeral Tarzan na osadu snopkom**) krytých chatrčí cez pole, ktoré sa nachodily medzi ním a osadou.

Videl, že sa prales na jednom mieste dotýkal osady a on zamieril k tomuto bodu, vábený súc horúčkou zvedavosti, ktorá ovláda živočichy jeho druhu, aby poznal lepšie ich zvyky a aby mohol prezrieť podivné dúpätá, v ktorých bývali.

Jeho divoký život medzi dravou, divou zverou džungle neponechal mu inej myšlienky, než že sú to nepriatelia. Podobnosť čela nezaviedla ho k mýlnej domnienke, aby ich privítal, čo by sa bolo stalo, keby bol býval objavený ľuďmi vlastnej rasy.

Tarzan z rodu Opíc nebol sentimentálnym***). Nevedel ničoho o bratstve medzi mužmi. Všetky bytosti, ktoré neboly v jeho kmeni, boly jeho smrtelnými nepriateľmi, až na niekoľko málo výnimiek, z ktorých Tantor bol zvláštnym vzorom.

Toto všetko si Tarzan uvedomoval bez zloby a nenávisti. Zabíjať bolo zákonom divokého sveta, ktorý znal. Málo bolo jeho primitívnych†) radostí, ale najväčšou z nich bola honba a zabíjanie. Z toho dôvodu však priznával aj iným právo, tešiť sa tými istými dosťami, ktoré tešily jeho, keď i sám bol predmetom ich honby.

Jeho podivný život nenaučil ho ani škodoľúbosti, ani krvožížnivosti. Že mal radosť zo zabíjania a že zabíjal s veselým

*) Fantom = výjav, zjav; v inom smysle: preludi.
**) Snopok = malé viazaničky slamy, rákosu a pod. rastlinných látok, ktorými sa pokrývajú budovy. Snopkom = slamom krytý dom.
***) Sentimentálny = citlivostkársky, príliš citlivý, precitlivelý, koho sa hneď všetko dotkne.
†) Primitívny = začiatočný, príliš jednoduchý, nedokonalý.

úsmevom na svojich krásnych gambách (= perách), to predsa nesvedčilo o vrodenej ukrutnosti. Zabíjal zväčša preto, aby si opatril potravu, ale, súc mužom, zabíjal niekedy aj pre zábavu, vec to, ktorú nerobí žiadne iné zviera. Lebo to zostalo vyhradené jedinému mužovi medzi všetkými tvormi, aby zabíjal bez smyslu a svevoľne, zo samého rozmaru, aby spôsoboval utrpenie a záhubu.

A keď zabíjal z pomsty, alebo v sebaobrane, robil to bez vášnivého vzteku. Bolo to skôr jednanie, pripomínajúce obyčajné zamestnanie, nepripúšťajúce frivolnosti*).

A tak aj teraz, keď sa opatrne blížil k osade Mbongovej, bol pripravený buďto zabíjať alebo byť zabitým v tom prípade, že by ho objavili, zbadali. Postupoval s neobyčajnou opatrnosťou, lebo z prípadu s Kulongom sa naučil, že je veľmi potrebné chrániť sa malých, ostrých kúskov dreva, ktoré tak rýchle a neomylne roznášaly smrť.

Konečne prišiel k velikému stromu, obrastenému hustým lístím a obťaženému visutými slučkami popínavých rastlín. Skrčil sa tedy v tomto nepreniknuteľnom úkryte, pozerajúc na hľadište pod ním, podivujúc sa každej podrobnosti tohoto nového, podivného života.

Boly tu nahé deti, pobehujúce a hrajúce sa v uliciach osady. Boly tu ženy, tlčúce sušené banány v hrubých kamenných mažiaroch, medzi tým čo iné váľaly pagáče z múky, rozomletej na prášek. Vonku v poliach zazrel iné ženy, ktoré žaly, plely a snášaly úrodu.

Všetky boly odené podivnými pásami zo sušenej trávy okolo bokov a mnohé z nich maly na sebe mosadzné a medené náramky a kruhy. Mnohá mala okolo krku podivne svinuté drôtené ozdoby, kdežto iné boly ozdobené obrovskými nosnými kruhami.

Tarzan z rodu Opíc pozeral stále s väčším podivením na tieto cudzie tvory. Odpočívajúc v tôni, zazrel niekoľko mužov, kdežto na najzadnejšom okraji čistiny zazrel náhodou niekoľko ozbrojených válečníkov, ktorí patrne strážili osadu proti náhlemu prepadnutiu nepriateľovmu.

*) Frivolnosť = rozpustilosť, ľahkovážnosť, necudnosť, oplzlosť.

Spozoroval aj to, že pracovaly len ženy. Nikde nebolo ani stopy po mužovi, ktorý by bol pracoval v poli, alebo vykonával neakú domácu prácu v osade.

Konečne utkvely jeho oči na žene, ktorá bola temer pod ním. Pred ňou stál malý kotlík, pristavený k ohňu, a v ňom klokotala hustá, červenkavá, lepkavá hmota. Po jednej jej strane ležala spústa drevených šípov, ktorých špice namáčala žena do vriacej šťavy, kladúc ich potom na úzky podstavec z dreva, ktorý stál vedľa nej.

Tarzan z rodu Opíc bol okúzlený. Tu bolo tajomstvo strašnej ničivosti Lukostrelcových drobných šípov. Tarzan dobre postrehol úzkostlivú opatrnosť ženy, aby sa oná tekutina nedotkla jej rúk, a raz, keď nepatrná krupäj kvapla na jeden z jej prstov, zbadal, ako rýchle ho ponorila do nádoby s vodou a drobnú škvrnu rýchle trela.

Tarzan z rodu Opíc nevedel dosiaľ nič o jede, a jeho bystrý rozum mu povedal, že to bola smrtonosná látka, ktorá zabíjala, a nie malý šíp, ktorý bol len poslom, ktorý ju doniesol do tela obete.

Ako by bol býval rád, keby mal viac týchto malých smrtonosných drievok. Keby tá žena len na chviľočku odišla, soskočil by dolu, sobral by ich plnú hrsť a vrátil by sa na strom prv, než by mohla trikrát vydýchnuť.

Práve, keď sa snažil vymyslieť neaký plán, aby odvrátil jej pozornosť, začul divoký výkrik, ktorý sa ozval na druhom konci čistiny. Pozrel tam a zazrel čierneho válečníka, stojaceho zrovna pod tým stromom, kde asi pred hodinou zabil vraha Kaly. Chlapík kričal a ovieval oštepom nad hlavou a ukazoval na čosi ležiaceho pred ním na zemi.

Osada ocitla sa v okamžitom vzbúrení. Ozbrojení mužovia vyrútili sa z mnohých chatrč a hnali sa šialene cez čistinu k rozčulenej stráži. Za nimi hromadili sa starci, ženy a deti, až konečne v okamihu vyprázdnila sa celá osada.

Tarzan z rodu Opíc vedel, že našli telo jeho obete, ale to ho málo zaujímalo. Jeho zaujímalo a robilo mu radosť už len to, že v osade nezostal nikto, kto by mu mohol prekážať v krádeži zásoby šípov, ktoré ležaly dolu pod ním.

Rýchlo a bez hluku spustil sa k zemi vedľa kotlíku s jedom. Okamih stál nepohnute, prezerajúc svojima bystrýma očima vňútro ohrady.

Nebolo vidieť nikoho. Jeho oči spočinuly na otvorených dverách blízkej chalupy. Tarzan sa rozhodol, že sa podíva dnu a preto sa ostražite priblížil k tomuto chatrnému stavaniu. Na okamih postál vonku, napnute počúvajúc. Nič sa neozývalo a preto sa vošmyknul do polotemného vňútra.

Okolo steny boly rozvešané zbrane — dlhé oštepy, nože podivných tvarov a dva úzke štíty. V prostriedku izby sa nachodil hrniec k vareniu a v rohu rohožka zo suchých travín, pokrytá tkanými pokrývkami; slúžila patrne obyvateľom za lôžko. Na podlahe váľalo sa niekoľko ľudských lebiek.

Tarzan z rodu Opíc ohmatal všetky predmety, pozdvihoval oštepy a privoniaval ich, ponevráč najlepšie »chápal« svojím citlivým a znamenite vycvičeným nosom. V duchu sa rozhodol, že si privlastní jednu z týchto dlhých, špicom opatrených »palíc«, ale tentokrát nemohol vziať sebou žiadnu, preto že si už bol umienil odniesť šípy.

Tarzan snímal predmety jeden za druhým a skladal ich na prostriedku izby. Na ich vrchu umiestnil onen veliký hrniec na varenie, prevrátený hore dnom a na ňom umiestnil jednu z ceniacich sa lebiek, na ktorú upevnil perovú ozdobu Kulongovu.

Potom poodišiel nazad, obzeral svoje dielo a zasmial sa. Tarzan z rodu Opíc bol figliar.

Ale práve v tom okamihu začul z vonku zvuk mnohých hlasov a žalostné vytie a veliký plač. Zľakol sa. — Čože, zastal tu snáď príliš dlho? Rýchle priskočil ku vchodu a poobzeral sa ulicou osady k jej vchodu.

Divochov ešte nebolo vidieť, ačkoľvek mohol zretelne počuť, ako sa blížia poľom. Museli byť už blízko a preto s rýchlosťou blesku priskočil k hromade šípov. Sobral ich toľko, koľko ich mohol uniesť pod jedným ramenom, kopnutím prevrátil kotlík s kypiacou tekutinou a zmiznul v lísti stromu práve v tom okamihu, keď prví vracajúci sa vstupovali do brány na konci ulice osady.

Potom oddal sa ďalšiemu pozorovaniu toho, čo sa dialo pod ním, udržujúc rovnováhu ako divý vták, pripravený k ulietnutiu pri prvej známke nebezpečia.

Domorodci, z ktorých štyria niesli telo Kulongovo, naplnili ulice. Za nimi utiekly sa ženy, vydávajúc podivné kriky a príšerne znejúci nárek. Tak priblížili sa ku vchodu Kulongovej chatrče, tej istej, v ktorej Tarzan previedol dielo svojho pustošenia.

Ale sotvá ich asi pol tuctu vstúpilo dnu, už sa zase vyrútili von v divokom zmätku. Ostatní sa shŕkli okolo nich. Nasledovalo mnoho rozčulených posunkov, ukazovania a blábolenia a konečne sa niekoľko válečníkov priblížilo a nazeralo dnu.

Konečne akýsi starý chlapík, s mnohými kovovými ozdobami na nohách i na rukách a s náhrdelníkom z usušených ľudských rúk, visiacim na jeho hrdle, vstúpil dnu.

Bol to kráľ Mbonga, otec Kulongov.

Na niekoľko okamihov zavládlo ticho. Potom sa Mbonga objavil znovu s výrazom hnevu, pomiešaného s pôverčivým strachom, hlboko vyrytým na jeho ohyzdnom obličaji. Prehovoril niekoľko slov k shromaždeným válečníkom a v okamihu rozleteli sa mužovia po celej dedine, prehľadávajúc zovrubne každú chalupu i každý kút za kolovou ohradou.

Sotva začato bolo pátranie, našli aj prevrátený kotlík a s ním bola objavená aj krádež šípov. Nenašli ničoho viac. O niekoľko okamihov pozdejšie tlačila sa okolo kráľa tlupa veľmi poľakaných a zastrašených divochov.

Mbonga nevedel vysvetliť žiadne z tých podivuhodných udalostí, ktoré sa práve odohraly. Nájdenie teplého ešte tela Kulongovho — na samom pokraji ich poľa a v dosluchu dediny — prebodnutého a obkradnutého temer na samom prahu otcovského domu, bolo samo o sebe dostatočnou záhadou. Ale posledné hrozné objavy v samej dedine, vo vlastnej chalupe zabitého Kulonga, naplnily ich srdcia smrtelnou hrúzou a vyvolaly v ich úbohých modzgoch tie najhroznejšie pôverčivé predstavy.

Zareval ohyzdným víťazným revom opičieho samca...

Stáli tu teraz v malých húfikoch, hovoriac potichu a hádžúc okolo seba postrašené pohľady.

Tarzan z rodu Opíc pozoroval ich chvíľu zo svojho vzdušného hniezda na velikom strome. V ích jednaní bolo mnoho, čo nemohol pochopiť, poneváč neznal pôverčivosti vôbec a o strachu mal tiež len hmlisté predstavy.

Slnce stálo vysoko na obzore. Tarzan toho dňa ešte nebol jedol a ešte mnoho míľ delilo ho od miesta, kde ležaly chutné zbytky mrtvoly Hortu, kanca.

A tak sa odvrátil od osady Mbongovej a rýchlo zmizol v lisfnatej pevnosti pralesa.

KAPITOLA XI.

KRÁĽ OPÍC.

Keď dostihol svojho kmeňa, temnota sa ešte nerozhostila v džungli, ačkoľvek sa po ceste zastavil a zjedol zbytky divokého kanca, ktoré si ukryl predošlého dňa, a zastavil sa aj preto, aby sňal s vrcholu stromu luk a šípy Kulongove.

Bol to Tarzan, obťažený korisťou, ktorý sa sniesol s konárov medzi príslušníkov Kerchakovho národa. Nadýmajúc hruď, vypravoval o slávnych činoch svojho dobrodružstva a ukazoval korisť, ktorú vzal premoženému.

Kerchak vrčal a obrátil sa k nemu chrbtom, poneváč žiarlil na tohoto podivného príslušníka svojej hordy. A v jeho malom, nevyvinutom modzgu rodila sa myšlienka, pod akou zámienkou by si mohol vyliať nenávisť na Tarzanovi.

Nasledujúceho dňa od samého svitania cvičil sa Tarzan so svojím lukom a šípami. Z počiatku ztratil skoro každý šíp, ktorý vystrelil, ale konečne sa naučil strieľať malé šípy s istou presnosťou a kým uplynul mesiac, bol dobrým lukostrelcom. Ale jeho obratnosť bola zaplatená skoro celou jeho zásobou šípov.

Kmeň medzi tým pokračoval v lovení potravy v susedstve pobrežia a tak Tarzan striedal svoje strieľanie s ďalším skúmaním malej zásoby kníh, ktoré jeho otec kedysi vybral.

Bolo to v tom čase, keď mladý anglický lord našiel v jednej čiastke jednej z políc v chatrči malú kovovú schránku. Kľúč trčal v zámku a niekoľko okamihov prezerania a skúšania bolo korunované zdárnym výsledkom.

V schránke našiel vybledlú fotografiu hladko oholeného mladého muža, zlatý medailon, vykladaný diamantami, upevnený na tenkej zlatej retiazke — a malú knižku.

Tarzan prezrel všetko pečlive.

Fotografia ľúbila sa mu zo všetkého najlepšie, ponevač sa jej oči usmievaly a výraz obličaja bol jasný a priamy. Bol to jeho otec.

Medailon ho tiež veľmi zaujal a on zavesil si retiazku okolo svojho krku, napodobujúc tak ozdobovanie, aké videl, že je obvyklé u čiernych mužov, ktorých navštívil. Brilianty jagaly sa podivuhodne na jeho hnedej, hladkej koži.

Dopisy, ktoré boly v schránke, bolo ťažko rozlúštiť, ponevač Tarzan sa zle priučil písaným literám. A tak skryl zase dopisy do schránky i s fotografiou a svoju pozornosť venoval knihe.

Tá bola skoro úplne popísaná jemným písmom, ale ačkoľvek znal už všetkých týchto malých chrobáčikov, v tom usporiadaní a sostavení, v ktorom sa tu vyskytovaly, boly mu naprosto nesrozumiteľnými.

Tarzan sa už dávno pred tým naučil užívať slovníka, ale v tomto prípade, ako sa Tarzan ku svojmu žiaľu presvedčil, ani slovník nepomohol. Tarzan nemohol nájsť ani jednoho slova, ktoré bolo v tej knižke napísané a tak konečne vložil ju zase do kovovej schránky, umieniac si, že túto záhadu rozlúšti pozdejšie.

Úbohý malý opičí človek! Keby tak bol vedel, že táto tajomná knižka skrývala v sebe záhadu jeho pôvodu, že v nej bola odpoveď na hádanku jeho podivného života.

Bol to denník Johna Claytona, lorda Greystokea, ktorý bol písaný vo francúzskej reči, ako to bolo jeho zvykom.

Tarzan skryl schránku zase do police, ale od tých čias nosil vždy vryté vo svojom srdci ťahy výrazného usmievajúceho sa obličaja svojho otca a vo svojej mysli nosil vždy pevné predsavzatie, že rozlúšti záhadu cudzích slov, obsažených v tejto malej, čiernej knižke.

Medzi tým zásoba jeho šípov bola vyčerpaná a tak nastávala mu úloha, aby ju obnovil. Tým cieľom musel konať novú cestu do osady čiernych mužov.

Nasledujúceho rána vydal sa na cestu a bežiac rýchle, pred poludním ocítol sa u čistiny. Znovu usadil sa vo svojej

skrýši na veľkom strome a práve tak, ako prv, zbadal ženy v poliach a v uliciach dediny, i kotlík s klokotajúcim jedom pod sebou.

Tu ležal celé hodiny, čakajúc na vhodnú príležitosť, aby sa mohol spustiť dolu nevidený a sobrať šípy, pre ktoré si prišiel. Ale toho dňa sa neprihodilo nič, čo by dedinčanov bolo vyvábilo z ich domova. Deň sa chýlil ku koncu a Tarzan z rodu Opíc sa stále ešte skrýval nad kotlíkom i ženou, ktorá netušila ničoho.

Konečne sa ženy vracaly z poľa. Válečníci, ktorí boli na love, vynorili sa z pralesa a keď sa všetci ocítli v kolovej ohrade, boly vráta zavrené a zatarasené.

Teraz bolo možno vidieť v osade mnoho hrncov, v ktorých sa varila potrava. Pred každou chalupou sedela žena, rozdávajúc z hrnca dusené mäso, a vo všetkých rukách bolo vidieť malé koláče z banánu a z manihotovej múky.

Zrazu ozvalo sa volanie z kraja čistiny.

Tarzan napnul oči.

Bola to tlupa opozdivších sa lovcov, ktorá sa vracala od severu. Lovci zpola viedli, zpola niesli zmietajúceho sa živočícha.

Keď sa priblížili k dedine, vráta boly rýchlo otvorené, aby mohli vôjsť a potom, keď ľud zazrel uštvanú obeť, vzniesol sa k nebesiam divoký krik, lebo korisťou bol muž.

Keď bol privlečený — kladúc stále odpor — do ulice v osade, ženy a deti tĺkly ho kameňmi a palicami, i Tarzan z rodu Opíc, mladá a ukrutná šelma z džungle, užasnul nad brutálnou surovosťou svojho vlastného rodu.

Zo všetkých tvorov v džungli jediný Sheeta, leopard, trýznil svoje obete. »Mravy« všetkých ostatných tvorov zaručovaly obetiam rýchlu a milosrdnú smrť.

Tarzan sa naučil z kníh len nesúvislým zlomkom života ľudských bytostí.

Keď prenasledoval Kulongu lesom, očakával, že sa dostane do miesta, plného podivných domov na kolesách, ktoré vyfukovaly mraky čierneho dymu z veľkého pňa, zastrčeného v streche jednoho z nich, alebo že sa dostane k moru, pokryté-

mu ohromnými plávajúcimi budovami, ktoré sa nazývaly všeliako: člny, lode, parníky a plavidlá.

Malá, chudobná dedina černochov, skrytá v jeho vlastnej džungli, ktorá nemala ani jedno stavanie tak veľké, ako bola jeho chatrč na vzdialenom pobreží, ho silne sklamala.

Videl, že je tento »ľud« horší, než jeho vlastné opice a pri tom tak ukrutný a divoký, ako bola sama Sabora. Tarzan počal si nevážiť svojho vlastného rodu.

Teraz práve uviazali svoju obeť ku kolu na prostriedku dediny, zrovna pred Mbongovou chatrčou, a utvorili okolo neho tancujúci, vyskakujúci kruh válečníkov, v ktorom sa blýskaly nože a hrozivé oštepy.

V širšom kruhu usadily sa ženy, výskajúc a tlčúc na bubny. To pripomínalo Tarzanovi slávnosť Dum-Dumu a on vedel, čo sa bude pravdepodobne diať ďalej. Divil sa len tomu, že by sa chceli vrhnúť na svoju obeť, kým bola ešte živá. Opice predsa neboly schopné takej veci.

Kruh válečníkov okolo skrčeného zajatca sa úžil a stále bližšie k obeti tančili v divokej a krutej rozpustenosti pri zbesilej hudbe bubnov. Zrazu sa vyhodil oštep a prebodnul obeť. To bolo znamením pre iných päťdesiatich.

Oči, uši, ramená i nohy nešťastnej obete boly poprebodované. Každé miestočko úbohého svíjajúceho sa tela, ktoré nekryl niektorý dôležitý telesný orgán, bolo terčom surových divochov.

Ženy a deti kričaly rozkošou. Válečníci oblizovali si dychtive gamby, tešiac sa na lahôdku, ktorá ich očakávala, a jeden s druhým závodili v ukrutnosti a hanebnosti ohavných múk, ktorými trápili zajatého, súceho dosiaľ pri vedomí.

Vtedy sa naskytla Tarzanovi z rodu Opíc vhodná príležitosť. Všetky oči boly obrátené k mučennickému kolu. Denné svetlo ustúpilo temnote noci, ktorá nebola vyjasnená mesačným svetlom, a len ohne v bezprostrednom susedstve orgie — ktoré stále udržiavali — vrhaly nepretržite svetlo na hnusné divadlo.

L'ahko sviezol sa šikovný mládenec na mäkkú pôdu na konci dedinskej ulice. Rýchle sobral šípy, — tentokrát všetky,

poneváč si bol priniesol dlhé vlákna, aby ich mohol sviazať do sväzkov.

Bez chvatu ich pevne sbalil a potom — prv než opustil miesto, vstúpil do jeho srdca diabol rozpustilosti. Poobzeral sa dookola, hľadajúc neaký predmet, pomocou ktorého mohol by vyviesť neaký figliarský kúsok týmto podivným, sprostým stvoreniam tak, aby si zase uvedomili, že bol medzi nimi.

Složiac sväzok šípov pri samom strome, plazil sa Tarzan v tôni chatrčí až prišiel k tej, v ktorej bol urobil už návštevu pri svojej prvej návšteve dediny.

Dnu bola tma, ale jeho hmatajúce ruky chytro našly, čo hľadal. Bez ďalšieho otálania obrátil sa zpät ku dverám.

Ale sotvá učinil prvý krok, jeho bystrý sluch zachytil zvuk vonkajších krokov. V nasledujúcom okamihu stála vo vchode chatrče žena.

Tarzan sa mlčky uchýlil ku stene — a jeho ruka siahla po dlhom loveckom noži jeho otca. Žena vošla rýchle až do prostriedku chatrče. Tu zostala chvíľu, šmátrajúc okolo seba rukama. Bolo zrejmé, že tu nebola zvyklá, poneváč sa stále blížila ku stene, pri ktorej stál Tarzan.

Bola tak tesno pri ňom, že opičí muž cítil živočišné teplo jej tela. Tarzan vytrhol z pošvy nôž, ale v tom sa žena odvrátila stranou a jej spokojný povzdych »ach« zvestoval, že konečne našla, čo si žiadala.

Hneď na to sa obrátila a opustila chatrč a keď vychádzala dvermi, Tarzan zbadal, že niesla hrniec k vareniu.

Sledoval ju v pätách a keď vykuknul z tône chodby, spozoroval, že všetky ženy z dediny ponáhľaly sa do svojich chatrčí a vychádzaly von, nesúc rozličné hrnce a kotle. Tie potom naplňaly vodou a umiestnily ich nad ohne, ktoré plápolaly blízko kola, na ktorom teraz visela umierajúca obeť, bezvládna a krvavá massa trpiteľa.

Tarzan, vyvoliac si k tomu okamih, keď nikto nebol blízko, ponáhľal sa ku sväzku šípov, ktoré bol nechal u päty stromu na konci dediny. Ako prv, tak i teraz prevrátil kotlík, prv než skočil ako mačka do nízkych konárov obrovského stromu.

Mlčky sa škriabal do závratnej výšky, až sa mu konečne podarilo nájsť miesto, odkiaľ mohol pozerať otvorom medzi lístim na divadlo, ktoré sa pred ním odohrávalo.

Ženy sa teraz chystaly rozrezať telo obete a rozdeliť ho do hrncov, medzi tým, čo mužovia stáli okolo, zomdlení únavou, ktorá sa ich zmocnila po ich šialenom tresku. V osade zavládlo pomerné ticho.

Tarzan zdvihol predmet, ktorý odcudzil v chatrči a s presnosťou, ktorej sa naučil, hádžúc po roky ovocie a kokosové orechy, mrštil ním do skupiny divochov.

Padla rovno medzi nich, uderiac jednoho z válečníkov do hlavy tak, že padnul na zem. Potom sa zakotúľala medzi ženy a zostala stáť vedľa napolo rozseknej bytosti, ktorú sa chystali zjesť.

Všetko pozrelo poľakane na ňu, ale v druhom okamihu skríkli hrúzou a utekali do svojich chatríč.

Bola to príšerne sa ceniaca lebka, ktorá sa na nich dívala so zeme. Jej pád »s neba« bol zázrakom, ktorý silne účinkoval na ich pôverčivú myseľ. A tak Tarzan z rodu Opíc naplnil ich srdcia hrúzou týmto dôkazom prítomnosti neviditeľnej nadpozemskej sily, ktorá číhala na ních v pralese, obklopujúcom ich osadu.

Pozdejšie, keď zbadali, že kotlík bol prevrátený a že im boly šípy znovu ukradnuté, rozjasnilo sa im, že rozhnevali neakého mocného boha, ktorého urazili tým, že založili svoju osadu v čiastke jemu náležajúcej džungle, bez toho, že by ho boli prosili o dovolenie. Od tých čias, čo šípy zmizly, bola každodenne prinášaná obeť k päte stromu, aby bol neznámy boh udobrený.

Ale semä strachu bolo hlboko zasiato v ich duši a keby to bol Tarzan z rodu Opíc vedel, bol by v zárodku zmaril mnohé nešťastie, ktoré jeho i jeho kmeň čakalo.

Tej noci spal Tarzan neďaleko dediny a zavčas ráno vydal sa pomalý na cestu k domovu, loviac, medzi tým, čo putoval. Len niekoľko málo jahôd a sem tam neaký červ boly jeho korisťou a Tarzan bol polohladný, keď vzhliadnúc od kusu dreva, pod ktorým hľadal, zbadal ľvicu Saboru, ktorá stála uprostred cesty, ani nie dvadsať krokov od neho.

Žlté, veliké oči pozerały na neho plné zlobného a neblahého ohňa a červený jazyk oblizoval žiadostivé pysky, keď sa Sabora skrčila, prikrádajúc sa plazivým krokom, vlečúc brucho temer k zemi pritisnuté.

Tarzan neproboval utekať. Práve bol rád, že sa mu naskytla príležitosť, ktorej sa vyhýbal v minulých dobách, keď bol ozbrojený len povrazom.

Rýchle sosňal luk a prichystal dobre omočený šíp, a keď Sabora vyskočila, malý šíp vyletel jej oproti doprostried cesty. V tom istom okamihu Tarzan uskočil stranou a keď veliká mačka dopadla za ním k zemi, druhý šíp zaryl sa hlboko do jej bedier.

S ohromným revom sa šeľma obrátila a skočila ešte raz, ale len preto, aby bola trafená tretím šípom zrovna do oka. Ale tentokráť bola tak blízko, že Tarzan nemal ani toľko času, aby uskočil stranou pred telom na neho sa rútiacim.

Tarzan z rodu Opíc klesol k zemi pod ťarchou obrovského tela svojho nepriateľa, ale tasiac nôž, bodal ju celou silou do plného tela. Tak ležal za okamih a vtedy zbadal, že bezvládna massa na ňom ležiaca nebola už schopná zraniť ani muža ani opicu.

S veľkým namáhaním vyslobodil sa z pod ohromného tela a keď sa postavil na nohy a podíval sa na obeť svojej zručnosti, zmocnil sa ho mocný pocit radosti.

Nadýmajúc hruď, šliapol nohou na svojho mocného nepriateľa a hodiac zpäť svojou krásnou, mladou hlavou, zareval ohyzdným víťazným revom opičieho samca.

Les triasol sa tým divokým a víťazným jasotom. Vtáci zatíchli a väčšie zvieratá a šeľmy plazily sa poľakané preč, poneváč málo bolo tých, ktoré by sa boly chcely dať do zápasu s veľkými opami.

V tom čase iný lord Greystoke hovoril o svojich ľuďoch v dome lordov, ale nikto sa netriasol pri zvukoch jeho zmäkčilého hlasu.

Sabora sa ukázala priamo nestravitelnou i Tarzanovi z rodu Opíc, ale hlad premohol i tuhosť i protivný zápach jej mäsa

a onedlho opí muž bol pripravený k spánku, majúc dobre naplnený žalúdok. Ale ešte najprv musel stiahnuť jej kožu, poneváč práve z tejto príčiny túžil zničiť Saboru.

Obratne stiahnul veľkú kožušinu, poneváč takúto prácu previedol už často na menších živočichoch. Keď mal túto prácu skončenú, doniesol svoju trofej k vidlici veľkého stromu a schúliac sa bezpečne medzi dva konáre, usnul hlbokým spánkom.

Nevyspanie, horečná námaha a plné brucho boly príčinou toho, že Tarzan z rodu Opíc zaspal, prebudiac sa až na poludnie nasledujúceho dňa. Rovnou cestou odobral sa k mrtvole Sabory. Ale rozhneval sa veľmi, vidiac, že jej kosti boly dohola obrané inými obyvateľmi džungle.

Pol hodiny túlal sa pomalý lesom, až zazrel mladého jeleňa — a prv, než mladé zviera zbadalo, že je nepriateľ blízko, malý šíp uviazol v jeho šíji.

Jed účinkoval tak rýchle, že po niekoľko skokoch padlo zviera mrtvé. Tarzan sa zase dobre najedol, ale nespal.

Miesto toho ponáhľal sa ta, kde zanechal svoj kmeň — a keď ho našiel, pyšne ukazoval kožu ľvice Sabory.

»Pozrite!« zvolal, »opice Kerchakove! pozrite, čo vykonal mocný zabíjač Tarzan. Kto iný medzi vami zabil kedy niekoho z ľudu Numovho? Tarzan je najmocnejší z vás, poneváč Tarzan nie je opom, Tarzan je ....«

Ale tu sa Tarzan zarazil, poneváč v reči opov nebolo slova pre »m u ž a« a Tarzan vedel len napísať po anglický slovo »m u ž«. Ale vysloviť ho nevedel.

Kmeň bol shromaždený okolo, aby sa podíval na dôkaz jeho udatnosti a načúval jeho slovám.

Len Kerchak stál zďaleka, sršiac nenávisťou a hnevom. Zrazu však niečo svitlo v modzgu opovom. So strašným revom vrhla sa obrovská bestia medzi shromaždených.

Hryzúc a bijúc okolo seba svojima obrovskýma rukama, zabil a omráčil tucet z nich prv, než sa ostatní mohli zachrániť skokom do vyšších sfér*) lesa.

*) Sféra = vrstva, kruh, guľa, odbor.

Slintajúc penu a vreštiac v šialenosti svojho vzteku, sliedil Kerchak po predmete svojej nenávisti, až ho zazrel sediaceho na blízkom konáre.

»Sostúp dolu, Tarzan, mocný zabíjač,« reval Kerchak. »Poď dolu a zkús zubáky mocnejšieho. Či mocní bojovníci utekajú na stromy pri prvom priblížení sa nebezpečia?«

A Kerchak vyrazil zo seba hromové vyzvanie svojho rodu.

Tarzan sa spokojne spustil na zem. Celý kmeň bez dychu prizeral sa zo svojich vzdušných útulkov na to, keď Kerchak, stále revúc, napadol pomerne malú postavu.

Kerchak stál rovno na svojich krátkych nohách, majúc takto temer sedem stôp výšky. Jeho obrovské plecia boly plné hrbolatých a guľatých mocných svalov. Zadok jeho krátkeho krku podobal sa jedinému kusu železného svalu, ktorý sa tak vraštil pod jeho lebkou, že jeho hlava vypadala ako lobda (pilus), postavený na obrovskom vrchu mäsa.

Pod jeho obnaženými, mliaskajúcimi pyskami vystupovaly obrovské bojovné zubáky a jeho malé, zlostné, krvou podliate oči svietily zbesile.

Tarzan pokojne očakával útok Kerchaka. Bol on síce tvor svalovitý, ale len šesť stôp vysoký a jeho ačkoľvek veľké, vypuklé svaly zdaly sa predsa len žalostne neprimeranými ku zkúške, ktorá ho s Kerchakom očakávala.

Jeho luk a strely ležaly neďaleko, tam, kde ich položil na zem, ukazujúc Saborinu kožu svojim druhom. Mal sa tedy postaviť proti hroznej sile svojho nepriateľa ozbrojený len nožom a lepším rozumom.

Keď sa jeho protivník vrhol na neho s revom, lord Greystoke vytasil svoj nôž z pošvy a odpovedajúc práve tak strašným revom, že až krv stydla v žilách, vrhol sa proti nemu, aby odrazil útok. Bol väčšmi obratným, než aby dopustil, aby ho objaly dlhé chlpaté ramená — a v tom okamihu, keď maly ich telá v seba naraziť, Tarzan z rodu Opíc zachytil jednu z obrovských pästí útočníka a uskočiac zľahka stranou, vrazil svoj nôž až po rukoväť do Kerchakovho tela, zrovna do srdca.

Ale prv než mohol Tarzan vraziť nôž znovu, rýchly pokus opov, objať ho hrozivýma tlapama, vyrval mu zbraň z pästi.

Kerchak namieril strašnú ranu na hlavu Tarzanovu plochou svojej tlapy, ranu, ktorou, keby bol trafil, bol by iste rozdrvil Tarzanovu lebku.

Ale Tarzan bol veľmi šikovný a skrčiac sa pod ním, zasadil mu mocnú ranu päsťou do žalúdka.

Opica sa potočila a skoro by bola upadla, majúc v boku smrtelnú ranu, keď sa mocným úsilím ešte raz vzchopila — zrovna na tak dlho, kým sa jej podarilo vyslobodiť päsť a v strašné objatie sovrieť svojho tancujúceho protivníka.

Napínajúc svaly, pritiahol veleop Tarzana k sebe a jeho veľké čeľuste hľadaly Tarzanovo hrdlo. Ale lordove pevné prsty stisly jeho vlastný krk prv, než jeho ukrutné zubáky mohly pretnúť hladkú kožu.

Tak zápasili: Kerchak, aby rozdrvil život svojho protivníka svojimi hroznými zubákami, Tarzan, svierajúc silným chvatom hrdlo Kerchakovo, držiac jeho vrčiacu tlamu vzdialenú od svojho obličaja.

Väčšia mohutnosť opova pomalý víťazila, a zuby opice, sústreďujúcej teraz všetku strašlivú silu vo svojich čeľustiach, boly od Tarzanovho hrdla len na palec vzdialené, keď sa opovo telo zrazu zatriaslo záchvevom smrtelnej hrúzy, na okamih sa krčovite vyplo a potom kleslo bezvládne k zemi.

Kerchak bol mrtvý.

Tarzan z rodu Opíc, vytiahnuc svoj nôž, ktorý mu tak často pomohol premôcť silnejšie svaly, než boly jeho vlastné, položil svoju nohu na krk zabitého nepriateľa a znovu zavznel pralesom vášnivý, divoký krik víťaza.

A tak nastúpil mladý lord Greystoke svoju vládu medzi opicami.

KAPITOLA XII.

MUŽOV ROZUM.

Bol jeden tvor z kmeňa Tarzanovho, ktorý mal pochybnosť o autorite*) Tarzanovej a to bol Terkoz, syn Tublatov. Ale Terkoz sa tak bál ostrého noža a smrtonosných šípov svojho nového vládcu, že svoje námietky obmedzil len na malichernú neposlušnosť a dráždivú svevoľnosť. Tarzan však vedel, že čakal len na príležitosť, aby mu vyrval kráľovskú moc neakou nenadálou zradou a tak bol vždy na stráži, aby ho nikto neprekvapil.

Po dlhé mesiace zostal život hordy takým, ako bol pred tým, vynímajúc to, že Tarzanova väčšia inteligencia a schopnosť lovu zaopatrovaly ich bohatou potravou, než bývalo pred tým. Väčšina kmeňa bola následkom toho viac než spokojná so zmenou vládcu.

Tarzan vodil ich v noci k poliam čiernych mužov a tu, súc vopred varované vyššou múdrosťou svojho náčelníka, jedly len to, čo mohly spotrebovať, a nikdy nekazily zbytočne to, čo nemohly užiť, ako to robievajú Manu, malé opičky a väčšina väčších opov.

A tak, ačkoľvek černoši zúrili pri stálom plienení svojich polí, predsa sa nedali odradiť od pestovania zemných plodov, čo by sa iste bolo stalo, keby bol Tarzan dovolil svojmu »ľudu« vyplieniť zbytočne a docela ich polia.

Behom toho času navštívil Tarzan v noci mnohokrát osadu, v ktorej doplňoval svoje zásoby šípov. Skoro spozoroval aj to, že u päty stromu, ktorý mu slúžil za vchod do osady, stojí vždy jedlo, a po krátkom uvažovaní počal jesť všetko, čo tam černoši dávali.

*) Autorita = vážnosť, moc.

Keď postrašení divosi zbadali, že ich jedlá vždy zmiznú cez noc, boli znovu naplnení hrúzou a strachom, poneváč bolo síce zvykom stavať jedlo, aby bol boh alebo diabol udobrený, ale na to nebolo pamätníka, aby duch skutočne prichádzal do osady a prichystané jedlá pojedol. To bolo niečo tak neslýchaného, že ich pôverčivá myseľ naplnila sa znovu všemožnými nesmyselnými, strašnými predstavami.

Ale to nebolo ešte všetko! Opakovaná ztrata ich šípov a podivné žarty, prevádzané neviditelnýma rukama, pomiatly ich takou mierou, že sa im život v novom domove stal pravým bremenom, takže Mbonga a jeho náčelníci počali hovoriť o opustení osady a hľadaní nového sídla v džungli.

Čierni válečníci počali prenikať ďalej a ďalej k juhu, do samého stredu pralesa, keď vychádzali na lov, aby pátrali po mieste, kde by mohla byť založená ich nová osada.

Kmeň Tarzanov bol teraz často vyrušovaný týmito túlavými lovcami. Tichá, divoká samota pralesa bola teraz vyrušována novými neobvyklými výkrikami. Ani vták, ani zver nebol viac bezpečný životom. Prišiel muž.

Iné šeľmy prechádzaly sa džunglou vo dne i v noci — divoké a ukrutné šeľmy, ale ich slabší susedia utekali len z ich bezprostredného susedstva, vracajúc sa zase, keď nebezpečie prešlo.

S mužom bolo tomu inak. Keď on príde, mnohí z väčších živočichov inštinktívne*) opúšťajú okolie vôbec, vracajúc sa zriedka kedy, alebo vôbec nikdy. A tak bolo tomu vždy s velecpami. Ti utekajú pred mužom, ako muž pred morom.

Krátky čas zdržoval sa kmeň Tarzanov v susedstve pobrežia, poneváč ich nový náčelník nechcel navždy opustiť poklady, ktoré boly ukryté v malej chatrči. Ale keď jednoho dňa objavil príslušník kmeňa černochov vo veľkom počte na brehoch malej riečky, ktorá od pradávna bola miestom, kde sa napájali, a keď zbadali, že černosi džunglu rúbajú a stavajú početné chatrče, opice nechcely sotrvať ďalej na tomto mieste. A tak ich Tarzan viedol do vnútrozemia dlhými pochodmi k miestam, do ktorých ľudská noha ešte nikdy nevkročila.

*) Inštinktívny = prirodzeným pudom vedený.

Raz za mesiac vracal sa Tarzan zpät, vznášajúc sa rýchle zmietajúcimi sa konárami, aby strávil deň nad svojimi knihami a doplnil svoju zásobu šípov. Táto posledná práca však stávala sa stále obťažnejšou, ponevác černosi na noc vždy ukrývali zásobu striel do svojich chatrčí a skladíšť.

Tu bolo nezbytným, aby ich Tarzan pozoroval celé dni, aby vypátral miesta, kde boly šípy schovávané.

Dvakrát vstúpil v noci do chalúp, v ktorých obyvatelia spali na svojich rohožkách, a ukradol šípy u samých loží válečníkov. Ale tento spôsob, ako skoro zbadal, bol spojený predsa len s velikým nebezpečím a tak počal s chytaním jednotlivých lovcov do svojej smrtonosnej slučky, olupujúc ich o zbrane i o ozdoby a spúšťajúc ích telá s vysokého stromu v tichých nočných hodinách do ulice v osade.

Tieto odvážne kúsky zase tak nastrašily černochov, že nebyť celomesačných prestávok medzi jednotlivými Tarzanovými návštevami, ktoré vždy obnovovaly ích nádeje, že to bolo už naposledok, boli by opustili i svoju novú osadu.

Černosi neobjavili ešte Tarzanovu chatrč na pobreží, ale opí muž žil v stálom strachu, že niekedy, keď bude u svojho kmeňa, ju objavia a zničia jeho poklad. A tak sa stávalo, že trávil stále dlhší čas v susedstve domu svojho otca, súc stále zriedkavejšie u svojho kmeňa.

Konečne dospelo to tak ďaleko, že niektorí zo starších opov prehovorili s Tarzanom o tejto veci a on zostal potom u kmeňa celý mesiac.

Povinností kráľa medzi veleopami nie je mnoho a nie sú obťažné.

Odpoludnia prichodí Thaka, možno, aby sa požaloval, že mu starý Mungo ukradol ženu. Vtedy musí Tarzan predvolať všetkých a jestli zbadá, že samica dáva prednosť svojmu novému pánovi, nariadi, aby zostalo tak, ako je to, alebo možno, aby dal Mungo Thakovi jednu zo svojich dcér na výmenu.

Nech je jeho rozhodnutie akékoľvek, opovia príjmu ho ako nezmenitelné a spokojní vrátia sa k svojmu zamestnaniu.

Potom prichodí Tana, kričiac a držiac si krčovite bok, z ktorého sa leje krv. Gunto, jej manžel, ju pohrýzol. A Gunto,

súc predvolaný, hovorí, že je Tana lenivá a nechce mu prinášať ani oriešky, ani chrobáčky, ani že ho nechcela poškrabkať po chrbte.

Tarzan im tedy vynadá obom a vyhráža sa Guntovi, že mu dá okoštovať zo svojich smrtonosných drievok, jestli bude Tanu týrať. Tana však musí sľúbiť, že bude lepšie vykonávať svoje ženské povinnosti.

A tak to ide stále. Väčšinou jedná sa o malé rodinné mrzutosti, ktoré, keby neboly urovnané, mohly by prejsť vo väčšú skutočnú rvačku a prípadne aj k rozpadnutiu kmeňa.

Ale Tarzana to chytro omrzelo, menovite keď zbadal, že kraľovanie obmedzuje jeho osobnú slobodu. Túžil po svojej malej chatrči a po mori, ktoré bozkávalo slnce, po chladnom vnútri pevne vystaveného domu a po nekonečných divoch, obsažených v početných knihách.

Keď sa stával starším, spozoroval, že sa stále viac a viac líši od svojho kmeňa. Ich záujmy sa stále rozchádzaly. Opice mu nestačily v jeho pokroku, ani nemohly ničomu porozumieť z jeho podivných a zázračných snov, ktoré sa rodily v čulom modzgu ich ľudského kráľa. Ich slovník bol tak obmedzený, že Tarzan nemohol s nimi prehovoriť o mnohých nových pravdách, ani o širokých poliach vedenia, ktoré otvorilo čítanie jeho dichtivým zrakom, ani o jeho túžbach, ktoré dušu jeho vzrušovaly.

Vo svojom kmeni nemal už viac ani priateľov, ani starých druhov. Malé decko našlo priateľstvo mnohých, podivných a prostých tvorov, ale dospelý muž nemohol uzavrieť priateľstvo s nikým, kto sa mu aspoň trochu nerovnal bystrosťou rozumu.

Keby bola Kala zostala na žive, bol by Tarzan obetoval všetko, aby mohol zostať v jej blízkosti, ale teraz, keď bola mŕtvá a keď hraví kamaráti z jeho detských dní vyrástli v divoké a bručivé šelmy, cítil, že dáva prednosť samote v chatrči pred mrzutými povinnosťami kráľa hordy divokých bestií.

Nenávisť a žiarlivosť Terkoza, syna Tublatovho, mnoho prispievala k tomu, že sa Tarzan nevzdával svojho kráľovstva medzi opicami, lebo tvrdošijný mladý Angličan, akým Tarzan

bol, nemohol predsa ustúpiť pred týmto zlomyseľným nepriateľom.

Že bude Terkoz zvolený po ňom za vodcu, to vedel dobre, lebo tento ukrutný surovec časom uplatňoval svoju fyzickú prevahu proti tým niekoľko málo samcom, ktorí sa odvážili odporovať jeho divokej chvastavosti.

Tarzan bol by býval rád srútil túto ohyzdnú šeľmu bez pomoci svojho noža a šípov. Jeho telesná sila a obratnosť vzrástly veľmi značne v tomto období jeho dospelosti, tak že veril, že by mohol premôcť obávaného Terkoza v ručnom zápase, keby nebolo bývalo výhody, ktorú opovi poskytovaly jeho obrovské, bojovné zubáky, proti ktorým bol Tarzan zle vyzbrojený.

Ale celá tá záležitosť stala sa jedného dňa shodou okolností proti Tarzanovej vôli a ponechala mu možnosť, že mohol i zostať, i odísť bez škvrny na štíte svojej udatnosti.

Stalo se to nasledovne:

Kmeň sa sýtil spokojne, rozptýlený po značnom priestore, keď k uchu Tarzanovmu, ktorý ležal na bruchu pri bystrom potoku, snažiac sa chytiť svojou obratnou rukou unikajúcu rybu, doletel hlasitý rev.

Celý kmeň hnal sa ako jediný muž k miestu, odkiaľ sa ozývaly zvuky, a tam našiel Terkoza, ktorý držal za chlpy starú samicu a bil ju nemilosrdne svojimi obrovskými tlapami.

Keď sa Tarzan priblížil, zdvihol ruku na znamenie, aby prestal v tomto počínaní, ponevádž samica nebola jeho, ale náležala starému, úbohému opovi, ktorého bojovné dni dávno prešly a ktorý následkom toho nemohol už brániť svoju rodinu.

Terkoz vedel dobre, že to bolo proti zákonom jeho rodu, biť samicu druhého, ale súc samcom, využil slabosti manžela samicinho, aby ju potrestal za to, že mu nechcela dať mladého, útleho hlodavca, ktorého lapila.

Keď Terkoz zazrel Tarzana, ktorý sa približoval bez šípov, pokračoval v bití úbohej samice a pozoroval, ako táto zjavná urážka účinkuje na nenávideného náčelníka.

Tarzan neopätoval svoje výstražné znamenie, ale hneď hnal sa na vyčkávajúceho Terkoza.

Ale nikdy neprebojoval Tarzan tak strašný zápas od tých čias, keď sa stretnul s velikou kráľovskou gorillou Bolgani, ktorá ho tak hrozne doriadila prv, než vtedy, keď náhodou nájdeným nožom prebodnul jej srdce.

Tarzanov nôž sa pri tejto príležitosti nerovnal svietiacim zubákom Terkozovým. Avšak výhoda, ktorú poskytovala šeľme jej sila, bola skoro úplne vyrovnaná mužovou zázračnou hybkosťou a obratnosťou.

Ale v celkovom zápase mal op predsa len slabučkú prevahu nad Tarzanom a keby nebolo bývalo iných osobných schopností Tarzanových, bol by mladý lord Greystoke zahynul práve tak, ako žil — ako neznáme, divoké zviera v rovníkovej Afrike.

Bolo tu však niečo, čo ho vysoko vyvyšovalo nad jeho druhov z džungle: malá iskierka, ktorá je príčinou ohromného rozdielu medzi mužom a šeľmou — t. j. ľudský rozum. A ten ho zachránil pred smrťou, ktorou mu hrozilo železné objatie a hrozné zubáky Terkozove.

Bojovali sotvá desať sekúnd a už sa oba váľali na zemi, bijúc a trhajúc sa i vyvracajúc si údy, ako dve obrovské šeľmy, zápasiace na život a na smrť.

Terkoz dostal nožom tucet rán do hlavy i do pŕs a Tarzan bol rozorvaný a zkrvácaný. Na jednom mieste hlavy mal kožu tak roztrhanú, že jej veliký kus visel mu cez oko, prekážajúc mu vo výhľade.

Ale dosiaľ bolo možné mladému Angličanovi udržať hrozné Terkozove zubáky ďaleko od svojej krčnej tepny. A teraz, keď bojovali menej zúrive, snažiac sa znovu dostať dychu, Tarzan rýchle vymyslel nový plán. Chcel sa dostať svojmu protivníkovi na chrbát a pichať nožom tak dlho, až by Terkoza nebolo viac medzi živými.

Tento zámer podaril sa mu snadnejšie, než sám myslel, ponevádž hlúpe zviera, nechápajúc, čo Tarzan zamýšľa, nerobilo žiadnych pokusov, aby mu v tom zabránilo. A keď konečne zistilo, že sa jeho protivník nachodil na mieste, kde ho nemohly zasiahnuť ani jeho zubáky, ani tlapy, vrhlo sa na zem s takou zúrivosťou, že Tarzan nemohol robiť nič iného, ako pevne sa

držať hádzajúceho, obracajúceho a krútiaceho sa tela a prv, kým by bol mohol zasadiť jedinú ranu, bol mu silným nárazom o zem vyrazený z ruky nôž a on ostal bezbranným.

Behom tohoto váľania a hádzania sa Tarzanovo objatie niekoľkokrát oslablo, až konečne náhodou, ktorá sa naskytla pri týchto rýchlych a stále sa meniacich pohyboch, nasadil nový chvat, ktorý sa osvedčil znamenite.

Jeho ruka prekĺzla od zadku pod ruku Terkozovu a ovinula sa okolo jeho krku. Bol to polovičný Nelson, ktorého sa používa v modernom zápasníctve a na ktorý opí muž prišiel náhodou. Ale ľudský rozum zjavil mu ihneď cenu jeho nového vynálezu. A táto cena bola rozdielom medzi životom a smrťou.

Teraz sa snažil, aby podobný chvat previedol aj ľavou rukou a v niekoľko okamihoch už aj praskala strašná býčia šija Terkozova pod celým Nelsonom.

Zmietanie teraz prestalo. Oba dva ležali úplne tíško na zemi, Tarzan na chrbte Terkozovom. Guľatá hlava opice skláňala sa pomalý nižšie, tlačená strašnou silou k prsiam.

Tarzan už vedel dobre, aký bude výsledok. Ešte okamih a krk Terkozov praskne. Ale tu prišla Tarzanovi na pomoc tá istá vec, ktorá ho priviedla do jeho strašnej situácie — mužov rozum.

»Ak ho zabijem,« uvažoval Tarzan, »aké ja budem mať z toho výhody? Či tým nepripravím kmeň o jednoho bojovníka? A keď bude Terkoz mrtvý, nebude vedieť ničoho o mojej svrchovanosti. Kdežto, keď zostane na žive, bude vždy výstražným príkladom druhým opom.«

»Ka—go—da?« zasyčal Tarzan do Terkozovho ucha, ktoré slovo, slobodne preložené, znamená v opičom jazyku: »Poddávaš sa?«

Neozvala sa žiadna odpoveď a preto Tarzan pridal tlaku, ktorý vylúdil strašný a bolestný výkrik zkrušenej šeľmy.

»Ka—go—da?« opätoval Tarzan.

»Ka—goda!« vykríkol Terkoz.

»Počuj,« riekol Tarzan, povoľujúc trochu, ale nepúšťajúc svojho chvatu. »Ja som Tarzan, kráľ opíc, mocný lovec a mocný bojovník. V celej džungli neni nikto tak mocný. Ty si

riekol »Ka—goda« predo mnou. Celý kmeň to počul. Ty sa nesmieš viac potýkať so svojím kráľom, lebo ťa zabijem. Rozumieš?«

»Huh!« prisvedčil Terkoz.

»A si teraz spokojný?«

»Huh!« opätoval op.

Tarzan ho pustil a v niekoľko minútach boli zase všetci zamestnaní tak, ako by sa nebolo prihodilo ničoho, čo mohlo porušiť pokoj ich potuliek po pralese.

Ale hlboko v mysliach opíc bolo zakorenené presvedčenie, že je Tarzan mocný bojovník a podivný tvor. Podivný preto, ponevráč bolo v jeho moci zabiť nepriateľa, ale ktorému dovolil žiť bez prestania.

Toho odpoludnia, keď sa kmeň sišiel, ako to bolo zvykom, pred zotmením, Tarzan, ktorý vymyl svoje rany v studených vodách malej riečky, svolal k sebe všetkých dospelých samcov a povedal ím:

»Dnes ste videli, že Tarzan z rodu Opíc je najväčším medzi vami.«

»Huh!« odpovedali jedným hlasom. »Tarzan je veliký.«

»Tarzan,« pokračoval, »nie je opica. Nevyzerá tak ako jeho ľud. Jeho zvyky nie sú ich zvykami a Tarzan sa vráti do dúpäťa jeho vlastného rodu pri vodách veľkého jazera, ktoré nemá žiadnych ďalších brehov. Musíte si vyvoliť iného panovníka, lebo Tarzan sa už nevráti.«

A tak urobil mladý lord Greystoke prvý krok k cieľu, ktorý si bol vytknul: nájsť iných bielych mužov, ako bol on sám.

KAPITOLA XIII.

JEHO VLASTNÝ ROD.

Nasledujúceho rána vydal sa Tarzan na cestu k západu na pobrežie, chorý a skľúčený ranami, ktoré utŕžil v bitke s Terkozom.

Putoval veľmi pomalý a prespiac v noci v džungli, došiel ku chatrči pozde nasledujúceho rána. Za niekoľko dní potom pohyboval sa málo, a i to len k vôli tomu, aby si shromaždil toľko ovocia a orieškov, koľko mu stačilo k utíšeniu hladu.

V desiatich dňoch bol zase úplne zdravý až na strašnú, ešte len napolo zahojenú jazvu, ktorá počínajúc nad ľavým okom, brázdila temeno celej jeho hlavy a končila pri pravom uchu. Bola to stopa, zanechaná Terkozom, keď mu strhol s hlavy kožu. Behom svojej rekonvalescencie (= uzdravovania sa) proboval si Tarzan zhotoviť z kože Sabory plášť, ktorá za celý ten čas ležala v chatrči. Ale hneď zbadal, že koža uschla a stvrdla na drevo — a poneváč ju nevedel spracovať trieslom, bol nútený vzdať sa svojho zamilovaného plánu.

Potom sa rozhodol, že ukradne šaty niektorému černochovi z osady Mbongovej, poneváč si pevne umienil, že musí neako označiť svoj vývoj od zvieraťa k človeku, a nič sa mu nezdalo byť takým odznakom mužstva, ako ozdoby a šaty.

K tomu cieľu shromaždil rozličné náramky a ozdoby, ktoré odňal čiernym válečníkom, ktorí zahynuli v jeho rýchlej a tichej sľučke, a upevnil ich na svojom tele tým istým spôsobom, akým ich nosili oni.

Okolo krku visela mu zlatá reťaz, na ktorej bol upevnený diamantami vykladaný medailon lady Alice, jeho matky. Na zadku bol pripevnený tulec so šípami na koženom páse, iný to kus koristi, ktorý vzal zabitému bojovníkovi.

Okolo boku nosil pás z úzkych pruhov kože, ktorý si zhotovil sám, aby mohol na ňom zavesiť vlastnoručne zhotovenú pošvu, v ktorej trčal lovecký nôž jeho otca. Dlhý luk, ktorý kedysi patril Kulongovi, visel s jeho ľavého pleca.

Mladý lord Greystoke bol skutočne podivnou a bojovnou postavou. Spústa čiernych vlasov padala mu na chrbát. Napredku prirezal Tarzan svoje kučeravé vlasy ostrým loveckým nožom, aby mu nepadaly do čela.

Jeho rovná, pekne urastená postava bola plná svalov, ako boly postavy starodávnych rimských gladiatorov*), a predsa mala mäkké a pôvabné krivky gréckych bohov, prezradzujúc na prvý pohľad spojenie neobyčajnej sily s pružnosťou a šikovnosťou.

Tarzan z rodu Opíc bol stelesnením prvotného človeka, lovca a válečníka.

Ale na tieto veci Tarzan nemyslel. Bol zarmútený tým, že nemal šiat, a že následkom toho nemohol všetkému tvorstvu v džungli dokázať, že nie je opicou, ale mužom. Lež často vstupovaly do jeho hlavy vážne pochyby, či sa nestane znovu opicou.

Či mu nezačínala vyrastať srsť na obličaji? Všetky opice maly tváre zarastené srsťou. Naproti tomu čierni mužovia, až na niekoľko málo výnimiek, boli úplne bez fúzov.

Pravda — videl vo svojich knižkách obrázky mužov, ktorí mali spústu vlasov pod nosom, na tvárach i na brade, ale odhliadnuc od toho, Tarzan sa bál. Temer každý deň brúsil svoj ostrý nôž a rezal svoje mladé fúzy, aby vyhladil tieto zahanbujúce stopy opičiactva.

Tak sa naučil holiť. Hrube a bolestne, to je pravda — ale predsa s dobrým výsledkom.

Keď sa Tarzan zase cítil dosť silným po svojej bitke s Terkozom, jedného rána vydal sa k osade Mbongovej. Miesto toho, aby sa vznášal po konároch stromov, uberal sa neopatrne kľukatou cestou v džungli, až sa zrazu videl tvárou v tvár s čiernym bojovníkom.

*) Gladiátor = zápasník.

Na tvári divochovej zjavil sa až divoký výraz prekvapenia a prv, než mohol Tarzan strhnúť svoj luk, chlapík sa obrátil a hnal sa cestou preč, kričiac na poplach, ako by za ním boli ešte iní.

Tarzan dal sa do jeho prenasledovania v konároch a v niekoľko okamihoch zazrel mužov, utekajúcich zúfale, aby sa zachránili.

Boli traja a bežali šialene jeden za druhým hustým podrostom.

Tarzan ich snadno predbehnul bez toho, aby ho boli spozorovali hore v konároch. Nespozorovali ani krčiacu sa postavu, schúlenú na nízkom konáre nad cestou, po ktorej utekali.

Prvých dvoch nechal Tarzan prebehnúť pod sebou, ale keď sa blížil tretí, slučka sa tíško sniesla okolo čierneho hrdla. Prudké trhnutie ho zadrhlo.

Ozval sa smrtelný výkrik obeti a jeho druhovia, obrátiac sa, zbadali jeho zmietajúce sa telo vznášať sa, ako by bolo ťahané kúzelnou silou do hustého lístia stromov, klenúcich sa nad nimi.

S podesenými výkrikami obrátili sa znovu a probovali ujsť šialeným útekom.

Tarzan zabil svojho zajatca tíško a rýchle, odobral mu jeho zbrane i ozdoby a — och, to bola jeho najväčšia radosť — krásne nohavice z jelenej kože, ktoré si hneď navliekol na svoje vlastné telo.

A tak teraz už bol odený, ako mal byť oblečený muž. Teraz nebolo už nikoho, kto by mohol pochybovať o jeho vznešenom pôvode. Ako by sa bol rád vrátil ku svojmu kmeňu, aby sa mohol pochváliť podivuhodnou korisťou pred ich závistlivými zrakami.

Potom vezmúc mrtvé telo na svoje bedrá, zamieril pomalší konármi stromov k malej, kolovou hradbou ohradenej osade Mbongovej, poneváč zase potreboval šípy.

Keď sa priblížil až k samej ohrade, videl vzrušený zástup, obklopujúci oboch uprchlíkov. Trasúc sa strachom a vysilením, boli sotvá vstave vypravovať hrúzyplné podrobnosti svojho dobrodružstva.

Vypravovali, že Mirando, ktorý bol pred nimi, pribehol náhle k ním a kričal, že ho prenasleduje strašný biely válečník. Potom všetci traja utekali spoločne k osade tak rýchle, ako im len nohy stačily.

A Mirandov prenikavý výkrik smrtelnej hrúzy primäl ich k tomu, aby sa obzreli — a tu zbadali hrozný výjav. Telo ich súdruha vznášalo sa nahor medzi stromy, tlčúc nohama i rukama do vzduchu a vypľazujúc jazyk ďaleko z otvorených úst.

Mirando už nevydal ani hlasu a okolo neho nebolo vidieť iného živého tvora.

Domorodci ocítli sa v desnom strachu, hraničiacim až na paniku, ale starý, múdry Mbonga ím hovoril, že pochybuje o pravdivosti ich vypravovania a ich strach pričítal zjaveniu sa neakého skutočného nebezpečia.

»Vypravujete nám pohádku,« riekol, »poneváč sa neodvažujete hovoriť pravdu. Vy iste budete chcieť tajiť, že ste utiekli a opustili Mirandu, keď sa lev vrhnul na neho. Vy ste zbabelci.«

Sotvá Mbonga dohovoril, keď silný praskot konárov primäl divochov, aby zdesene pozreli nahor. Pohľad, aký sa ím naskytnul, spôsobil, že sa zachvel i Mbonga, lebo odtiaľ obracajúc a prevaľujúc sa vo vzduchu, padalo mrtvé telo Mirandovo, aby sa rozvalilo na zemi pri ich nohách.

Černosi sa rozprchli v jedinom okamihu a nezastavili sa prv, kým neboli všetci skrytí v temnej tôni osadu obkľučujúcej džungle.

Vtedy sostúpil Tarzan do osady, doplnil svoju zásobu šípov a zjedol obetné jedlo, ktoré černosi pripravili, aby odvrátili jeho hnev.

Prv ako opustil dedinu, doniesol Mirandovo telo k bráne a tam ho umiestnil tak, že sa zdalo, ako by mrtvá tvár pozerala na cestu, ktorá viedla do džungle.

Potom sa Tarzan vrátil, oddávajúc sa honbe na pobreží celou cestou do chatrče.

Bolo treba niekoľko pokusov, kým sa strašne poľakaní divosi odvážili zpät do svojej dediny, pri čom museli prejsť okolo strašného, škľabiaceho sa obličaja svojho druha a keď

sa presvedčili, že jedlo i šípy zmizly, poznali, že mali pravdu, keď mysleli, že Mirando zazrel zlého ducha džungle.

To, čo sa prihodilo, zdalo sa ím prirodzeným vysvetlením. Umierali len tí, ktorí zazreli tohoto strašného boha džunglí. Lebo, či nebolo pravdou, že ho nezazrel nikdy žiadon z tých, ktorí ostali v dedine na žive? Preto tí, ktorí ho zazreli, museli zahynúť jeho rukou, aby pykali za svoju opovážlivosť.

Dokiaľ mu prinášali v obeť šípy a potravu, neubližoval ím, ak sa ho neusilovali zazrieť. A tak Mbonga dodadočne nariadil, aby k obeti, skladajúcej sa z jedál, bola prikladaná nová obeť šípov pre Munango-Keewati, a to bolo od tých čas konané stále.

Keď sa Tarzan ocítnul na miestach, odkiaľ mohol zazrieť pobrežie, zjavilo sa jeho očiam podivné a neobvyklé divadlo.

Na tichej hladine zemou uzavretej zátoky plávala veliká loď a na brehu ležal vytiahnutý malý čln.

Ale najpodivuhodnejším bolo, že istý počet mužov, bielych ako on, pohyboval sa medzi pobrežím a chatrčou.

Tarzan videl, že sa v mnohom podobajú mužom z jeho obrázkových kníh. Pomalý liezol konárami stromov bližšie k ním, až bol tesne nad nimi.

Bolo ich desať hnedých, slncom opálených, lotrovský vypodajúcich chlapíkov. Teraz sa práve shromaždili pri člnku a hovorili hlasitými, hnevivými slovami, vyhrážajúc sa jeden druhému päsťami a živo gestikulujúc*).

Zrazu jeden z nich, malý chlapík so zlým obličajom a čiernymi fúzami, s fyziognomiou, ktorá pripomínala Tarzanovi Pambu, potkana, položil svoju ruku na rameno obra, ktorý stál vedľa neho a s ktorým sa všetci ostatní hádali.

Mužík ukázal do vnútrozemia, tak že obor bol nútený odvrátiť sa od ostatných, aby sa podíval tým smerom. V tom istom okamihu mužík so zlým obličajom vytiahol z opasku revolver a strelil obrovi do chrbta.

Veliký chlapík vyhodil ruky nad hlavu, kolená sa mu podlomily a bez hlasu svalil sa na zem mrtvý.

*) Gestikulovať = robiť telom — hlavne rukami — posunky, pohyby.

Výstrel — prvý, ktorý Tarzan počul vo svojom živote, naplnil ho podivením, ale ani tento nezvyklý zvuk nemohol rozrušiť jeho zdravé nervy.

Ale najväčší zmätok vyvolalo v ňom počínanie týchto bielych cudzincov. Tarzan svraštil obrvy v hlbokom zamyslení. Bolo to dobre, že nepodľahnul prvému pohnutiu citov a že sa nevrhol k ním, aby ich pozdravil ako svojich bratov.

Bolo zrejmo, že sa nelíšili od černochov a že neboli civilizovanejší*), než opice, ani menej ukrutní, než Sabora.

Ostatní chviľku stáli, pozerajúc na malého muža so zlým obličajom i na obra, ktorý ležal mrtvý na brehu. Potom sa jeden z nich zasmial a poklopal mužíka po chrbte. Nasledovalo mnoho slov, ale žiadna hádka.

Zrazu všetci stiahli čln do vody, skočili do neho a veslovali späť k veľkej lodi, na ktorej mohol Tarzan vidieť iné postavy, pohybujúce sa po palube.

Keď sa vyškriabali na loď, spustil sa Tarzan na zem za veľkým stromom a plazil sa ku svojej chatrči, dávajúc pozor, aby sa stále nachádzala medzi ním a loďou.

Vhupnúc dnu, zbadal, že bolo v nej všetko prehádzané. Jeho knihy i tužky boly rozhádzané po zemi, jeho zbrane, šípy a ostatné poklady boly rozťahané.

Keď zbadal, čo sa stalo, prebehol jeho dušou silný záchvev hnevu a jeho čerstvá jazva na čele vynikla náhle, ako stužka purpurového samatu na jeho hnedej koži.

Rýchle sa priblížil ku skrini a poprezeral jej dolnú poličku. Ach! Vzdych úľavy vydral sa mu z pŕs, keď vytiahol malú kovovú schránku a otvoriac ju videl, že jeho najvzácnejší poklad zostal neporušený.

Fotografia usmievajúceho sa muža s výraznými rysami a malá čierna knižka so záhadným písmom ostaly neporušené.

Čo to bolo?

Ale v tom jeho bystré ucho zachytilo slabý, ale nepovedomý zvuk. Čo to bolo?

*) Civilizovaný = sošľachtený, vzdelaný, hrubých mravov zbavený, »obrúsený«.

Priskočiac k oknu, podíval sa Tarzan na zátoku a zazrel, že s lodi spúšťajú nový čln, zrovna vedľa toho, ktorý už bol dolu na hladine. Skoro na to zazrel mnoho ľudí, lezúcich po boku lodi a spúšťajúcich sa do člnov. Prichádzali zpät v plnej sile.

Tarzan ešte chvíľu pozeral, ako je rad bedien a balíkov spúšťaný do člnov a potom, keď odrazili od lodi, opí muž chytil kus papieru a napísal na ňom niekoľko riadkov pekne napísaných písmen.

Tento kus papieru upevnil na dvere ostrou trieskou dreva. Potom, soberúc drahocennú plechovú skriňku, šípy a toľko lukov i oštepov, koľko mohol uniesť, vybehol von a zmizol v lese.

Keď oba člny pristály na striebristom piesku pobrežia, vystúpila naň pestrá smes (= miešanina) ľudí.

Bolo ich asi dvadsať duší dohromady a z nich pätnásť námorníkov, ktorí vyzerali ako krvožížniví zločinci.

Zbytok tejto spoločnosti bol iného rázu.

Jeden z nich bol starý muž s bielymi vlasmi a s okuliarmi so silnou obrubou. Jeho trochu nahrbené plecia boly odené zle ušitým, ačkoľvek čistým frakom, ktorého lesklý hodváb zvyšoval len nezvyklosť tohoto odevu v africkej džungli.

Druhý muž tejto družiny bol štíhly, mladý muž v bielych cvilingových nohaviciach, za ktorým sa objavil iný starší muž s veľmi vysokým čelom a s nepokojnými posunkami.

Za nimi prichádzala obrovská černoška, oblečená veľmi pestre, vyvaľujúc veliké oči v zrejmej hrúze, ktorú v nej budila džungla i rota kľajúcich námorníkov, ktorí vykladali z člnov balíky a bedny.

Poslednou z družiny, ktorá mala byť vysadená na breh, bola asi devätnásťročná dievčina, ktorú mladý muž, stojací na predku člna, zdvihol do náručia a preniesol na suchú zem. Nevraveli síce spolu, ale ona sa naňho usmiala vďačným, milým úsmevom.

Mlčky poberala sa spoločnosť ku chatrči. Bolo zrejmo, že všetci boli odhodlaní k niečomu, než opustia loď. A tak sa blížili ku dverám chatrče. Napred išli námorníci, obťažení balí-

kami a bednami, za nimi ostatní piati, ktorí patrili k inej spoločenskej triede.

Pred chatrčou složili mužovia svoje bremená a jeden z nich zazrel ten kus papieru s nápisom, ktorý Tarzan upevnil.

»Hola, priatelia!« zvolal. »Čo je to tu? Tento papier nebol tu ešte pred hodinou; na to by som mohol dať svoj krk.«

Ostatní shromaždili sa okolo, naťahujúc svoje krky ponad ramená ostatných. A poneváč len máloktorí vedeli čítať, aj to ešte s velikou námahou, obrátil sa jeden z nich k malému, starému mužovi v cilindri a vo fraku.

»Hej, profesore!« zvolal. »Poď sem a prečítaj túto sprostú škrabanicu.«

Starý muž, ktorému toto vyzvanie platilo, poodišiel pomalý k miestu, kde stáli námorníci, sledovaný ostatnými členami svojej spoločnosti. Nasadiac si okuliare, pozeral chvíľu na papier a potom sa obrátiac, vrátil sa späť, bručiac pre seba:

»Veľmi pozoruhodné! Veľmi pozoruhodné!«

»Hej — stará skamenelina!« zvolal muž, ktorý ho privolal prvý na pomoc. »Myslíš si snáď, že sme ťa sem zavolali na to, aby si si tú sprostosť prečítal sám pre seba? Poď sem a prečítaj nám to nahlas, ty starý okuliarnik.«

Starý muž sa zastavil a obrátiac sa, riekol:

»Ach, áno, drahý pane! Prosím mnohokrát za odpustenie. Bola to odo mňa veľká nepozornosť, áno, veľká nepozornosť. Veľmi pozoruhodné, veľmi pozoruhodné.«

Znovu sa podíval na náveštie, prečítal ho a bol by sa pravdepodobne zase obrátil a zamyslel sa nad jeho obsahom, keby ho námorník nebol chytil surovo za golier a nezareval mu do ucha:

»Prečítaj to nahlas, ty starý, neposedlý truľo!«

»Ach, áno, ovšem, zaiste,« odpovedal profesor mäkkým hlasom a nasadiac znovu okuliare, čítal nahlas:

»Toto je dom Tarzanov, bijcu šeliem a mnohých čiernych mužov. Nepoškoďuj vecí, ktoré patria Tarzanovi. Tarzan dáva pozor.

Tarzan z rodu Opíc.

»Čo je to k čertu za Tarzana?« zvolal námorník, ktorý vravel pred tým.

»Je vidno, že hovorí anglický,« riekol mladý muž.

»Ale čo to znamená Tarzan z rodu Opíc?« zvolalo mladé dievča.

»Neviem, slečna Porterová,« odvetil mladý muž, »ak sme len neobjavili utečeného opičiaka z londýnskej zoologickej*) zahrady, ktorý si do džungle priviezol so sebou europské vychovanie. — Akého ste náhľadu, pán profesor Porter?« dodal obracajúc sa k starému mužovi.

Profesor Archimedes Q. Porter nasadil znovu svoje okuliare. »Ach, áno, ovšem. Je to skutočne veľmi pozoruhodné,« riekol, »ale ja nemôžem nič viac doložiť, len to, čo som riekol pri objasnení tejto naozaj náhlej príhody.« A profesor sa obrátil smerom k džungli.

»Ale otče,« zvolalo dievča. »Veď ste vy o tom dosiaľ nič nepovedal.«

»Pst, pst — dieťa. Pst!« odpovedal profesor Porter laskavým a shovievavým tónom. »Neznepokojuj svoju krásnu hlavičku tak ťažkými a nesnadno pochopiteľnými problémami.« A dal sa zase do chôdze iným smerom, majúc hlavu uprenú k zemi a ruky složené na chrbte pod svojimi poletujúcimi šósami.

»Ja myslím, že tento starý truľo tiež nevie o tom nič viac, než my,« zamrmlal námorník s potkanovým obličajom.

»Drž jazyk za zubami,« zvolal mladý muž, blednúc hnevom pri urážlivom tóne námorníkovom. »Ty si povraždil našich dôstojníkov a nás okradol. Sme síce úplne v tvojej moci, ale jestli sa nebudeš chovať k profesorovi Porterovi a jeho dcére úctive, zlomím ti tie tvoje lúpežnické väzy holýma rukama, či už máš revolvere alebo nie.«

A mladý muž pristúpil tak tesne k námorníkovi s potkanovým obličajom, že tento uľaknute odskočil, ačkoľvek mal za pásom dva revolvere a dlhý nôž.

»Ty prekliaty zbabelec,« zvolal mladý človek. »Ty sa neodvážiš ani vystreliť na niekoho, dokiaľ sa k tebe neobráti

*) Zoologická zahrada = zverinec.

chrbtom. Ani mňa sa neodvážiš strelit!« A ako by naschvál, obrátil sa k nemu chrbtom a kráčal preč od neho, ako by ho chcel pokúšať.

Ruka námorníkova sa sviezla kradmo k rukoväti jednoho revolvera a jeho oči zasvietily pomstychtive za odchádzajúcim mladým Angličanom. Pohľad jeho druhov ulpel na ňom, ale on váhal, lebo bol ešte väčším zbabelcom, než za akého ho pokládal William Cecil Clayton.

Čo by bol urobil v nasledujúcom okamihu, nie je známo, lebo sa v tejto rozopre objavil nový činiteľ, o ktorom si nikto nepomyslel, že tak mocne zasiahne do ich osudov na tomto nepohostinnom africkom pobreží.

Dve bystré či pozorovaly každý pohyb celej spoločnosti z koruny blízkeho listnatého stromu. Tarzan zbadal úžas, aký vzbudila jeho výstraha a čo aj nerozumel ničoho z povedaných slov, predsa pochopil mnoho z gest a z výrazov tvár prítomných.

Jednanie námorníka s potkanovým obličajom pri zabití jednoho z jeho druhov vzbudilo k nemu silný pocit nenávisti a teraz, keď videl, ako sa háda s pekným mladým mužom, jeho neľúbosť k nemu vzrástla ešte viac.

Tarzan sa pred tým nikdy ešte nebol obznámil s účinkami streľnej zbrane, ačkoľvek sa zo svojich knih naučil o nej všeličomu, ale keď videl, že sa človek s potkanovým obličajom dotýka rukoväte svojho revolveru, pomyslel na výjav, ktorého svedkom bol nedávno a následkom toho očakával, že mladý muž bude zavraždený tým istým spôsobom, ako pred tým ten obrovský námorník.

A tak Tarzan priložil otrávený šíp k svojmu luku a vzal si na mušku námorníka s potkanovým obličajom. Ale listie bolo tak husté, že sa šíp uchýlil z cesty nárazom na listy, alebo na niektorú vetvičku. Preto rýchle schytil do ruky jeden z ťažkých oštepov.

Clayton urobil niekoľko krokov a námorník s potkanovým obličajom vytiahol napolo svoj revolver. Ostatní plavci pozorovali oboch napnute.

Profesor Porter medzi tým zmiznul nepozorovane v džungli a za ním i jeho asistent a tajomník Samuel Philander. —

Esmeralda, veliká černoška, bola zamestnaná tým, že z hromady bedien a balíkov pri chatrči složených vyberala veci svojej veliteľky slečny Porterovej, ktorá sa práve obrátila, aby šla za Claytonom, keď ju čosi primälo k tomu, aby sa obzrela.

A tu sa skoro súčasne prihodily tri veci.

Námorník vytiahol svoju zbraň a namieril ňou na Claytonov chrbát. Slečna Porterová vykríkla výstražne a dlhý oštep s kovovým špicom preletel shora ako blesk vzduchom a naskrze prerazil pravé plece muža s potkanovým obličajom.

Revolver vystrelil do vzduchu, nespôsobiac škody, a námorník padol s výkrikom hrúzy a bolesti.

Clayton sa obrátil a ponáhľal sa k miestu, kde sa tieto udalosti odohraly. Námorníci stáli tu srazení v tlupu, s vytiahnutými zbraniami, nazerajúc do džungle. Ranený muž reval a svíjal sa na zemi.

Clayton nepozorovane zdvihol revolver, ktorý mu vypadol z ruky, a zastrčil ho rýchle do vrecka. Potom hľadel do džungle práve tak vyjavene, ako druhí.

»Kto to mohol byť?« zašeptal ktosi pri jeho uchu, a keď sa mladý muž obrátil, zazrel Janu Porterovú, ktorá stála za ním so široko roztvorenýma očima, plnýma údivu.

»Povedal by som, že nás Tarzan z rodu Opíc pozoruje veľmi dobre,« odpovedal tónom, v ktorom boly skryté isté pochybnosti. »Rád by som vedel, po kom bol ten oštep hodený? Ak to bolo hodené po Snipesovi, tak je ten opičiak naším priateľom. Ale, preboha, kam sa podel váš otec a pán Philander? Hej, pán profesor! Pán Philander!« zvolal mladý Clayton.

Neozvala sa žiadna odpoveď.

»Čo teraz budeme robiť, slečna Porterová?« spýtal sa mladý muž, ktorého obličaj sa zachmúril. »Nemôžem vás tu predsa nechať samotnú s tými hrdlorezmi, a vy nemôžete ísť so mnou do džungle, aby ste pomohla hľadať svojho otca, ktorý patrne zablúdil vo svojej roztržitosti. Čo sa týka pána Philandra, ten je ešte o niečo nepraktickejší než váš otec. Od-

pustíte mi iste tieto výrazy, ale náš život je tu skutočne v nebezpečí a keď dostaneme oboch pánov zpät, budeme im musieť riadne vyložiť, že svojou roztržitosťou vydávajú v nebezpečie nielen seba, ale aj vás.«

»Súhlasim s vami,« riekla dievča. »Necítim sa niako urazenou tým, čo hovoríte. Môj drahý otec by obetoval za mňa život bez váhania, predpokladajúc ovšem, že by niekto vedel upútať jeho myseľ k tak smiešnym veciam, ako je všedná skutočnosť. Myslím, že je tu len jediný spôsob, ako ho zachrániť nebezpečiam, a ten je — — priviazať ho reťazou ku stromu. On je tak nepraktický!«

»Počkajte — už to mám!« riekol náhle Clayton. »Však vy viete strieľať z revolveru?«

»Áno. A prečo sa ma to spytujete?«

»Ja mám revolver,« zašeptal Clayton. »Tu ho máte, slečna. A keď máte revolver, budete aj s Esmeraldou pomerne v bezpečnosti v tejto chatrči, medzi tým, čo ja oprobujem nájsť vášho otca a pána Philandra. Zavolajte ju, prosím vás — ja za ten čas zabehnem do lesa. Ešte nemôžu byť ďaleko.«

Jana Porterová sa spravovala dľa jeho pokynov a keď zapadly za nimi dvere, Clayton sa obrátil k džungli. Medzi tým námorníci vytiahli oštep z tela svojho zraneného kamaráta. Clayton, prijdúc k nim, spýtal sa ich, či by mu niektorý z nich nemohol požičať revolver na ten čas, kým nájde profesora.

Muž s potkanovým obličajom vidiac, že je nie mrtvý, prišiel zase k sebe a zahrnúc mladého muža spústou kliatby, zakázal svojim druhom, aby mu požičali akúkoľvek streľnú zbraň. A ponevádž tento muž, menom Snipes, zabil predošlého kapitáňa len pred krátkym časom, nikto sa neopovážil vzdorovať jeho rozkazu.

Clayton uspokojil sa s pokrčením ramien, ale keď odchádzal, zdvihol oštep, ktorý preklal Snipesa, a takto primitívne ozbrojený syn lorda Greystokea zmiznul v hustej džungli, volajúc chvíľami mená zablúdilých. Obe ženy v chatrči na pobreží počuly jeho hlas, stále viac a viac slabnúci, až konečne zanikol úplne, pohltený nesčiselnými zvukami, ozývajúcimi sa z pralesa.

Keď profesor Archimedes Q. Porter a jeho asistent Samuel T. Philander po veľkom naliehaní druhého konečne obrátili svoje kroky zase k chatrči, zablúdili tak dôkladne v divokom a zamotanom bludišti džungle, že si vôbec nevedeli rady. Bolo to jedine rozmarom šťasteny, že si vybrali smer, vedúci ich k západnému pobrežiu, miesto toho, aby išli ďalej k Zanzibaru, ktorý ležal na druhom brehu Temnej pevniny.

Keď konečne došli k brehu, chatrč viac nevideli. Philander bol pevne presvedčený, že sa uchýlili severne od svojho cieľa, ale v skutočnosti boli len asi dve sto metrov južnejšie.

Ačkoľvek boli tak blízko, predsa im ani v duchu nenapadlo, že by mohli kričať, aby sa dovolali pomoci svojich priateľov. Miesto toho Samuel T. Philander popadol profesora Portera za rameno a primäl ho k tomu, aby miesto k chatrči zamieril k Mysu Dobrej nádeje, ktorý ležal asi pätnásť sto míl k juhu.

Keď sa Jane a Esmeralda cítili v bezpečí za dverami chatrče, prvou myšlienkou černošky bolo, zabarikádovať vchod zdnuky, nakoľko bolo možno pevne. S touto myšlienkou odišla do izby, aby našla neaké vhodné predmety, ale sotvá nazrela do chatrče, vydral sa jej z úst podesený výkrik a ako malé dieťa rýchle schovala svoju hlavu za chrbát svojej veliteľky.

Keď sa Jane Porterová obzrela, zazrela príčinu ľaknutia, ležiacu na zemi — vybielenú kostru muža. Poobzerajúc sa ďalej, zazrela na posteli druhú kostru.

»V akom hroznom mieste sa to nachodíme?« zašeptalo dojaté dievča. Ale v jej hlase nebolo zdesenia.

Vyslobodiac sa konečne z krčovitého objatia stále ešte kričiacej Esmeraldy, Jane Porterová prešla izbičkou, aby pozrela do malej kolísky, stojacej vedľa postele. A skutočne, aj tu belela sa kostra malého »dieťaťa«.

Aká strašná tragédia sa tu asi odohrala? Dievča sa zachvelo, pomysliac na veci, ktoré čakaly ju a jej priateľov tu v tejto zlovestnej chatrči.

Rýchle, dupnúc netrpezlive nohou o zem, striasla so seba tieto chmurné predtuchy a obrátiac sa k Esmeralde, prosila ju, aby už prestala nariekať.

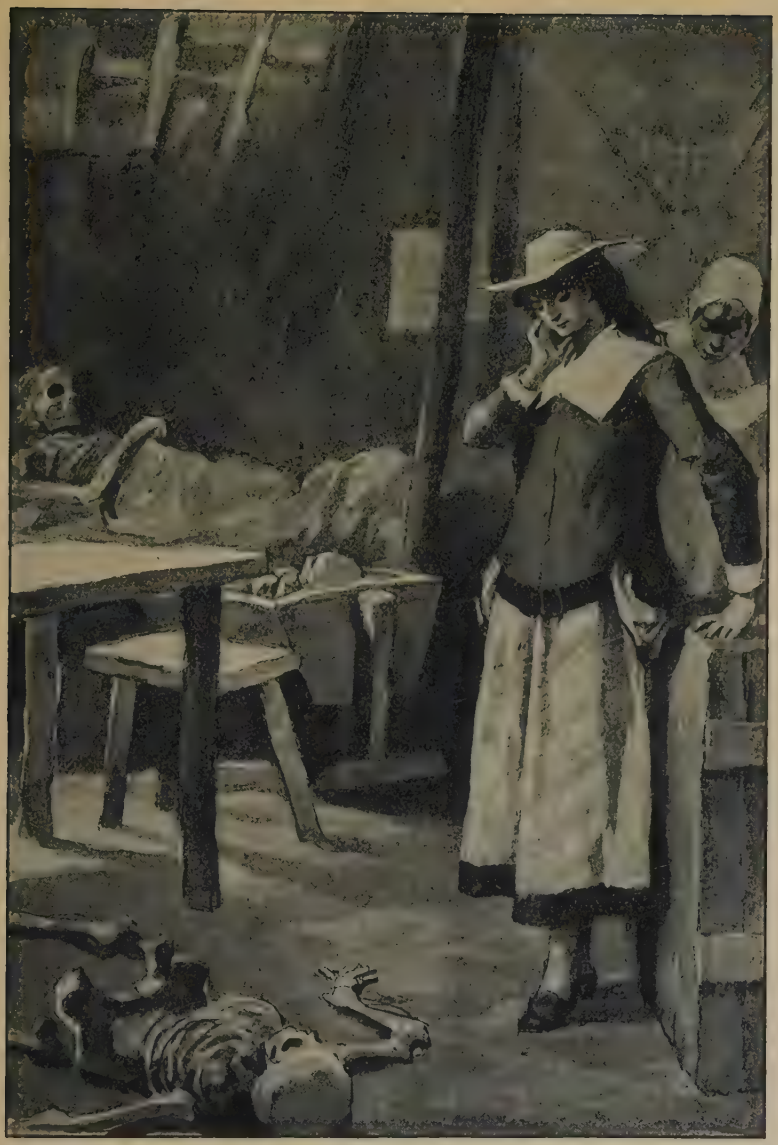

Zazrela na zemi ležiacu vybielenú kostru.

»Prestaň, Esmeralda. Prestaň hneď!« zvolala. »Veď ty to robíš horším, než je to v skutočnosti. Skutočne, nikdy som nevidela tak veliké dieťa.«

Skončila ochable a jej hlas sa triasol, keď pomyslela na tých troch mužov, na ktorých závisela jej obrana a ktorí teraz blúdili v hlbinách toho strašného pralesa.

Vzchopiac sa znovu, zbadala, že sa dvere môžu zdnuky zatarasiť ťažkou drevenou kladou, ktorá tu ležala. S pomocou Esmeraldy dosiahla toho, že po niekoľkých pokusoch, po prvé po dvadsiatich rokoch, ocitla sa táto závora na svojom mieste, kam patrila.

Potom si obe sadly, vzájomne sa objaly a čakaly.

KAPITOLA XIV.

NA POSPAS DŽUNGLE.

Keď Clayton zmiznul v džungli, námorníci-vzbúrenci z lodi »Arrow« dali sa do hádky, čo by mali urobiť najsamprv. Len v jednom bode sa všetci shodovali, totiž že sa ím treba poponáhľať, aby čím prv odplávali k zakotvenej lodi, kde by boli bezpeční pred oštepami neviditelného nepriateľa. A tak medzi tým, čo sa Jane a Esmeralda zatarasily v chatrči, zbabelé mužstvo plávalo rýchle späť na loď v oboch člnoch, v ktorých prišlo k pobrežiu.

Tarzan videl toho dňa toľko, že sa mu až hlava točila podivením. Ale najpodivnejším zjavom zo všetkých bola preňho tvár mladého dievčaťa.

Tu bola konečne jedna z jeho rodu; to vedel iste. A mladý muž i oba starci vypadali tiež tak, ako si predstavoval svoj vlastný ľud.

Ale bezpochyby boli tiež tak ukrutní a diví, ako druhí mužovia, ktorých videl. Za to, že žiadneho nezabili, bolo možno ďakovať len tomu, že neboli ozbrojení. Keby boli bývali ozbrojení, možno, že by sa boli chovali zcela inak.

Tarzan videl, ako mladý muž zdvihol revolver, ktorý vypadol z ruky mladému námorníkovi, a rýchle schoval ho do vrecka. Videl aj to, ako ostražite a potajme podal ho mladému dievčaťu, keď ustupovalo do dvier chatrče.

Niako nerozumel dôvodom, ktoré väzely za všetkým, čo videl. Ale akosi inštinktívne cítil náklonnosť k tomu mladému mužovi a obom starcom. Po dievčati však cítil podivnú túhu, ktorej vôbec nerozumel. A čo sa týkalo velikej čiernej ženy, bolo zrejmé, že je v akomsi spojení s mladým dievčaťom a preto ju tiež mal rád.

K námorníkom — a zvlášte k Snipesovi cítil nenávisť. Podľa ich hrozivých posunkov a výrazov ich lotrovských tvár poznal, že boli nepriateľmi druhej spoločnosti a umienil si, že ich bude bedlive pozorovať.

Tarzan sa divil, prečo sa tí mužovia ztratili v džungli, poneváč mu ani nenapadlo, že by niekto mohol zablúdiť v tomto bludišti podrostu, ktoré mu bolo tak známym, ako ím hlavné ulice ích rodného mesta.

Keď videl, že námorníci zase veslujú k lodi a zbadal, že dievča a jej spoločnica boly v chatrči bezpečné, Tarzan sa rozhodnul nasledovať mladého muža, aby zvedel, čo bolo cieľom jeho vychádzky. Rýchle sa škriabal po konároch smerom, ktorým sa dal Clayton, a onedlho počul v diaľke slabé a teraz už len chviľkové volanie Angličanovo.

Konečne ocítol sa nad hlavou bieleho muža, ktorý bol značne znavený a opieral sa o kmeň stromu, stierajúc si pot s čela. Opí muž, skrytý bezpečne za stenou listia, sedel teraz nehnute, pozorujúc z blízka tento nový exemplár svojho rodu s neobyčajným záujmom.

Clayton s času na čas vykrikoval a Tarzan konečne pochopil, že hľadá oboch starých mužov. Už sa chcel sám vydať na cestu, aby sa po nich podíval, keď zrazu zachytil žltý záblesk hladkej kože zvieraťa, ktoré sa ostražite plazilo džunglou ku Claytonovi.

Bol to Sheeta — leopard. Tarzan počul jemné šuštanie trávy a divil sa tomu, že sa mladý lord nevzrušil. Či by to mohlo byť možné, aby nepočul tak hlasitú výstrahu? Nikdy pred tým nebol Sheeta tak neohrabaný.

Nie, biely muž nepočul nič! Sheeta sa krčil ku skoku a potom — hrozný škrek opice, vyzývajúci k zápasu, prenikavý a strašný, rozľahol sa tišinou džungle — a Sheeta sa obrátil do krovia, lámajúc konáre s praskotom.

Clayton sa obrátil v okamihu a jeho krv stydla hrúzou, lebo ešte nikdy nepočul tak strašného zvuku. Nebol zbabelcom, ale jestli kedy ktorý muž pocítil ľadové prsty strachu svierajúceho srdca, tedy to bol toho dňa v temnotách džungle William Cecil Clayton, najstarší syn lorda Greystokea z Anglie.

Hluk, ktorý spôsobilo veliké telo zvieraťa, predierajúceho sa podrostom (= mladinou lesných stromov) a zvuk strašného škreku, ktorý sa ozval nad ním, podrobil smelosť Claytonovu najťažšej zkúške. Ale to nemohol vedieť, že to bol práve ten výkrik, ktorému mohol ďakovať za svoj život, ani, že bytosť, ktorá ten škrek vydala, bol jeho vlastný bratranec — skutočný lord Greystoke.

Odpoludnia sa chýlilo ku koncu a Clayton, ztratiac odvahu i myseľ, bol naprosto v rozpakoch, čo má robiť; či má pokračovať v hľadaní profesora Portera, za cenu temer istého nebezpečia svojej vlastnej smrti v nočnej temnote džungle, alebo či sa má vrátiť do chatrče, kde mohol chrániť aspoň Jane Porterovú pred nebezpečiami, ktoré jej hrozily so všetkých strán.

Ačkoľvek mu bolo nepríjemným, vrátiť sa bez otca, predsa ho trýznila myšlienka, že zostala sama bez ochrany v rukách vzbúrencov z lodi a uprostred nesčíselných a neznámych nebezpečí džungle.

Myslel si však aj to, že sa profesor a Philander už vrátili ku chatrči. Áno, toto bolo viac než pravdepodobné. Konečne sa odhodlal k tomu, že sa vráti a podíva sa, ako všetko dopadlo, prv než bude pokračovať vo svojom marnom pátraní. A tak sa vydal na zpiatočnú cestu, potkýňajúc sa hustým a temer nepreniknutelným podrostom v tom smere, kde sa domnieval, že chatrč leží.

K Tarzanovmu prekvapeniu mladý muž zamieril ďalej do džungle, práve tým smerom, kde ležala osada Mbongova, a bystrý opičí muž bol hneď presvedčený, že je ztratený.

Tarzanovi bolo počínanie Angličanovo nepochopitelným. Ale jeho rozum mu hneď povedal, že by sa žiadny človek nevydal na cestu k osade ukrutných divochov, ozbrojený len oštepom, ktorý krem toho bol nezvyklou zbraňou pre bieleho muža, ako to bolo badať z nemotorného spôsobu, akým ho niesol. Ba nešiel ani po stope (po šľaku) starých mužov. Lebo Tarzan zbadal ich čerstvé a zretelné stopy, ktoré svedčily o tom, že skrížily už dávno cestu mladého muža a obrátily sa zpäť.

Tarzan bol zmätený. Tento bezbranný cudzinec mohol snadno padnúť za obeť divokej džungli, keby ho nikto nedoviedol rýchle k pobrežiu.

Áno, práve tu bol Numa, lev, stopujúci bieleho muža na vzdialenosť asi dvadsať krokov.

Clayton počul ohromné telo, plaziace sa rovnobežne s ním, a náhle ozvalo sa hromové zrevanie leva blízko neho. Angličan sa zastavil, držiac oštep vysoko nad hlavou, a hľadel do krovia, odkiaľ sa ozval strašný zvuk. Tôňa zčernala a temnota sa rýchle vznášala nad džunglou.

Bože! Či mal tu zomrieť sám a byť roztrhaný dravými tesákmi divokých šelmí, cítiť hrozný dych dravca na svojej tvári a ohromnú tlapu, drtiacu kosti na prsiach?

Okamih bolo ticho. Clayton stál ako primrznutý s pozdvihnutým oštepom. Konečne začul jemný šelest zvieraťa, plaziaceho sa tiško krovím. Bolo patrné, že sa chystá ku skoku. A konečne zazrel ani nie dvadsať krokov od seba obrovské, pružné, svalovité telo a hnedožltú hlavu leva s čiernou hrivou.

Zviera pohybovalo sa veľmi pomalý, vlečúc brucho takmer po zemi. Keď sa jeho oči stretly s Claytonovými, zastavilo sa a jeho zadné nohy sa opatrne skrčily pod mohutným zadkom.

Muž zostal stáť ako primrznutý, neodvážiac sa ani utekať, ani vrhnúť svoj oštep.

Ale v tom začul šustot nad sebou. Bolo to asi neaké nové nebezpečie, ktoré mu hrozilo, ale on sa neodvážil odtrhnúť svojich očí od žltozelených zornic, ktoré pred ním svietily. Ozval sa ostrý zvuk, ako keď by sa pretrhla struna černošskej kytari a v tom istom okamihu objavil sa zabodnutý šíp v žltavej srsti plaziaceho sa leva.

Šeľma vyskočila s bolestným a hnevivým revom, ale Clayton potackal sa stranou a keď sa zase obrátil, aby sa stretnul tvárou v tvár s rozzúreným kráľom zvierat, zostal stáť bez dychu nad divadlom, ktoré sa zjavilo jeho očiam. Skoro v tom istom okamihu, keď sa lev obrátil, aby obnovil svoj útok, so stromu nad ním soskočil nahý obor rovno na chrbát šeľmy.

Rýchlosťou blesku ovinulo sa jedno rameno, ktoré bolo pokryté uzlami železných svalov, okolo ohromnej šije a revúca i dych lapajúca šeľma bola zdvihnutá od zadku tak snadno, ako by bol Clayton zodvihol malého psíka.

Scéna, ktorá sa teraz odohrala v súmračných hlbinách africkej džungle, utkvela v Angličanovom modzgu na celý život.

Muž, ktorý zápasil so zverou, bol ztelesnením fyzickej dokonalosti a obrovskej sily, ale predsa výsledok zápasu s obrovskou mačkou nezávisel len na týchto vlastnostiach, lebo ačkoľvek obrove svaly boly mocné, neboly ničím v prirovnaní so svalami Numovými. Prevaha spočívala v rýchlosti, v rozume a v dlhom ostrom noži.

Pravé rameno mužovo ovinulo sa okolo levovej šije a ľavá ruka bodala bleskurýchle nožom do ľavého nechráneného boku šeľmy. Rozzúrené zviera trhalo sebou krčovite, až sa postavilo zrovna na zadné nohy a tak zápasilo bezmocne v tejto neprirodzenej pozícii.

Keby bol zápas trval len o niekoľko sekúnd ďalej, bol by býval výsledok asi iný, ale poneváč sa všetko odohralo rýchlosťou blesku, klesol lev na zem bez života prv, než sa mohol spamätať zo svojho prekvapenia.

Podivná postava, ktorá leva zahubila, sa vtedy vzpriamila nad jeho mrtvolou a pohodiac nazad svoju krásnu a divokú hlavu, vydala strašný škrek, ktorý Claytona toho dňa raz už tak veľmi ustrašil.

Angličan videl teraz zcela zretelne postavu mladého muža, nahého, vynímajúc krátkeho šatu okolo bedier a niekoľko barbarských ozdôb na rukách i na nohách. Na prsiach mal medaillon, vykladaný diamantami, ktoré sa jagaly na jeho hladkej, hnedej koži.

Lovecký nôž bol zase zastrčený do pošvy a muž sobral zase svoj luk i tulec s miesta, na ktoré ich odhodil, keď sa útočne vrhol na leva.

Clayton prihovoril sa cudzincovi anglický, ďakujúc mu za svoju záchranu a robiac mu poklony, týkajúce sa jeho báječnej sily a obratnosti. Ale jedinou odpoveďou bol mu uprený

pohľad a slabé pokrčenie mohutnými ramenami, čo mohlo znamenať bagatelizovanie služby jemu preukázanej, alebo úplnú neznalosť Claytonovej reči.

Keď divoký muž — lebo ho Clayton považoval za takého — prehodil luk a tulec cez plecia, vytiahol ešte raz svoj nôž a obratne vyrezal asi tucet dlhých pruhov mäsa z levovej mrtvoly. Potom, kolembajúc sa v páse, dal sa do jedla, pokynúc Claytonovi, aby jedol aj on.

Silné, biele zuby zatínaly sa snadno do surového a krvácajúceho mäsa a s patrnou chuťou, ale Clayton sa nemohol odhodlať, aby nevareného mäsa okúsil aj on, ako jeho hostiteľ. Uspokojil sa tedy len s tým, že sa naňho díval a zrazu prišiel k názoru, že by to mohol byť ten Tarzan z rodu Opíc, ktorého výstrahu zazrel upevnenú toho rána na dverách chatrče.

Jestli bolo tomu tak, teda neznámy hovorí anglický.

A tak počal Clayton zase hovoriť k opiemu mužovi, ale odpovede boly dávané v neznámej reči, ktorá pripomínala štebotanie opíc, pomiešanej s mumlaním neakej divokej šeľmy.

Nie, to nemohol byť Tarzan z rodu Opíc, poneváč bolo naprosto zrejmé, že sa nevedel anglický vyjadrovať.

Keď Tarzan skončil svoju hostinu, vstal a ukázal Claytonovi opačným smerom, nežli bol ten, ktorým Angličan kráčal dosiaľ, a sám sa poberal k miestu, na ktoré ukazoval.

Clayton udivený a pomätený zdráhal sa ho nasledovať, poneváč sa domnieval, že bude zavedený ešte len ďalej do bludiška pralesa. Ale opí muž zbadajúc, že ho nechce nasledovať, sa vrátil a chytiac ho za rukáv, ťahal ho za sebou tak dlho, až sa presvedčil, že Clayton porozumel tomu, čo od neho žiadal. Potom mu dovolil, aby ho nasledoval dobrovolne.

Angličan prišiel konečne k náhľadu, že je zajatcom a nevidel iného východiska, než nasledovať svojho zajímateľa a tak putovali pomalý džunglou, pokrytou čiernym plášťom nepreniknutelnej lesnej noci, v ktorej sa plazivé kroky pružných

tláp miešaly s praskotom vetví a divokými škrekami divých živočichov, ktoré Claytona so všetkých strán obklopovaly.

Zrazu začul Clayton slabý tresk zbrane. Bol to jediný výstrel a potom zase zavládlo ticho.

* * *

V chatrči na pobreží držaly sa v objatí dve postrašené ženy, sediace na nízkej lavici, medzi tým, čo sa vonku úplne sotmilo.

Černoška fikala hysterický, ľutujúc toho neblahého dňa, ktorý bol svedkom jej rozlúčenia s jej domovinou, ďalekým, drahým Marylandom, medzi tým, čo biele dievča, na oko spokojné, trápilo sa vňútorným strachom a neblahými predtuchmi. O seba už nemala strachu. Ale bála sa o troch mužov, o ktorých vedela, že blúdia v bezodných hlbinách divokej džungle, z ktorých sa teraz ozývaly skoro nepretržite škreky, revanie, štekot a mumlanie ích hroznych a nebezpečných obyvateľov, ktorí hľadali korisť.

A teraz ozval sa aj zvuk ťažkého tela, trejúceho sa o stenu chatrče. Počula, ako von našlapujú na zem veliké, pružné tlapy. Potom na okamih zavládlo ticho, ba i zmatené zvuky v pralese prešly v slabé brčanie. Potom celkom zretelne začula šeľmu, ktorá čuchala pri dverách, ktoré neboly od nich vzdialené viac než dve stopy. Dievča sa instinktívne otriaslo a tesnejšie sa privinulo k čiernej žene.

»Pst!« zašeptala. »Pst, Esmeralda!«

Lebo bol to práve plač a fikanie černošky, ktoré, ako sa zdalo, privábily pozornosť zvieraťa, ktoré na ne číhalo za tenkou stenou.

Na dverách bolo počuť jemné zaškrabanie. Šeľma sa pokúšala o to, aby mohla vôjsť dnu. Ale zrazu tento zvuk prestal a zase bolo počuť pružný krok zvieraťa, plaziaceho sa okolo chatrče. A znovu sa tieto kroky zastavily pod oknom, na ktorom teraz utkvely ustrašené oči dievčaťa.

»Bože!« zašeptala, poneváč v malom obďalníku zamrežovaného okna zretelne zbadala hlavu obrovskej ľvice. Jej svie-

tiace oči iskrily teraz rovno na dievča, horiac divokou ukrutnosťou.

»Pozri, Esmeralda!« zašeptala. »Bože, čo si počneme? Pozri! Rýchlo! Pri obloku!«

Esmeralda, privinuvšia sa tesne ku svojej veliteľke, hodila ukradomky pohľad na malé okno, oživené mesačným svetlom práve v tom okamihu, keď ľvica divoko zavrčala. Výjav, aký sa naskytnul postrašeným očiam černošky, bol príliš strašný, než aby ho mohla sniesť.

»Ach — Gabrieli!« vyjakla černoška a sviezla sa k zemi v bezvedomí.

Chviľku, ktorá sa zdala byť večnosťou, stála obrovská šeľma oprená svojimi prednými nohami o obločný rám, hľadiac uprene do malej izby. Hneď oprobovala pevnosť mreže svojimi ohromnými pazúrami.

Dievča prestalo temer dýchať, keď náhle hlava zmizla z okna a ona počula kroky ľvice, vzďaľujúcej sa od okna. Ale teraz sa zase priblížila ku dverám a škrabanie počalo znovu, tentokráť so zvýšenou silou, až veliká šeľma šialene drala masívne tabule dvier, v neskrotnej túžbe zmocniť sa svojich bezbranných obetí.

Keby bola Porterová znala nesmiernu pevnosť týchto dvier, ktoré boly stavané kus za kusom, bola by sa menej bála ľvice, pokúšajúcej sa vniknúť týmto vchodom.

Plných dvadsať minút dravec buď čuchal, alebo driapal po dverách, chvíľami divoko a zúrive revúc. Na koniec však vzdal sa svojich pokusov a Jane Porterová počula, ako sa vrátil zase k oknu, pod ktorým sa na chviľku zastavil a potom sa vrhol obrovskou váhou svojho tela proti mreži, ktorá časom zvätchla.

Dievča začulo, ako drevené pruty zapraskaly pod týmto nárazom. Ale predsa sa udržaly a obrovské telo buchlo na zem.

Znovu a znovu opakovala ľvica svoje útoky, až konečne zdesené dievča zbadalo, ako sa kus mreže ulomil a vdruhom okamihu trčala jedna tlapa zvieraťa a jeho hlava v izbičke.

Mohutná šija a plecia tlačily pomalý tyčky mreže od seba a pružné telo súkalo sa stále ďalej do izbičky.

Dievča vstalo ako vo sne, s očima hrúzou vytreštenýma, hľadiac rovno do škľabiacej sa hlavy šelmy, ktorá nebola ďalej než desať stôp od nej. Pri jej nohách ležala černoška v bezvedomí. Keby ju len mohla priviesť k vedomiu, potom by snáď bolo možno spoločnými silami zapudiť šelmu zpät.

Jane Porterová sa sohla, chytila černošku za rameno a prudko ňou zatriasla:

»Esmeralda! Esmeralda!« vykríkla. »Pomôž mi, lebo ináč sme ztratené.«

Esmeralda pomalý otvorila oči. Prvý pohľad, ktorý sa jej naskytol, boly ceniace sa zuby hladnej ľvice.

So strašným krikom zdvihla sa úbohá žena na ruky a kolená a v tejto pozícii utiekla sa do druhého kúta izbičky, kričiac, čo jej hrdlo stačilo:

»Oh, Gabrieli, Gabrieli!«

Esmeralda vážila asi dvestoosemnásť funtov, čo nepridávalo jej postave gazelinej svižnosti, ani vtedy, keď kráčala rovno vystretá, a jej úžasný chvat, spojený s jej neobyčajnou telnatosťou, poskytoval podivuhodný výjav, keď sa rozhodla chodiť na »všetkých štyroch«.

Ľvica zostala na okamih bez pohnutia, hľadiac uprene na utekajúcu Esmeraldu, ktorej útočišťom bola patrne skriňa, do ktorej sa snažila umiestniť svoj mohutný trup. Poneváč však priehradky boly vzdialené od seba len asi 9—10 palcov, podarilo sa jej vsunúť dnu len hlavu, na čo so strašným výkrikom — proti ktorému bol rev divokých šelmí z džungle naprosto ničím — upadla do mdlôb znovu.

Keď Esmeralda klesla k zemi, ľvica obnovila svoje pokusy a snažila sa pretiahnuť svoje mohutné telo rozviklanou mrežou dnu.

Dievča, zblednuvšie a opierajúce sa o stôl, aby nekleslo slabosťou a hrúzou, obzeralo sa po neakom otvore, ktorým by mohlo ujsť. Náhle jeho ruka, oprená o stôl, sa sošmykla a za-

vadila o čosi tvrdého. Bol to revolver, ktorý jej dal Clayton, predvídajúc, že ho bude potrebovať.

Rýchle popadla zbraň a namieriac ľvici rovno do obličaja, stisla kohútik. Vyšľahol plameň a izbou sa rozľahol rachot výstreľu, za ktorým sa bezprostredne ozvalo bolestné a hnevivé zarevanie ľvice.

Jane Porterová zbadala, ako obrovské telo zmizlo z okna a potom omdlela tiež, vypustiac zbraň z ruky.

Ale ľvica nebola zabitá. Guľka spôsobila jej len bolestné zranenie na pleciach. Bolo to len ľaknutie, spôsobené oslepujúcim záblesk om a ohlušujúcim zvukom výstreľu, ktoré bolo príčinou toho, že sa dala na útek.

O chvíľu bola zpät pri mreži a s novou zúrivosťou driapala sa do otvoru, tentokráť však už s menším účinkom, lebo zranená čiastka tela bola už čiastočne ochromená.

L'vica videla svoju korisť — dve ženy, ležiace na podlahe v bezvedomí. Nikto nekládol jej viac odporu. Jej mäso ležalo tu pred ňou a ľvica nepotrebovala nič iného, než pretiahnuť sa k nemu okienkom.

Opatrne zdvihla svoju ranenú tlapu, aby ju pretiahla bez úrazu pomedzi tyčky mreže, ktoré ju tlačily.

Zbýval už len okamih a obe plecia mohly sa octnúť dnu. Dlhé svalovité telo a úzke boky boly by potom už samé prekĺzly do chatrče.

Taký pohľad naskytnul sa Jane Porterovej, keď znovu otvorila oči.

KAPITOLA XV.

LESNÝ BOH.

Keď Clayton začul ranu z revolveru, zmocnily sa ho obavy a strach pred najhorším, lebo bol presvedčený, že ju mohol vypáliť jedine niektorý námorník. O chvíľu si však spomenul, že zanechal revolver Jane Porterovej a hneď bol presvedčený o tom, že je ohrožená neakým veľkým nebezpečím a že sa práve pokúša brániť sa proti neakým zlým ľuďom alebo divým zverom.

Aké myšlienky mal ten, ktorý ho zajal, toho sa nemohol Clayton dohádať. Ale že počul strelnú ranu a že bol ňou tiež vzrušený, to bolo zrejmé, lebo zrýchlil svoj krok tak, že Clayton, tackajúc za ním v jeho stopách, padol asi desaťkrát práve za toľko minút, snažiac sa udržať krok s ním a zase len zostal beznádejne na zadku.

Obávajúc sa, že bude zase neodvratne ztratený, zavolal na divokého muža v predku a k svojmu velikému uspokojeniu zbadal, že sa o chviľku spustil vedľa neho s vetví na zem.

Okamih pozeral Tarzan uprene na mladého muža, ako by nevedel, čo má robiť. Potom postaviac sa vedľa neho, ukázal mu, aby sa ho chytil okolo hrdla a vezmúc ho na chrbát, vyškriabal sa s ním zase na strom.

Niekoľko minút, ktoré potom nasledovaly, boly takého rázu, že mladý Angličan nikdy nezabudnul na ne. Vysoko medzi ohýbajúce a zmietajúce sa vetve bol vynesený s neuveritelnou preňho rýchlosťou, ktorá sa zdala Tarzanovi neodpustitelným vlečením.

Hybký obor skákal s jednej vysokej vetve závratnými oblukami k najbližším stromom, ubiehajúc stá yardov spletišťami lístia a vetví, udržujúc na nich rovnováhu s istotou ta-

nečníka na povraze vysoko nad čiernymi hlbinami, zakrytými nepreniknutelnou záplavou zelene.

Počiatočný pocit strachu prešiel u Claytona rýchlo v čistý podiv a pocit závisti k týmto obrovským svalom a podivuhodnému pudu, ktorý viedol tohoto lesného boha nepreniknutelnou temnotou noci tak snadno a tak bezpečne, ako by sa Clayton cítil len na niektorej z hlavných ulíc Londýna v pravé poludnie.

Časom ocitli sa na miestach, ktoré boly pokryté menej hustým lístim a jasné papršleky mesiaca osvetľovaly jasne pred očima Claytonovu cestu, po ktorej išli. Vtedy mladý muž sotvá mohol úžasom popadnúť dychu, keď videl pod sebou úžasné priepasti, lebo Tarzan bral sa najkratšou cestou, ktorá často viedla viac než sto stôp nad zemou.

Ale ač sa zdalo, že sa Tarzan ponáhľa, predsa on sám cítil, že sa pohybuje veľmi pomalý, ponevráč stále musel hľadať vetve primeranej sily, aby uniesly váhu jeho dvojnásobnej tarchy.

Zrazu dospeli k čistine na pobreží. Tarzanov bystrý sluch zachytil hneď podivné zvuky, ktoré vydávala ľvica, pokúšajúc sa vniknúť okienkom do chatrče, a Claytonovi sa zdalo, že spadli naraz do hlbiny sto stôp. Tak rýchle sostúpil Tarzan k zemi. Ale sotvá sa dotkli zeme a Clayton sa pustil opieho muža, už ho videl utekať ako lasicu k oprotivnej stene chatrče.

Angličan bežal rýchle za ním a prišiel práve včas, aby ešte zazrel zadok tela akéhosi obrovského zvieraťa, ktoré mizlo v jednom z okien chatrče.

Keď Jane Porterová otvorila oči a zbadala, že jej hrozí bezprostredná hrozná smrť, vzdala sa všetkej nádeje na záchranu a chytila sa rýchle zbrane, aby sa usmrtila prv, než by sa ukrutné zuby ľvice zaryly do jej tela.

Ľvica sa už temer prevliekla oknom, keď Jane našla zbraň a podvihla ju rýchlo ku svojej sluche, aby sa zbavila hrozného prízraku ohyzdných čeľustí, ktoré kloktaly túhou po koristi.

Okamih otáľala, modliac sa tíško krátku modlitbu ku svojmu Stvoriteľovi, a tu zablúdily jej oči k Esmeralde, ležiacej v bezvedomí vedľa skrine.

Ako by mohla vydať toto verné stvorenie hroznej smrti v týchto neľútostných žltých zuboch? Nie, jeden z oboch nábojov musí zkrátiť utrpenie jej čiernej družky prv, než obráti chladnú hlaveň proti sebe.

Jane sa zľakla tohoto strašného skutku. Ale či by nebolo stonásobným ukrutenstvom, keby nechala túto čiernu ženu, ktorá ju milovala od malička s materskou láskou a sebazaprením, precítnuť k vedomiu pod strašnými pazúrami tejto obrovskej šelmy?

Jane priskočila k černoške, ležiacej pri skrini, nasadila hlaveň revolveru na černoškine prsia, zavrela oči a . . .

L'vica vydala strašlivý škrek.

Dievča sa zľaklo, stislo kohútik a obrátilo sa tvárou ku ľvici, zdvihnúc súčasne zbraň ku svojej sluche.

Ale nevystrelila po druhé, lebo zazrela k svojmu velikému prekvapeniu, že je obrovské zviera neakou neznámou obrovskou silou ťahané zpät a za ním vo svetle mesačnom zazrela hlavy a ramená dvoch mužov.

Keď Clayton obehol okolo rohu a videl miznúť zviera zdnuky chatrče, zazrel súčasne, že opí muž schytil šelmu za dlhý chvost oboma rukama a oprúc sa nohama o stenu chatrče, napnul všetku silu, snažiac sa, aby vytiahol zviera z okna.

Clayton mu priskočil rýchle na pomoc, ale opí muž zamrmlal čosi k nemu rozhodným a rozkazujúcim tónom, čosi, čo bolo iste rozkazom, ale čomu nemohol porozumieť.

Konečne, keď oba napli svoje sily, obrovské telo počalo sa vynorovať von z okna a len vtedy si Clayton uvedomil bezmierne hrdinstvo, ktoré sa tajilo v počínaní jeho druha.

Lebo nemohlo byť väčšieho hrdinstva, ako keď nahý muž ťahal revúceho a zmietajúceho sa ľudožrúta z okna len preto, aby zachránil cudzie biele dievča. Čo sa týkalo Claytona, bolo to úplne niečo iného, poneváč Jane bola jedinou ženou, ktorú Clayton miloval.

A tak, ačkoľvek bol presvedčený, že ich ľvica oboch usmrtí, ťahal ju tiež, aby jej zabránil zahubiť Jane Porterovú. Potom si spomnel na podrobnosti boja medzi týmto mužom

a veľkým levom s čiernou hrivou, ktorého bol svedkom pred nedávnom, a tak počal úfať, že všetko dobre dopadne.

Opí muž dával mu ešte stále rozkazy, ktorým on však nevedel porozumieť.

Tarzan pokúšal sa sdeliť »hlúpemu« bielemu mužovi, aby jeho otrávenými šípami prebodal chrbát a boky ľvice a aby jej prebodnul srdce jeho dlhým loveckým nožom, ktorý visel Tarzanovi po boku. Ale muž mu nerozumel a Tarzan sa neodvážil pustiť zviera, aby to sám previedol, poneváč dobre vedel, že tento »smiešny človiečik« neudrží ľvicu sám ani na sekundu.

L'vica sa pomalý vynorovala a na koniec ukázaly sa aj jej plecia.

A vtedy videl Clayton vec, ktorú nikdy pred tým ľudské oko neuzrelo. Tarzan, premýšľajúc o prostriedkoch, pomocou ktorých mohol by sa merať s rozzúrenou šeľmou, spomnel si na svoj zápas s Terkozom. A tak keď sa objavily aj plecia ľvice, ktorá teraz visela na ráme zavesená prednými tlapami, Tarzan náhle popustil a s rýchlosťou útočiaceho chrestýša vrhol sa na šiju ľvice a objal ju plným Nelsonom, ako sa to priučil pri krvavom zápase a víťazstve nad Terkozom.

L'vica hodila sa s revom na chrbát a padla plnou váhou na svojho nepriateľa, ale čiernovlasý obor sovrel ju ešte tesnejšie.

Zmietajúc sa a vyskakujúc do vzduchu, váľala sa ľvica po zemi, snažiac sa sprostiť neznámeho protivníka. Ale železné putá svieraly sa vždy tesnejšie a tesnejšie a tlačily jej hlavu stále nižšie k hnedožltým prsiam.

Železné paže mužove posunovaly sa stále vyššie po krku ľvice a jej pokusy, zbaviť sa ich, stávaly sa slabšími a slabšími.

Konečne zazrel Clayton v mesačnom svetle obrovské svaly Tarzanových pliec a nabehnutie »dvojhlavého« svalu ramenného v ohromné uzle. Opí muž napnul svoje sily do najvyššej miery a obratle v šiji ľvice rozlomily sa ostrým zvukom.

V nasledujúcom okamihu Tarzan vstal a toho dňa už po tretie počul Clayton víťazný rev opičieho samca. A hneď na to zavznel podesený výkrik Jane Porterovej.

»Cecilia! — Pán Clayton! Ach, čo je to? Čo je to?«

Clayton pribehnúc rýchle ku dverám, zvolal, že je všetko v poriadku a žiadal ju, aby otvorila. Jane odstránila, ako to len rýchlo bolo možno, veliký drevený závor a rýchle vpustila dnu Claytona.

»Čo to bol za strašný rev?« otázala sa, vpustivšia dnu Claytona.

»Bol to víťazný, vražedlný krik muža, ktorý práve zachránil naše životy, slečno Porterová. Počkajte, hneď ho privediem dnu, aby ste mu mohla aj vy poďakovať.«

Podesené dievča bálo sa zostať samotné, preto doprevádzalo Claytona cestou k onej stene chatrče, pri ktorej ležalo mrtvé telo ľvice.

Ale Tarzan z rodu Opíc zmiznul.

Clayton zavolal naňho niekoľkokráť, ale nič sa neozvalo. Sobrali sa teda oba do chalúpky, kde boli vo väčšej bezpečnosti.

»To bol strašný zvuk,« opakovala Jane Porterová. »Trasiem sa len pri samom pomyslení naň. Nebudete predsa chcieť tvrdiť, že tento ohyzdný a strašný škrek vydalo ľudské hrdlo.«

»A predsa bolo tomu tak,« odvetil Clayton. »Alebo ak to nebolo ľudské hrdlo, tak to bolo hrdlo lesného boha.«

A potom jej vypravoval o svojich dobrodružstvách, ktoré prežil s týmto podivným tvorom. O tom, ako mu divý muž dvakráť zachránil život, o jeho báječnej sile, obratnosti a udatnosti, o jeho hnedom tele a krásnej tvári.

»Nemôžem sa naskrze v tom vyznať,« zakončil. »S počiatku som myslel, že by to mohol byť Tarzan z rodu Opíc, ale on nehovorí, ani nerozumie anglický — a tak tento predpoklad bol chybný.«

»Dobre, ale nech je už kýmkoľvek,« zvolalo dievča, »zaviazaní sme mu veľkou vďačnosťou za naše životy. Nech ho boh žehná a opatruje v jeho divej a strašnej džungli.«

»Amen,« riekol Clayton vrele.

»Pre Kristuska pána, a či som ja nie mrtvá?«

Oba mladí ľudia sa obrátili a zazreli Esmeraldu, drepeňujúcu na zemi a s vypúlenýma očima sem tam sa guľkajúcu, ako by nemohla uveriť potvrdeniu, že je skutočne na žive.

Esmeraldin život bol zachránený škrekom, ktorý vyrazila ľvica práve v tom okamihu, keď ju chcela Jane Porterová zastreliť, poneváč slabým trhnutím sa hlaveň revolveru sošmykla a guľka vnikla do podlahy, neporaniac ju vôbec.

Ale teraz prišla reakcia*) aj na Janu Porterovú a dievča kleslo na lavicu, otriasajúc sa krčovitým smiechom.

*) Reakcia = zpiatočné pôsobenie strachu a hrúzy, ktoré Jane Porterová zažila. Ináč reakcia znamená: zpiatočníctvo, odpor.

KAPITOLA XVI.

VEĽMI POZORUHODNÉ.

Niekoľko míl ďalej k juhu od chatrče, na úzkom pruhu pobrežia, stáli dvaja mužovia, debatujúc o neakej dôležitej veci.

Pred nimi sa rozprestieral široký Atlantický oceán; za nimi bola Temná pevnina. Tesne okolo nich rysovalo sa nepreniknutelné temno džungle. Divoké šeľmy vrčaly a revaly; príšerné a ohavné zvuky urážaly ich sluch. Putovali dlho, hľadajúc chatrč, ale šli stále zlým smerom. Boli tak naprosto bezradní, ako by boli prenesení do iného sveta.

Samuel T. Philander vravel:

»Ale, môj drahý profesor, ja stále tvrdím, že nebyť víťazstva Ferdinandovho a Izabelinho nad Maurami v pätnástom storočí, boli by sme pokročili o tisíc rokov ďalej, nežli sme dnes. Mauri boli zväčša snášanliví, slobodomyselní zemedelci, ten istý typ ľudí, ktorý stvoril takú civilizáciu, akú nachodíme dnes v Amerike i v Europe, kdežto Španieli...«

»Ale, ale, drahý pán Philander,« prerušil ho profesor Porter, »ích náboženstvo vylučovalo určite možnosti, ktoré vy spomínate. Mosleminstvo bolo, je a bude vždy kazom na vedeckom vývoji, ktorý značil...«

»Jemine, profesor,« prerušil ho mr. Philander, ktorý pozrel k džungli. »Zdá sa mi, že tam niekto prichodí.«

Profesor Archimedes Q. Porter sa obrátil smerom, ktorý mu označil krátkozraký mr. Philander.

»Ale, ale, majster Philander,« povedal káravým tónom. »Ako často vás musím nabádať, aby ste sa pokúsil o oné absolutné sústredenie duševných schopností, ktoré jediné môžu vám dovoliť, aby ste dával prednosť najvyšším silám rozumu pred nahodilými problémami, ktoré sa dostávajú za údel veli-

kým mysliteľom. A teraz vidím, že ste sa dopustil veľmi prenikavého previnenia na zdvorilosti, prerušiac môj vecný výklad, aby ste obrátil moju pozornosť k nepatrnému štvornožcovi z rodu mačiek. Ako som už povedal...«

»Nebesá, profesor, veď je to lev,« vykríkol mr. Philander, vypúliac svoje slabé oči na mohutnú postavu, ktorá sa rysovala teraz zretelnejšie pred tropickým*) podrostom.

»Áno, áno, pán Philander, keď ma už vždy chcete prerušovať v reči, je to »lev«. Ale, ako som povedal...«

»Bože, profesor!« prerušil ho zase mr. Philander, »dovoľte mi nadmietnuť, že Mauri, ktorí boli podrobení v pätnástom storočí, budú nepochybne žiť v týchto veľmi žalostných pomeroch, keď aj odložíme rozpravu o tejto svetovej pohrome na celý ten čas, keď sa nám bude skytať okúzlujúci obraz tamhľa toho exemplára Felis carnivora (= lev).«

Medzi tým priblížil sa k ním lev s kľudnou dôstojnosťou až na desať krokov a zastavil sa, pozerajúc na nich zvedave.

Breh zaplavilo mesačné svetlo a podivná skupina odrážala sa zretelne od žltého piesku.

»To je veľmi trestuhodné! Veľmi trestuhodné!« zvolal profesor Porter so slabým prízvukom v hlase. »Nikdy pred tým sa mi ešte v živote nestalo, aby bolo dovolené niektorému z týchto zvierat opustiť klietku. Toto hanebné porušenie predpísaného poriadku budem nútený oznámiť riaditeľom najbližšej zoologickej zahrady.«

»To je celkom správne, profesor,« súhlasil mr. Philander. »Ale, čím prv to urobíte, tým lepšie. Ale teraz poďme.«

Chytiac profesora pod pazuchu, mr. Philander vykročil smerom, ktorým sa mohol vzdialiť čím ďalej od leva.

Ale prešli len krátku vzdialenosť, keď kradmý pohľad nazpäť presvedčil pána Philandra, že lev ide za nimi. Nechtiac pritisol k sebe pevnejšie rameno protestujúceho profesora a zrýchlil svoj krok.

»Ako som povedal, pán Philander,« opakoval profesor Porter.

---

* Tropický podrost = rastlinstvo v horúcom pásme.

Mr. Philander pozrel chvatom znovu za seba, ale lev tiež zrýchlil svoj krok a tvrdošijne sotrvával za nimi v rovnakej vzdialenosti.

»Ide za nami,« vzdychol ustrašene mr. Philander, dávajúc sa do behu.

»Ale, ale, pán Philander. Tento neslušný beh je naprosto nedôstojný učencov. Čo si pomyslia naši priatelia, ak sú náhodou von na ulici, keď vidia naše smiešne počínanie?«

Mr. Philander obzrel sa znovu zpät.

Hrúza! Lev hnal sa za nimi pohodlnými skokmi, súc sotvá päť krokov za nimi.

Ale pán Philander neodpovedal, lež pustiac profesorovo rameno, utekal tak divo, že by tento beh bol mohol slúžiť ku cti každej univerzitnej čate behúňov.

»Ako som vravel, pán Philander,« vykríkol profesor Porter a náhle tiež trhnul sebou, lebo obrátiac sa, spozoroval aj on záblesk ukrutných žltých očí a polootvorenú tlamu v bezprostrednej blízkosti svojej osoby.

S rozvievajúcimi šósmi a s lesklým hodvabným klobúkom utekal profesor Archimedes Q. Porter v mesačnom svetle v samých pätách Samuela T. Philandera.

Výbežok džungle pred nimi šiel až k samému pobrežiu a k tomuto ochrannému prístavu stromov zamieril Samuel T. Philander svoje úžasné skoky, medzi tým, čo z tône stromov hľadely naňho dve bystré oči, pozerajúce na honbu s veľkým záujmom.

Bol to Tarzan z rodu Opíc, ktorý s obličajom svrašteným od smiechu pozoroval túto podivnú hru na behačku. Už to, že si Numa tak snadno nechával unikať korisť, presvedčovalo múdreho lesného človeka, že Numovo brucho bolo už plné.

Lev mohol ich zase vystopovať, keď by bol hladný, a tak zbývala nádeja, že ak ho nepodráždia, nabaží sa chytro tejto hry a ujde zase do džungle.

Bolo tu skutočne veliké nebezpečie, a zvlášte v tom, že sa jeden z mužov potkne a spadne. Potom by sa žltý diabol vrhol naňho okamžite a jeho radosť zo zabíjania bola príliš mocná, než aby jej mohol potom odolať. A preto Tarzan rýchle shupnul

na nižšú vetev, aby bol v rovnakej linii s približujúcimi sa uprchlíkmi. A keď mr. Samuel T. Philander, fučiac a dychčiac, pribehol pod neho, chtiac práve na vetvi hľadať záchranu, Tarzan siahnul dolu a chytiac ho za golier kabáta, vytiahol ho k sebe na vetev.

V druhom okamihu dostihol profesor oblasť priateľskej ruky a bol vytiahnutý do bezpečnosti práve v tom okamžení, keď sklamaný Numa priskočil s hrozným revom, hľadajúc svoju zmiznuvšiu korisť.

Chvíľku sedeli oba mužovia, držiac sa krčovite veľkej vetve, medzi tým čo Tarzan, pritisnutý chrbtom ku pňu stromu, pozoroval ich so zvedavosťou a veselosťou.

Bol to profesor, ktorý prehovoril prvý.

»Veľmi ma to bolí, pán Philander, že ste vyvinul tak málo mužnej odvahy v prítomnosti jednoho z tvorov nižšieho rodu a že ste mňa svojou značnou bojazlivosťou tiež donútil k takému stupňu chovania miesto toho, aby som pokračoval vo svojom učenom rozhovore.

Ako som hovoril, pán Philander, práve, keď ste ma prerušil, Mauri...«

»Profesor Archimedes Q. Porter,« vpadol mu do reči pán Philander ľadovým tónom, »prišiel čas, keď trpezlivosť stáva sa zločinom. Vy ste mňa obvinil zo zbabelosti. Vy ste spravil narážku, že ste bežal len preto, aby ste ma predbehnul — a nie, aby ste uniknul levovým pazúrom. Dajte si pozor, profesor Archimedes Q. Porter, ja som odhodlaný na všetko. Uštvaný dlho trvajúcou zkúškou trpezlivosti i červ sa zmieta.«

»Ale, ale, pán Philander,« napomenul ho profesor. »Vy sa zabúdate.«

»Ja sa dosiaľ nezabúdam, profesor Archimedes Q. Porter, ale verte mi, pane, že sa zdržiavam len vzhľadom k vášmu vynikajúcemu postaveniu vo vedeckom svete a vzhľadom k vašim šedinám.«

Profesor sedel niekoľko minút mlčky a tma skryla jeho prísny úsmev, ktorý sa zjavil na jeho vráskovanej tvári. Potom zrazu prehovoril:

»Počúvaj, Skinny Philander,« riekol bojovným hlasom. »Jestli máš chuť do pračky, sobleč kabát a poď dolu na zem a ja ťa vyzauškujem práve tak, ako pred šesťdesiatmi rokmi v aleji za stodolou Porky Evanse.«

»Arku!« vzdychol prekvapene pán Philander. »Bože, ako priateľský to znie. Keď sa zmeníš v človeka, mám ťa rád. Ale stále sa mi zdá, že si zabudnul byť človekom, aspoň v posledných dvadsiatich rokoch áno.«

Profesor vztiahol svoju slabú starecku ruku temnotou, až nahmatal plecia svojho starého priateľa.

»Odpusť mi, Skinny,« riekol mäkkým hlasom. »Netrvá to zrovna ešte dvadsať rokov a sám Boh vie, ako som sa snažil byť »človekom« k vôli Jane a k vôli tebe, od tých čias, čo mi bola vzatá moja drahá Jane.«

Iná starecká ruka sa potichu zdvihla nahor, aby stisla tú, ktorá spočívala na pleciach pána Philandrových, a žiadna iná odpoveď nebola by lepšie spojila obe staré srdcia.

Za niekoľko minút nevraveli nič. Lev prechádzal nepokojne v hĺbke pod nimi. Tretia bytnosť, meškajúca na strome, skrývala sa v temnej tôni pri samom kmeni. Bola tiež tichá a bez hnutia, ako vytesaná socha.

»Vytiahol si ma nahor práve v čas,« riekol konečne profesor. »Musím ti poďakovať. Veď si mi zachránil život.«

»Ale profesor, veď som vás ja nevytiahol,« riekol pán Philander. »Bože uchovaj! Zabudnul som na to v okamžitom rozčulení, že som bol sám vytiahnutý sem neakou vonkajšou silou. — Tu musí byť niekto alebo niečo s nami na tomto strome.«

»Eh!« zvolal profesor Porter. »Ste o tom určite presvedčený, pán Philander?«

»Celkom určite, profesor,« odvetil pán Philander, »a myslím, že by bolo slušné, aby sme mu poďakovali. Pravdepodobne sedí na pravo od vás, pán profesor.«

»Eh! Čo je to? Pst, pst, pán Philander,« riekol profesor Porter, uchyľujúc sa bližšie k pánu Philanderovi.

Práve v tú chvíľu zazdalo sa Tarzanovi z rodu Opíc, že sa Numa prechádzal pod stromom už dosť dlho a preto po-

zdvihol svoju mladú hlavu k nebu a náhle ohlušil uši oboch poľakaných starcov strašný a výstražný škrek veleopov.

Oba priatelia, schúlení a trasúc sa na svojich neistých miestach, na vetvách, videli, ako sa lev zrazu prestal nepokojne prechádzať, keď škrek došiel k jeho ušiam, a potom skočil rýchle do džungle a zmiznul v okamihu.

»I lev sa trasie hrúzou,« zašeptal pán Philander.

»To je veľmi pozoruhodné, veľmi pozoruhodné,« riekol polohlasne profesor Porter, držiac sa krčovite pána Philandera, aby zase dostal rovnováhu, ktorú náhle ľaknutie nebezpečne chrozilo. Nešťastnou náhodou ťažište rovnováhy pána Philandera spočívalo na pochybnom okraji niečoho, takže stačil len slabý náraz, posilnený váhou profesorovho tela, aby sa oddaný sekretár srútil s vetve na zem.

Okamih viseli a potom so zmätenými a učencov naskrze nedôstojnými výkrikmi valili sa strmhlav dolu so stromu, sovrení v krčovitom objatí.

Trvalo to hodný čas, kým sa jeden z nich pohnul, lebo oba boli presvedčení, že prvým pohybom zistia toľko zlomenín a odrenín, že nebudú schopní k ďalšej chôdzi.

Konečne profesor Porter proboval pohnúť jednou nohou. K jeho veľkému prekvapeniu sa noha pohybovala, ako prv. Zdvihol ju tedy hore, skrčil a vystrel niekoľkokrát jedno po druhom.

»To je veľmi pozoruhodné, veľmi pozoruhodné,« zamrmľal.

»Bohu vďaka, profesor,« zašeptal pán Philander. »Tak vy nie ste mrtvý?«

»Ale, ale, pán Philander,« prehodil kárave profesor Porter. »Veď ja to sám ešte určite neviem.«

S neopísateľným nepokojom zakrútil profesor Porter pravou rukou nad telom. Pohybovala sa.

»Veľmi pozoruhodné, veľmi pozoruhodné,« riekol.

»Komu ste dával znamenie, profesor?« spytoval sa Philander vzrušeným hlasom.

Profesor Porter neuznal za hodné odpovedať na takú detinskú otázku. Miesto toho zdvihol opatrne hlavu nad zemou a niekoľkokrát ňou zakýval.

»Veľmi pozoruhodné,« vydýchol. »Zostala neporušená.«

Pán Philander sa nehýbal s miesta, na ktoré padnul, ponevráč sa to ani neodvážil oprobovať. Ovšem, ako by sa mohol niekto pohybovať, keď »má ruky, nohy a chrbtovinu zlámané«?

Jedno oko mal zalepené mäkkou hlinou. Druhé, škúliac stranou, s hrúzou pozorovalo podivné krúženie tela profesora Portera.

»Aké je to strašné!« zvolal pán Philander polohlasne. »Otrasenie modzgu, ktoré priviedlo úplnú duševnú pomätenosť. Je to skutočne veľmi smutné, menovite keď považíme, že bol ešte tak mladý.«

Profesor Porter prevalil sa na brucho a hrbatil sa tak smiešne, že pripomínal veľkú mačku, ktorá sa hrbatí pred štekajúcim a dorážajúcim psom. Potom si sadnul a ohmatával jednotlivé čiastky tela.

»Tu sú všetky,« zvolal. »To je veľmi pozoruhodné.«

Potom vstal a hodiac zlý pohľad na dosiaľ ležiace telo pána Samuela T. Philandera, riekol:

»Ale, ale, pán Philander, teraz niet kedy, aby sme sa oddávali lenivému odpočinku. Musíme sa vzchopiť a ísť.«

Pán Philander oslobodil druhé oko od hliny a v nemom hneve pozeral na profesora Portera. Potom proboval vstať a nikto nemohol byť väčšmi prekvapený, ako on sám, keď jeho pokus bol korunovaný zdarným výsledkom.

Nie menej však sršal ešte hnevom nad ukrutnou nespravodlivosťou profesora Portera a už-už chcel zlostne odseknúť, keď sa jeho oči zastavily na podivnej postave, ktorá stála od nich niekoľko krokov, pozorne si ich obzerajúc.

Profesor Porter našiel medzi tým svoj hodvabný klobúk a očistiac ho pečlive rukávom kabátu, postavil si ho znovu na hlavu. Keď zbadal, že pán Philander ukazuje na niečo za ním, obrátil sa a videl nahého obra, ktorý bol odený len krátkym šatom okolo bedier a niekoľkými kovovými ozdobami, a ktorý tu stál nepohnute.

»Dobrý večer, pane,« riekol profesor, naddvihujúc svoj klobúk.

Miesto odpovede dal ím obor znamenie, aby ho nasledovali a vykročil po pobreží smerom, ktorým nedávno prišli.

»Myslím, že sa sluší, aby sme ho nasledovali,« riekol pán Philander.

»Ale, ale, pán Philander,« odvetil profesor, »pred chvíľkou ste uviedol veľmi logické*) dôvody pre svoju domnienku, že chatrč leží od nás k juhu. Pochyboval som síce o tom, ale vy ste ma o tom presvedčil. Preto som si teraz úplne istý o tom, že musíme ísť k juhu, aby sme našli svojich priateľov. A preto aj pôjdem k juhu!«

»Ale profesor, tento muž to možno vie lepšie, nežli my oba. Zdá sa, že je to domorodec z tejto čiastky sveta. Poďme za ním aspoň kúsok.«

»Ale, ale, pán Philander,« opakoval profesor. »Mňa je ťažko presvedčiť, ale keď sa už raz o niečom presvedčím, moje rozhodnutie je nezmenitelné. Pôjdem tým istým smerom, ako dosiaľ, a keď by som mal obísť aj celú pevninu Afriky, aby som došiel k svojmu cieľu.«

Ďalšia hádka bola prerušená Tarzanom, ktorý vidiac, že ho cudzí mužovia nenasledujú, vrátil sa k ním. Proboval ich znovu upozorniť, ale oni sa hádali ďalej.

Konečne opí muž ztratil trpezlivosť nad ich »hlúpou« nevedomosťou. Schytil postrašeného pána Philandera za rameno a kým tento ctihodný gentleman**) mohol rozhodnúť, či bude zabitý, alebo len zmrzačený, Tarzan uviazal mu jeden koniec povrazu pevne okolo krku.

»Ale, ale, pán Philander,« poznamenal profesor Porter. »To je veľmi nemiestne od vás, že sa podrobujete takému zneucteniu.«

Ale sotvá to dopovedal, bol chytený a pevne uviazaný okolo krku na druhý koniec toho istého povrazu. Potom Tarzan zamieril k severu, vedúc za sebou teraz už celkom postrašeného profesora a jeho tajomníka.

---

*) Logika = nauka o správnom postupe myslenia, rozumoveda.
**) Gentleman (vyslov džentlmen) = čestný, ušľachtilý muž, gavalier.

Za hrobového mlčania šli chvíľu, ktorá sa zdala byť celými hodinami obom unaveným a na mysli pokleslým starcom. Ale zrazu, keď prekročili malý vršek, zazreli k svojej veľkej radosti chatrč, vzdialenú od nich ani nie úplných 100 yardov.

Tu ich Tarzan prepustil a ukážuc im na chatrč, zmizol v džungli.

»Veľmi pozoruhodné, veľmi pozoruhodné!« zvolal profesor. »Ale vy aspoň vidíte, pán Philander, že som mal pravdu, ako obyčajne, a keby nebolo vašej tvrdošijnej svojhlavosti, boli by sme si usporili celý rad veľmi ponižujúcich dobrodružství, o nebezpečí ani nehovoriac. Prosím, aby ste sa na budúce dal viesť zralejším a praktickejším rozumom, keď budete potrebovať múdrej rady.

Pán Samuel T. Philander bol tak potešený šťastným výsledkom ich dobrodružstva, že sa už ani nezachmúril pri tejto krutej strele profesorovej. Miesto toho chytil priateľa za ruku a ponáhľal sa s ním ku chatrči.

Celej spoločnosti vylodencov sa značne uľavilo, keď sa znovu videli. Ráno zastihlo ich ešte vypravujúcich si rozličné dobrodružstvá a debatujúcich o osobnosti ich podivného strážcu a ochrancu, ktorého našli na tomto divokom pobreží.

Esmeralda bola presvedčená o tom, že to nebol nikto iný, ako jeden z anjelov Pána, ktorý bol schválne soslaný na zem, aby ich chránil.

»Keby si ho bola videla, ako žral surové mäso z leva,« zasmial sa Clayton, »musela by si uznať, že to bol príliš materialistický anjel.«

»O tom ja nič neviem, pán Clayton,« odpovedala Esmeralda. »Ale patrne zabudnul mu dať Pán Boh so sebou zápalky, keď ho poslal dolu s takou rýchlosťou, aby nás všetkých shľadoval. A on si, chudák, nemohol predsa nič uvariť bez zápaliek. Tak je to, pane.«

»Hm... jeho hlas neznel práve anjelský,« riekla Jane, ztrasúc sa pri spomienke na ohyzdný rev, ktorý Tarzan vydal zo seba po zabití ľvice.

»Ani to sa nesrovnávalo s mojimi predstavami o dôstojnosti božieho posla,« poznamenal profesor Porter, »keď uviazal tento — eh — gentleman dvoch veľmi vážnych a vzdelaných učencov za krk a vliekol ich za sebou džunglou, ako by boly neaké kravy.«

KAPITOLA XVII.

POHREB.

Poneváč sa bolo už úplne rozodnilo, celá spoločnosť, z ktorej nikto ani oka nezažmúril, ani nič nejedol, počala sa zamestnávať varením.

Vzbúrenci z »Arrow« vylodili malú zásobu sušeného mäsa, polievkových konserv, zeleniny, sucharov, múky, čaju i kávy. Tieto zásoby boly teraz vytiahnuté, aby bol utíšený hlad, ktorý všetkých trápil.

Najbližším zamestnaním vylodencov bolo, urobiť chatrč obývatelnou a tým cieľom sa rozhodli, že odstránia hrozné zbytky tragédie*), ktorá sa tu pred dávnymi časy odohrala.

Profesor Porter a pán Philander boli hlboko pohrúžení v prezeranie kostier. Pokiaľ sa týkalo dvoch väčších, zistili nad všetku pochybnosť, že náležaly mužovi a žene vyššej rasy.

Malej kostre bola venovaná len povrchná pozornosť, už z toho dôvodu, že ležala v kolíske a následkom toho neponechávala nikoho v pochybnostiach, že sa jedná o dieťa nešťastného manželského páru.

Keď sa chystali pohrobiť (pochovať) mužskú kostru, Clayton objavil massívny zlatý prsteň, ktorý sa patrne nachádzal na ruke mužovej v čas jeho smrti, poneváč v zlatom krúžku väzela kosť z mužovho prstu.

Zdvihnúc ho, aby ho obzrel, skríkol Clayton prekvapene, poneváč prsteň mal na sebe znak lordov Greystokeov.

Skoro súčasne objavila Jane knihy v skrini a jednu z nich otvoriac, videla, že je na nej písané meno: »John Clayton z Londýna.« V druhej knihe, ktorú rýchle prezrela, našla jediné slovo »Greystoke«.

*) Tragédia = smutný, žalostný prípad; v inom smysle: smutnohra.

»Pán Clayton!« zvolala prekvapene. »Čo to znamená? V týchto knihách sú mená príslušníkov vášho rodu.«

»A tu,« odpovedal mladý muž vážne, »je veliký prsteň rodu Greystokeov, ktorý bol ztratený od tých čias, čo môj strýc, John Clayton, niekdajší lord Greystoke, zmiznul, utopiac sa v mori, ako sa predpokladalo.«

»Ale ako to vysvetlíte, že sa tieto predmety vyskytujú tu, v divokej africkej džungli?« otázalo sa dievča.

»Tu je len jediné možné vysvetlenie, slečna Porterová,« riekol Clayton. »Zosnulý lord Greystoke sa neutopil. Zomrel tu, v tejto chatrči, a táto úbohá vec na podlahe sú jeho posledné telesné pozostatky.«

»Ale potom zaiste táto kostra náleží lady Greystokeovej,« riekla Jane tíško, ukazujúc na kostru, spočívajúcu na posteli.

»Áno, to bola prekrásna lady Alica,« odpovedal Clayton, »o ktorej vynikajúcich ctnostiach a jej pôvabe počul som vypravovať matku aj otca. Úbohá, nešťastná dáma,« dodal smutne.

Obe telá boly pochované vedľa opustenej chatrče v džungli a medzi ne bola umiestnená malá kostra Kaliinho mláďaťa.

Keď pán Philander ukladal kosti dieťaťa do kusa plachty, prezeral lebku veľmi pozorne. Potom zavolal k sebe profesora Portera a oba mužovia rozprávali spolu potichu niekoľko minút.

»Veľmi pozoruhodné, skutočne, veľmi pozoruhodné,« riekol profesor Porter.

»Bože zachovaj!« riekol pán Philander. »Najlepšie bude, keď o svojom objave hneď upovedomíme pána Claytona.«

»Ale, ale, pán Philander,« odporoval profesor Porter. »Nechajme mrtvých odpočívať pokojne.«

Potom sa bielovlasý starec pomodlil pohrebnú modlitbu nad čerstvým hrobom, medzi tým, čo ostatní prítomní stáli okolo so sklopenými hlavami.

Tarzan z rodu Opíc pozoroval so stromu slávnostný obrad, ale s najväčším záujmom díval sa na krásny obličaj a pôvabnú postavu Jane Porterovej.

V jeho divokých, neskrotených prsiach rodily sa nové pocity, ktoré nemohol zahnať.

Tarzan sa divil tomu, prečo cíti takú náklonnosť k týmto ľuďom, prečo sa odvážil k toľkým zápasom, aby zachránil týchto troch mužov. Ale že odvrátil ľvicu od nežného tela cudzieho dievčaťa, to mu pripadalo celkom prirodzeným.

Títo mužovia boli »hlúpi, smiešni a zbabelí«. Veď i Manu, malá opička, bola chytrejšia, než oni. Ak to boly tvory jeho vlastného rodu, nemal veru na čo byť pyšným.

Ale čo sa týkalo dievčaťa... to bolo niečo docela iného. O tejto veci nepremýšľal. Vedel len toľko, že bola stvorená, aby bola opatrovaná, a on bol stvorený, aby jej poskytol ochrany.

Tarzan sa podivil tomu, že vykopali dlhú dieru do zeme len preto, aby skryli holé kosti. V tom nebolo »žiadneho smyslu«, veď kto že by chcel kradnúť holé kosti. Áno, keby bolo bývalo na nich mäso, bol by tomu porozumel, lebo sám tak ukrýval mäso pred hyenou a ostatnými lúpežníkmi z džungle.

Keď bol hrob zasypaný, vrátila sa malá družina späť ku chatrči a Esmeralda, plačúc stále ešte dojemne pre dvoch nebožtíkov, ktorí boli mrtví už dvadsať rokov a o ktorých jakživa pred tým nepočula, pozrela náhodou k zátoke. A náhle prestala plakať.

»Podívajte sa na tú bezcitnú čeliadku!« zvolala, ukazujúc k lodi. »Teraz nás tu chcú opustiť na tomto žltom ostrove.«

A skutočne! »Arrow« očividome plula k širému moru, plávajúc pomalý ústim zátoky.

»To sú bezcitné šeľmy,« zvolal Clayton. »Veď sľúbili, že nám tu nechajú flinty a strelivo.«

»To je dielo toho Snipesa. O tom som presvedčená,« riekla Jane Porterová. »King bol síce padúch, ale predsa mal v sebe aspoň trocha ľudskosti. Keby ho neboli zabili, iste by nás bol zaopatril všetkým, kým by nás bol nechal osudu.«

»Ľutujem, že nás nenavštívili pred odplutím,« prerieknol profesor Porter. »Chcel som im navrhnúť, aby tu nechali náš poklad, ponevráč budem úplne zruinovaný*), jestli oň prídem.«

Jane Porterová podívala sa naňho smutne.

*) Zruinovaný = zničený.

»Nič nevadí, drahý!« riekla. »Ten poklad bez toho nebol nič hoden. Veď k vôli nemu povraždili našich dôstojníkov a vysadili nás na túto hroznú pevninu.«

»Ale, ale, dieťa,« odvetil profesor Porter. »Ty si hodné dievčatko, ale v takých veciach celkom nezkúsené.«

A profesor Porter sa odvrátil a kráčal pomalý k džungli, majúc oči uprené k zemi a ruky sopiaté pod poletujúcimi šósami.

Jeho dcéra sledovala ho so smutným úsmevom na rtoch a potom, obrátiac sa k pánu Philandrovi, zašeptala:

»Prosím vás, nenechajte ho zase, aby sa zatúlal ako včera; závisíme úplne na vás. Bdite nad ním pečlive.«

»Je to s ním so dňa na deň ťažšie,« odpovedal Philander so vzdychom, potriasajúc hlavou. »Myslím, že teraz ide, aby oznámil riaditeľom zahrady, že jeden z ich levov bol predošlej noci na prechádzke. Ach, slečna Jane, vy si neviete predstaviť, čo som s ním vytrpel.«

»Áno, viem, pán Philander. Ale ačkoľvek ho všetci milujeme, vy jediný máte naňho akýsi vplyv, ponevádž, nech už vraví čokoľvek, predsa si vás veľmi váži pre vašu učenosť a preto, že úplne dôveruje vášmu úsudku.«

S výrazom mierneho údivu obrátil sa pán Philander, aby nasledoval profesora Portera, a v jeho mysli rozvinula sa otázka, či by sa mal cítiť pochváleným, alebo urazeným poklonou slečny Porterovej, ktorá bola veľmi pochybnej ceny.

Tarzan spozoroval trapné prekvapenie, ktoré sa rozhostilo po tvárach malej družiny, keď »Arrow« vyplávala. A tak, ponevádž mu i loď bola podivuhodnou novinkou, rozhodol sa poponáhľať sa k výbežku pevniny na severnom ústi do zálivu, aby sa mohol z blízka na ňu podívať a prípadne zistiť aj smer jej úteku.

Prehupujúc sa so stromu na strom, s velikou rýchlosťou dobehnul k výbežku práve v tom okamihu, keď loď vyplávala zo zátoky, tak že si mohol výborne prezrieť zariadenie tohoto podivného plávajúceho domu.

Bolo na nej asi dvadsať mužov, pobehujúcich sem i tam po palube a ťahajúcich i napínajúcich povrazy.

Na mori podúval slabý pozemný vánok a loď plula ústim so spustenými plachtami, ale teraz, keď obplávali výbežok, napli všetky plachty, aby mohla byť spravovaná na mori tak snadno, ako len bolo možno.

Tarzan sledoval ladné pohyby lodi, uchvátený mocným podivom a túžil po tom, aby aj on mohol byť na jej palube. Zrazu jeho bystré oči zazreli slabé stĺpy dymu na severe, a on si nemohol domyslieť príčiny takého zjavu na širom mori.

Skoro v tom istom čase hliadka na lodi ho tiež asi zbadala, lebo Tarzan spozoroval, že plachty boly zase spustené a podkasané. Loď sa obrátila a plula zpäť k zemi.

Muž na priedi (= predok lodi) spúšťal ustavične povraz, na ktorého konci bol pripevnený akýsi malý predmet. Tarzan porozumel, čo je príčinou tohoto počínania.

Konečne sa loď ocitla priamo vo vetre. Plachty boly stiahnuté dolu a s lodi spustili kotvu. Na palube zavládol čulý život.

Bol spustený čln a do neho bola umiestnená veliká bedna. Potom sa k veslám usadil tucet námorníkov a vesloval rýchle k miestu, kde bol Tarzan ukrytý vo vetvách stromu.

Keď sa čln priblížil, zazrel Tarzan pri kormidle muža s potkanovým obličajom.

O niekoľko minút pristál čln k zemi. Mužovia vyskočili z neho a vyniesli veliku bednu na piesočnaté pobrežie. Nachodili sa na severnej strane výbežku, takže z chatrče nemohol ich nikto pozorovať.

Mužovia sa chvíľku zlobive hádali. Potom muž s potkanovým obličajom aj s niekoľko inými mužmi pristúpil k nízkemu brehu, na ktorom stál strom, skrývajúci Tarzana. Mužovia sa chvíľku obzerali.

»Tu je dobré miesto,« riekol muž s potkanovým obličajom, ukazujúc na priestor pod Tarzanovým stromom.

»Je práve tak dobré, ako ktorékoľvek iné,« odvetil jeden z jeho druhov. »Jestli nás dopadnú s pokladom na palube, bude všetko rovnako zabavené. Bude dobre, keď to tu zakopeme, poneváč je možno, že niektorý z nás predsa utečie s galejí, aby sa vrátil sem a toho užil.«

Muž s potkanovým obličajom zavolal teraz na mužov, ktorí zostali v člne, a oni sa blížili pomalý, nesúc čakany a lopaty.

»Rýchle — vy —!« skríkol Snipes.

»Zavri hubu!« odpovedal jeden z mužov nevrle. »Ty si nie žiadon admirál, ty — skrčka!«

»Ja som tu kapitáňom — a ja ťa naučím poslušnosti, ty staré ometlo,« zareval Snipes a vychrlil zo seba spústu ohavných kliatob.

»Prestaňte, chlapci,« napomenul ich jeden z mužov, ktorý do tých čias ešte neprehovoril. »Z toho večného hádania medzi vami nevyjde pre nás nič dobrého.«

»To je správne,« riekol námorník, ktorý odporoval veliteľskému kriku Snipesovmu. »Ale celkom vzaté, neni treba ani, aby sa niekto z tejto sberby nafukoval.«

»Vy budete kopať tu,« riekol Snipes, ukazujúc na jedno miesto pod stromom. »Peter za ten čas nakreslí mapu tohoto miesta, aby sme ho zase mohli nájsť. Vy, Tom a Bill, vezmite si ešte dvoch a prineste bednu.«

»A ty čo budeš robiť?« ozval sa zase ten, ktorý sa s ním hádal pred chvíľkou. »Či len pána? Nie?«

»Daj sa do práce, ty tam,« zareval Snipes. »Snáď si nemyslíš, že váš kapitáň bude tu hádzať lopatou?«

Mužovia sa podívali naňho zlobive. Nikto z nich nemal rád Snipesa a jeho veľkopanské spôsoby — a od tých čias, čo zavraždil Kinga, pravého vodcu a náčelníka spiklencov, vyšľahly často plamene ich nenávisti.

»Tak ty chceš povedať, že nechceš vziať lopatu a pomôcť nám pri práci? To tvoje rameno nie je tak doráňané, aby si nemohol pracovať,« riekol Tarant, námorník, ktorý hovoril pred tým.

»Nie, ani mi nenapadá,« odpovedal Snipes, dotýkajúc sa rozčulene rukoväte revolveru.

»No tak s Bohom,« riekol Tarant. »Keď nechceš lopatu, tu máš čakan.«

A s tymi slovami zdvihol svoj čakan nad hlavu a mohutnou ranou vrazil jeho špic do Snipesovej lebky.

Chvíľku zostali mužovia stáť, dívajúc sa na obeť príšerného vtipu ich kamaráta. Potom jedon z nich riekol:

»Dobre sa mu stalo, prekliatemu smradochovi.«

Jeden z ostatných počal kopať svojím čakanom. Pôda bola mäkká a preto odhodil čakan a chytil sa lopaty. Ostatní nasledovali jeho príklad. Nikto sa už nezmieňoval o zabitom, ale mužovia pracovali s väčšou chuťou, nežli keď ím Snipes rozkazoval.

Keď vykopali dosť hlbokú jamu, aby v nej umiestnili bednu, Tarant navrhol, aby ju zväčšili a položili na ňu Snipesa.

»Môže to niekoho ošialiť, komu by napadlo tu kopať,« riekol na vysvetlenie.

Ostatní nahliadli, že tento návrh bol skutočne chytrácky, a preto bola jama predĺžená tak, aby mohlo byť do nej položené telo, a na prostriedku bol vykopaný hlbší otvor pre bednu, ktorá bola obalená najprv kusom plachtoviny a potom spustená do hrobu tak, že sa nachádzala asi stopu hlbšie, než bol samotný rov. Na to nahádzali do jamy prsti a udupali zôkolvôkol tak, že bola v rovnej ploche s dnom hrobu.

Dvaja z mužov svalili trup s potkanovým obličajom bezohľadne do jamy, oberúc ho pred tým o zbrane a iné predmety, ktoré si niektorí členovia tlupy ihneď privlastnili.

Potom naplnili hrob zemou a udupávali ho tak dlho, až nevošlo doňho už nič viac. Zbytok zeme rozhádzali na všetky strany a miesto úkrytu prihádzali vyschlými stromčekami, takže posledné stopy ich práce boly zahladené.

Keď bola táto práca skončená, vrátili sa plavci ku člnu a rýchle odrazili od brehu k lodi.

Medzi tým ván ok značne sosilnil a keď sa dym na obzore stal docela zretelným a získal na rozmeroch, vzbúrenci nezameškali ani chvíle, nasadili všetky plachty a rýchle pluli k juhozápadu.

Tarzan, ktorý sledoval pozorne celé ich počínanie, sedel na strome, uvažujúc o zvláštnom počínaní týchto zvláštnych tvorov.

Bolo zrejmé, že sú mužovia ďaleko pošetilejší a ukrutnejší, než všetky šeľmy z džungle. Akým šťastným bol ten, kto žil v pokoji a bezpečnosti veľkého pralesa.

Tarzana zaujímalo, čo sa asi skrývalo v bedne, ktorú zakopali na pobreží. Ak ju nechceli, prečo ju nehodili jednoducho do vody? To by bolo bývalo ďaleko pohodlnejším.

Ale oni ju patrne chceli. Skryli ju len preto, poneváč sa chceli pre ňu vrátiť pozdejšie.

Rýchle soskočil so stromu a počal prehľadávať zem okolo zasypaného otvoru. Chcel sa podívať, či títo tvorovia nenechali tu niečo, čoho by sa bol rád zmocnil. A chytro objavil rýľ, zabudnutý v podroste, ktorým pokryli hrob.

Schytil ho a proboval ho použiť tak, ako ho užívali námorníci. Bola to ťažká práca, ktorou trpely jeho bosé nohy, ale on pri nej vytrval, až čiastočne odhrabal mrtvé telo. Tarzan vytiahol ho z hrobu a položil stranou.

Potom pokračoval vo vykopávaní, až odhrabal bednu. Tú vytiahol tiež a položil vedľa mrtvoly. Potom vyplnil malú dieru pod telom a umiestnil do hrobu telo, ktoré zasypal tak, ako bolo prv. A potom sa vrátil k bedne.

Štyria námorníci stenali pod jej ťarchou, ale Tarzan z rodu Opíc pozdvihol ju tak snadno, ako by to bola prázdna drevená bednička, a priviažuc si rýľ cez rameno kusom povrazu, odniesol bednu do najhustejších hlbín pralesa.

Tarzan nemohol liezť po stromoch so svojím nepohodlným bremenom, ale držal sa známych ciest a tak sa poberal ku predku pomerne rýchle.

Po niekoľko hodín putoval tak k východu, až prišiel k temer nepreniknutelnej stene hustej a spletenej vegetácie. Tu vystúpil do nižších vetví a za štvrťhodinu potom vynoril sa v amfiteatre opíc, kde boly svolávané ich schôdze, alebo kde sa konaly ich príšerné slávnosti Dum-Dumu.

Skoro v prostriedku tejto čistiny, neďaleko miesta, kde stál prírodný bubon, počal kopať. Bola to ťažšia práca, než vyrývať čerstve vykopanú zem hrobu. Ale Tarzan z rodu Opíc bol vytrvalý a tak pracoval tak dlho, až mal vykopanú jamu, v ktorej mohol bednu umiestniť.

Spýtate sa, prečo vykonal všetku tú prácu, nepresvedčiac sa ani o cene obsahu bedny?

Tarzan z rodu Opíc mal postavu človeka a ľudský rozum, ale životom a zvykami bol predsa len opicou. Jeho rozum mu riekol, že sa v bedne nachodí čosi cenného, lebo ináč nebolí by ju ľudia zakopávali. Jeho opičí pud mu však velel, aby napodobnil všetko neobyčajné. Konečne zvedavosť, spoločná ľuďom aj opiciam, primäla ho k tomu, aby proboval otvoriť bednu a preskúmal jej obsah.

Ale ťažká zámka a pevné železné kruhy vzdorovaly i jeho chytrosti i jeho ohromnej sile, takže bol nútený bednu zakopať, bez toho, že by bol upokojil svoju zvedavosť.

A potom sa vrátil, loviac cestou, zase k chatrči. Bola už úplná tma.

V chatrči horelo svetlo, poneváč Clayton našiel neupotrebenú ešte konvu petroleja, ktorá tam stála neporušená po dvadsať rokov, čiastka to zásob, ktoré zanechal Čierny Michal Claytonovcom. Lámp, ktoré boly tiež tu v chatrči, bolo možno tiež dobre upotrebiť, a preto bolo vňútro chatrče tak jasne osvetlené, ako vo dne. Tarzan nad tým užasnul, lebo často sa usiloval dopátrať ich účelu. Jeho četba a obrázky mu síce nahováraly, k čomu sú, predsa však sa nikdy nedomyslel, čo by bolo treba urobiť, aby vydávaly to zázračné slnečné svetlo, ktoré sa odrážalo na okolných predmetoch.

Keď sa priblížil k oknu, ktoré sa nachodilo najbližšie ku dverám, videl, že izba bola rozdelená na dve čiastky stenou, zhotovenou z vetví a z plachtoviny.

V prednej místnosti boli traja mužovia. Dvaja starší boli zabraní do rozhovoru, kdežto tretí sedel na improvizovanom*) sedadle a bol hlboko pohrúžený do Tarzanových kníh. Tarzana nezaujímali mužovia zvlášť a preto vyhľadal druhé okno. Tu sa nachádzalo dievča. Aké krásne boly jej rysy! Aká jemná jej biela tvár!

Písala na vlastnom Tarzanovom stole pri samom okne. V pozadí na hromade trávy ležala černoška a spala.

*) Improvizovaný = napochytro sostavený, pripravený, sriadený.

Tarzan díval sa po celú hodinu na píšuce dievča. Bol by rád k nej prehovoril, ale neodvážil sa k tomu, poneváč bol presvedčený, že ona práve tak, ako mladý muž, nebude mu rozumieť a potom sa bál, že by ju vydesil.

Konečne vstala, nechajúc svoje písanie na stole a popošla k lôžku, na ktorom bolo prestrené niekoľko náručiek mäkkej trávy, a upravila ho.

Potom rozpustila spústu hebkých zlatých vlasov, ktoré venčily jej hlavu. Ako blýskavý vodopád, premenený v zlatistý kov paprškami zapadajúceho slnca, splynuly s jej hlavy v ladných vlnách až k pásu.

Tarzan bol očarovaný.

Ale v tom zhasilo dievča lampu, a v chatrči zahalilo sa všetko v nepreniknutelnú tmu.

Tarzan stále ešte striehnul. Priplazil sa až k samému oknu, čakal, načúvajúc dobrú polhodinu, až začul zvuky pravidelného oddychovania, ktoré svedčí o spánku.

Ostražite pretiahol ruku mrežami okna, až celé jeho rameno bolo v chatrči. Opatrne ohmatával dosku stola, až sa konečne zmocnil dopisu, ktorý napísala Jane Porterová, a vytiahol zase ruku, ktorá držala tento vzácny poklad.

Tarzan svinul papier do trubičky a zastrčil ho do svojho tulca. Potom zmiznul v džungli tak tíško a jemne, ako tôňa.

KAPITOLA XVIII.

OBEŤ DŽUNGLE.

Nasledujúceho dňa zavčas rána sa Tarzan prebudil. Jeho prvou myšlienkou toho dňa bola posledná myšlienka dňa včerajšieho, to jest podivuhodné písmo, ktoré si uschoval v tulci.

Rýchle ho vytiahol, úfajúc, že bude môcť prečítať, čo krásne dievča predošlého večera napísalo.

Po prvom prezretí dopisu pocítil najhoršie sklamanie vo svojom živote. Tarzan nikdy tak po ničom netúžil, ako teraz po tom, aby mu bolo možno prečítať zprávu tohoto zlatovlasého božstva, ktoré tak náhle a neočakávane vstúpilo do jeho života.

Ale čo, ak táto zpráva nebola určená preňho? Ale bolo to vyjadrenie jej myšlienok a to Tarzanovi dostačovalo úplne.

Tarzan bol ohromený podivnými, neúhľadnými písmenami, akých nevidel nikde pred tým. Veď sa ony skláňaly aj iným smerom než všetky tie, ktoré preskúmal v tlačených knihách a v ťažko čitateľných písaných, ktoré kedysi našiel. Ba i tie písmeny v čiernej knížke mu vedľa nich pripadaly známymi, bár aj nerozumel ich soskupeniu. Ale tieto chrobáčky boly celkom nové a nevídané.

Po dvadsať minút špekuloval nad nimi, až sa pomalý začal soznamovať s týmito skrútenými typami. Ach, veď to boli jeho starí známi priatelia, až na to, že boly zle zmrzačené.

Potom predsa tu i tam nachodil známe slovo. Srdce mu poskočilo radosťou. Mohol to prečítať a aj chcel prečítať.

V ďalšej polhodine pokračoval už rýchlejšie a zbadal, že až na neaký výnimečný výraz tu i tam je to pomerne snadné.

A tak Tarzan prečítal nasledujúci list:

»*Západné pobrežie Afriky, asi na desiatom stupni južnej šírky.*

3. (?) februára 1909. (Tak aspoň hovorí pán Clayton.)

Najdrahšia Hazel!

Zdá sa mi to pošetilým, že Ti píšem dopis, ktorý nikdy nebudeš čítať, ale ja musím predsa niekomu sdeliť strašné zkúsenosti, ktoré sme zažili od tých čias, čo sme vyšli z Europy na nešťastnej lodi »Arrow«.

Ak sa už nikdy nevrátime do civilizovaných krajín, čo sa mi zdá teraz pravdepodobným, tento list bude aspoň krátkym opísaním našich príhod, ktoré nás zaviedly k nášmu konečnému osudu, nech už bude akýkoľvek.

Ako vieš, predpokladá sa o nás, že sme sa vydali na vedeckú výpravu do Konga. Papá hovorieval, že chová neakú zázračnú domnienku o neakej nepomyslitelne starej civilizácii, ktorej zbytky zostaly pochované kdesi v údoli rieky Kongo. Ale keď sme vypluli na more, vyšla pravda na javo.

Zdá sa, že neaký starý knihomil, ktorý má obchod s knihami a starožitnosťami v Baltimore, objavil medzi kartami veľmi starej španielskej knihy dopis, písaný v roku 1550, opisujúci dobrodružstvo vzbúreného mužstva španielskej galeony, ktorá plula z Južnej Ameriky s ohromným pokladom »dublonov« a »osmiquinei«, ako myslím, poneváč tá vec znela pochmurným pirátstvom).*

Písateľom bol jeden člen mužstva a dopis bol adresovaný jeho synovi, ktorý bol v tom čase majiteľom obchodnej lode.

Mnoho rokov uplynulo od tých čias, čo sa prihodily udalosti v liste popísané, a staroch stal sa váženým občanom neakého zapadlého španielskeho mesta, ale jeho láska ku zlatu bola ešte tak mocná, že sa odhodlal povedať svojmu synovi, akým spôsobom mohli by oba prísť k báječnému bohatstvu.

Písateľ v ňom vypravoval, ako sa mužstvo vzbúrilo a povraždilo všetkých dôstojníkov i plavcov, ktorí sa im postavili na odpor. Ale týmto hromadným povraždením

*) Pirát = morský lúpežník.

urýchlili aj svoju záhubu, ponevádž neostal na žive nikto, kto by bol vedel spravovať loď.

Po dva mesiace bola loď hračkou vĺn, až konečne nemocní a umierajúc na tyfus, vysilením a žizňou stroskotali pri malom ostrove.

Galeona bola hodená ďaleko na breh, kde sa roztriešťala, nie však prv, dokiaľ tí, ktorí pohromu prežili, počtom desiati, nezachránili jednu z veľkých bedien s pokladom.

Tú zakopali bezpečne na ostrove a po tri roky žili tam v ustavičnej nádeji, že budú zachránení. Ale jeden za druhým onemocnievali a mreli, až konečne ostal posledný, písateľ toho listu.

Títo mužovia zbudovali z trosiek lodi čln, ale nemajúc ani poňatia, kde ten ostrov — na ktorom práve žili — leží, neodvážili sa vydať sa v ňom na šíre more.

Keď pomreli všetci, až na posledného, pôsobila na tohoto samota tak nesnesiteľne, že nemohol ďalej vydržať a odvážil sa radšej zahynúť na širom mori, než aby sošialel na pustom ostrove, kde už po celý rok žil sám.

Šťastnou náhodou zamieril k severu a po týždennej plavbe ocitnul sa blízko cesty španielských obchodných lodí, ktoré obstarávaly spojenie medzi Západnou Indiou a Španielskom, a bol vzatý na palubu jednej, ktorá sa vracala do Španielska.

To, čo vypravoval svojim záchrancom, týkalo sa len stroskotania lodi, pri ktorom zahynulo všetko, až na niekoľko mužov, ktorí potom, keď dostihli ostrova, krem neho všetci pomreli.

O vzpure a o bedne so zakopaným pokladom nezmienil sa ani jediným slovom.

Kapitáň obchodnej lodi ho uistil, že podľa zemepisnej polohy, v ktorej ho našli, nemohol byť nikde inde, než na jednom z ostrovov skupiny Kapverd, ktorá leží pred západným pobrežím Afriky medzi 16. a 17. stupňom severnej šírky.

Ostrov bol v jeho dopise podrobne opísaný, práve tak, ako miesto, kde bol poklad zakopaný, a k tomu bola pri-

pojená malá mapka, na ktorej boly namaľované stromy i skaly. Miesto, kde bol poklad zakopaný, bolo označené hrubým krížom.

Keď papá vyložil pravú povahu výpravy, zmalomyselnela som, ponevádž, znajúc ho, aký je nepraktický človek a snilko, obávala som sa, že bol zase napálený, zvlášte keď mi povedal, že za dopis a mapu zaplatil tisic dolárov.

Aby sa môj nepokoj ešte väčšmi zvýšil, musela som sa dozvedieť aj to, že si vypožičal desať tisic dolárov od Roberta Caulera a že mu dal na ne zmenku.

Pán Cauler nežiadal žiadnych záruk a vy, moja drahá, viete, čo to pre mňa znamená, ak ich otec nebude môcť zaplatiť. Ach, ako nenávidím toho muža!

Probovali sme všetci pozerať na túto záležitosť s dobrej stránky, ale pán Philander a pán Clayton — ktorý sa pridružil k nám v Londýne len z túžby po dobrodružstve, — mali o tom pochybnosti tak, ako ja.

Ale aby som skrátila toto dlhé vypravovanie: Našli sme ostrov i poklad — velikú dubovú bednu, obitú železnými pásmi, zabalenú v niekoľko vrstvách plachtoviny, napustenej olejom a ešte tak pevnú a zachovalú, ako bola bezmála pred tri sto rokmi.

Bola, obyčajne rečeno, nabitá zlatými peniazmi, a bola tak ťažká, že ju štyria chlapi ťažko mohli uniesť.

Ale táto strašná bedna prináša len nešťastie a smrť tým, ktorí majú s ňou čo robiť, ponevádž už tri dni potom, čo sme odrazili od kapverdských ostrovov, sa naše vlastné mužstvo vzbúrilo a pobilo všetkých našich dôstojníkov.

Bola to najstrašnejšia udalosť, akú si len možno predstaviť. Nie som ani vstave, aby som o tom písala.

Aj nás chceli povraždiť. Ale ich vodca, akýsi King, to nedovolil — a tak sme pluli popri brehu až k osamelému miestu, ktoré bolo dobrým prístavom. Tam nás vyložili a opustili.

Dnes odpluli aj s pokladom, ale pán Clayton hovorí, že to s nimi dopadne práve tak, ako s mužstvom tej starodávnej lodi, ponevádž King, jediný muž na palube, ktorý

vedel loď spravovať, bol na pobreží zabitý jedným z mužstva, ktoré pristálo na pobreží.

Priala by som si, aby si poznala pána Claytona. Je to najroztomilejší človek, akého si len môžeš predstaviť — a jestli sa veľmi nemýlim, je veľmi do mňa zamilovaný. Je to jediný syn lorda Greystokea a dakedy zdedí jeho titul i jeho majetky. A k tomu všetkému je ešte veľmi bohatý. Avšak tá vec, že sa stane anglickým lordom, mňa veľmi zarmucuje. Veď snáď poznáš moje stanovisko, ktoré som vždy zaujímala voči tým Amerikánkam, ktoré sa vydaly za cudzincov s titulami. Ach, keby bol aj on radšej jednoduchým americkým gentlemanom.

Ale to je ostatne nie jeho vinou. A keby nebolo jeho rodu, bol by len ku cti mojej drahej vlasti; a to je najväčšia poklona, ktorú môžem vzdať tomu mužovi.

Zažili sme veľmi hrozné veci od tých čias, čo sme tu boli vylodení. Otec a pán Philander zablúdili v džungli a boli prenasledovaní skutočným levom. Pán Clayton zablúdil tiež a bol dvakrát napadnutý divými šeľmami. Esmeralda a ja boly sme v chatrči ohrožované ľvicou. Bolo to skutočne »hrozitánske«, ako hovorieva Esmeralda.

Ale najpodivuhodnejší zo všetkého je tu akýsi zázračný tvor, ktorý nás zachránil. Ja som ho síce nevidela, ale pán Clayton, otec a pán Philander ho videli a hovoria, že je to dokonalý biely muž, podobný bohu, opálený slncom do bronzova, ktorý má silu divokého slona, obratnosť opice a statočnosť leva.

Tento muž nevie anglický a zmizne vždy tak rýchle a tak záhadne — keď prevedie neaký hrdinský čin — ako by bol samým duchom.

Potom tu máme ešte iného záhadného suseda, ktorý napísal po anglický pekný list a pripevnil ho na dvere chatrče, v ktorej sme sa usadili. V ňom nás varuje, aby sme neničili jeho majetku a podpísal sa »Tarzan z rodu Opíc«.

Toho sme ešte nevideli, ačkoľvek sa domnievame, že sa potĺka niekde tu dookola. Myslíme tak preto, že jeden

z námorníkov, ktorý chcel zastreliť od chrbta pána Claytona, bol zasiahnutý do pleca oštepom, ktorý hodil ktosi neviditelný z džungle.

Námornici nám nechali len malú zásobu potravy a tak — ponevádž máme len jediný revolver s troma nábojmi, ktoré ostaly v ňom — nevieme, akým spôsobom si budeme opatrovať jedlo, ačkoľvek pán Philander hovorí, že sa za nekonečný čas môžeme živiť planým ovocím a orieškami, ktorých je v džungli všade nadbytok.

Teraz som veľmi unavená a ľahnem si na svoju nezvyklú posteľ z trávy, ktorej natrhal pre mňa pán Clayton.

Budem Vám písať vždy, keď sa niečo prihodí.

Vás milujúca

Jane Porterová.«

Tarzan, dočítajúc list, sedel dlho zamyslený. Dopis bol plný nových a podivuhodných vecí, že sa mu hlava motala, keď ich chcel všetky rozlúštiť.

Oni tedy nevedia, že je on Tarzanom z rodu Opíc. Musí im to tedy povedať.

Tarzan si spravil z listov a vetví primitívny prístrešok na strome, a pod ním umiestnil niekoľko tých drahocenných vecí, ktoré si priniesol z chatrče, aby boly chránené pred dážďom. Medzi nimi bolo aj niekoľko tužiek (ceruz).

Tarzan vzal do ruky tužku a pod podpis Jany Porterovej pripísal:

»*Ja som Tarzan z rodu Opíc.*«

To pokladal za dostatočné, lebo chcel dopis zase vrátiť do chatrče.

A čo sa týka potravy — myslel Tarzan — o to sa nepotrebovali starať. Bude ich zásobovať sám. A to aj urobil.

Nasledujúceho rána našla Jane Porterová dopis, ktorý postrádala, presne na tom mieste, odkiaľ predošlej noci zmiznul. Vec bola jej záhadnou. Ale keď zazrela slová, ktoré boly napísané pod jej podpisom, pocítila, že sa striasla. Ukázala dopis, to jest lepšie rečeno len jeho poslednú stranu, s poznámkou Tarzanovou, Claytonovi.

»Predstavte si,« riekla, »veď mňa táto príšerná bytosť pravdepodobne pozorovala po celý ten čas, čo som písala. Celá sa trasiem, keď si na to pomyslím...«

»Ale on je patrne naším priateľom,« odvetil Clayton, »ponevádž vám vrátil dopis a nepokúsil sa o to, aby vám ublížil, a jestli sa nemýlim, zanechal veľmi podstatný dôkaz svojho priateľstva k nám včera v noci pred dvermi chatrče, ponevádž som tam práve, keď som vyšiel von, našiel telo mŕtvého kanca.«

Od tých čias neuplynulo ani jednoho dňa, aby bol Tarzan nepriniesol neakú zver alebo inú potravu. Niekedy to bol mladý jeleň, inokedy množstvo podivne varenej potravy, pagáče z kassavy, ktoré ukradnul v osade Mbongovej — alebo kanec, leopard, ba konečne jeden raz i lev.

Tarzan mal veľkú radosť z toho, že mohol loviť zver pre týchto cudzincov. Zdalo sa mu, že niet preňho väčšieho potešenia na svete, ako keď môže pečovať o blaho krásneho dievčaťa.

Jednoho dňa chcel sa objaviť v chatrči za dňa a prehovoriť s tými ľuďmi prostredníctvom malých chrobáčkov, ktoré ím boly práve tak známe, ako jemu. Ale ťažko bolo premôcť plachosť divého »zvieraťa« a tak deň za dňom uplýval bez toho, aby bol Tarzan uskutočnil toto svoje predsavzatie.

Spoločnosť, v chatrči obydlená, dostala zase odvahu a zachádzala vždy ďalej a ďalej do džungle, hľadajúc ovocia a orechy.

Neuplynul ani deň, aby nebol zastihol profesora Portera, potulujúceho sa v roztržitosti a vydávajúceho sa tak nebezpečiu smrti v čeľustiach divých zverov. Pán Samuel T. Philander, ktorý nebol nikdy silákom, scvrkol sa v samý tieň zo samého strachu a duševného zmätku, ktorý vyplýval z jeho neustálych pokusov striehnuť roztržitého profesora.

Uplynul mesiac a Tarzan sa konečne rozhodnul, že navštívi chatrč za dňa.

Bolo zavčas popoludní. Clayton odišiel k ústiu prístavu, aby vyzeral okolo plávajúce lode. Na výbežku zeme nahromadil veliké množstvo drievä, z ktorého narovnal obrovskú

vatru, ktorá mala byť zapálená ako signál*), keď by sa na obzore objavil parník alebo plachtová loď.

Profesor Porter sa prechádzal po brehu k juhu s pánom Philandrom, vedúcim ho pod pazuchou a nútiacim ho stále, aby sa vrátil prv, než by sa zase stali predmetom honby neakej divej šeľmy.

Keď ostatní odišli, Jane Porterová a Esmeralda vyšly do džungle, aby natrhaly ovocia do zásoby, a zachádzaly ďalej a ďalej do džungle. Tarzan čakal mlčky predo dvermi chatrče, kým sa vrátia. Jeho myšlienky boly u mladého dievčaťa. Rozmýšľal o tom, či sa ho nebude báť a div že preto neodstúpil od svojho úmyslu. A rýchle rástla jeho netrpezlivosť, aby sa mohol na nej pásť očima, byť jej na blízku a snáď sa jej i dotknúť. Opí muž neznal boha, ale zbožňoval toto svoje nové božstvo tak, ako by iný muž nikdy nevedel zbožňovať.

Čakajúc, krátil si chvíle písaním zprávy, ktorá bola určená len jej. Či jej vlastne chcel toto písmo odovzdať, to ani sám dobre nevedel, ale mal obrovskú radosť, vidiac, že vie svoje myšlienky vyjadriť písmom, v ktorom nebol konečne tak nezbehlý. — Písal toto:

»Ja som Tarzan z rodu Opíc. Chcem ťa. Som tvoj a ty si moja. Budeme žiť vždy spoločne v mojom dome. Budem ti nosiť najlepšie plody, najjemnejšie jelene a najlepšie mäso, ktoré v džungli jest. Budem loviť pre teba. Som najlepším zo všetkých lovcov v džungli. Budem bojovať pre teba. Som najlepším bojovníkom v džungli. Ty si Jane Porterová. Videl som to v tvojom dopise. Až uvidíš toto, poznáš, že je to pre teba a že ťa Tarzan z rodu Opíc miluje.«

Keď tak čakajúc stál pri dverách chatrče, začuly jeho bystré uši známy zvuk. Veliká opica kradla sa vetvami stromov.

Chvíľku tak uprene načúval, a tu sa náhle ozval ženský hlas z džungle výkrikom smrtelnej úzkosti. Tarzan pustiac svoj prvý ľúbostný list, vrhol sa ako šialený do pralesa.

Clayton, profesor Porter a pán Philander tiež počuli krik a v niekoľko minútach pribehli udychčaní k chatrči, zasypáva-

*) Signál = znamenie.

júc sa vzájomne vzrušenými otázkami, keď sa približovali. Pohľad do chatrče potvrdil, že ích obavy boly oprávnené.

Nebolo tu ani Jane Porterovej, ani Esmeraldy.

Clayton vrhol sa v okamžení do džungle. Oba starí mužovia šli za ním. Pol hodiny utekali — potkýňajúc sa — na predok, až zrazu Clayton púhou náhodou zazrel telo Esmeraldy, ležiacej na zemi.

Rýchle kľakol si ku nej a ohmatával jej tepnu i načúval tlkotu srdca. Žila. Potriasol ju:

»Esmeralda!« skričal jej do ucha. »Kde je slečna Porterová? Čo sa stalo? Esmeralda!«

Černoška otvorila oči a pozrela na Claytona. Potom sa ustrašene rozhliadla dookola po džungli.

»Ach, Gabriel!« vzkríkla a omdlela znovu.

V tej chvíli pribehli profesor Porter s pánom Philandrom.

»Čo máme robiť, pán Clayton?« otázal sa starý profesor. »Kde ju máme ešte hľadať? Boh predsa nemôže byť tak ukrutný, aby mi chcel odňať moje dievčatko práve teraz.«

»Musíme najprv vzkriesiť Esmeraldu!« riekol Clayton. »Tá nám môže povedať, čo sa prihodilo.«

»Esmeralda!« skríkol znovu, trasúc černoškou tentokrát už drsnejšie.

»Och, archanjel Gabriel, ja chcem zomrieť,« zvolala úbohá žena, majúc oči stále ešte pevne zavreté. »Daj mi zomrieť, drahý pane Ježíši, ale nedopusť, aby som ešte raz videla ten ohavný obličaj. Na čo by si mal čert brať úbohú Esmeraldu? Veď ona nikdy nikomu nič neurobila, pane Ježíši. A nebola snáď ctnostnou, pane Ježíši? Veď je ona celkom nevinná, pane Ježíši. Tak je to, nevinná je.«

»No tak, no tak, Esmeralda,« zvolal Clayton. »Pán Boh je nie tu, to som ja, pán Clayton. Otvor oči, Esmeralda.«

Esmeralda urobila, čo jej bolo nariadené.

»Ach, Gabriel! Vďaka Bohu!« riekla.

»Kde je slečna Porterová? Čo sa stalo?« tázal sa jej Clayton.

»Slečna Jane je nie tu?« zvolala Esmeralda, vztyčujúc s neobyčajnou rýchlosťou svoj trup. »Ach, teraz sa už rozpo-

mínam. Najskôr ju to tedy odnieslo,« a černoška počala fikať a usedave plakať.

»Čo ju odnieslo?« zvolal profesor Porter.

»Veľký obor, celý chlpami zarastený.«

»Čo? — Gorilla?« spýtal sa jej pán Philander a všetci mužovia obledli hrúzou, keď nadhodil túto myšlienku.

»Myslela som, že to bol čert. Ale teraz myslím, že to naozaj bola neaká tá gorila. Ach, moje úbohé dieťatko, moje zlaté, malé srdiečko,« a Esmeralda vypukla znovu v hrozitánsky plač.

Clayton počal hneď pátrať po stope, ale nemohol nájsť nič iného, ako pošliapanú trávu v blízkom susedstve a jeho lovecké znalosti nestačily, aby mohol objasniť, čo videl.

Po celý deň prehľadávali v džungli, ale keď sa priblížila noc, boli nútení vzdať sa ďalšieho pátrania v úplnom zúfalstve a beznádejnosti, ponevač nevedeli ani to, ktorým smerom bola Jane unesená.

Pozde v noci prišli ku chatrči a skleslí i žiaľom skľúčení usadili sa v malej izbičke. Konečne profesor Porter prerušil mlčanie. Jeho hlas neznel už hlasom disputujúceho učenca, ktorý uvažuje o záhadách pojmov, ale hlasom muža, odhodlaného k činu — trasľavým neopísatelnou beznádejnosťou a žalosťou, ktorý sa veľmi bolestne dotkol aj Claytonovho srdca.

»Teraz si už ľahnem,« riekol starec, »a oprobujem zaspať. Zajtrá ráno, sotvá sa rozbrieždi, vezmem so sebou toľko potravy, koľko jej budem môcť nájsť, a budem hľadať Janu tak dlho, kým ju nájdem. Bez nej sa nevrátim.«

Jeho súdruhovia neodpovedali hneď, lebo každý z nich bol ponorený do vlastných chmúrnych myšlienok a každý z nich vedel, práve tak ako profesor, čo znamenaly posledné slová. Profesor Porter sa už nechcel vrátiť z džungle.

Konečne Clayton vstal a položil ruku na rameno žiaľom zkrušeného starca.

»Pôjdem na každý pád s vami,« riekol. »Ani mi nevravte, že som to nemusel ani povedať.«

»Vedel som, že sa budete chcieť obetovať, že budete chcieť ísť so mnou, pán Clayton. Ale vy to nesmiete urobiť. Jane niet

viac pomoci. Ja pôjdem len preto, že sa chcem s ňou stretnúť pred tvárou Stvoriteľa a aj preto, aby som vedel, že to, čo bolo kedysi mojou drahou dcéruškou, neleží opustené a bez priateľov v tejto hroznej džungli. Rovnaké listie i prsť budú nás pokrývať, a keď priletí aj duch jej matky, nájde nás zase spolu vo smrti tak, ako nás zastihol vždy, pokiaľ sme boli na žive. Nesmiete ísť so mnou. Ja musím ísť len sám, preto že bola mojou dcérou ... posledným, čo som na svete miloval.«

»Predsa pôjdem s vami,« riekol Clayton jednoducho.

Starec zodvihol hlavu, pozerajúc do výrazného, pekného obličaja Williama Cecila Claytona. Možno, že sa domyslel, že v hĺbke jeho srdca tají sa láska ... láska k jeho dcére.

»Ako si prajete,« riekol.

»Aj so mnou počítajte,« riekol pán Philander.

»Nie, nie, drahý priateľu,« riekol profesor Porter. »Všetci nemôžeme ísť. Bolo by to neobyčajne kruté, keby sme úbohú Esmeraldu nechali tu samotnú ... a traja nebudeme mať lepšieho úspechu, než jeden. Bude dosť na tých mrtvých v bezcitnom pralese. Poďme, oprobujme, či budeme môcť usnúť.«

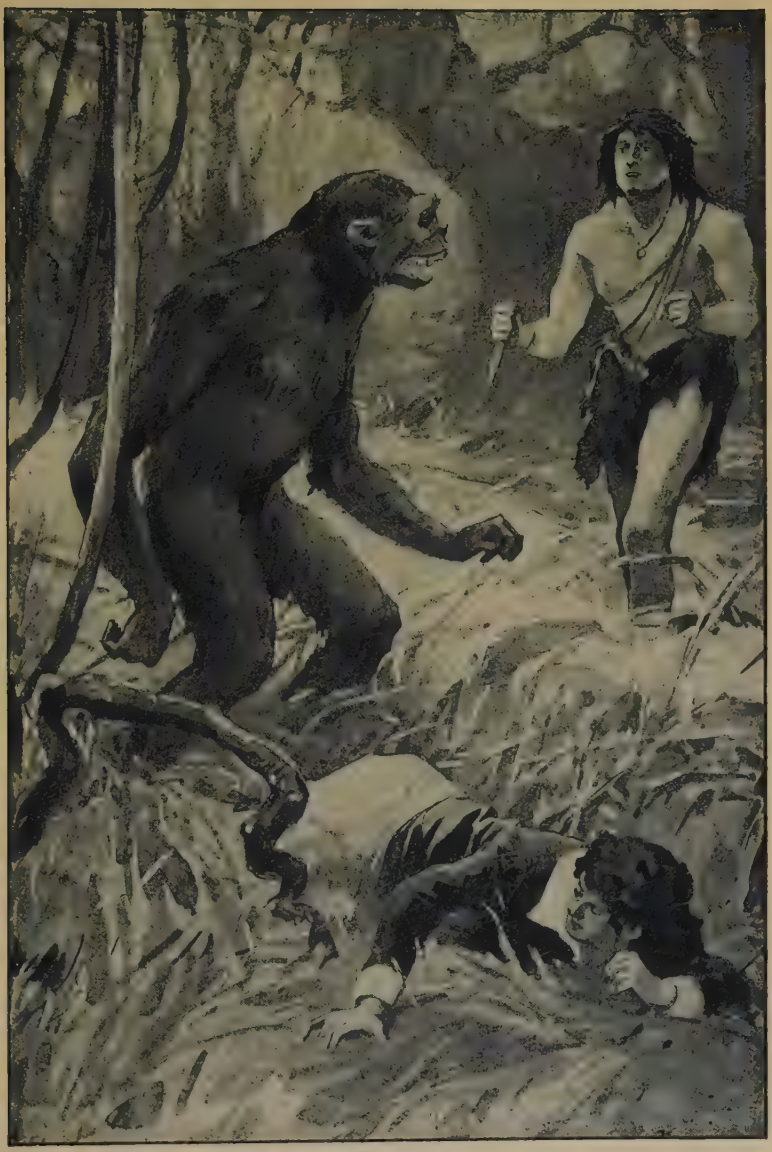

Terkoz odhodil Janu Porterovu surovo na stranu.

KAPITOLA XIX.

HLAS PUSTATINY.

Od tých čias, čo Tarzan opustil kmeň veleopov, v ktorom bol vychovaný, ociťoval sa tento v stálom zmätku, hádkach a nesvornosti. Terkoz sa osvedčil ako ukrutný a svevolný kráľ, takže slabší a starší opovia, na ktorých zvlášte vylieval svoj vztek, vzali svoje rodiny so sebou a uchýlili sa s nimi v pokojné a bezpečné vnútrozemie.

Ale konečne aj tí, ktorí zostali, neprestajnou svereposťou Terkozovou dohnaní boli k zúfalstvu a tak sa stalo, že sa jeden z nich rozpamätal na napomenutie, ktoré ím dal Tarzan, keď sa s nimi lúčil.

»Ak budete mať ukrutného náčelníka, nerobte to tak, ako to robia druhé opice, a nevrhajte sa naňho jednotlive. Miesto toho hoďte sa naňho dvaja, traja, alebo aj štyria naraz. Potom, keď to urobíte, žiaden náčelník neopováži sa byť iným, než akým má byť, poneváč štyria z vás môžu zabiť každého náčelníka, ktorý bude vládnuť nad vami.«

Op, ktorý si spomnel na túto múdru radu, opakoval ju niekoľko svojím druhom, tak že sa Terkozovi, keď sa vrátil toho dňa ku svojmu kmeňu, dostalo veľmi vrelého uvítania.

Nerobili s ním veľkých okolkov. Keď sa Terkoz priblížil k zástupu, hodilo sa naňho päť veľkých chlpatých samcov.

Terkoz bol veliký zbabelec, čo sa prihodzuje u opíc práve tak, ako u mužov. A preto nezápasil až k smrti, ale vydral sa ím tak rýchle, ako len mohol, a ušiel do bezpečného úkrytu vo vetvách.

Urobil ešte dva pokusy, aby sa pripojil ku kmeňu, ale bol znovu napadnutý a zahnaný. Konečne sa vzdal ďalších pokusov a vrátil sa — zúriac vztekom a nenávisťou — do džungle.

Niekoľko dní blúdil bez cieľa, rozpaľujúc svoj vztek a hľadajúc neakého slabšieho tvora, na ktorom by si mohol vyliať svoju nenávisť.

A v takomto duševnom stave tento strašný, mužovi podobný op, prehupujúc sa s vetve na vetev, dospel náhle k obom ženám v džungli.

Bol práve nad nimi, keď ich zazrel. Jane Porterová ho spozorovala len vtedy, keď sa spustil vedľa nej k zemi. Vtedy zazrela jeho ohyzdnú tvár, škľabiacu sa ohavnú tlamu, ktorá nebola od nej vzdialená ani na stopu.

Prenikavý výkrik vydral sa jej z hrdla, keď jeho surová ruka chytila ju za rameno. A potom ju ťahala k hrozným zubákom, ktoré lačnely po jej hrdle. Ale prv, než sa ho dotkly, napadol opa iný rozmar.

Kmeň podržal jeho ženy. Musí si tedy nájsť iné, aby v nich mal za ne náhradu. Táto holá biela »opica« mala byť prvou ženou v jeho novej domácnosti a preto si ju surove prehodil cez široký chlpatý chrbát a vyskočil zase na strom, unášajúc Jane Porterovú, aby jej pripravil hroznejší osud, než by bola sama smrť.

Výkrik Esmeraldin splynul s výkrikom Jany a potom, ako bolo obyčajou Esmeraldinou pri každom nebezpečí, černoška omdlela.

Ale Jane Porterová neztratila vedomia ani na okamih.

Je pravdou, že ju hrozný obličaj, tisnúci sa tesne k jej obličaju, a pachnúci dych, prenikajúci k jej nosu, ochromily hrúzou, ale jej modzog ostal jasným a ona chápala všetko, čo sa s ňou dialo.

Šeľma niesla ju pralesom s podivuhodnou rýchlosťou, ale ona sa ani nebránila, ani nekričala. Náhly príchod opice zmiatol ju takou mierou, že myslela, že je unášaná k pobrežiu. A aj z toho dôvodu zachovávala si svoj hlas a energiu, aby sa mohla dovolať pomoci, keď by sa ocitla blízko chatrče.

Úbohé dievča! Keby bolo vedelo, že je unášané vždy ďalej a ďalej do nepreniknutelnej džungle!

Výkrik, ktorý privábil Claytona a oboch starcov, priviedol aj Tarzana práve na to miesto, kde ležala Esmeralda. Ale o

Esmeraldu sa Tarzan nezaujímal, ač sa letmým pohľadom presvedčil, že jej nebolo ublížené.

Chvíľku prezeral zem i stromy hore, až opica, ktorou vlastne bol, objasnila mu celú príhodu tak presne, ako by sa bola odohrala pred jeho očima. Potom zas vyskočil do húpajúcich sa vetví, sledujúc vo výške stopu, ktorú by nebolo našlo ľudské oko, ačkoľvek bystré a vycvičené.

Na konci vetví, s ktorých sa op prehupoval so stromu na strom, boly tieto známky najzretelnejšie; z nich dalo sa súdiť na smer, ktorým unášal svoju korisť. Konce vetví tých stromov, na ktoré op doskočil, obyčajne totiž splývaly — súc nalomené — v tú stranu, odkiaľ bol soskočil.

Ale aj ináč bolo možno uhádnuť smer cesty od kmeňa stromu, kde takáto stopa bola menej patrná.

Tu bola na jednej vetvi obrovskou nohou uprchlíka rozpučená húsenica a tak Tarzan vedel určite, kam sa táto noha potom obrátila. Inde našiel po nej zbytok rozdrtenej larvy, často však len vlhký šľak opičej nohy.

Na inom mieste zase bol odrený kúsok kôry a toto odrené miesto ukazovalo smer cesty. A tu zase o niektorú veľkú vetev, alebo o peň, otrelo sa chlpaté telo a malý chumáčik chlpov mu podľa toho prezradil, ktorou stranou utekal, a tak videl, že je na správnej ceste.

Tarzan ani nemienil mierniť svoj beh, zachytávajúc hneď tieto znatelné stopy prchajúcej šeľmy, lebo všetky tieto odreniny a známky ukazovaly mu zretelne stopu hustým listím. Ale najbezpečnejším vodítkom bol mu zápach, ponevač Tarzan prenasledoval Terkoza proti vetru, a jeho vycvičené nozdry boly tak citlivé, ako nozdry psa.

Tarzan sledoval Terkoza a jeho korisť temer bez najmenšieho hluku. Ale tichý šustot doľahol chytro k ušiam utekajúcej šeľmy a pobádal ju k väčšej rýchlosti.

Ubehli tak temer tri míle, kým ich Tarzan dohonil a vtedy Terkoz, vidiac, že je ďalší útek marný, soskočil na malej čistinke k zemi, aby sa mohol obrátiť a bojovať o svoju korisť, alebo uniknúť, keby bol jeho prenasledovateľ silnejší, nežli on sám.

Op stále ešte držal Jane Porterovú jednou zo svojich ohromných tláp, keď Tarzan skočil so šikovnosťou leoparda na čistinu, ktorá mala byť kolbištom ich strašného zápasu.

Keď Terkoz videl, že je to Tarzan, ktorý ho prenasleduje, súdil hneď, že je unášaná korisť ženou Tarzanovou, ponevádž boli oba jednoho druhu, bieli a hladkí — a preto s dvojnásobnou škodoradosťou privítal túto príležitosť, pri ktorej sa mohol pomstiť svojmu nenávidenému nepriateľovi.

Podivný zjav muža, vypadajúceho ako boh, vzpružil Jane Porterovú tak, ako víno posilňuje ochablé nervy.

Podľa opisu, ktorý jej podali Clayton a jej otec, poznala, že je to istotne ten báječný tvor, ktorý ich zachránil, a preto aj ona videla v ňom len svojho ochrancu a priateľa.

Terkoz odhodil surovo Jane Porterovú stranou a keď videla ohromné rozmery opa, jeho mocné svaly a divoké špicáky, stislo sa jej srdce strašnou bolesťou. Lebo ako by mohol akýkoľvek muž premôcť tak mocného protivníka?

Oba súperi sa srazili ako dva rozzúrené býky a hľadeli jeden druhého chytiť za hrdlo. Proti dlhým, strašným špicákom Terkozovým zablyšťal sa dlhý čepel mužovho noža.

S telom pevne pritisnutým ku pňu obrovského stromu, s rukama pritlačenýma k ňádram, ktoré sa mocne nadýmaly, s očima široko rozovrenýma, v ktorých sa miešala hrúza, okúzlenie, strach a obdiv, Jane Porterová sledovala zápas tohoto pračloveka s opom o ženu... o ňu samotnú.

Keď sa mohutné svaly mužových bedier a pliec krčovitou námahou napialy v uzly, a keď jeho svalnaté ramená udržovaly vo vzdialenosti ohromné opove špicáky, spadol naraz závoj tajomstva, ktorý zahaľoval stáročia civilizácie a kultúry, z nerozoznatelných dosiaľ vidín baltimorskej devy.

A keď dlhý nôž vnikol niekoľkokráť do Terkozovho srdca a keď sa obrovská mrtvola prevrátila bezvládne na zem, bola to pražena, ktorá s rozpiatym náručím vyskočila k pramužovi, ktorý k vôli nej bojoval a ju vydobyl.

A Tarzan?

Robil to, čomu sa nepotrebuje učiť žiadny muž, ktorého tepnami koluje horúca červená krv. Chytil ženu do náručia a

pokryl jej krásne, prudko oddychujúce ústa nepočetnými bozkami.

Okamih spočívala tak Jane Porterová s polozavrenýma očima. A na okamih — po prvé vo svojom živote — poznala, čo je láska.

Ale práve tak rýchle, ako letela Tarzanovi v ústrety, sa spamätala a jej obličaj pokryl sa tuhou červeňou. Urazená žena odstrčila Tarzana a zakryla si tvár rukama.

Tarzan bol prekvapený, keď sa dievča — ktoré miloval svojím nejasným abstraktným spôsobom — náhle a dobrovolne octlo v jeho náručí. Ale teraz bol prekvapený ešte viac, keď ho od seba odstrkovala.

Priblížil sa k nej a chcel ju objať, ale ona sa hodila naňho ako tygrica a bila ho do mohutných pŕs svojima malýma rúčkama.

Tomu Tarzan nerozumel.

Okamih pred tým mienil ešte doniesť Jane Porterovú k jej priateľom, ale tento krátky mžik zapadol teraz do temnej a vzdialenej minulosti a s ním rozplynul sa i jeho dobrý úmysel, ktorý sa stal teraz nemožným.

Od tej chvíle Tarzan z rodu Opíc cítil teplé a mäkké telo, ktoré sa k nemu tesne privinulo. Teplý dych, ktorý ovanul jeho tvár a ústa, zanietil nový plameň v jeho prsiach a nežné rty, ktoré ulpely na jeho horúcich bozkoch, vtisly do jeho duše hlboké znamenie, ktorým bol označený nový Tarzan.

Tarzan znovu proboval ovinúť svoju ruku okolo nej, ale ona ho znovu odstrčila. A vtedy Tarzan z rodu Opíc urobil to, čo by bol urobil jeho prvý predok.

Schytil ženu do náručia a odniesol ju do — džungle.

* * *

Včas ráno druhého dňa boli štyria obyvatelia chatrče prebudení ranou z dela. Clayton vyrútil sa prvý zo dvier a zazrel v zátoke dve lode, ktoré tam stály zakotvené.

Jedna z nich bola »Arrow« a druhá malý francúzsky križiak. Paluba tohoto bola pokrytá mužstvom, pozerajúcim ku brehu. Clayton a ostatní, ktorí sa k nemu pridružili, pochopili,

že rana z diela, ktorú počuli, bola vypálená preto, aby vyvolala ich pozornosť, ak zostali ešte v chatrči.

Obe plavidlá ležaly dosť ďaleko od brehu a bolo dosť pochybným, či ľudia na križiaku zazrú malú skupinu ľudí na lesnatom pobreží zátoky, dávajúcich znamenie klobúkami.

Esmeralda si odviazala červenú zásteru a ako šialená ovievala ňou nad hlavou. Ale Clayton, obávajúc sa stále, že ich vzdor tomu nebude s lodi vidno, bežal rýchle k severnému výbežku pevniny, kde stála jeho vatra drievä pripravená, aby ju zapálil.

Jemu a ostatným pripadalo pravou večnosťou, kým dobehli k veľkej hromade suchých vetví a podrostu.

Keď sa konečne vynoril z hustého lesa a videl obe lode znova, uľakol sa vidiac, že »Arrow« zase napína plachty a že sa križiak už vzďaľuje.

Rýchle zapálil hranicu na niekoľko miestach a utekal na najzadnejší výbežok morského predhoria, kde si svliekol košeľu a upevniac ju na spadlú vetev (konár), ovieval ňou nad hlavou.

Ale lode stále odplúvaly a Clayton vzdával sa už všetkej nádeje, keď tu šľp dymu, vystupujúceho nad lesom, upútal pozornosť hliadky na križiaku, a niekoľko ďalekohľadov bolo okamžite namierené na breh.

Obe lode sa obrátily, ale »Arrow« potom ostala pokojne stáť. Len križiak zamieril k pevnine. V istej vzdialenosti odtiaľ zastal a potom bol spustený čln, ktorý plával ku brehu.

Keď pristál, vystúpil z neho mladý dôstojník.

»Pán Clayton, ak sa nemýlim?« spýtal sa.

»Vďaka Bohu za to, že ste prišli,« znela odpoveď. »Možno, že je ešte nie pozde.«

»Čo tým mienite?« otázal sa zase dôstojník.

Clayton mu rozprával o únose Jane Porterovej, o tom, že je treba pomoci ozbrojených mužov, aby ju mohli hľadať.

»Mon dieu,« zvolal dôstojník súcitne. »Včera by ešte nebolo bývalo pozde, ale dnes bude snáď lepšie, keď mladá dáma nebude už najdená. Je to strašné, pane. Je to veľmi strašné.«

Medzi tým boly spustené s križiaku ešte iné člny a Clayton, ukážúc dôstojníkovi ústie zátoky, vstúpil s ním do člnu, ktorý hneď obrátili k prístavu, kde ich sledovala aj väčšia loď.

Celá výprava pristála rýchle u miesta, kde stáli profesor Porter, pán Philander a plačúca Esmeralda.

V poslednom člne, ktorý odrazil od križiaku, nachádzal sa aj veliteľ lode. Keď sa dozvedel, že Jane Porterová bola unesená, vyzval ihneď mužstvo, aby sa dobrovoľne hlásilo, či by bolo nápomocné profesorovi Porterovi a Claytonovi pátrať po zmiznutom dievčati.

Nebolo ani jednoho dôstojníka, ba ani jednoho obyčajného muža, ktorý by sa nebol chcel zúčastniť tejto výpravy. Veliteľ vybral dvadsať mužov a dvoch dôstojníkov, poručíkov D'Arnota a Charpentiera. Jeden z člnov bol rýchle vypravený k lodi, aby priviezol dostatočnú zásobu streliva a karabín, lebo mužstvo bolo ozbrojené len revolverami.

Potom, keď sa Clayton tázal, akým spôsobom prišli na myšlienku zakotviť tu a strieľať z dela, kapitáň Dufranne, veliteľ križiaku, vypravoval celú históriu. Už pred mesiacom zbadali tu »Arrow«, plujúcu k juhozápadu. Keď jej dali znamenie, aby zostala stáť a poslala čln so správami, loď nasadila všetky plachty a snažila sa ujsť. To bolo podozrivé. Preto vypálili za ňou niekoľko rán, ale skoro na to nastala tma a na ďalšie prenasledovanie nebolo možno pomýšľať. Druhého dňa však zmizla s obzoru úplne. Potom križovali poblíž brehu sem i tam niekoľko týždňov a skoro celkom zabudli na túto príhodu, keď jednoho dňa zbadala stráž plavidlo, kymácajúce sa bezradne v silnom vlnobití a zrejme postradajúce riadnej obsluhy.

Keď pripluli bližšie k tejto lodi, boli prekvapení, keď zbadali, že je to to isté plavidlo, ktoré pred niekoľko týždňami ušlo pred nimi. Predná plachta bola ešte napnutá, ako by mužstvo bolo ešte probovalo udržať ho po vetre, ale plachtovina bola divým vetrom rozbitá a roztrhaná na kúsky.

Za búrky, ktorá zúrila, bolo veľmi obtížne a nebezpečné vysadiť na ňu posádku. A tak, ponevádž sa na jej palube nejavilo ani známky života, rozhodol sa vyčkať, až by sa more

trochu uspokojilo. Ale práve v tom okamihu zbadali mužskú postavu, ktorá sa vyškriabala na sťažne a ovievala kusom látky na znamenie, že treba pomôcť lodi v zúfalstve.

Hneď spustili čln a obsadili ho posádkou. Po niekoľko nezdarených pokusoch podarilo sa ím dostať sa na palubu. Pohľad, ktorý sa naskytol Francúzom, keď sa dostali na záhadnú loď — bol úžasný.

Asi tucet mrtvých a umierajúcich mužov váľalo sa po palube v pestrej smesi. Dve mrtvoly boly ohryzené, ako by boli na palube riadili vlci. Francúzom sa po dlhej chvíli podarilo napnúť plachty. Stroskotanci, preživší katastrofu, ktorá loď zastihla, boli snesení a pečlive umiestnení na lôžkach. Mrtvoly boly zavinuté do plachát a po krátkej modlitbe spustené do mora.

Nikto z preživších nebol pri vedomí, keď Francúzi vstúpili na loď. Aj ten úbožiak, ktorý ím dal znamenie, spadol na palubu a utratil smysly.

Netrvalo dlho a francúzski námorníci zbadali, čo bolo príčinou nešťastia. Na celej lodi nebolo hltu vody, ani iného nápoja a o potrave nebolo tiež ani stopy.

Rýchle bol vyslaný čln pre vodu, lieky a zásoby jedla. Keď bolo užité týchto prostriedkov, niekoľko mužov prišlo k vedomiu a vypravovalo, čo sa prihodilo. (Prvá časť je už čitateľom známa. B.)

Keď po zavraždení Snipesa a ukrytí pokladu vypluli vzbúrenci zase na šíre more, stretli sa s križiakom. Prenasledovanie nahnalo ím toľko strachu, že sa dali naprieč po Atlantickom oceáne, chtiac mu uniknúť. Ale po niekoľkých dňoch, vidiac, že skrovné zásoby potravy a vody boly vyčerpané, obrátili sa zase k východu.

Poneváč na palube lodi nebolo pranikoho, kto by ju vedel spravovať, skoro vznikly rozpory o tom, kde sa vlastne nachodia. Po trojdennej novej ceste, keď nezazreli pevninu, dali sa zase k severu, poneváč sa obávali, že ích severný vietor — ktorý po celý ten čas veľmi dul — zaniesol príliš ďaleko k juhu.

Tak pluli k severo-severovýchodu po dva dni, keď boli prekvapení hmlou, ktorá potrvala celý týždeň. Voda im došla do poslednej kvapky a zásoby potravy stačily už sotvá na jediný deň.

Pomery na lodi sa rýchle horšily. Jeden z mužov sošialel a skočil do mora. Skoro na to iný prerezal si tepny a pil svoju vlastnú krv. Keď zomrel, shodili ho tiež do mora, ačkoľvek sa už vtedy ozývali medzi nimi ľudia, chcejúci podržať mrtvolu na palube, aby ju mohli zjesť. Hlad bol príčinou, že ľudia menili sa v hyeny.

Dva dni pred tým, než sa stretli s križiakom, soslabli tak, že už nemohli pracovať a za jediný deň prišli o troch súdruhov. Nasledujúceho dňa potom videli, že ktosi v noci časť jednej mrtvoly zjedol.

Toho dňa ležali bezvládne na palube, merajúc sa divokými šialenými zrakami, a nasledujúcej noci boly obe druhé mrtvoly zbavené temer všetkého mäsa.

Tým nabrali zase trochu síl, ale poneváč nebolo vody, upadli zase v strašnú ochablosť a nastávalo nové umieranie. A vtedy sa objavil križiak.

Takto vyprávali kapitáňovi svoje príhody tí, ktorí boli ešte schopní života, keď sa zotavili. Ale, žiaľbohu — boli to len obyčajní plavci, nevediaci ani približne určiť to miesto, kde bol profesor Porter a jeho spoločníci vysadení na pevninu. A tak nezbývalo nič iného, než aby križiak plul pomalý pozdĺž pobrežia k severu v dostrelu zeme, pri čom jeho posádka prezerala brehy a s času na čas vypaľovala ranu z dela, aby upozornila tam vyhostených Europanov, že sa pomoc blíži.

Medzi tým, čo kapitáň vyprával tieto podrobnosti, vrátil sa čln so zásobou zbraní a streliva. A o niekoľko minút na to malá čata námorníkov, oba francúzski dôstojníci, spoločne s profesorom Porterom a Claytonom, vydali sa na výpravu za nešťastnou, pravdepodobne už ztratenou Jane Porterovou.

KAPITOLA XX.

DEDIČNOSŤ.

Keď Jane Porterová videla sa unášanou ako zajatkyňa podivným lesným tvorom, ktorý jej zachránil život z pazúrov divokého opa, snažila sa zúfale vydrať sa z jeho moci, ale silné ramená držaly ju tak snadno, ako by bola novorodeným dieckom. Rozdiel bol len v tom, že ju tisly pevnejšie, keď napla všetky svoje sily.

A tak sa konečne vzdala všetkých ďalších, beznádejných pokusov a spočinula pokojne v jeho náručí, pozerajúc z pod polozavrených vičiek na obličaj muža, ktorý ju unášal rýchle a snadne spletitým labyrintom*) džungle.

A obličaj ten bol neobyčajne pôvabný.

Bol to dokonalý typ zdatného mužstva, nepokazeného mrzkými neresťami, ani pokorujúcimi vášňami. Lebo ačkoľvek Tarzan z rodu Opíc bol zabíjačom mužov a šelmí — zabíjal predsa bez vášne, asi tak, ako lovec zabíja zver, vyjmúc tých niekoľko málo príležitostí, keď zabil z nenávisti. Ale ani vtedy to nebola taká hrozná nenávisť, aká býva u ľudí. Keď Tarzan zabíjal, nesťahovaly sa jeho rysy zášťou a zlobou, nie, Tarzan sa pri tom častejšie usmieval a tento úsmev stal sa základným rysom jeho krásy.

Čoho si Jane Porterová obzvlášte všimla, keď videla Tarzana vrhať sa na Terkoza, to bol jasne červený pruh na jeho čele, tiahnúci sa od ľavého oka až k tylu. Ale keď sa teraz dívala do jeho obličaja, spozorovala, že tento pruh zmiznul a len úzka biela jazva značila to miesto.

Keď spočinula pokojne v jeho objatí, pocítila, že jeho stisk povolil. Potom pozrel raz rovno do jej tváre a usmial sa tak,

*) Labyrint = bludište.

že dievča radšej zavrelo oči, aby zahnalo videnie tejto peknej, neodolatelnej tváre.

Zrazu dal sa Tarzan stúpať po stromoch a Jane Porterová, diviac sa sama sebe, že nepociťuje strachu, počala si uvedomovať, že sa teraz cíti v mnohom ohľade bezpečnejšou, než sa cítila inokedy. A tak, ležiac pokojne v objatí tohoto neznámeho lesného boha, bola unášaná hlbšie a hlbšie do divokých pustín nepreskúmaného pralesa.

A keď počala myslieť, majúc oči zavreté, a predstavila si hrozný osud, ktorému šla v ústrety, stačilo, aby ich trochu otvorila a zazrela ušľachtilú tvár záhadného cudzinca — a všetky obavy zmizly razom. Nie, tento človek jej nikdy neublíži. O tom bola pevne presvedčená.

Tak pokračovala ich cesta hustým lístim, ktoré, ako sa zdalo, tvorilo nepreniknutelnú stenu, ale ktoré sa vždy ako zázrakom otváralo pred týmto lesným bohom v cestu, ktorá sa zase zatvárala za nimi, keď ju prešli. A ačkoľvek hore, dolu i po stranách nebola než spletitá stena vetví, vetvičiek a listov, predsa ju nezaškriabla ani jediná vetvička.

Tarzanova myseľ bola plná podivných a celkom nových myšlienok. Tu bolo niečo, čo sa mu v živote ešte neprihodilo. Zmocnil sa ženy. A Tarzan chápal, že sa teraz musí chovať ako človek a nie ako opica. Prvotný záchvat jeho vášne pominul a teraz začal pracovať jeho modzog.

A tak teraz zbadal, že myslí na to, akému osudu by bolo prepadlo dievča, ktoré našiel, keby ho nebol zachránil z moci Terkozovej. Prečo ju Terkoz hneď neusmrtil, to vedel dobre, a teraz počal porovnávať svoje úmysly s úmyslami Terkozovými. Pravda, v džungli bolo to zákonom pre samcov, aby sa zmocnili samice násilím. Ale či sa Tarzan mohol riadiť zákonami divokých šelmí? Či on nebol mužom? Ale ako to tedy robia mužovia? To bolo preňho hádankou, lebo to nevedel.

Prial si, aby sa to mohol spýtať dievčaťa. Ale tu mu napadlo, že mu odpovedala už tým, že sa mu bránila, že mu probovala ujsť a odohnať ho.

Ale teraz došli k cieľu a Tarzan z rodu Opíc s Janou Porterovou v náručí spustil sa ľahko na trávu čistiny, kde vele-

opovia konali svoje porady a tancovali divoký tanec Hlineného Bubna.

Ačkoľvek prešli mnoho míľ, bolo ešte odpoludnie, a lesný amfiteater bol zaplavený tlumeným svetlom slnca, ktoré prenikalo hustým lístim. Zelený trávnik okolo bol chladný a mäkký. Hluk džungle prenikal sem z diaľky len slabunko a pripomínal hukot mora, trieskajúceho sa kdesi ďaleko o pobrežie.

Tarzan posadil Janu na trávnik, zôkol-vôkol sa poobzeral a znovu vyskočiac na strom, zmiznul v korunách stromov. Dievča sa tomu podivilo. Kde išiel? Či ju naozaj chcel tu zanechať?

Rozhliadla sa znepokojená. Každá húšť, každé krovie zdalo sa jej skrýšou neakej divej a veľkej šeľmy, číhajúcej len na príležitosť, aby jej zafala do tela svoje blýskavé tesáky (= zubáky). Každý zvuk, ktorý začula, spracovala jej predráždená obrazotvornosť v kradmé plazenie sa neakého tvora, ktorý sa krčil ku skoku, aby ju neočakávane prepadol.

Aký to bol rozdiel od tých čias, čo ju opustil!

Sedela tak za niekoľko minút, ktoré pripadaly jej dlhými hodinami, očakávajúc každej chvíle, že bude napadnutá neakým zverom. Ale zrazu začula za sebou tichý zvuk. S výkrikom skočila na nohy a obrátila sa.

Za ňou stál Tarzan s plným náručím zralých a nádherných lesných plodov.

Jane Porterová vzdychla radostne a bola by skoro spadla, keby ju Tarzan nebol schytil do svojho náručia, pustiac z rúk ovocie, ktoré priniesol.

Jane neztratila vedomia, ale privinula sa tesne k nemu, trasúc sa, ako postrašené vtáča.

Tarzan hladil jej vlasy a snažil sa ju utíšiť práve tak, ako to robievala s ním Kala, keď bol postrašený — súc ešte mláďaťom — ľvicou Saborou alebo hadom Histahom.

Raz pritisol svoje ústa na jej čelo, ale ona sa ani nepohla, ale zavrela oči a vzdychla hlboko.

Jane nemohla dobre rozoznať, čo cíti, ba to ani neprobovala. Jej stačilo, že sa cítila bezpečnou v týchto silných ramenách. O budúcnosť sa nestarala. Lebo to, čo prežila v niekoľko

posledných hodinách, primälo ju k tomu, že dôverovala mu, ako ktorémukoľvek z mužov, ktorých znala po celé roky.

A keď uvážila podivnosť všetkého tohoto, počínalo jej svitať v hlave, že asi poznala niečo, čo dosiaľ neznala, to jest... lásku.

Bolo jej to podivným, tak podivným, že sa tomu usmiala.

Stále sa usmievajúc, odstrčila Tarzana jemne stranou a pozerajúc naňho polousmievave, polouštepačne, ukázala na ovocie na zemi a sadla si na kraj hlineného bubnu veleopov, ponevráč sa hlad hlásil ku svojmu právu.

Tarzan rýchle sobral ovocie a položil jej ho k nohám. Potom sa tiež usadil podľa nej a otvoril nožom niekoľko orechov, aby ich mohla zjesť. Jedli spoločne mlčky, hádžúc na seba kedy-tedy tajné pohľady, až konečne Jane Porterová vypukla v srdečný smiech, ku ktorému sa Tarzan tiež hneď pridružil.

»Priala by som si, aby ste vedel anglický,« rieklo dievča.

Tarzan potriasol hlavou a výraz dojímavej túžby zjavil sa v jeho očiach, zameniac veselosť, ktorá z nich dosiaľ žiarila.

Potom Jane probovala s ním hovoriť po francúzsky, ba i po nemecký, ale tu sa sama musela dať do smiechu nad svojou výslovnosťou.

»Je to jedno,« riekla mu zase anglický. »Vy rozumiete mojej nemčine práve tak, ako jej rozumeli v Berlíne.«

Ale Tarzan už prišiel na myšlienku, ako sa s ňou dohovoriť. Medzi tým, čo ona hovorila, mal dosť času, aby si v duchu opakoval všetko, čo robili mužovia a ženy v knihách, ktoré prečítal v chatrči. Práve tak chcel robiť teraz aj on.

Znovu vstal a odchádzal do huštiny. Ale prv, než odišiel, proboval jej vysvetliť posuňkami, že sa zase skoro vráti. A to sa mu podarilo tak dobre, že Jane Porterová porozumela všetkému a už sa nebála, keď odišiel.

Za to zmocnil sa jej pocit samoty a túžby po ňom a Jane utkvela túžobne očima na skuline medzi stromovím, v ktorom Tarzan zmiznul. A práve tak, ako pred tým, bola prekvapená tichým zvukom za sebou. Rýchle sa obzrela a hľa — bol to skutočne on, s velikou viazanicou vetví v náručí.

Potom sa Tarzan vrátil do džungle znovu a o niekoľko minút bol tu zase s velikou nošou mäkkých travín a machu. Ešte dvakráť odišiel, až mal konečne dostatok materiálu, potrebného ku stavbe, ktorú zamýšľal.

Na to rozprestrel mach a traviny po zemi a tak spravil z nich pružné a mäkké lôžko. Nad ním upevnil mnoho vetví, tak že tvorily pokrov, ktorý on pokryl palmovými listami.

Potom si zase sadli oba na pokraji hlineného bubnu a probovali sa shovárať znameniami. Jane Porterová si pri tom povšimla zlatého, diamantami vykladaného medaillonu, ktorý visel na retiazke okolo Tarzanovho krku. Tento skvost vzbudil jej pozornosť i podivenie. Ukázala naň a Tarzan sosňal ho s hrdla a podal jej ho trochu neohrabane.

Jane videla na prvý pohľad, že to bolo dielo zručného umelca a že diamanty boly velmi čiste a majstrovský vsadené. Ale čo sa týkalo tvaru, bolo zrejmé, že pochádza z časov dávno minulých, lebo forma nebola už moderná. Obracajúc ho v rukách, spozorovala, že sa dá otvárať a stisla pero, ktoré ho zavieralo. Medaillon sa otvoril. Dnu na oboch stranách boly miniatúry*), namaľované na malej ploške zo slonoviny.

Jedna z týchto miniatúr predstavovala krásnu mladú ženu, na druhej bola podobizeň muža, avšak už značne vybledlá a nerozoznatelná.

Jane sa podívala na Tarzana a zbadala, že sa opiera o ňu, dívajúc sa s užasnutými očami na drobnomaľby, ktoré objavila. A teraz vztiahol ruku, vzal jej medaillon z ruky a prezeral podobizne v ňom s neklamnými známkami prekvapenia a záujmu, aký vzbudzujú v nás veci dosiaľ nevidené. Jeho chovanie jasne označovalo, že ich ešte nikdy pred tým nevidel, ba že ani nepochopil, ako sa medaillon otvára.

To primälo Jane Porterovú, že sa zase zamyslela nad tým, akým spôsobom sa asi dostala táto prekrásna ozdôbka do rúk tejto divej a krutej bytosti z nepreskúmaných džunglí Afriky. A ešte podivuhodnejším bolo, že by medaillon mohol obsahovať podobizňu niekoho, kto by mohol byť bratom, alebo skôr otcom

*) Miniatura = drobnomaľba. Miniatúrny = zmenšený, zdrobnelý, v drobnom merítku.

tohoto lesného poloboha, ktorý vôbec ani nevedel o tom, že môže medaillon otvoriť.

Tarzan pozeral ešte stále uprene na obe podobizne v medaillone. Naraz sosňal tulec z chrbta, vysypal z neho šípy a siahnuc doňho, vytiahol z neho akýsi predmet, zabalený do mäkkých listov a pevne obviazaný vláknami dlhých tráv.

Opatrne rozbalil tento poklad a odstraňujúc pozorne jednu vrstvu listov za druhou, vytiahol z neho konečne fotografiu a ukázal ju Jane Porterovej, dotýkajúc sa prstom podobizne mladého muža i na papieri i na medaillonku.

Táto fotografia poplietla mladé dievča ešte viac, lebo bolo nad všetku pochybnosť zrejmé, že to bola len iná podobenka toho istého mladého muža, ktorý bol vymaľovaný aj v medaillonku.

Keď sa znovu podívala na Tarzana, videla, že sa díva na ňu veľmi udivene. Zdalo sa, ako by sa jej bol chcel niečo spýtať.

Dievča ukázalo na fotografiu, na miniatúru a potom na neho samého, ako by sa chcelo spýtať, či sú to jeho podobizne, ale on len znovu krútil záporne hlavou. Potom pokrčiac bezradne svojimi mocnými ramenami, vzal jej fotografiu z rúk, zabalil ju zase pečlive a umiestnil ju znovu na dne svojho tulca.

Niekoľko okamihov sedel tíško, upierajúc svoje oči k zemi, medzi tým, čo Jane Porterová držala v ruke malý medaillon, obracajúc ho sem i tam a snažiac sa nájsť neaké iné známky, ktoré by ju priviedly na stopu totožnosti tých, ktoré zobrazovaly miniatúry.

Konečne jej napadlo jednoduché rozuzlenie tejto záhady. Medaillon patril lordovi Greystokeovi a podobizna zobrazovala jeho i lady Alicu. Toto divoké stvorenie našlo ju jednoducho v chatrči na pobreží. Aké to bolo od nej nesmyselné, že jej toto rozriešenie nenapadlo už prv.

Ale tu bolo niečo, čo nemohla rozlúštiť — a to bola nápadná podoba tohoto lesného poloboha s lordom Greystokeom. To bolo skutočne podivné, lebo si bolo ťažko predstaviť, že by tento nahý divoch mohol byť anglickým lordom.

Konečne Tarzan pozrel na dievča, stále ešte prezerajúce medaillon. Čo znamenaly podobizne v ňom, nemohol sa do-

hádať, ale to pochopil veľmi dobre, že ju táto lesklá drobnôstka zaujíma.

Jane spozorovala, že sa na ňu díva a domnievala sa, že chce klenotu zpät. Preto mu ju podala. Tarzan ju síce vzal od nej, ale hneď roztiahol retiazku svojima rukama, zavesil jej ju okolo hrdla, usmievajúc sa prekvapeniu, ktoré sa zračilo v jej rysoch nad týmto neočakávaným darom.

Jane pokrútila silne svojou hlavou a chcela mu medaillon vrátiť. Ale Tarzan to nedovolil. Chytil ju za obe ruky a držal ich pevne vo svojich, aby nemohla sosňať retiazku.

Konečne sa tedy nezdráhala a usmievajúc sa, zdvihla medaillon ku svojim ústam, bozkala ho a vstanúc, máličko sa mu uklonila.

Tarzan nevedel síce, čo to všetko znamená, ale sa dovtípil, že je to asi jej spôsob poďakovania za dar, ktorý musí opakovať. Preto vstal tiež, pobozkal medaillon práve tam, kde sa ho dotkly jej ústa, a hlboko sa jej poklonil.

Bola to majestátna a pôvabná poklona, prevedená s dôstojnosťou a šikovnosťou zkúseného dvoranína, ač si toho Tarzan sám ani nebol vedomý. Jane sa znovu usmiala.

Ale pomalý sa už sotmievalo. Zajedli si znovu ovocia a orechov, ktoré Tarzan priniesol, a potom vstanúc, pokynul dievčaťu, aby ho nasledovalo k jeho podivnej búdke z travín a vetví.

Poprvé za celý ten čas, čo bola s ním, pocítila Jane úzkosť a Tarzan zbadal, že sa chová k nemu zase odpudlive.

Ale Tarzan sa značne zmenil za tých niekoľko hodín, ktoré prežil spolu s dievčaťom. Nebol to už úplný divoch, lebo v jeho bytosti prehovorila dedičnosť. Nestal sa síce razom uhladeným gentlemanom, ale v jeho bytosti zrodila sa túha, aby sa zavďačil žene, ktorú miloval, a aby jej urobil po vôli všetko, čo by jej videl na očiach.

A tak Tarzan urobil všetko, čo bolo možné, aby Janu presvedčil o jej úplnej bezpečnosti. Prvé bolo, že odopnul pošvu s nožom a podal ho jej, ukazujúc znovu na chatrč, ktorú pre ňu zbudoval. Dievča porozumelo a vezmúc nôž, vstúpilo dnu a ľahlo si na lôžko z mäkkej trávy, medzi tým čo Tarzan,

Zmietajúc sa a vyrážajúc zo seba prenikavé zvuky...

uložiac sa u vchodu chatrče, zatarasil ho svojim mohutným telom.

A tak našlo ich aj slnce, vychádzajúce z rána na obzore.

Keď sa Jane Porterová prebudila, nemohla si z počiatku spomnieť na podivné príhody predošlého dňa a udivene pozerala na okolie, ktoré ju obklopovalo, na malú chatrč z vetví a listia, na lôžko z mäkkej trávy a na neznámy výhľad do lesnej čistiny, ktorý sa jej naskytoval.

Ale pomalý sa jej počalo všetko rozjasňovať. A potom sa zrodil v jej srdci mocný údiv i pocit vďaky k Neznámemu, ktorý spôsobil, že prešla bez úhony toľkým nebezpečenstvom.

Jane sa pomalý vychýlila z prístrešku, aby sa podívala po Tarzanovi. Bol preč. Ale tentokráť nepocítila už strachu, lebo bola presvedčená o tom, že sa vráti.

V tráve, ktorá ležala pred vchodom jej chalupy, videla ešte dosiaľ zretelný otisk jeho tela. Áno, tu ležal po celú noc, strážiac ju a chrániac svojim telom a len jemu mohla byť vďačná za to, že mohla spať pokojne a bezpečne.

Veď kto by mohol pociťovať strachu, keď on bol na blízku? Či bolo ešte vôbec na svete iného muža, s ktorým by sa mohla cítiť v takej bezpečnosti uprostred tejto strašnej africkej džungle? Ach... veď sa teraz nemusela báť ani leopardov, ani levov.

Jane, začujúc jemný šustot vo vetvách, pozrela nahor a zazrela hybkú postavu Tarzanovu, spúšťajúcu sa s neďalekého stromu. A keď on zachytil jej pohľad, rozprestrel sa mu po obličaji radostný a žiarivý úsmev, ten istý úsmev, ktorým už predošlého dňa získal si jej dôveru.

Keď sa blížil k nej, srdce jej bilo rýchlejšie a jej oči rozžiarily sa tak, ako ešte nikdy pred tým, keď sa k nej približoval iný muž.

Tarzan zase sbieral von lesné plody a teraz ich položil pred ňu pri vchodu chatrče. Sadli si znovu a jedli spoločne.

Jane Porterová sa márne snažila uhádnuť, aké mal vlastne zámery. Dopraví ju zpät na pobrežie? Či si ju podrží tu u seba? Ale hneď si uvedomila, že sa jej táto otázka príliš veľmi nedotýka. Bolo to snáď preto, že sa o to nestarala? Jane si počala

uvedomovať aj to, že je úplne spokojná, ba že sa práve raduje tomu, že tu môže sedieť s týmto usmievavým obrom a ujedať s ním plody lesného rája v odľahlých končinách africkej pustiny. — Áno... bola tomu rada, ba konečne bola i šťastná.

A to bolo nepochopiteľné!

Jej rozum jej vravel, že by vlastne mala byť trápená divokou úzkosťou, že by sa mala triasť strachom a hroznými predtuchami, ale miesto toho sa jej srdce radovalo a ona sa usmievala na muža, ktorý sedel pri nej.

Keď skončili svoje raňajky, Tarzan sa vrátil ku chatrči a našiel svoj nôž. Dievča naň úplne zabudlo a teraz si uvedomilo, že zabudlo i na strach, ktorý ho donútil, aby nôž večer od Tarzana prijalo.

Dajúc jej znamenie, aby ho nasledovala, poberal sa Tarzan ku stromom na kraji čistiny a schytiac ju silným ramenom, vzniesol sa s ňou do vetví stromov. Jane pochopila hneď, že ju odnáša späť na pobrežie k jej ľuďom, ale to nemohla pochopiť, prečo sa jej zrazu zmocnil pocit opustenosti a žiaľu.

Po celé hodiny vznášali sa spolu vo vetvách stromov.

Tarzan z rodu Opíc sa neponáhľal, lebo hľadel, nakoľko bolo možno, predĺžiť čím najďalej túto cestu so sladkým bremenom okolo svojho krku, a preto nezamieril rovno k pobrežiu, ale bral sa ďalšou, avšak pohodlnejšou cestou, ktorá sa uchyľovala od pôvodného smeru silne k juhu.

Niekoľkokrát sa aj zastavili, aby si odpočinuli. Tarzan síce nebol unavený, ale tieto krátke odpočinky boly mu zdrojom mnohých radostí. Na poludnie urobil potom dlhšú zastávku pri potoku, kde si zahasili smäd a znovu si zajedli.

Slnce schýlilo sa už k západu, keď došli na malú čistinu neďaleko pobrežia, a Tarzan, sostúpiac s vysokého stromu na zem, rozhrnul bujný podrast, ktorý bránil rozhľadu a ukázal Jane Porterovej chatrč, ktorá bola odtiaľ viditeľná.

Dievča ho chytilo za ruku, chtiac ho doviesť k chatrči, lebo chcelo sdeliť otcovi, že on bol tým mužom, ktorý ju zachránil pred smrťou, ba pred niečím ešte horším, než bola smrť... že on bol jej ochrancom, ktorý o ňu pečoval tak, ako by vedela pečovať o ňu len vlastná matka.

Ale v obličaji divokého tvora zjavil sa zase výraz plachosti a bázne a Tarzan, vyslobodiac svoju ruku z jej ruky, zakrútil záporne hlavou. Jane priblížila sa tesne až k nemu, pozerajúc naňho prosebnýma očima, lebo nemohla dobre sniesť myšlienku, že by sa zase sám mal vrátiť do strašlivej džungle. Ale Tarzan ešte stále potriasal hlavou. A potom ju náhle privinul k sebe. Chcel ju bozkať. Ale prv, než to urobil, pozrel jej do očú, ako by chcel vypátrať, či bude tým potešená, alebo nie.

Dievča okamih váhalo, ale potom, pochopiac pravdu, ovinulo ramená okolo jeho hrdla, pritúlilo sa k nemu a bozkalo ho.

»Ja ťa milujem... milujem,« rieklo tíško.

Ale práve v tom okamihu doľahnul k ním slabý zvuk mnohých výstreľov z pušiek. Tarzan i Jane Porterová pozdvihli hlavy.

Z chatrče na brehu vyšli pán Philander a Esmeralda.

S miesta, kde stál Tarzan a Jane Porterová, nebolo možno vidieť obe lode, kotviace v zátoke. Tarzan ukázal smerom, odkiaľ prichádzal zvuk výstrelov, dotkol sa vlastných pŕs a ukázal znovu. Porozumela. Chcel odísť a prispieť na pomoc jej druhom, ktorí boli patrne v novom nebezpečí.

Ešte raz ju pobozkal.

»Vráť sa ku mne,« zašeptala. »Budem čakať na teba... vždy.«

Tarzan zmiznul v pralese a Jane Porterová vystúpila na čistinu pred chatrčou. Prvý ju zazrel pán Philander. Bola už tma a učenec bol veľmi krátkozraký.

»Esmeralda! Rýchle späť do chatrče! Zase je tu ľvica! Bože môj!«

Esmeralda sa niako nesnažila presvedčiť sa o pravdivosti slov pána Philandrových. Stačily jej slová. Skokom octla sa v chatrči a privrela za sebou dvere s prekvapujúcou silou a rýchlosťou, sotvá že pán Philander dopovedal jej meno. A tak to »Bože môj!«, ktoré pán Philander povedal, vzťahovalo sa k jeho trapnej situácii, v ktorej sa ocitnul — predo dvermi, ktoré Esmeralda zdnuky zavrela.

Učenec bil zúrive a zúfale do pevných dvier.

»Esmeralda! Esmeralda! Pusť ma dnu!« kričal zúfale. »Lev ma sožiera!«

Černoška myslela, že zvuky rán, ktorými sa domáhal prístupu, pochodily od ľvice... a preto — podľa svojho zvyku — omdlela.

Pán Philander hodil za seba ustrašený pohľad.

Hrúza! Ten podivný tvor bol teraz tesne za ním. V smrtelnej úzkosti proboval sa vyškriabať na strechu chatrče a skutočne sa mu podarilo vyškriabať sa polovicou tela cez jej okraj. Visel tak niekoľko okamihov, zatínajúc krčovite ruky do nahnitých snopkov, ale zrazu kus snopka povolilo a pán Philander spadnul dolu.

Ale v tom istom okamihu, keď dopadol na zem, zrodila sa v jeho duchu náhla a skvelá myšlienka. Pán Philander kedysi čítal, že levi a ľvice neublížia ľuďom, ktorí sa stavajú mrtvými. A tak zostal ležať v práve takej pozícii, v akej dopadol na zem, s rukama i nohama rozčapenými, ztuhnúc ako mrtvola.

Jane Porterová — lebo ona bola tou »ľvicou«, ktorá mala sožrať úbohého pána Philandera — pozorovala jeho podivné počínanie s úsmevom. Ale teraz sa už nemohla zdržať. Z hrdla vydral sa jej smiech. Bola to len krátučká trilka*), ktorú hneď potlačila, ale to stačilo. Pán Philander sa obrátil na bok a díval sa na ňu. Konečne ju rozoznal.

»Jane!« vykriknul. »Jane Porterová! O Bože môj!«

S týmto výkrikom skočil ako strela na nohy a bežal k nej, lebo nemohol tomu ani uveriť, že by to bola ona, a že by bola ešte na žive.

»Bože môj!« opakoval. »Odkiaľ ste prišla a kde ste bola, prosím vás? Ako...?«

»Smilovanie, pán Philander,« prerušilo ho dievča. »Ako vám môžem na toľké otázky naraz odpovedať?«

*) Trilka = rýchle striedanie sa hlasov.

»Dobre, dobre,« odpovedal pán Philander. »Bože môj! Ja som tak prekvapený, keď vás vidím zase zdravú a v bezpečnosti, že som sotvá vstave pochopiť, čo sám hovorím. Ale teraz poďte, prosím vás, a vypravujte mi, čo sa vám vlastne prihodilo.«

KAPITOLA XXI.

OSADA MÚK.

Keď malá čata námorníkov blúdila v džungli, pátrajúc po stopách Jane Porterovej, bolo stále zrejmejším, že toto pátranie bude úplne marným. Len žiaľ starého muža a beznádejnosť, ktorá sa zračila v očiach mladého Angličana, zabránily dobrosrdečnému poručíkovi D'Arnotovi, aby sa vrátil.

D'Arnot myslel, že bude možno nájsť aspoň telo úbohého dievčaťa, alebo — lepšie rečeno — jeho žalostné zbytky, ponevádž bol o tom presvedčený, že bola zabitá a sožratá neakou šelmou.

Rozvinul tedy svojich ľudí v streleckú reťaz už na mieste, kde bola nájdená Esmeralda, a tak postupovali — roztiahnutí ďaleko od seba — namáhave ku predu, podkýňajúc sa na korene stromov, zaplietajúc sa do temer nepreniknutelných húštin, alebo spletených popínavých rastlín.

Pochod pokračoval pomalý. Poludnie zastihlo ich v džungli, len niekoľko málo míl vo vňútrozemí. Zastavili sa, aby si odpočinuli — a posilniac sa, dali sa znovu na cestu. Tentokráť sa zdalo, že sa na nich usmialo šťastie, lebo onedlho jeden z mužov oznámil, že našiel dobre znatelnú a schodnú cestu.

Bola to stará slonia cesta a D'Arnot, poradiac sa s profesorom Porterom a Claytonom — sa rozhodol, že ju bude sledovať. Cesta vinula sa džunglou k severovýchodu a celá reťaz strelcov postupovala po nej husím pochodom.

V čele tej reťazi nachádzal sa sám D'Arnot. Cesta bola schodná a Francúz sa poberal rýchle ku predu, sledovaný profesorom Porterom. Ale ponevádž starec nevládal kráčať za ním,

opozďoval sa, a tak sa stalo, že medzi oboma vznikol pomalý priestor, ktorý robil niekoľko sto metrov.

A práve vtedy zbadal statočný námorník, že bol obklopený pol tuctom čiernych válečníkov. D'Arnot vykríkol, aby varoval sledujúce ho mužstvo, ale prv než mohol použiť zbrane, bol srazený k zemi, sviazaný a odvlečený do pralesa.

Ale jeho výkrik počuli námorníci, ktorí nasledovali za profesorom Porterom. V jedinom okamihu dali sa rýchle do behu aby prispeli pomocou svojmu dôstojníkovi, zabudnúc pri tom na profesora Portera, ktorý zostal stáť udivene.

Ale keď pribehli k miestu, kde bol D'Arnot zajatý, vyletela z húšťavy kopia, ktorá jednoho z nich preklala. A hneď na to nasledovala opravdová príška oštepov. Námorníci nelenili a vypálili salvu*) do krovia, odkiaľ boly hodené oštepy.

Tu už dobehol aj zbytok čaty a salva za salvou sledovala neviditeľného nepriateľa. To boly tie výstrely, ktoré začul Tarzan s Janou Porterovou.

Poručík Charpentier, ktorý sa nachádzal na zadnom konci reťazi, dobehnul teraz tiež na miesto prepadnutia a zvediac, čo sa prihodilo, prevzal velenie a hodil sa prvý do húštin džungle. Mužstvo ho nasledovalo, ale už po niekoľko krokoch bolo zapletené v boj asi s päťdesiatimi válečníkmi z osady kráľa Mbongu.

Krivé africké nože, oštepy, karabíny a loďové sekery skrížily sa na niekoľko minút v krvavom zápase, ale skoro na to domorodci ušli do džungle, nechajúc víťazných Francúzov na bojišti.

Ale víťazstvo bolo draho zaplatené. — Štyria z dvadsiatich námorníkov boli mrtví a tucet ostatných bol poranený, nehľadiac na to, že sa poručík D'Arnot ztratil.

Noc sa blížila rýchle a osud výpravy bol zhoršený ešte viac tým, že teraz nemohli nájsť sloniu cestu, ktorú v bitevnom zápase opustili.

Nezbývalo nič iného, než aby sa rozložili táborom na tom mieste, na ktorom sa nachodili, a ostali tu až do rána.

*) Salva = hromadný výstrel, hromadná paľba

Poručík Charpentier hneď rozkázal, aby džungla bola dookola vyrúbaná a okolo leženia aby bola zbudovaná provizórna hradba z krovín, ktoré padly pod sekerami námorníkov.

Táto práca bola skončená až pozde v noci. Mužstvo rozložilo mocný oheň a pri jeho svetle bolo vykonané všetko, čo mohlo poslúžiť k odrazeniu útoku domorodcov, alebo divých šelmí. Do rohov tohoto leženia boly potom postavené stráže — a zbytok mužstva rozložil sa okolo ohňa, aby si odpočinul.

* * *

Černosi, ktorí sa zmocnili D'Arnota, nečakali na boj, ktorý sa rozvinul medzi ích súdruhami a námorníkmi, ale ťahali nešťastného poručíka so sebou po ročnej ceste, až konečne došli s ním k priestornej čistine, na ktorej sa černaly palisády a strechy ích osady.

Bola už úplná tma, keď prišli sem, ale strážcovia zbadali približujúci sa hlúčok a hneď rozoznali, že sú to domáci bojovníci, ktorí vlečú zajatca.

Z vňútra osady rozľahol sa krik a hneď na to otvorily sa jej vráta a veliký zástup žien, detí a mužov vyrútil sa von a bežal ím oproti.

A vtedy zažil francúzsky dôstojník dobrodružstvo, ktoré mohol počítať k najstrašnejším, aké ho kedy potkaly na zemi, t. j. privítanie bieleho zajatca v osade afrických ľudožrútov.

D'Arnot bol napadnutý celým zástupom týchto rozvášnených divochov, ktorí ho bili päsťami i palicami, kameňom a inými predmetami, rozdierajúc jeho kožu svojimi nechtami. — Netrvalo to dlho a s jeho tela bol strhnutý aj posledný kúsok šatstva a na jeho nahé telo dopadaly kruté a nemilosrdné rany, spôsobujúce mu strašnú bolesť.

Ale Francúz snášal všetko so zaťatými zubami a nevydal zo seba ani hlásku a len v duchu sa modlil, aby ho z týchto strašných múk vyslobodila rýchla a milosrdná smrť.

Ale táto smrť neprichádzala tak rýchle, ako by si bol žiadal. Bojovníci kmeňa hneď za tým zahnali ženy a deti od neho. Zajatec mal byť umučený ďaleko rafinovanejším spôsobom, než bolo obyčajné ubitie. Na okamih prestala táto nesnesitelná trý-

zeň a D'Arnot bol dovedený doprostred osady, kde bol pevne priviazaný k velikému kolu.

Čiastka žien sa rozprchla po chatrčiach, aby opatrila hrnce a vodu, v ktorej maly byť uvarené zbytky nešťastníkovej mrtvoly. Druhá čiastka rozložila niekoľko ohňov, ponevač očakávaly, že bude dovedené viac zajatcov, keď sa dozvedely o tom, že zbytok Mbongových válečníkov zaplietol sa do šarvátky s hlúčkom námorníkov.

Z tej príčiny bola slávnosť umučenia D'Arnotovho odložená až do tých čias, kým sa navrátia aj ostatní válečníci. A skoro potom započal sa príšerný tanec smrti okolo nešťastnej obete.

Poloomdlený bolesťou a vysilením pozoroval D'Arnot šialený tanec, ktorý mu pripadal ako strašné blúznenie, alebo príšerný nočný sen, z ktorého sa musel prv alebo neskôr prebudiť.

Sverepé, zvieracie obličaje, pomaľované barvami, ohromné ústa a tlsté ovisnuté gamby, žlté zuby, spiľované do končita — oči, ktorých beľ sa rýchle obracala a pohybovala, lesknúce sa nahé telá i blýskavé špice oštepov — to všetko vypadalo ako neaká fantastická illustrácia*), znázorňujúca peklo.

Divoké telá, opisujúce veliké kruhy, tančiace a hádžúce sa, blížily sa stále viac a viac. Kruh sa zúžoval. A zrazu vyletel oštep a dotkol sa jeho ramena. Prenikavá bolesť a pocit, ktorý spôsobovala teplá krv, tečúca po jeho rameni, priviedly ho zase k vedomiu. Bol beznádejne ztratený.

A zase zasiahol ho oštep, druhý a tretí. D'Arnot zavrel oči a zaťal zuby, aby nevydal zo seba žiadneho výkriku. Chcel zomrieť ako statočný vojak a gentleman.

* * *

Tarzan nepotreboval dlhých výkladov, aby pochopil, čo znamenaly tie vzdialené výstrely, ktoré začul. Rýchle vyšvihol sa do vetví stromov, cítiac ešte na svojich ústach bozky Jane Porterovej — a s neuveritelnou rýchlosťou hnal sa divokou pustinou rovno k osade kráľa Mbongu.

*) Fantastická = blúznivá; illustrácia = kresba, vyobrazenie.

Miesto šarvátky ho nezaujímalo. Tým, ktorí boli v boji zabití, nemohol viac pomôcť, ale mohol zachrániť tých, ktorí upadli do moci ľudožrútov. A tí nemohli byť nikde inde, než v osade Mbongovej pri veľkom mučeníckom kole.

Tarzan už často pred tým býval svedkom výprav čiernych válečníkov, ktorí sa pravidelne vracali do osady so svojimi obeťami, a neraz pozoroval s výšin stromov hrúzyplné výjavy, ktoré potom nasledovaly. A vedel dobre aj to, že divosi neotáľali nikdy dlho s požitím mäsa svojich zmučených obetí. Preto už sám pochyboval, že príde ešte včas na pomoc.

Inokedy zostával Tarzan pokojným, poneváč obete, privliekané do osady, boli vždy čierni ľudia, ktorí neboli jeho bratmi. Ale dnes bolo tomu ináč. Dnes jednalo sa o bielych mužov, o ľudí jeho vlastnej rasy, ktorí možno práve teraz trpeli diabolské muky v tej pochmúrnej lesnej pevnosti, obývanej strašným, krvožížnivým ľudom.

Medzi tým sniesla sa noc nad pralesom. A zrazu, keď sa vznášal vysoko nad zemou vo vrcholcoch stromov, zazrel vzdialenú žiaru, ktorá svietila na pravo od smeru, ktorým putoval. To musela byť žiara ohňov oboch mužov, ktorí hľadali Janu a ktoré rozložili prv, než boli prepadnutí. Lebo Tarzan nevedel ničoho o námorníkoch, ktorí im pomáhali.

Preto Tarzan nezamieril k tomuto ohňu, ale obišiel ho vo vzdialenosti asi pol míle. A bol to predsa oheň Francúzov, ktorí čakali na nočný útok.

V niekoľko minútach došiel potom Tarzan ku stromom, ktoré obklopovaly osadu kráľa Mbongu. Ach ... ako sa zdalo, neprišiel predsa ešte pozde! A či bolo už pozde? Na prvý pohľad nedalo sa to určiť. Postava pri kole bola nehybná, ale čierni bojovníci stále ešte hádzali po ňom svoje oštepy.

Tarzan už znal dobre ich zvyky. Smrtelná rana nebola ešte zasadená. Mohol určiť zcela presne, ako ďaleko pokročil tanec.

Onedlho odreže Mbongov nôž jedno z uší nešťastnej obete — a to bude znamením, že koniec počína, lebo skoro potom neostane z toho človeka nič, než zmietajúca sa massa zohave-

ného tela. Pravda, bude ešte žiť, ale potom bude preňho smrť len samým dobrodením.

Kôl, ku ktorému bola obeť priviazaná, nebol vzdialený ani štyridsať stôp od posledného stromu. Tarzan sosňal svoj povraz. A zrazu sa nad hlavami tancujúcich černochov rozľahol strašný, bojovný škrek veleopa.

Tanečníci sa zastavili tak náhle, ako čo by boli skameneli.

Rýchlo sniesol sa povraz, opatrený slučkou, nad hlavami čer· ıchov. V mdlej žiare ohňov nebolo ho temer vidieť.

D'Arnot otvoril oči. Ohromný černoch, stojací práve proti nemu, svalil sa zrazu na chrbát, ako by bol strhnutý neakou strašnou neviditelnou rukou.

Zmietajúc sa a vyrážajúc zo seba prenikavé zvuky, pohybovalo sa telo černochovo rýchle smerom ku stromu. Divosi hľadeli na toto strašné divadlo s divoko vyvalenýma očima.

A naraz, pod samými stromami, sa telo náhle zdvihlo priamo do výšky a keď zmizlo v listí nahore, postrašení divosi, kričiac hrúzou, dali sa do šialeného úteku ku vchodu ohrady.

D'Arnot osamotnel. Chvilku bolo ticho.

Bol síce smelým mužom, ale keď začul ten ohavný škrek, pocítil, ako mu prebehol po chrbte mráz zdesenia.

Keď zmietajúce sa telo černochovo zmizlo v hustej korune stromu, kde bolo vytiahnuté neakou nadzemskou silou, D'Arnot pocítil znovu zamrazenie, ako by sa ho už dotýkala sama smrť. A keď obrátil svoju pozornosť na strom, v ktorom zmizlo telo, začul v ňom šustot, ako by sa tam niečo pohybovalo.

A v tom sa už aj vetve stromu ohly pod ťarchou ľudského tela, potom sa ozval praskot a černoch srútil sa dolu pod strom, kde zostal tíško ležať.

Bezprostredne za ním nasledovalo iné telo ... biele, ale to ostalo vzpriamené. Potom v žiare ohňov zazrel poručík vysokého, štíhleho obra, vynorivšieho sa z temnoty tieňov a k nemu sa poháňľajúceho.

»Čo to mohlo znamenať? Kto to mohol byť? Pravdepodobne neaký nový mučiteľ a zhubca!«

D'Arnot vyčkával a jeho oči nepúšťaly so zretela muža, ktorý sa blížil k nemu. Neznámy muž díval sa naňho uprene.

Ale v jeho jasnom pohľade nebolo nepriateľstva. D'Arnot akosi proti svojej vôli cítil, že to nemôžu byť oči ukrutnej bytosti, ktorá by ho chcela pripraviť o život.

Tarzan z rodu Opíc bez jediného slova prerezal povrazy, ktorými bol Francúz o kôl priviazaný. D'Arnot, vysilený mukami a ztratou krve, bol by sa srútil na zem, keby ho neboly zachytily dve silné ramená.

Cítil ešte, že ho niekto zdvihol vysoko nad zem. Potom sa mu zdalo, ako by kamsi letel. A konečne ztratil úplne vedomie.

KAPITOLA XXII.

ZÁCHRANNÁ VÝPRAVA.

Keď sa konečne rozodnilo, malé leženie Francúzov poskytovalo trúchlivý obraz, lebo všetci boli malomyselní a sklúčení.

Poručík Charpentier vyčkal ešte chvíľu, až bolo úplné svetlo a potom vyslal na všetky strany malé skupiny mužov, čítajúcich po troch námorníkoch, aby zistili, kde sa nachodí ztratená cesta. Po polhodinovom hľadaní podarilo sa ím ju konečne nájsť a výprava dala sa na náhly zpiatočný pochod k pobrežiu.

Avšak šlo to predsa len pomalý, lebo účastníci museli niesť telá šiestich mrtvých kamarátov, z ktorých štyria padli v boji a dvaja podľahli ranám v noci. Ostatne boli tu ešte aj iní ranení, ktorí tiež nemohli ísť rychle.

Charpentier bol pevne odhodlaný, vyžiadať si od veliteľa novú pomoc a potom sledovať domorodcov a zachrániť D'Arnota.

Len pozde popoludní dospela unavená a temer vysilená výprava na pobrežie. Ale v tom istom okamihu skoro zabudli všetci účastníci na práve prežité útrapy.

Keď vyšli z lesa a zazreli chatrč, bola prvou osobou, ktorú zazrel profesor Porter a Cecil Clayton — Jane, ktorá stála vo dverách chatrče.

S výkrikom radosti a úľavy bežala k ním a ovinúc svoje ruky okolo otcovho krku, vypukla v plač, poprvé od tých čias, čo boli vyložení na toto nehostinné pobrežie.

Profesor Porter snažil sa zo všetkých sil, aby potlačil a ovládol svoje pohnutie, ale napnutie jeho nervov bolo v po-

slednom čase prílišné a tak starec, skryjúc svoj obličaj na rameni svojej dcéry, plakal ako malé decko.

Jane Porterová odviedla ho do chatrče, medzi tým, čo Francúzi zamierili k pobrežiu, odkiaľ ím už niekoľko súdruhov prichádzalo oproti. Clayton — nechtiac rušiť otca a dcéru — pripojil sa k Francúzom a zostal s nimi až do tých čias, kým odrazil od brehu čln, v ktorom šiel na loď poručík Charpentier, aby podal kapitáňovi zprávu o nešťastnom výsledku výpravy.

Potom sa Clayton vrátil k chatrči so srdcom plným šťastia, lebo žena, ktorú miloval, bola zachránená.

Clayton nemohol pochopiť, akým zázrakom mohla byť Jane zachránená. Bolo to zrovna neuveritelné, že bola ešte na žive.

Keď sa priblížil k chatrči, zazrel ju, keď zase z nej vychádzala. Keď ho zazrela, bežala hneď k nemu, aby ho privítala.

»Jane!« zvolal. »Boh bol ku všetkým nám veľmi milostivým.«

Clayton ju ešte nikdy pred tým nebol pomenoval jej krstným menom. Pred osemaštyridsiatimi hodinami by ju iste bolo potešilo a naplnilo príjemným zmätkom, ale teraz ju to akosi desilo.

»Pán Clayton,« riekla tíško, podávajúc mu ruku, »predovšetkým dovoľte, aby som vám poďakovala za vašu starosť a vernosť, akú ste dosvedčil voči môjmu otcovi. Práve mi vypravoval, akým vzácnym a obetavým priateľom dosvedčil ste sa voči nám. Ako sa vám budeme môcť odmeniť?«

Clayton dobre zbadal, že mu neodpovedala rovnako na jeho srdečný a priateľský pozdrav, ale necítil preto žiadnej rozmrzelosti. Veď ona práve len čo prekonala také hrozné veci. A teraz nebol príhodný čas k tomu, aby sa jej vnucoval so svojou láskou.

»Ja som bol odmenený už tým, že vás a vášho otca vidím šťastných, zdravých a pospolu,« riekol. »Lebo ináč nebol by som už sám mohol zniesť ten tichý, strašný žiaľ, ktorý mal pre vás váš otec. To bol najsmutnejší výjav, aký sa mi v mojom živote kedy naskytol. A potom bol tu ešte môj vlastný zármu-

tok, najväčší, aký ma kedy stihol. — Ale jeho žiaľ bol tak beznádejný ... bolo to srdcervúcim.«

Dievča sklopilo hlavu. Chcela sa niečo spýtať, ale teraz sa jej zdalo, že sa dopúšťa niečoho veľmi nepekného, keď uvážila, aký strach a zármutok mali tí, ktorí ju milovali v čase jej neprítomnosti, v tom čase, keď sedela šťastná a usmievavá po boku tej Bohu podobnej lesnej bytosti, ujedajúc lahodné ovocie a pokukujúc po ňom zamilovanýma očima.

Ale láska je podivným veliteľom a ľudská povaha je ešte podivnejšia a preto sa predsa spýtala Claytona, ač sa v duchu preto samú seba nenávidela:

»Kde je ten lesný muž, ktorý sa ponáhľal vás zachrániť? Prečo sa nevrátil?«

»Nerozumiem,« riekol. »Koho tým myslíte?«

»Toho, ktorý už vás všetkých zachránil a ktorý mňa vyrval gorille.«

»Ach!« zvolal Clayton prekvapene. »Tak to bol on, ktorý vás zachránil? Vy ste mi dosiaľ nerozprávala o svojom dobrodružstve. Rozprávajte, prosím.«

»Ale — ten lesný muž,« opakovala ona. »A či ste ho nevideli? Keď sme začuli výstrely v džungli, ovšem, len z ďaleka, opustil ma. Bolo to práve v tom okamihu, keď sme došli ku čistine a on utekal hneď za vami smerom, odkiaľ sa ozývaly strelné rany. Ja som presvedčená o tom, že vám pospiechal na pomoc.«

»My sme ho nevideli,« odpovedal Clayton. »K nám sa nepripojil.« A po chvíli dodal: »Dosť možno, že sa pripojil ku svojmu kmeňu, k ľuďom, ktorí nás napadli.«

Dievča hľadelo naňho chvíľu očima široko roztvorenýma.

»Nie!« — zvolala prudko, až príliš prudko, ako sa mu zdalo. »To nemôže byť. Tam to boli černosi, ale on je biely muž a — gentleman.«

Clayton pozrel na ňu rozčarovaný. V jeho duši prebudila sa akási nenávisť k Tarzanovi.

»Slečna Porterová — on je podivnou, polodivou bytosťou z pralesa. Nevieme o ňom celkom ničoho. Nehovorí a nerozumie žiadnemu európskemu jazyku a jeho ozdoby a zbrane sú tie

isté, ako u divochov Západného Pobrežia. Na stá míľ ďaleko niet tu iných ľudí krem divokých kmeňov, slečna Porterová. On je istotne príslušníkom kmeňa, ktorý nás napadol, alebo niektorého iného, práve tak divého. Možno, že je aj ľudožrútom.«

Jane Porterová zbledla.

»Neverím vám,« riekla polohlasne. »To je nie pravda, čo vy hovoríte. Uvidíte, že sa vráti a sám uznáte, že sa mýlite. Vy ho tak dobre neznáte, ako ho znám ja. Hovorím vám... je to gentleman.«

Clayton bol veľkomyseľný a galantný muž, ale v tejto vášnivej dievčatinej obhajobe toho lesného muža bolo čosi, čo ho dráždilo k nesmyselnej žiarlivosti. A tak zabudnul na chvíľu, čím bol zaviazaný aj on tomu podivnému lesnému tvoru a riekol s opovržlivým úsmeškom na ústach:

»Možno, že máte pravdu, slečna Porterová; ale myslím, že si ani vy, ani ja nemusíme lámať hlavu nad týmto naším známym, ktorý sa kŕmi surovým mäsom. Bude to asi neaký pološialený vyvrheľ, ktorý zabúdne na nás o mnoho rýchlejšie, než my zabudneme naňho. Veď je to len šeľma z pralesa.«

Dievča neodpovedalo, ale jej srdce sa zachvelo a naplnilo nenávisťou i hnevom na Claytona, ktorý pohanil toho, ktorý bol jej srdcu tak blízky. Mlčky sa odvrátila a kráčala späť ku chatrči.

Snažila sa predstaviť si toho lesného boha pri svojom boku v salóne oceánskej parolodi. I videla ho, ako trhá mäso na spôsob dravcov prstami, ktoré si potom utiera o nohy, a zatriasla sa.

Potom si predstavila, ako ho soznamuje so svojimi priateľmi, nemotorného, neohrabaného a surového, a v očiach sa jej zatmelo.

Tak prišla ku chatrči a vošla do nej. Klesnúc na lôžko z machu a trávy, oprela sa oň rukou a druhú položila v zamyslení na prsia, vydychujúce žiaľom. A v tom okamihu pocítila, že jej na nich visí medailon, ktorý jej bol daroval jej ochranca.

Vytiahla ho zo záňadria a držiac ho na dlani, sklonila nad ním hlavu, majúc oči plné sĺz. A potom — zdvihnúc ho k ústam

— ho bozkala a vypukla v tiché fikanie.

»Zviera?« šeptala ľútostive. »Potom som aj ja zvieraťom, lebo ho milujem.«

Jane toho dňa nevidela už Claytona.

Esmeralda jej priniesla večeru a ona odkázala otcovi, že je nemocná po tom všetkom, čo zažila.

Druhého dňa zavčas rána odišiel Clayton s výpravou, ktorá mala vypátrať poručíka D'Arnota. Výprava tá pozostávala zo dvoch sto mužov, desať dôstojníkov a dvoch lekárov, opatrených potravou na týždeň.

Táto výprava, ktorá bola práve tak trestnou, ako záchrannou, došla skoro popoludní k miestu, kde bola svedená šarvátka, pri ktorej D'Arnot zmiznul. A odtiaľ viedla slonia cesta rovno k osade Mbongovej. Boly dve hodiny popoludní, keď predvoj výpravy došiel na kraj čistiny, na ktorej sa rozkladala osada.

Poručík Charpentier, ktorému bolo sverené velenie, vyslal hneď časť mužstva na protivný bok osady, aby nikto neušiel odtiaľ. Iné oddelenie obsadilo vyvýšeninu neďaleko vchodu do dediny, kdežto zbytok mužstva rozdelil sa pomalý v strelecké reťaze okolo južného okraja pralesa. Malý oddiel mal napadnúť osadu zdánlivým útokom od severu a len potom, keď by pozornosť divochov bola obrátená tým smerom, maly súčasne zasiahnuť ostatné oddiely.

Temer polhodiny krčili sa námorníci v úkrytoch pralesa, očakávajúc výstrely, ktoré maly byť znamením k všeobecnému útoku, a pozorujúc domorodcov, z ktorých niektorí boli zamestnaní v poli, iní však prichádzali vchodom do osady.

Konečne bolo dané znamenie. Ostrá salva výstrelov treskla vzduchom a hneď na to oživly lesné okraje. Domorodci, pracujúci v poli, zahodili svoje náčinie a v šialenom behu utekali do osady. Za nimi o prekot pospiechali francúzskí námorníci, chcejúc sa zmocniť vchodu do dediny.

Útok bol tak náhly a neočakávaný, že sa belochom podarilo dobehnúť k vrátom prv, než ich mohli domorodci zatarasiť, a v nasledujúcom okamihu bola už osada plná ozbrojených mužov, zápasiacich z blízka v klbku zdánlive nerozpletitelnom.

Niekoľko minút kládli domorodci pri vchode do osady tvrdošijný odpor, ale revolvery a flinty belochov rýchlo narobili v ich radách medzery, takže zbytok rozprchol sa na všetky strany. Bitka zmenila sa v divoké prenasledovanie a potom v bezohľadné zabíjanie, lebo námorníci zbadali, že niektorí z divochov mali na sebe zbytky D'Arnotovej uniformy, preto chceli pomstiť domnelú smrť svojho dôstojníka.

Avšak šetrili detí i žien, nakoľko sa totiž nezúčastnily boja a nedonútili ich samé, aby ich pobili v sebaobrane. A keď konečne ustali v boji, bolo to len preto, že už neostalo na žive ani jednoho čierneho bojovníka.

Potom prehľadali pečlive všetky chalupy a kúty osady, ale po D'Arnotovi nenašli ani stopy. Pomocou posunkov vypytovaly sa zajatých, kde sa podel D'Arnot, ale nikto im nevedel povedať, a to ani vtedy, keď jeden z námorníkov, ktorý slúžil vo francúzskom Kongu a ktorý sa tam naučil niekoľko nárečiam domorodcov, sa dorozumel s niekoľko ženami.

Z udesených obličajov a ich posunkov však hádali, že títo černosi D'Arnota chytili a zjedli, takže neostalo po ňom ani stopy. Konečne sa však vzdali všetkej nádeje, že by sa dozvedeli niečo bližšieho, a preto sa rozhodli, že sa cez túto noc rozložia táborom na prostriedku osady. Zajatcov umiestnili v troch chalupách, ktoré dali strážiť silnými strážami okolo ohrady. Pri vrátach boly tiež postavené stráže. Onedlho bol celý tábor pohrúžený v spánok, nerušený ničím, krem plaču domorodých žien, ktoré oplakávaly svojich pobitých mužov.

Nasledujúceho dňa vydala sa výprava na zpiatočnú cestu. Chystali sa síce, že osadu vypália, ale upustili od toho preto, že by nepobití domorodci zostali bez všetkého prístrešia, vydaní na pospas divej zveri, pred ktorou ich dosiaľ chránily chalupy a silná drevená ohrada.

Voľným pochodom navracal sa dlhý sprievod ozbrojených mužov. V jeho zadnom voji šli Clayton s poručíkom Charpentierom, ponorení v hlboké mlčanie, lebo zmiznuvší D'Arnot už od detských liet bol najlepším Charpentierovým priateľom.

Pozde k večeru prišli konečne ku pobrežiu, kde ich už očakávali. Clayton, znavený a vysilený niekoľkodenným putova-

ním v neschodnom pralese, oddelil sa od výpravy, aby si v chatrči vyhľadal odpočinku i potravy. Jane Porterová čakala už naňho:

»Našli ste poručíka D'Arnota?« spýtala sa dychtive.

»Nie. Prišli sme už pozde,« odpovedal smutne.

»A čo sa s ním stalo? Rozprávajte... rýchle.«

»Nie je možno, slečna Porterová. Je to veľmi strašné!«

»Snáď ho neumučili?« spýtala sa šeptom.

»Nevieme, čo robili s ním prv, než ho zabili,« odpovedal Clayton.

»Čo vravíte?... prv, než ho zabili? Ako to myslíte? Nie sú snáď...«

Jane si spomnela na to, čo jej hovoril Clayton, hovoriac o príbuzenstve toho lesného muža s kmeňom divochov a nemohla vysloviť strašného mena, ktoré vtedy padlo.

»Áno, slečna Porterová, boli to.... ľudožrúti,« riekol Clayton trpko. A potom, spomenúc si na Tarzana, preniknutý ostrým pocitom žiarlivosti, dodal: »Váš lesný boh, keď vás opustil, iste sa tiež ponáhľal, aby sa zúčastnil tých mrzkých hodov.«

Sotvá však vypustil tieto slová z úst, už ich ľutoval, ač si vlastne ani neuvedomoval, ako bolestne dotkol sa nimi dievčaťa, ktoré tu pred ním stálo. Jeho ľútosť týkala sa len čierneho nevďaku, ktorým sa takto prehrešoval proti tomu, ktorý im všetkým zachránil životy.

Jane hrde vztýčila hlavu:

»Na tieto vaše slová mám jedinú odpoveď,« riekla mrazive. »Veľmi ľutujem, že nie som mužom, aby som vám ich mohla hodiť do tváre.«

Odvrátivšia sa od neho s netajeným opovržením, odišla do chatrče.

Clayton bol príliš Angličanom, než aby nepochopil, že čo tým dievča mienilo.

»Na moju česť,« zvolal. »Povedala mi, že som lhár. Ale ja som si to zaslúžil! Tak mi treba!«

Rozrušený prechádzal sa chvíľu pred chatrčou a potom vošiel dnu. Chcel sa Jane ospravedlniť, ale tá sa už bola uchý-

lila za plachtovú stenu, ktorá delila chatrč vo dvoje. Proboval na ňu zavolať a udobriť ju, ale nedostal odpovede. Napísal tedy prosbu o odpustenie na kus papieru a vopchal ho popod stenu. Jane Porterová s počiatku ignorovala jeho počínanie, ale potom predsa zvíťazila v nej ženská zvedavosť. Zdvihla prúžok papieru a čítala:

»Drahá slečna Porterová!

Nemal som pražiadnych dôvodov, aby som sa dopustil takej surovosti oproti Vám. Jedinou mojou omluvou by snáď bolo, že sú moje nervy prepiaté utrpením, ktorého som zažil v posledných dňoch... keby to vôbec mohlo byť omluvou.

Prosím aby ste oprobovala myslieť, že som to vôbec nepovedal. Svojho priestupku veľmi ľutujem. Nechcel som Vám ublížiť — menovite nie Vám. Povedzte mi, že mi odpúšťate. *Wm. Cecil Clayton.«*

»Zaiste bol o tom presvedčený; ináč by to nebol ani povedal,« uvažovala Jane. »Ale domnienka táto nemôže byť pravdivou... ach, viem, že to nie je pravdou.«

Menovite jedna veta napadla jej v liste. »Nechcel som vám ublížiť, menovite nie vám.«

Pred týždňom by ju bola táto veta naplnila radosťou, teraz však pôsobila na ňu tiesnive, ba i nepríjemne. Žiadala si, aby sa nikdy nestretla s Claytonom. Mrzelo ju aj to, že sa stretla s tým lesným polobohom... ba nie... to ju nemrzelo, práve tým bola úplne šťastnou.

A bol tu ešte iný dopis, ktorý našla pred chatrčou na machu toho dňa, keď sa vrátila z pralesa... ľúbostný dopis, ktorý bol podpísaný Tarzanom z rodu Opíc.

Kto bol tento nový nápadník? Nebol to tiež niektorý obyvateľ tejto strašnej džungle, ktorý si tiež robil na ňu nároky?

»Esmeralda, vstávaj!« zvolala, budiac černošku, ktorá silne chrápala a rušila jej myšlienky. »Ako môžeš tak pokojne spať, keď všetci máme také starosti?«

»Archanjel Gabriel!« zvolala Esmeralda sadajúc. »Čo že je to zase? Neaký nosorožec, či iná potvora? A kde som to, slečna Jane?«

»Vravíš nesmysly, Esmeralda. Niet tu nič takého. Radšej si zase ľahni, lebo keď si hore, je ešte horšie, než keď tu chrápeš.«

»Dobre, pani slečinka! Ale čo sa s vami robí? Nie ste dnes večer vo svojej miere.«

»Ach, Esmeralda, nie je mi vôbec dobre,« odpovedalo dievča. »Len zase spi a už si ma ani nevšímaj.«

»Dobre, pani slečinka! Ale choďte už aj vy spať. Veď ste so svojimi nervami už tiež na krajíčku. A niet veru divu za živobytia s takými slonorožcami a inými bestiami ... aký div, že potom všetci dostávame nervové otrasy.«

Mile sa usmievajúc, pristúpila Jane Porterová k nej, bozkala vernú černošku na líce a priala jej dobrú noc.

KAPITOLA XXIII.

BRATSTVO MUŽOV.

Keď D'Arnot prišiel k vedomiu, zbadal, že leží na mäkkom lôžku z machu a trávy, ktoré bolo preklenuté strieškou z vetví. Pri jeho nohách bol otvor, ktorým bolo možno vidieť svieži trávnik, pokrývajúci zem, medzi tým, čo v malej vzdialenosti bolo možno vidieť hustú stenu pralesa.

D'Arnot cítil, že je ochromený, zmalátnelý a slabý a keď zase prišiel k úplnému vedomiu, pocítil krutú bolesť nepočetných rán, ktoré mu boly zasadené. Zdalo sa mu, že je celé jeho telo jedinou sliatinou rán, ktoré mu boly zasadené vtedy, keď ho ľudožrúti bili v dedine, vlečúc ho k mučedlnickému kolu, a že všetky jeho kosti boly mu v tele poprerážané. I samé otočenie hlavy spôsobovalo mu také strašné bolesti, že zostal nehybne ležať s očima zavrenýma.

Francúz proboval sa v duchu upamätovať na jednotlivé podrobnosti z toho, čo sa mu prihodilo, aby sa mohol z toho dovtípiť, kde sa vlastne nachodí, ale pri najlepšej vôli sa mu nepodarilo zistiť, či je medzi priateľmi alebo nepriateľmi.

Konečne po ďalšom namáhaní sa upamätal na jednotlivé scény, ktorých bol svedkom, súc uviazaný k mučedlnickemu kolu, a konečne spomnel si aj na podivnú bielu postavu, ktorá ho zachytila svojimi ramenami, keď tratil vedomie. D'Arnot nebol vstave ani len pochopiť, čo sa s ním stalo, ani aký osud ho teraz očakáva. Okolo neho nebolo počuť ani vidieť žiadnych známok života, mimo neustávajúceho hučania pralesa, šelestenie nepriehľadného množstva lístia, bzukotu hmyzu, hlasu vtákov a opíc, ktoré prichádzaly k jeho ušiam odkiaľsi z dialky.

Konečne usnul pokojným spánkom a neprebudil sa z neho až pozde popoludní. Ešte raz prežil podivný návrat k životu,

nechápajúc, kde sa nachodí a čo sa s ním vlastne deje, až konečne, pozerajúc otvorom pri svojich nohách, zazrel vonku postavu muža, kolenbajúceho sa v páse.

Jeho široký, svalovitý chrbát, opálený slncom do bronzova, bol obrátený k nemu... a podľa toho poznal D'Arnot, že stojí pred ním beloch a ďakoval za to v duchu Bohu.

Konečne prišiel aspoň k toľkej sile, že mohol na neznámeho zavolať slabým hlasom. Muž sa obrátil a zamieril k prístrešku, pod ktorým D'Arnot ležal.

Jeho obličaj bol veľmi pekný, najkrajší, aký kedy D'Arnot videl vo svojom živote. Pristúpiac až k samému prístrešku, spustil sa na kolená a vošiel dnu. D'Arnot pocítil, že sa jeho chladná ruka dotkla jeho rozpáleného čela.

D'Arnot prehovoril k nemu francúzsky, ale muž pokrútil záporne hlavou. Škoda, pomyslel si zranený, a oproboval to s angličtinou, ale muž zase potriasol hlavou. Taliančina, španielčina a nemčina stretly sa s práve takým výsledkom. D'Arnot znal niekoľko slov norský, ruský a grécky, ba znal i niekoľko fráz z reči domorodcov Západného pobrežia, ale muž nerozumel, ako sa zdalo, žiadnej z týchto rečí.

Keď Tarzan prezrel a preskúmal D'Arnotove rany, opustil prístrešok a zmiznul. Ale o pol hodiny sa vrátil a priniesol plnú náruč ovocia, ba aj akúsi tekvicu, plnú čerstvej vody.

D'Arnot sa napil a zjedol niekoľko plodov, ktoré mu neznámy vpustil do úst. Jemu samému pripadalo divným, že nemal žiadnej horúčky. Znovu proboval hovoriť so svojím podivným ošetrovateľom, ale ani tento pokus sa nepodaril.

Zrazu však muž odbehnul, ako by si bol na niečo spomnel, a o niekoľko minút sa vrátil, nesúc so sebou niekoľko kusov hladkej kôry a div divúci — i opravdovú tužku.

Sadnúl si k D'Arnotovi, písal chviľku na jednom z týchto kúskov so sústredneným výrazom v tvári a potom podal toto podivné písmo D'Arnotovi. D'Arnot užasnul, keď zazrel na kuse kôry čistou angličtinou napísané nasledujúce slová:

»Ja som Tarzan z rodu Opic. Kto ste vy? Rozumiete tejto reči?«

D'Arnot vzal do ruky tužku . . potom sa zarazil. Tento podivný muž písal anglický... zrejme bol tedy Angličanom.

»Áno!« riekol. »Viem čítať anglický a tou rečou aj správne hovorím. Budeme radšej hovoriť, než písať. Ale najprv dovoľte, aby som vám poďakoval za všetko, čo ste mi preukázal.«

Ale muž potriasol zase hlavou a ukázal na kôru a tužku.

»Môj Bože!« zvolal D'Arnot. »Keď ste Angličan, prečo nehovoríte anglický?«

Ale v tom istom okamihu mu prebleskla hlavou myšlienka. Tento muž bol pravdepodobne nemým, ba dosť možné, že aj hluchonemým. A tak vzal znovu do ruky tužku a kôru a napísal nasledujúce riadky:

»Ja som Paul D'Arnot, poručík francúzskeho válečného loďstva. Ďakujem vám za všetko, čo ste pre mňa urobil. Zachránil ste mi život a preto všetko, čo je mojím, je vám k dispozícii. Smiem sa vás opýtať, prečo píšete anglický, ale tou rečou nehovoríte?«

Tarzanova odpoveď naplnila poručíka ešte väčším údivom, lebo Tarzan napísal:

»Hovorím jedine rečou svojho kmeňa, kmeňa veľkých opíc, ktorý náležal Kerchakovi. Potom hovorím niečo málo aj rečou Tantora, slona, leva Numu a iných tvorov džungle. Nevravel som nikdy s ľudskou bytosťou, len jeden raz s Jane Porterovou pomocou posunkov. Toto je poprvé, čo hovorím s človekom pomocou písaných slov.«

D'Arnot nemohol pochopiť túto záhadu. Zdalo sa mu to neuveritelným, že by mohol na svete žiť človek... dorastený muž, ktorý ešte nikdy nehovoril s druhým človekom. Ale čo bolo ešte väčšmi nepochopitelné, bolo to, že tento človek vedel čítať a písať.

Pozrel ešte raz na Tarzanovo sdelenie: »Len jeden raz s Jane Porterovou.« To bolo to americké dievča, ktoré bolo unesené gorillou.

D'Arnotovi počalo svitať. Tak tento človek bol tou gorillou. Vzal zase tužku a napísal:

»Kde je Jane Porterová?«

A Tarzan hneď odpovedal:

»U svojich ľudí... v chatrči Tarzana z rodu Opíc.«

»Tak tedy nie je mrtvá? Kde bola? Čo sa jej stalo?«

»Nie je mrtvá. Bola unesená Terkozom, aby sa stala jeho ženou. Ale Tarzan z rodu Opíc ju odňal Terkozovi a zabil ho prv, než jej mohol ublížiť. Lebo nikto v džungli sa neodváži vzdorovať Tarzanovi, ak chce ostať na žive. *Ja som Tarzan z rodu Opíc, mocný bojovník.*«

D'Arnot napísal:

»Veľmi som rád tomu, že je na žive. Ale písanie spôsobuje mi bolesti. Odpočiniem si na chvíľku.«

Tarzan odpovedal:

»Áno, odpočiň si. Keď budeš zdravý, dopravím ťa k tvojmu ľudu.«

Po mnoho dní ležal D'Arnot na loži z mäkkých travín. Druhého dňa sa dostavila horúčka a on si myslel, že dostal otravu krve. To by znamenalo, že musí umrieť. V tejto úzkosti pripadol na dobrú myšlienku. Divil sa sám sebe, že neprišiel na ňu prv.

Zavolal Tarzana a posunkami mu ukázal, že by chcel písať — a keď Tarzan priniesol novú kôru a tužku, napísal:

»Nemohol by ste dôjsť k môjmu ľudu a priviesť ho sem? Napíšem vám zprávu, ktorú ím donesiete a oni prídu sem za nami.«

Tarzan potriasol záporne hlavou a vezmúc kôru, napísal:

»Na to som myslel už hneď prvého dňa; ale som sa k tomu neodvážil. Veliké opice často navštevujú toto miesto a keby vás tu našli, zraneného a samotného, zabily by vás.«

D'Arnot sa obrátil na bok a zavrel oči. Nežiadal si umrieť tak hrozným spôsobom. Ale — ako sa mu zdalo — umieral predsa, lebo jeho horúčka stále stúpala. A tej noci zase ztratil vedomie.

Tri dni potom zmietal sa v deliriume. Tarzan sa nehnul od neho, namáčajúc jeho hlavu a ruky studenou vodou a vymývajúc mu rany.

Štvrtého dňa horúčka prestala skoro práve tak náhle, ako bola prišla, ale z D'Arnota ostala len samá tôňa. Bol tak slabý, že ho Tarzan musel naddvihnúť, aby sa mohol napiť z tekvice.

Ale príčinou horúčky nebola otrava krve, ako sa D'Arnot domnieval. Bol to len záchvat obyčajnej zimnice, aký často prepadá belochov v tropických krajoch, a ktorý alebo temer okamžite zabíja, alebo opúšťa človeka tak rýchle, ako ho napadol.

O dva dni zotavil sa potom D'Arnot tou mierou, že sa mohol prejsť po lesnej čistine, súc podporovaný mocnými ramenami Tarzanovými, aby nepadol. Tak kráčali niekoľko krokov, až si sadli v tôni obrovského stromu. Tarzan pohľadal niekoľko kúskov hladkej kôry, aby mohli zase spolu hovoriť. — D'Arnot písal prvý:

»Ako sa vám môžem odmeniť za všetko, čo dobrého ste mi preukázal?«

Tarzan odpovedal:

»Naučte ma reči ľudí.«

A tak počali hneď.

D'Arnot, ukazujúc prstom na jednotlivé predmety, menoval ich po francúzsky, lebo bol toho náhľadu, že najlepšie bude, keď toho lesného muža naučí svojmu materinskému jazyku, ktorý ovládal najlepšie.

Tarzan bol veľmi pilným žiakom — a tak v niekoľko dňoch vedel už povedať rozmanité jednoduché vety: »Toto je strom.« »Ja mám hlad.« »Toto je tráva.«

Ale potom, keď probovali sostaviť dlhšie úkoly, ukázalo sa, že sa D'Arnot dopustil chyby, učiac svojho žiaka inej reči, než v ktorej sa už bol naučil čítať a písať. Ale už bolo pozde vracať sa zase k počiatkom, menovite keď Tarzan nevedel pochopiť rozdielu v rečiach a D'Arnot zase nevedel mu vysvetliť, ako povstaly rôzne reči, aby to bolo jeho žiakovi srozumitelným.

O niekoľko dní potom napísal Tarzan D'Arnotovi sdelenie, v ktorom sa ho spytoval, či sa necíti už dosť silným, aby ho odniesol zpät na pobrežie. Lebo Tarzan tiež už túžil po tom, aby zase mohol vidieť Jane Porterovú — a bolo to od neho

skutočne obetou, že tak dlho zostal so zraneným Francúzom, ktorého vytrhol z pazúrov poddaných kráľa Mbongu. D'Arnot, ktorý tiež túžil po tom, aby sa dostal medzi svojich krajanov, napísal:

»Ale vy ma predsa neunesiete tak ďaleko týmto hustým pralesom.«

Tarzan sa usmial.

»Ale áno,« riekol francúzsky tak roztomile, že sa D'Arnot musel dať do smiechu, keď počul túto výpoveď, ktorej sám toľkokrát denne užíval a ktorú jeho učenlivý žiak od neho rýchle pochytil.

A tak sa vydali na cestu.

D'Arnot sa podivoval po celej ceste zázračnej sile a šikovnosti opieho muža.

Asi okolo piatej hodiny došli na čistinu na pobreží a Tarzan sa spustil na zem s tlčúcim srdcom s vetví posledného stromu, lebo po dlhom čase teraz zase mal vidieť Jane Porterovú.

Ale pred chatrčou nebolo nikoho a D'Arnot sám bol veľmi trapne prekvapený, keď zbadal, že sa v zátoke nenachodí ani francúzsky križiak, ani »Arrow«. A oboch mužov zmocnil sa naraz pocit úzkosti a tesknoty, keď vykročili ku chatrči. Čoho sa oba obávali, stalo sa skutkom. Chatrč bola opustená.

Oba mužovia sa obrátili a pozreli na seba. D'Arnot vedel, že ho jeho krajani považujú za mrtvého, ale Tarzan myslel len na ženu, ktorá ho milovala a pobozkala a ktorá mu teraz ušla, medzi tým, čo slúžil jej ľudu. Jeho srdca sa zmocnila strašná horkosť a sklamanie. Chcelo sa mu ujsť odtiaľ, vrátiť sa zase do džungle a pripojiť sa ku svojmu kmeňu. Ach, nikdy už nechcel nikoho vidieť zo svojho rodu... ani sa už nikdy nechcel vrátiť do tejto prekliatej chatrče. Lepšie bolo byť dravou šelmou, nežli mužom.

A čo Francúz? D'Arnot? Čo sa stane s ním? Eh, čo, musí si pomôcť sám, tak, ako si pomohol Tarzan. Tarzan ho už nechcel ani vidieť, lebo si prial uniknúť všetkému, čo mu pripomínalo Jane Porterovú.

Medzi tým, čo Tarzan stál na prahu, premýšľajúc, D'Arnot vstúpil dnu. Ako z prvého pohľadu zbadal, bolo tu zanechané mnoho vecí, aby ím bol život usnadnený. Bola tu výstroj pre leženia pod širym nebom, kuchyňské potreby, puška s mnohými pásami patrónov, mäsové konservy, pokrývky, dve stoličky a stolík a niekoľko kníh i novín, najviac amerických mesačníkov.

»Vrátia sa asi?« pomyslel si D'Arnot.

Keď pristúpil k stolu, ktorý kedysi bol spravil John Clayton, našiel na ňom dva listy, adresované »Tarzanovi z rodu Opíc«.

Jeden bol písaný ráznou mužskou rukou a bol otvorený, druhý bol písaný ženskou rukou a bol zapečatený.

»Tu sú dva dopisy pre vás, Tarzane,« zvolal D'Arnot, obracajúc sa ku dverám. Ale jeho súdruha tam viac nebolo.

D'Arnot vyšiel zo dvier a obzeral sa. Tarzana nebolo vidieť nikde. Zavolal naňho nahlas, ale žiadna odpoveď sa neozvala.

»Bože!« zvolal D'Arnot. »On ma opustil. Ja som to tušil. Odišiel zpät do džungle a zanechal ma tu samotného.«

A potom si spomnel na výraz Tarzanovho obličaja, keď sa presvedčil o tom, že je chatrč prázdna. Bol to výraz zraneného zvieraťa, ktoré hľadí vyčítave na lovca, ktorý ho bezúčelne postrelil.

Tarzanovi patrne ťažko ublížili — to D'Arnot pochopil — ale prečo, to nevedel uhádnuť.

Francúz sa rozhliadol. Opustenosť tohoto miesta ho desila. Bol slabý a jeho myseľ bola skleslá. Jeho postavenie bolo strašné, lebo dosiaľ nebol zdravý — a teraz zostal tu opustený, bez pomoci, na kraji divokej džungle, v ktorej sa potulovaly kruté šelmy a ešte horší ich sverepí divosi.

Bolo to strašné!

Medzi tým ďaleko na východ odtiaľ ponáhľal sa Tarzan po stromoch rýchle ku svojmu kmeňu.

Ešte nikdy tak rýchle nepospiechal k nemu, ako teraz. Tarzan nechtiac cítil, že uteká vlastne sám pred sebou ... pred myšlienkami, ktoré ho mučily. Ale nebolo to nič platné. Čo sa ako ponáhľal, vždy boly s ním.

Neďaleko od chatrče stretol sa s ľvicou, ktorá sa plazila pod ním opačným smerom ... rovno k chatrči. Ako sa obráni

D'Arnot ľvici? A čo, ak ho napadne Bolgani, obrovská opica, alebo lev Numa, alebo ukrutný Sheeta?

Tarzan sa zastavil na svojom úteku.

»Čo si ty, Tarzan?« spýtal sa sám seba. »Si opica, alebo si muž? Ak si opica, urobíš to, čo robia opice... necháš zomrieť svojho súdruha v džungli, bez toho, aby si mu poskytnul pomoci a ochrany. — Ale ak si muž, musíš sa vrátiť a ochraňovať svojho súdruha. Ty nesmieš opúšťať zraneného len preto, že ťa opustila žena, ktorú si miloval.«

* * *

D'Arnot zavrel dvere chatrče, lebo bol veľmi rozochvený.

D'Arnot nebol bojko... bol to človek smelý. Ale aj smelí ľudia majú niekedy chvíľky, keď sa o samote boja.

D'Arnot nabil pušku a postavil si ju k ruke. Potom poodišiel k stolu, vzal do rúk nezapečatený dopis, adresovaný Tarzanovi. Dosť možné, že obsahoval sdelenie, že námorníci opustili toto pobrežie len na krátky čas a že sa vrátia. Dopis bol otvorený, preto snáď nebolo by žiadnym zločinom, keby ho prečítal. Pomalý vyňal ho z obálky, hodil zrakom po jeho riadkach a čítal:

»Tarzanovi z rodu Opíc!

Ďakujeme Vám, že ste nám dovolil použiť Vašej chatrče, ač veľmi ľutujeme toho, že sme Vás nikdy nemohli vidieť, aby sme sa Vám osobne mohli poďakovať.

Ako sa sám presvedčíte, nespravili sme Vám zdnuky žiadnych škôd, naopak, zanechali sme Vám v nej mnoho užitočných predmetov, ktoré v mnohom prispejú k Vášmu pohodliu a ochrane.

Ak znáte podivného lesného bieleho muža, ktorý nám toľkokrát zachránil životy a zaopatroval nás potravou, poďakujte mu našim menom, ak sa s ním dohovoríte.

Behom hodiny odchádzame, aby sme sa sem už nikdy nevrátili. Ale prajeme si, aby ste sa oba — Vy i Váš priateľ, mali dobre. Buďte stále uisteni, že Vám zostaneme vždy

vďačnými a že by sme sa Vám radi odmenili za všetko dobré, čo ste nám preukázal, keby sa nám dakedy naskytla k tomu lepšia príležitosť.

Vám oddaný *Wm. Cecil Clayton.«*

»... aby sme sa sem už nikdy nevrátili,« opakoval si D'Arnot trpko a jeho hlava klesla ťažko na stôl pred ním.

Asi o hodinu potom naraz vyskočil a načúval. Voľačo probovalo otvoriť dvere chatrče.

D'Arnot schytil nabitú pušku a priložil ju k lícu. Vonku sa sotmievalo a dnu v chatrči bola už úplná tma, ale poručík videl zretelne, ako sa závor na dverách pomalý odsúva. Cítil, že mu vlasy stávajú na hlave.

Dvere sa potichu otvárały a úzkou skulinou bolo vidieť čosi čierneho a nezretelného, čo stálo tesne za nimi. D'Arnot namieril pozorne do otvoru a potom — keď sa štrbina rozšírila — spustil kohútik.

KAPITOLA XXIV.

ZTRATENÝ POKLAD.

Keď sa námorníci vrátili z výpravy, ktorá marne probovala zachrániť poručíka D'Arnota, hodlal kapitáň Dufranne odísť čo možno najrýchlejšie. Nie tak Jane Porterová.

»Nie,« rieklo dievča rozhodne, »ja nepôjdem. A vy tiež nesmiete odísť, ponevádž dakde v džungli skrývajú sa oba naši priatelia, ktorí jednoho dňa z nej vyjdú a budú nás hľadať. Jedným z nich je, pán kapitáň, váš poručík a druhým lesný muž, ktorý nás všetkých zachránil pred smrťou. Ten mňa pred dvoma dňami dopravil na kraj džungle a utekal na pomoc môjmu otcovi a pánu Claytonovi, nevediac, že ste tu. Keby bol prišiel pozde na pomoc pánu D'Arnotovi, bol by už iste tu, ale práve preto, že neprichádza, vidím, že ho zachránil. Ale dosť možné, že je pán D'Arnot ranený a že ho je nie možno dopraviť na breh.«

»Ale my sme našli D'Arnotovu uniformu a ostatné jeho veci v tej osade, slečna Porterová,« odporoval kapitáň... »a domorodci prezradzovali značné rozčulenie, keď sme sa ich dopytovaly na jeho osud.«

»Áno, pán kapitáň, ale žiadon z nich nepovedal, že by bol mrtvý. A čo sa týka šiat a podobných vecí, tie sťahujú divosi s každého zajatca, či ho už chcú usmrtiť, alebo nie. To robili ostatne aj naši vojaci v občianskej vojne.«

»Ale dosť možné, že i váš lesný muž bol zajatý alebo zabitý,« nadmietol kapitáň Dufranne.

Dievča sa zasmialo.

»Vy ho neznáte, kapitáň!« rieklo s akousi hrdosťou.

»Dopúšťam, že by to stálo za to, aby sme čakali na toho nadčloveka,« riekol kapitáň. »Veru — ja sám by som ho tiež rád videl.«

»Prečo by ste tedy nepočkal. Ja budem čakať naňho.«

Keby bol Francúz vedel, prečo chce slečna Porterová čakať, bol by iste býval veľmi prekvapený. Ale poneváč nevedel nič o jej dobrodružstve, kapitáň Dufranne sa len usmieval, keď hovorili spolu, kráčajúc popri brehu k chatrči, kde čakali na nich ostatní dôstojníci a druhí členovia ich spoločnosti.

Bol tam profesor Porter, pán Philander a Clayton s poručíkom Charpentierom a dvoma inými dôstojníkmi. Dôstojníci vstali a zasalutovali, keď sa priblížil ich predstavený — a Clayton ponuknul svoju stoličku Jane Porterovej.

»Práve hovoríme o osude nešťastného D'Arnota,« riekol kapitáň Dufranne. »Slečna Porterová trvá na tom, že nemáme priamych dôkazov o jeho smrti... a to skutočne nemáme. Naproti ale tvrdí ešte aj to, že trvalá neprítomnosť vášho lesného priateľa znamená, že je D'Arnot na žive a že potrebuje ešte našej pomoci, poneváč je vraj ranený, alebo zajatý neakým vzdialenejším kmeňom.«

»Ale bolo povedané aj to, že je ten lesný muž príslušníkom toho kmeňa, ktorý napadol našu výpravu,« nadmietol poručík Charpentier, »a že utekal na pomoc svojím vlastným súkmeňovcom.«

Jane Porterová pozrela na Claytona.

»Ja s vami nesúhlasim,« povedal pán Philander. »On mal dosť príležitosti, aby nám buď sám ublížil, alebo aby priviedol na nás svoj kmeň. Miesto toho bol nám priateľom a ochrancom po celý ten čas, čo sme tu boli.

»To je pravda,« zamiešal sa do hovoru Clayton. »Ale my musíme uvážiť, že mimo neho samého niet tu ani na stá míľ ďaleko iných ľudských bytostí, krem týchto ukrutných ľudožrútov. A on bol ozbrojený práve tak, ako oni, čo svedčí o tom, že mal s nimi neaké styky — a keď uvážime, že je sám proti tisícom, ťažko si je predstaviť, že by to boly iné styky než priateľské.«

»Zdá sa byť skutočne nepravdepodobným, že by s nimi nebol spojený,« poznamenal kapitáň. — »a je dosť možné, že je príslušníkom niektorého toho kmeňa.«

»Alebo,« doložil jeden z ostatných dôstojníkov, »je možné aj to, že žil dosť dlho v džungli medzi zvieratmi, alebo ľudmi, až sa naučil zachádzať s týmito zbraniami.«

»Vy ho, pánovia, posudzujete podľa svojho merítka,« riekla Jane Porterová. »Obyčajný muž — ako je niektorý z vás — odpusťte mi, pánovia, túto špatnú poklonu — obyčajný biely muž, priemernej sily a inteligencie, nemohol by žiť tak nahý a samotný ani jediný rok v džungli. Ale tento človek nie len že predstihuje priemerného muža silou a obratnosťou, ale vyniká ďaleko nad našich athletov a silákov z povolania, tak ďaleko, ako oni vynikajú nad novorodené dieťa. A čo sa týka jeho odvahy a divokosti v boji, tu predčí ďaleko aj divoké šelmy.«

»To je iste neaký miestny šampion, slečna Porterová,« povedal kapitáň Dufranne. »Ja som presvedčený, že tu niet nikoho medzi nami, kto by nechcel stokrát hľadieť smrti v tvár, len k vôli tomu, aby si zaslúžil aspoň polovicu týchto lichotivých titulov z vašich úst.«

»Vy by ste sa nedivil, že ho tak hájim,« rieklo dievča, »keby ste ho videl tak ako ja, keď k vôli mne zápasil s tou strašnou, chlpatou gorillou.

Keby ste bol videl, s akou odvahou a prudkosťou sa s ňou srazil... bez strachu a bez váhania, verte, že by ste užasnul. Ach... keby ste videl tie ohromné svaly, ako sa napínaly pod jeho opálenou kožou, keby ste videl, ako holou rukou tlačil späť tú strašnú tlamu, ozbrojenú desnými tesákami... veru, bol by ste iste tiež presvedčený, že je nepremožitelný. A potom... keby ste bol videl, ako rytírsky zachádzal s cudzím dievčaťom — cudzej rasy — iste by ste mu tiež dôveroval, tak ako mu dôverujem ja.«

»Vyhrala ste svoje právo, krásna obhájkyňa,« riekol kapitáň Dufranne. »Tento slávny súd vidí, že je obžalovaný nevinný a krížiak počká tu ešte niekoľko dní, aby sa mohol vrátiť a poďakovať svojej božskej Portii.«

»Pre Kristuska Pána, moje zlaté srdiečko,« zvolala Esmeralda, ktorá pozorne načúvala. »Snáď by ste nezostala tu medzi tými mäsožrútskymi zloduchmi, keď môžete ujsť na tom križiaku? Bože môj, len to nie!«

»Prečo nie, Esmeralda? Ty by si sa mohla hanbiť!« zvolala Jane Porterová. »Taká si vďačná človekovi, ktorý ti už dvakráť zachránil život?«

»No, to je pravda, slečna Jane, lenže keď vás on zachránil, to nebolo preto, aby sme tu zostali. On nás zachraňoval, aby sme sa dostali odtiaľto. Tak je to! Ja už mám toho dosť v tej džungli, kde je vždy len počuť také túžobné revanie v noci.«

»Ja ti to nemám za zlé, Esmeralda, bár som dosiaľ nevedel, že by ťa odtiaľto mohly vyháňať neaké »túžobné zvuky«,« riekol Clayton.

»Dobre! Vy a Esmeralda sa môžete uchýliť na palubu križiaka,« riekla Jane posmešne. »Čo by ste ale riekol k tomu, keby ste mal žiť po celý život v džungli, ako ten lesný muž?«

»Obávam sa, že by som bol veľmi zlým divokým mužom,« usmial sa Clayton kajúcne. »To nočné revanie pôsobí, že mi vstávajú vlasy na hlave hrúzou. Mal by som sa za to síce hanbiť, ale ja to priznávam poctive.«

»Ja nemôžem povedať o sebe nič podobného,« prehodil poručík Charpentier. »Ja som nikdy nepremýšľal o tom, či sa bojím a či nie, alebo či som smelý človek alebo zbabelec. Ale tej noci, keď bol úbohý D'Arnot zajatý, a keď sa okolo leženia ozývaly tie strašné zvuky, vydávané dravými šeľmami, tu som bol presvedčený o tom, že som zbabelec. A vlastne to ani nebolo to neustále revanie a vytie, ale to pokradmé plazenie sa dookola a tie zraky, ktoré boly na nás uprené so všetkých strán, tie zraky, ktoré vás vidia, ale ktoré vy nevidíte, ale cítite.«

Všetci na okamih zatíchli a potom Jane Porterová riekla:

»A on je predsa tam. Tie isté oči pozorujú jeho i vášho priateľa, poručíka D'Arnota. Mohli by ste ich, pánovia, opustiť bez toho, aby ste niekoľko dní počkali na nich?«

»Pst, pst, milé dieťa,« riekol profesor Porter. »Kapitáň Dufranne ochotný je tu zostať — a čo sa mňa týka, ja s tým

ochotne súhlasím, veľmi ochotne, ja som bol vždy ochotný vyhovieť tvojím rozmarom.«

»My môžeme zajtrajšok využiť k nájdeniu a vyzdvihnutiu skrine s pokladom,« navrhoval pán Philander.

»To je správne. Docela správne. No, hľa... na poklad bol by som celkom zabudnul,« zvolal profesor Porter. »Možno, že by nám kapitáň Dufranne prepustil niekoľko svojích mužov, aby nám pomohli, a jednoho z tých nešťastníkov, aby nám ukázal, kde bol poklad zakopaný.«

»Ale áno, ale áno, veľmi vďačne,« riekol kapitáň Dufranne. »My všetci budeme vám k službám.«

A tak bolo ujednané, že nasledujúceho dňa vezme poručík Charpentier desať námorníkov a jednoho zo vzbúrencov z lodi »Arrow«, a že vykope poklad, ktorý bol na pobreží zakopaný. Krem toho mal križiak ostať v zátoke ešte po celý týždeň. Po uplynutí tohoto času nemalo už byť najmenších pochybností o tom, že je D'Arnot skutočne mrtvý a že sa lesný muž už nikdy nevráti. A potom maly obe lode odplávať.

Profesor Porter nedoprevádzal síce výpravu, ktorá šla hľadať jeho poklad, ale keď videl, že sa navracajú s prázdnymi rukami, pospiechal ím oproti, chytro ztratil svoju roztržitosť, miesto ktorej sa ho zmocnilo veliké vzrušenie.

»Kde máte poklad?« kričal na Claytona už vtedy, keď boli od seba ešte sto stôp vzdialení.

Clayton potriasol hlavou.

»Ten je preč!« zvolal, keď sa priblížil k profesorovi.

»Preč? To nemôže byť! Kto by ho bol vzal?« zvolal profesor.

»Ktože to vie?« odpovedal Clayton. »Z počiatku sme mysleli, že ten chlapík, ktorý nám bol vodcom, označil nám zúmyselne iné miesto, ale jeho prekvapenie a úžas, keď sme nenašli bednu pod telom Snipesovým, boly tak opravdové, že tu nemohlo byť podvodu. A potom... naše lopaty nás samých presvedčily, že tu niečo bývalo ukryté pod mrtvolou Snipesovou, poneváč pod ňou bol skutočne štvorhranný otvor, naplnený len nahádzanou, kyprou prsťou.«

»Nuž ale kto ho mohol vziať?« opakoval profesor Porter.

»Podozrenie by ovšem mohlo padnúť na mužstvo križiaku,« riekol poručík Charpentier, »ale podporučík Janvier, ktorý velel lodi v čase našej neprítomnosti, ma uistil, že námorníci neboli na brehu, vyjmúc pod velením dôstojníka. Som naozaj rád, že podozrenie nemôže takto na nich padnúť.«

»To by mi nebolo ani napadlo, aby som ich upodozrieval,« riekol profesor Porter. »To by som mohol práve tak upodozrievať aj môjho drahého priateľa Claytona, alebo pána Philandera.«

Francúzi sa usmiali, i dôstojníci, i mužstvo. Bolo vidno, že sa ím uľahčilo na mysli.

»Bedna musela byť vykopaná ešte pred dávnejším časom, lebo telo Snipesovo sa v pravom smysle slova rozpadlo na kusy, keď sme ho vyhrabali. A to bolo znamením, že poklad bol vykopaný ešte vtedy, keď mrtvola ešte nesotlela, ponevač bola dosiaľ neporušená, keď sme ju objavili.«

»Muselo ich byť niekoľko,« riekla Jane Porterová. »Pamätáte sa, že bolo treba štyroch mužov k pozdvihnutiu bedny?«

»Prisámbohu!« zvolal Clayton. »To je správné. To musela vykopať tlupa černochov. Možno, že niektorý z nich zbadal vzbúrených námorníkov, ako bednu zahrabávali a potom sa vrátil so svojimi súkmeňovcami a odniesli ju.«

»Náš zámer sa nám nepodaril,« riekol profesor Porter smutne. »Bedna zmizla. Poklad už nikdy viac neuvidíme.«

Jediná Jane Porterová vedela, čo znamená táto ztrata pre jej otca, a nikto si nevedel predstaviť, čo znamenala pre ňu samú.

O šesť dní potom kapitáň Dufranne prehlásil, že ďalej už nemôže čakať a že nasledujúceho dňa musí odísť. Jane Porterová bola by prosila ešte o ďalší odklad, ale v jej duši sa už tiež zrodily pochybnosti, či sa jej milenec vôbec ešte vráti z pralesa. A potom... rozumné dôvody nestranných francúzskych dôstojníkov počaly i na ňu silne pôsobiť.

Že by bol býval ľudožrútom, tomu neverila. Ale možno, že bol prijatým členom niektorého z tých divokých kmeňov. To bolo pravdepodobným. Že by bol býval mrtvým, to si nevedela ani predstaviť, ani pripustiť. Bolo to skoro nemožné uveriť to-

mu, že by mohlo zahynúť také nádherné, obrovské, silné telo, plné života, ktoré skutočne, ako sa zdalo, mohlo patriť len nesmrtelnému. —

Ale k týmto myšlienkam družily sa ešte iné... a tie boly ešte menej utešené. Ak náležal k niektorému divokému kmeňu, iste že mal ženu — ba možno, že celý tucet žien — a divoké deti... miešance, krížence. Dievča sa striaslo pri tej predstave — a keď mu oznámili, že križiak druhého dňa odíde, cítilo sa temer šťastným.

Avšak ona to bola, ktorá navrhla, aby v chatrči boly ponechané zbrane, strelivo, zásoby potravín a iné užitočné predmety pre tú osobu, ktorú nikdy nevideli a ktorá sa podpisovala »Tarzan z rodu Opíc«, i pre D'Arnota, ak ostal ešte na žive. Vlastne však, aby sme vraveli pravdu, myslela pri tom na svojho lesného boha, ktorému chcela pomôcť týmto spôsobom za služby, ktoré im všetkým preukázal.

A tak Jane Porterová v poslednej minúte napísala list, ktorý mal byť doručený lesnému bohovi Tarzanom z rodu Opíc. A aj preto ona posledná opustila chatrč na pobreží... pod zámienkou, že si tam niečo zabudla.

Vtedy klesla na kolená u lôžka, na ktorom strávila toľko strastiplných nocí, a tisnúc k ústam medaillon, ktorý dostala od svojho lesného boha, šeptala:

»Milovala som ťa... a poneváč som ťa milovala, verila som ti. Keby si bol prišiel zpäť a nebolo by iného vyhnutia, bola by som išla s tebou do pralesa... navždy.«

KAPITOLA XXV.

NA PREDNEJ STRÁŽI CIVILIZÁCIE.

Keď sa ozval výstrel, videl D'Arnot, že sa dvere chatrče rozletely a postava muža srútila sa strmhlav k zemi. Francúz, súc podesený, zdvihol znovu pušku, aby vystrelil znova na telo, ležiace na zemi, ale zrazu v pološere, ktoré sa sem dralo zvonku otvorenými dvermi, spozoroval, že je to telo bieleho muža. V nasledujúcom okamihu však zistil, že strelil svojho ochranca a priateľa, Tarzana z rodu Opíc.

S výkrikom úzkosti a žiaľu hodil sa k nemu a kľaknúc vedľa neho, zdvihol jeho čiernu hlavu a zavolal ho menom.

Ale žiadna odpoveď sa neozvala. D'Arnot ohmatal hlavu, ale nemohol nájsť žiadneho zranenia. Priložil ucho k jeho srdcu a ku svojej radosti zistil, že bije.

Opatrne zdvihol Tarzana na lôžko a potom, zavrúc a zastrčiac dvere, zažnul jednu z lámp, aby prezrel ranu.

Guľa narazila o lebku a spôsobila tu malú jazvu, ale nevnikla do hlavy. D'Arnot povzdychol uľavene a počal umývať Tarzanovi čelo. Zranený počal rýchle dýchať a netrvalo to dlho, otvoril oči, uprúc tázavý pohľad na D'Arnota.

Francúz obviazal rýchle jeho čelo kúskom mokrého plátna a keď sa presvedčil, že prišiel k úplnému vedomiu, rýchle pristúpil ku stolu a napísal niekoľko riadkov, v ktorých vysvetľoval Tarzanovi, akého strašného omylu sa dopustil a aký je rád, že rana nebola smrtelnou.

Tarzan prečítal riadky, usmial sa a sadnúc si na kraj postele, riekol francúzsky:

»To je nič.«

Chcel ešte niečo povedať, ale jeho slovník mu na to nestačil. Preto vzal tužku do ruky a napísal:

»To by ste bol mal vidieť, ako mňa doriadila Bolgani a čo mi urobili Kerchak a Terkoz prv, než som ích ja zabil. Také škriabnutie nestojí ani za reč.«

Keď sa Tarzan úplne zotavil, podal mu D'Arnot oba dopisy, ktoré tu boly preňho zanechané. Tarzan prečítal prvý z nich s výrazom žiaľu v obličaji. Druhý dopis prevracal sem i tam, hľadajúc jeho otvor, lebo ešte nikdy pred tým nevidel zalepenú obálku. Konečne podal dopis znovu D'Arnotovi. Francúz ho pozoroval a hneď poznal, že Tarzan nevie otvoriť obálku. Bol to podivuhodný pohľad na dospelého muža, ktorému jednoduchá dopisová obálka bola nerozluštitelným tajomstvom. D'Arnot ju otvoril a podal ju znovu Tarzanovi.

Opí muž usadiac sa k stolu, rozložil na ňom huste popísané karty a čítal:

»Tarzanovi z rodu Opic!

Prv, než opustím toto miesto, dovoľte, aby som sa pripojila aj ja k pánu Claytonovi a poďakovala Vám za Vašu laskavosť, ktorú ste nám dosvedčil, dovoliac nám obývať Vašu chatrč.

Bolo nám veľmi ľúto, že ste k nám nikdy neprišiel, aby sme sa poznali a spriatelili. Verte, že by sme Vás boli radi videli a poďakovali Vám.

Ale je tu ešte niekto iný, komu by som tiež rada poďakovala. Žiaľ bohu, nevrátil sa späť, ačkoľvek ja nemôžem veriť tomu, že by bol mŕtvy. Neznám jeho mena. Ale je to veliký, biely obor, ktorý nosil na prsiach zlatý medaillon, vykladaný diamantami.

Ak ho znáte a viete hovoriť jeho rečou, vyriďte mu moje vďaky a povedzte mu, že som za sedem dní čakala na jeho návrat. Sdelte mu aj to, že je môj domov v Amerike, v meste nazývanom Baltimore, a že nám bude vždy vítaný, keď by ta chcel prísť.

Našla som Váš dopis, adresovaný mne, ležiaci medzi listami pod stromom, neďaleko chatrče. Neviem, ako to bolo možné, že ste sa do mňa zamiloval, bez toho, že by ste bol so mnou prehovoril jediného slovíčka, a je mi veľmi ľúto, ak je to pravda, lebo ja som zadala už svoje srdce inému.

Ale verte, že ostanem vždy Vašou priateľkou.

Jane Porterová.«

Tarzan zostal sedieť s očima na zem uprenýma skoro celú hodinu bez pohnutia. Z dopisov bolo zrejmé, že nevedeli, že Tarzan z rodu Opíc a on sú jedna a tá istá osoba.

»Zadala som svoje srdce inému,« opakoval si stále znovu a znovu v duchu.

Tak, ona ho tedy nemilovala. Ale ako potom mohla prejavovať lásku a pozdvihnúť ho do takých výšin nádeje, keď ho potom zase chcela sotiť do hlbín zúfalstva.

Možno, že jej bozky boly len známkami priateľstva. Ako to mohol vedieť, nie súc oboznámený so zvykami ľudských bytostí.

Tarzan zrazu vstal a prajúc D'Arnotovi »dobrú noc«, ako sa to bol už naučil, hodil sa na lôžko z trávy, na ktorom spávala Jane Porterová. D'Arnot zhasil svetlo a tiež si ľahol.

Po celý týždeň nerobili skoro ničoho, len odpočívali. V tom čase učil D'Arnot Tarzana stále francúzsky a koncom toho času mohli už spolu dosť plynne hovoriť.

Jednoho večera, keď sedeli spolu v chatrči, sa Tarzan zrazu obrátil k D'Arnotovi:

»Kde je Amerika?« spýtal sa.

D'Arnot ukázal k severozápadu.

»Mnoho tisíc míl za oceánom,« odvetil. »Prečo sa spytujete?«

»Ja ta pôjdem.«

»To je nemožné, priateľu,« zvolal.

Tarzan vstal a prikročiac k jednej z poličiek, vrátil sa s tlstým zemepisným atlasom. Obrátiac niekoľko listov, našiel mapu sveta a riekol:

»Tomuto som ja nikdy dobre nerozumel. Prosím vás, vysvetlite mi to.«

D'Arnot vďačne vysvetľoval; a keď mu ukázal, že modrou barvou značené miesta znamenajú more — a kúsky iných bariev pevniny a ostrovy, žiadal ho Tarzan, aby mu ukázal miesto, kde sa teraz nachodia.

D'Arnot urobil tak.

»A teraz mi ukážte Ameriku,« riekol Tarzan.

A keď D'Arnot ukázal prstom na Severnú Ameriku, Tarzan sa usmial, položil svoju dlaň na stránku, tak že pokrývala celý oceán medzi oboma pevninami, a riekol:

»Vidíte, nie je to príliš ďaleko. Ani nie na dĺžku mojej ruky.«

D'Arnot sa usmial. Ako mu to mal vysvetliť?

Vzal do ruky tužku a spravil nepatrný bod na pobreží Afriky.

»Toto malé znamienko,« riekol, »je o mnoho väčšie na tejto mape, než je naša chatrč na zemi. Chápete už, ako je to ďaleko?«

Tarzan sa zamyslel na dlhú chvíľu.

»Žijú aj v Afrike neakí bieli ľudia?« spýtal sa zrazu.

»Áno.«

»A kde?«

D'Arnot ukázal na miesto, ktoré ležalo od nich priamo k severu.

»Tak blízko?« spýtal sa Tarzan udivene.

»Áno,« riekol D'Arnot. »Len že je to nie blízko.«

»Majú tiež tie veľké člny, ktoré chodia cez oceán?«

»Áno.«

»Zajtrá pôjdeme k ním,« riekol Tarzan rozhodne.

Ale D'Arnot sa zase usmial a potriasol hlavou.

»To je veľmi ďaleko. Zahynieme prv, než sa ta dostaneme.«

»A či tu chcete ostať navždy?« spýtal sa Tarzan.

»Nie!« riekol D'Arnot.

»Tak zajtrá odídeme. Ja tu nechcem zostať. To radšej zahyniem.«

»Dobre!« odpovedal D'Arnot, pokrčiac ramenami. »Ja neviem, ako to dokážeme, milý priateľu, ale ja by som tiež radšej zomrel, než aby som tu mal ostať navždy. Ale keď pôjdete vy, pôjdem s vami aj ja.«

»Tak... to by bolo ujednané,« riekol Tarzan. »Zajtrá odídeme do Ameriky.«

»Ale ako sa dostaneme do Ameriky bez peňazí?« spýtal sa D'Arnot.

»Čo je to peniaze?«

Trvalo to dlho, kým tomu porozumel, aj to ešte dosť nejasne.

»A ako nadobudnú mužovia peňazí?« otázal sa konečne.

»*Prácou.*«

»Dobre. Budem tedy pracovať, aby som neaké dostal.«

»Nie, milý priateľu,« riekol D'Arnot. »Vy sa nebudete starať o peniaze, ani pracovať k vôli ním. Ja ich mám dosť pre nás oboch, dosť pre dvadsiatich ľudí; viac, než je vlastne človeku ku prospechu, a vy dostanete všetko, čoho vám bude treba, keď dôjdeme do civilizovaných krajov.«

A tak sa nasledujúceho dňa vydali k severu popri brehu, oba ozbrojení flintami a nesúc stán, trochu potravy a kuchyňského náradia. Toto zdalo sa Tarzanovi zbytočnou príťažou a preto ho onedlho chcel odhodiť. Ale D'Arnot mu to prekazil.

»Vy sa musíte naučiť jesť varenú potravu,« riekol mu vyčítave. »Civilizovaní ľudia nejedia surové mäso.«

»Ach, na to je snáď dosť času, až prídeme medzi nich,« riekol Tarzan. »Ja nemám rád tieto veci, ktoré len kazia chuť dobrému mäsu.«

Tak cestovali skoro celý mesiac k severu, majúc dakedy hojnosť potravy, dakedy zas strádali po celé dni hladom. Tarzan po celý ten čas kládol D'Arnotovi otázky a učil sa veľmi rýchle. D'Arnot učil Tarzana praktický rôznym zvykom civilizovaných ľudí, medzi iným aj to, ako treba zachádzať s nožom a vidličkou. Ale Tarzan ich často odhadzoval a chytal mäso len svojima hnedýma, silnýma rukama a trhal ho na kusy ako dravá šeľma.

D'Arnot ho za to často karhal.

»Vy nesmiete jesť ako dravec, Tarzan. To by ste sa nikdy nestal gentlemanom. Bože môj! Gentlemani si takto nepočínajú. — Veď je to naozaj strašné!«

Tarzan sa pri takýchto výčitkách pokorne usmieval a znovu bral do rúk vidličku a nôž. Ale vo svojom srdci mal k ním strašnú nenávisť.

Raz zmienil sa Tarzan D'Arnotovi aj o veľkej bedne, ktorú plavci zakopávali na pobreží. Vyprával mu, ako ju on vykopal a odniesol do lesného amfiteatru, ktorý slúžil za shromaždište opíc a ako ju tam zase zakopal, ani sa nepresvedčiac, čo obsahuje.

»To je iste tá bedna s pokladom profesora Portera,« riekol D'Arnot. »To je škoda, ale ovšem, vy ste to nemohol vedieť.«

Tarzan si spomnel na dopis, ktorý písala Jane Porterová svojej priateľke, keď poprvé prišla do jeho chatrče, a ktorý jej ukradol — a teraz porozumel, aká to bola bedna a aký význam mala pre ňu.

»Zajtrá pôjdeme pre ňu zpät,« povedal zkrátka D'Arnotovi.

»Čo? Zpät?« zvolal D'Arnot.

»Ale milý priateľu, veď sme už viac ako tri týždne na pochode. Keď by sme sa chceli vrátiť zpät, trvalo by to zase tri týždne a kým sa dostaneme sem, obťažení velikou váhou pokladu, k odneseniu ktorého bolo treba štyroch mužov, bude nám to trvať celé mesiace.«

»Ale ja to musím urobiť,« trval Tarzan na svojom. »Vy môžete medzi tým pokračovať sám vo svojej ceste a ja sa za ten čas vrátim pre poklad. Ja viem ísť ďaleko rýchlejšie, keď som sám.«

»Ja mám lepší plán, Tarzan,« zvolal D'Arnot. »My pôjdeme spolu k najbližšej osade, nájmeme si loď a poplujeme potom popri pobreží k severu a poklad vyzdvihneme. To bude bezpečnejšie a rýchlejšie a nebude treba, aby sme sa museli od seba odlúčiť. Čo tomu poviete?«

»Dobre,« riekol Tarzan. »Poklad zostane stále na svojom mieste, či už pôjdem preň hneď, alebo o mesiac. A bude snáď lepšie, keď vás neopustím. Viete, D'Arnot, keď vidím, akí sú ľudia bezmocní, divím sa, že ľudské pokolenie nebolo ešte vy-

hubené. Veď len sám lev mohol by zahubiť tisíce z vás jednou tlapou.«

D'Arnot sa usmial.

»Vy budete inak smýšľať o ľudskom pokolení, Tarzan, keď uvidíte jeho vojská, loďstvá, veliké mestá a ohromné technické prístroje. Potom snáď pochopíte, že je to duch a nie svaly, čo robí človeka mocnejším a strašnejším, než sú najhroznejšie šeľmy v džungli. Sám a bez zbrane sa ovšem nemôže človek merať ani s jediným väčším zvieraťom, ale keď je desať mužov pohromade, keď spoja svoj rozum a silu svojich svalov proti svojím nepriateľom, nič ím neodolá, lebo druhé zvieratá nevedia sa nikdy spojovať hromadne proti ľuďom.«

»V tom máte pravdu, D'Arnot,« odvetil Tarzan. »Keby bol Kerchak prišiel na pomoc Tublatovi, bolo by bývalo po mne. Ale Kerchak nevedel využiť takej výhody, ponevráč nemyslel. Ani Kala, moja matka, nevedela myslieť ku predu. Jedla len to, čo potrebovala, a len keď mala hlad. Ale potom sa o jedlo vôbec nestarala — a keď ho bolo nadbytok, nevedela si nikdy spraviť zásoby. Spomínam si, ako pokladala za pošetilé, keď som nosil potravu so sebou na pochode, ačkoľvek bývala potom vždy veľmi šťastná, keď mohla so mnou jesť.«

»Tak vy ste znal svoju matku, Tarzan?« zvolal D'Arnot užasle.

»Áno. Bola to veliká, krásna opica, ďaleko väčšia, než som ja, a vážila dvakrát toľko, čo ja.«

»A váš otec?« otázal sa D'Arnot.

»Toho som nepoznal. Kala mi povedala, že to bol biely opičiak bez chlpov, práve taký, ako som ja. Teraz už viem, že to bol biely muž.«

D'Arnot sa vážne podíval na svojho súdruha.

»Tarzan!« riekol konečne. »To je rozhodne nemožné, aby Kala bola bývala vašou matkou. Keby také spojenie bolo aj možné, o čom však silne pochybujem, tak by ste bol rozhodne musel zdediť niektoré charakteristické známky opíc. Ale vy ste nezdedil celkom ničoho, vy ste čistý, typický muž, ba vy musíte byť rozhodne potomkom neakých vysoko inteligentných rodičov. Neviete naozaj ničoho o svojej minulosti?«

»Nie!« odvetil Tarzan.

»No a knihy, alebo neaké písma v tej chatrči vám nepovedaly ničoho o ich pôvodných majiteľoch a obyvateľoch?«

»Čítal som všetko, čo bolo v chatrči, vyjmúc jednej knihy, ktorá, ako teraz vidím, bola písaná neakou inou rečou, než bola angličtina. Možno, že by ste ju vedel vy prečítať.«

Tarzan vyňal zo svojho tulca malý, čierny denník a podal ho D'Arnotovi. Poručík sa podíval na titulný list.

»To je denník Johna Claytona, lorda Greystokea, anglického šľachtica, a písaný je po francúzsky,« riekol.

A potom sa dal do čítania denníka, ktorý bol písaný pred viac než dvadsať rokami a ktorý líčil príbehy lorda Claytona a jeho ženy Alice od toho dňa, keď opustili Angliu, až do toho dňa, keď bol Clayton zabitý Kerchakom.

D'Arnot čítal nahlas a chvíľami sa jeho hlas zlomil a on bol prinútený prestať na chvíľu čítať, aby premohol svoje pohnutie. Chvíľkami pozrel na Tarzana. Ale opí muž sedel nehybne ako socha, majúc nohy skrížené pod seba a oči uprené k zemi, nehybnúc ani mihalnicou.

Len vtedy, keď bola zmienka o novorodzeniatku, menil denník svoj zúfalý tón a prechádzal v radostnejší. A na niektorých miestach zdalo sa byť zapomenutým všetko nešťastie. Na jednom mieste znely zápisky temer vesele:

»Dnes je nášmu chlapčekovi šesť mesiacov. Sedí Alici na lone pri tom stole, kde píšem ja. Je to zdravé, dokonalé a šťastné dieťatko.

Akosi proti všetkému rozumu viem si ho už predstaviť ako dospelého človeka, ktorý zaujme vo svete otcovo miesto a pridá novej slávy k menu domu Greystokovcov.

Hľa! — Ako by chcel potvrdiť, že sa toto moje proroctvo vyplní, chytil z nenazdania moje pero do ručičky, zamazal si prsty a potom ich odtlačil ako pečať na túto stranu môjho denníka.«

A skutočne! Na okraji stránky nachodily sa čiastočne už zašlé otisky štyroch drobných prštekov a trochu ďalej od nich väčšia škvrna, pochodiaca pravdepodobne od palčeka. Keď

D'Arnot skončil čítanie denníka, oba mužovia sa zahrúžili v mlčanie.

»Nuž, Tarzan z rodu Opíc! Čo si myslíte? Nevysvetľuje táto knižočka záhadu vášho pôvodu?« spýtal sa konečne D'Arnot. »Veď ste vy potomkom lorda Greystokea.«

Tarzan pokrútil hlavou.

»Knižka hovorí len o jednom dieťati,« odpovedal. »A malá kostra tohoto dieťaťa ležala v kolíske, v ktorej dieťa zomrelo hladom, už vtedy, keď som ako malý chlapec po prvé vstúpil do chatrče. Bola tam tak dlho, až prišla spoločnosť profesora Portera a pochovala (= pohrobila) ju za chatrčou i s oboma väčšími kostrami. A to bolo to dieťa, o ktorom hovorí táto knižka — a nie ja. Môj pôvod je teraz ešte záhadnejším, než pred tým. Ja myslím, že Kala mala úplnú pravdu,« dodal muž.

D'Arnot potriasol záporne hlavou, lebo to, čo povedal Tarzan, ho presvedčilo o opaku toho, čo tvrdil. V jeho hlave sa práve v tom okamihu zrodila myšlienka, týkajúca sa pokusu, ktorý mal alebo úplne potvrdiť správnosť jeho názoru, alebo ho neodvolatelne podvrátiť na večné časy.

* * *

Asi o týždeň potom prišli oba mužovia k velikej čistine, na ktorej za mohutnou kolovou ohradou (= palisády) čnelo do výšky niekoľko stavaní.

Medzi ohradou a lesom, na ktorého pokraji stáli, rozprestieraly sa kultivované (= obrábané) polia, na ktorých bolo vidieť mnoho černochov, ktorí na nich pracovali.

Oba mužovia sa zastavili a Tarzan, sosnímuc s pleca luk, prichystal si jeden z otravných šípov. Ale D'Arnot položil mu ruku na rameno.

»Čo chcete robiť, Tarzan?« spýtal sa ho.

»Oni nás oprobujú zabiť, ak nás zbadajú,« odpovedal Tarzan. »A ja ich chcem v tom predísť.«

»Ale je možné aj to, že sú to priatelia,« nadmietnul D'Arnot.

»Eh, čo, veď sú to černosi,« odpovedal Tarzan a natiahol luk.

»To nesmiete!« zvolal D'Arnot. »Bieli mužovia nikdy nezabíjajú bez príčiny, Bože môj! Vy sa budete musieť ešte mnoho učiť. Beda každému darebákovi, ktorý skríži vašu cestu, kým vás priveziem do Paríža. Budem mať plné ruky práce, aby som vás zachránil pred guillotinou*).«

Tarzan sa usmial a spustil ruku s lukom.

»Ja veru nechápem, prečo som smel zabíjať černochov v pralese a prečo ích nesmiem zabíjať tu. Keby na príklad vyskočil na nás lev Numa, snáď by som mu tiež nesmel ubližovať, ale sa mu zdvorile pokloniť a povedať: »Dobrý deň, Numa! Ako sa darí vašej vzácnej manželke? — He?«

»Počkajte tedy dotiaľ, kým na nás vyskočia, potom ích budete môcť zabiť,« odpovedal D'Arnot. »Kým sa nebudú chovať nepriateľský, nesmiete ích tiež považovať za nepriateľov.«

»Tak poďme,« riekol Tarzan, »a dajme sa zabiť.«

A dal sa do behu rovno cez pole, s hlavou vztýčenou. Jeho opálená koža svietila sa v plnom slnci ako lesknúci sa spiež.

D'Arnot bežal za ním, oblečený v roztrhanom odeve, ktorý kedysi patril Claytonovi, ktorého však dôstojníci z križiaka opatrili novým odevom, aby vypadal ako gentleman.

Zrazu jeden z černochov pozdvihol hlavu a zazrúc Tarzana, skríkol a utekal k ohrade. V nasledujúcom okamihu ozvaly sa výkriky strachu a úžasu na všetkých stranách a robotníci utekali s poľa. Ale prv, než dobehli k osade, vynorila sa z jej vrát postava, držiaca v ruke flintu, chtiac sa istotne presvedčiť, prečo vznikla panika medzi utekajúcimi ľuďmi. To, čo tento muž videl, primälo ho k tomu, aby priložil flintu k lícu. A dosť možné, že by bol Tarzan znovu pocítil olovo vo svojom tele, keby bol D'Arnot nekričal z plných pľúc na muža s puškou:

»Nestrieľajte! Sme priatelia!«

»Ostaňte tedy stáť!« odpovedal muž.

»Tarzan, zostaňte stáť!« zvolal D'Arnot. »On myslí, že sme nepriatelia.«

*) Guillotina, vyslov: gijotyna = stínadlo; stroj, ktorým vo Francúzsku stínajú hlavy odsúdencom.

Tarzan prestal bežať. Pomalý, spoločne s D'Arnotom, krátali k bielemu mužovi pri vrátach, ktorý sa díval na nich s úžasom.

»Čo ste za jedných?« spýtal sa muž s flintou po francúzsky.

»Belosi,« odvetil D'Arnot. »Poblúdili sme v pustine.«

Biely muž sklonil pušku a postúpil k ním s vystretou pravicou.

»Ja som otec Konštantín tu z francúzskej missie,« riekol, »a som rád, že vás môžem uvítať.«

»Toto je pán Tarzan, otče Konštantíne,« prehovoril D'Arnot, ukazujúc na opieho muža. A keď kňaz podal ruku aj Tarzanovi, dodal: »A ja som Paul D'Arnot, poručík francúzskeho válečného loďstva.«

Otec Konštantín stisol ruku, ktorú mu Tarzan podal, napodobňujúc jeho — a okamih hľadel na jeho krásny obličaj.

A tak sa Tarzan z rodu Opíc dostal poprvé k prednej stráži civilizácie.

Ostali tu celý deň — a opí muž, pozorujúc bystre všetko, čo sa okolo neho dialo, naučil sa mnohému z chovania mužov.

Za ten čas ušily mu černošky (= čierne ženy) krásny biely oblek, aby mohol pokračovať na svojej ceste medzi civilizovaných ľudí riadne odený, ako sa patrilo na bieleho muža.

Čo myslíte, nevysvetľuje táto knižočka záhadu vášho pôvodu?

KAPITOLA XXVI.

VÝŠINY CIVILIZÁCIE*).

Onedlho potom, na ďalšej ceste, prišli k malej skupine domov, ktoré ležaly pri ústí širokej rieky — a tam Tarzan videl mnoho člnov. Stará bojazlivosť divokého zvieraťa sa ho znovu zmocnila pri pohľade na toľko ľudí.

A postupne zvykal podivným obyčajom a spôsobom civilizovaných ľudí tak, že po dvoch mesiacoch nebol by nikto povedal, že tento krásny »Francúz« v sňahobielom obleku, ktorý sa veselo zabával s najživšími ľuďmi, bol kedysi polodivým zvieraťom, ktoré sa škriabalo ako opica po stromoch pralesa a nemalo na starosti nič iného, než ako prepadnúť a zabiť neakú, nič netušiacu obeť, aby si mohlo prepchať brucho jej surovým mäsom.

S nožom a vidličkou, ktorú prv odhadzoval nevrle stranou, zachádzal Tarzan teraz práve tak obratne, ako uhladený D'Arnot.

Pri tom učil sa tak rýchle a vytrvale, že Francúz neustával v pokusoch, ktoré maly z Tarzana urobiť skutočne uhladeného gentlemana nie len chovaním, ale aj rečou.

»Boh vás stvoril gentlemanom srdca,« hovorieval, »ale ja chcem, aby sa vaše ušľachtilé vňútro zrkadlilo aj na povrchu.«

Keď sa dostali do malého prístavu na pobreží, D'Arnot telegrafoval svojej vláde, že bol zachránený a že sa nachodí v bezpečnosti. Spolu žiadal o trojmesačnú dovolenú, ktorá mu bola udelená.

*) Civilizácia = vzdelanosť, osveta.

Telegrafoval aj svojím bankárom, aby mu poslali dostatočnú sumu peňazí. Ale trvalo to skoro mesiac, kým peniaze došly, a do tých čias museli oba trpezlive na ne čakať.

Behom toho času, keď sa zdržovali v prístavnom meste, stal sa »monsieur*) Tarzan«, ako ho teraz menovali, predmetom obdivu belochov i černochov, zvlášte po niekoľkých prepodivných príhodách, ktoré sa ale Tarzanovi zdaly len obyčajnými maličkosťami.

Prvý raz to bolo, keď akýsi obrovský černoch, opivší sa pálenkou, počal zúriť a ohrožoval celé mesto, až ho neblahý osud zaviedol na verandu hotelu, kde odpočíval náš čiernovlasý obor.

Vybehnúc na schody s velikým nožom v ruke, vrhol sa černoch na skupinu štyroch hostí, ktorí tu sedeli, pochlipkávajúc svoj obvyklý absinth**). Volajúc o pomoc, rozprchli sa všetci štyria, a tu zazrel černoch Tarzana.

Zrevúc, vrhol sa naňho. Z okolných oblokov (= okien) dívalo sa na stá ľudí zdesene, že úbohý »monsieur Tarzan« bude zabitý.

Ale Tarzan sa neľakol a očakával napadnutie s bojovným úsmevom na ústach.

Keď černoch pozdvihol ruku, aby mu zasadil smrtelnú ranu, chytil ju Tarzan rýchlym hmatom a v nasledujúcom okamihu ozval sa praskot kosti, ktorá bola prelomená vo dvoje. Nôž padol na zem s cvendžaním.

Bolesť a úľak spôsobily, že šialenstvo opustilo černocha. Kričiac nesnesitelnou bolesťou, s rukou bezvládnou a sem tam sa kolembajúcou, utekal zdesený úbožiak do černošskej osady, medzi tým čo »monsieur Tarzan« sadnul si zase na svoju stoličku, ako by sa nebolo nič prihodilo.

Pri inej príležitosti sedeli Tarzan a D'Arnot pri obede s niekoľkými belochmi, ktorí rozprávali o levoch a honbe na nich.

Rozhovor dotkol sa smelosti kráľa zvierat a náhľady sa rozdvojily.

*) Monsieur, vyslov: mösjé = pán, pane.
**) Absinth, vyslov: abset = palinová pálenka.

Jedni tvrdili, že lev je hanebný zbabelec, ale všetci sa shodovali v tom, že je dobre mať po ruke rýchlopaľnú guľovinu, keď sa blízko tábora ozve rev tohoto kráľa púšte.

D'Arnot a Tarzan sa dohodli, že pomlčia o minulosti opieho muža a preto jediný poručík vedel o tom, že Tarzan zná zvyky zvierat z džungle.

»Monsieur Tarzan ešte nepovedal svoj úsudok,« riekol ktosi zo spoločnosti. »Muž takej smelosti, ktorý prežil istý čas v Afrike, má iste neaké zkúsenosti s levami. Či je nie pravda?«

»Áno,« odpovedal Tarzan sucho. »Aspoň toľko, aby som mohol povedať, že majú všetci prítomní pravdu, čo sa týka levov, s ktorými sa stretli. — Ale práve tak mohli by sme posudzovať všetkých černochov podľa toho černocha, ktorý sa predošlého týždňa pobláznil, alebo tvrdiť, že sú všetci belosi zbabelci preto, že sa niekto stretnul s jedným zbabelcom. Zvieratá — pánovia — sa líšia práve tak povahou od seba, ako sa líšime my. Dnes sa nám môže prihodiť, že sa prevrhneme na príliš bojazlivého leva a on k tomu ešte utečie. A zajtrá sa stretneme s jeho vlastným strýcom, ba snáď i bratom — a všetci sa budú diviť, prečo sa nevraciame z džungle. — Čo sa mňa týka, ja verím, že je lev dravec a preto sa vždy mám pred ním na pozore.«

»Honba je zlou zábavkou pre toho, kto sa bojí zvierat, ktoré sa lovia,« poznamenal prvý rečník.

D'Arnot sa usmial. Tarzan že by sa bál?

»Ja vám presne nerozumiem, čo myslíte slovom »báť sa«,« riekol Tarzan.

»Práve tak, ako je to s levami, je to i so strachom. Pre mňa je na príklad potešením pri love, keď viem, že zviera, ktoré chcem uloviť, má dosť sily, aby mi ublížilo, práve tak, ako ja môžem ublížiť jemu. Keby som na príklad išiel na leva s párom pušiek, s nosičom pušiek a s dvadsiatimi alebo s tridsiatimi honcami, nemal by som z toho veliký radosť, lebo by som už popredku vedel, že lev má málo nádeje na uniknutie a tak by sa stalo, že by moja radosť z úlovku bola tým menšia, čím vo väčšej bezpečnosti by som sa cítil.«

»Hm! Dľa všetkého toho súdim, že »monsieur Tarzan« išiel by na leva najradšej len nahý s loveckým nožom v ruke,« zvolal iný spolustolovník so slabým úsmeškom v hlase.

»Pravda že... a s kusom povrazu,« pripojil Tarzan vážne.

Práve v tom okamihu ozvalo sa hlboké zrevanie leva z ďalekej džungle, ktoré pripadalo všetkým ako vyzvanie.

»Teraz by ste to mohol oprobovať, monsieur Tarzan,« riekol jeden z Francúzov.

»Ja som nie hladný,« riekol Tarzan zkrátka.

Všetci sa dali do smiechu, nevynímajúc ani D'Arnota, lebo ten vedel, že práve ústami Tarzanovými prehovorila divoká šelma.

»Ale bál by ste sa práve tak, ako každý z nás, vyjsť teraz do džungle nahý a ozbrojený len nožom a kusom povrazu,« pokračoval muž, ktorý chcel robiť vtipy za každú cenu. »No, či je nie tak?«

»Nie!« odpovedal Tarzan. »Ale len blázon podniká veci zpoly zadarmo.«

»Za päť tisíc frankov... to je snáď nie zpoly zadarmo,« riekol iný spolustolovník. »Ja sa stavím o túto summu okamžite, že je nie možno, aby ste priniesol zabitého leva za tých podmienok, ktoré ste nám práve menoval... to jest, či pôjdete naňho nahý a ozbrojený len nožom a povrazom.«

Tarzan pozrel na D'Arnota. Ten kývnul hlavou a riekol: »Stavte sa o desať tisíc.«

»Platí!« riekol obchodník, ktorý sa stavil.

Tarzan vstal a riekol:

»Ja nechám svoje šaty až na kraji mesta, lebo je dosť možné, že sa vrátim až ráno a vtedy by som už nerad išiel nahý po uliciach.«

»Nuž a ako je to? Pôjdete vari hneď teraz? V noci?« spýtal sa obchodník, ktorý sa stavil.

»A prečo nie?« riekol Tarzan. »Lev sa túla v noci a ja ho ľahšie nájdem než vo dne.«

»To nie!« odvetil druhý. »Ja nechcem, aby vaša krv lpela na mojich rukách. Bolo by to dosť pošetilé ešte i vtedy, keď by ste ta chcel ísť vo dne.«

»Ja pôjdem teraz,« riekol Tarzan a odišiel do svojej izby pre povraz a nôž.

Spoločnost ho odprevadila až na okraj džungle, kde Tarzan nechal svoje šaty v malom skladišti. Ale keď chcel potom zmiznúť v hustom podraste, probovali ho odhovoriť od jeho úmyslu. Najviac naliehal obchodník, ktorý sa s ním stavil.

»Dopúšťam a už vidím, že ste vyhral,« riekol. »Tých desať tisíc frankov náleží vám, ak odstúpite od svojho nesmyselného pokusu, ktorý môže skončiť len vašou smrťou.«

Tarzan sa usmial a v nasledujúcom okamihu ho džungla pohltila.

Ostatní zostali mlčky stáť niekoľko minút. Potom sa vrátili a posadali si na verande hotelu.

Tarzan, vstúpiac do džungle, hneď sa vyškriabal na strom.

Jeho celého vňútra zmocnil sa pocit jasavej radosti zo slobody, ku ktorej prišiel znovu. To bol predsa život! Ach, ako ho miloval! Civilizácia nebola ničím proti nemu, lebo mala tesný a obmedzený okruh, v ktorom nútila každého sa pohybovať. Veď i šaty boly hanebnou obťažnosťou a prekážkou, ktorá bránila vo vólnom pohybe.

Konečne bol tedy zase slobodný!

A len teraz pochopil, akým bol dosiaľ otrokom. Ako ľahko bolo mu teraz zvrtnúť sa k pobrežiu, zamieriť k juhu a vrátiť sa zase do svojho pralesa a ku svojej chatrči.

Zrazu pocítily jeho jemné nozdry výpar, ktorý pochádzal od leva. Jeho uši zachytily zvuk jemne dopadajúcich tláp a potom plazenie sa obrovského tela podrostom. Tarzan došiel tíško nad nič netušiacu šeľmu a tíško ju stopoval, až sa dostala do miesta, kde ju osvetľoval pruh mesačného svetla.

Slučka sa sniesla tíško dolu ako streľa, a objala huňaté hrdlo práve tak, ako už stokráť pred tým. Tarzan rýchle upevnil koniec povrazu na silnú vetev, medzi tým čo sa šeľma hádzala a snažila sa vyslobodiť. Potom, skočiac jej rovno na chrbát, vrazil jej rýchle, niekoľkokráť jedno po druhom, tenké ostrie do srdca.

Potom, stupiac nohou na mrtvolu, uderil sa v prsia a vydal zo seba strašný víťazný škrek svojho kmeňa.

Chvíľu stál Tarzan nerozhodne, kĺtiac sa medzi túžbou po slobode a medzi pocitami vernosti a priateľstva k D'Arnotovi. Ale konečne zvíťazila spomienka na krásny obličaj a horúce ústa, ktoré ho bozkaly — a opí muž, prehodiac mrtvolu leva cez plecia, dal sa na zpiatočnú cestu.

Spoločnosť, ktorá zostala na verande, sedela tam skoro po celú hodinu mlčky. Niekoľkokráť síce probovali naviazať rozhovor na rôzne themata, ale to vždy solhalo, ponevádž myšlienka na Tarzana, ktorý sa vydal sám do džungle, opanovala všetky modzgy.

»Mon Dieu!«*) zvolal konečne obchodník, ktorý sa stavil s Tarzanom. »Ja to už ďalej nemôžem vydržať. Pôjdem teraz sám do džungle so svojou repetírkou, aby som priviedol toho šialenca.«

»Ja pôjdem s vami,« riekol jeho súdruh.

»Ja tiež!« »Ja tiež!« ozvaly sa hlasy so všetkých strán.

A ako sa týmto zámerom oživli, utekali rôznymi smerami ku svojím príbytkom pre zbrane a potom zamierili húfne k džungli, všetci dobre ozbrojení.

»Bože! Čo to bolo?« zvolal naraz jeden Angličan, lebo z diaľky ozval sa Tarzanov bojovný, opičí škrek.

Všetci sa zarazili.

»Ja som už raz počul niečo podobného,« riekol akýsi Belgičan, ktorý sa tiež pripojil k výprave. — »Bolo to v území, kde žily gorilly, a moji nosiči tvrdili, že to bol rev samca, ktorý práve niečo zabil.«

D'Arnot si spomnel na Claytona, ktorý mu kedysi opisoval hrozný rev Tarzanov nad korisťou, a usmial sa potichu vzdor hrúze, ktorá ho pojala, keď počul ten ohavný škrek, ktorý sa patrne ozval z ľudského hrdla a to ešte nad to z hrdla jeho priateľa.

Keď sa konečne spoločnosť zastavila na okraji džungle, radiac sa, ako by sa najlepšie rozdelila, bola náhle prekvapená tichým smiechom, ktorý sa ozval neďaleko, a keď pozrela tým smerom, videla postavu obra, ktorý sa blížil k ním, majúc cez chrbát prehodeného mrtvého leva.

*) Mon Dieu!, vyslov: moďö = Bože môi!

I D'Arnot bol ohromený tým, s akou rýchlosťou skolil jeho priateľ leva s tak nepatrnými zbraniami, aké vzal Tarzan s sebou. Ale nie menej bol ohromený i tým, keď videl, že Tarzan niesol ohromnú mrtvolu leva sám na svojom chrbte.

Spoločnosť obklopila Tarzana, zasypávajúc ho otázkami, ale jedinou odpoveďou bol ím skromný úsmev, ktorý sa javil na jeho líci.

Lebo pre Tarzana nebolo zabiť leva inakším hrdinstvom, ako je pre mäsiara zabiť kravu. Ale v očiach spoločnosti bol Tarzan ovšem veľkým hrdinom.

A tak vyhral náhodou desať tisíc frankov, lebo D'Arnot stál pevne na tom, aby podržal celú stávku.

To bolo ostatne veľmi dôležitým aj pre Tarzana, lebo už aj on poznal veľkú moc, akú majú tie drobné kúsky kovu alebo papieru, ktoré neustále prichádzaly z ruky do ruky a za ktoré bolo možno dostať nocľah, jedlo, šaty a čokoľvek iného sa mu zachcelo.

Tarzanovi sa stalo zrejmým, že bez peňazí bol by človek odsúdený k zahynutiu v civilizovanom svete.

D'Arnot mu síce povedal, aby sa o ne nestaral, poneváč má dosť pre oboch, ale opí muž sa už behom času priučil mnohému — a jedným z tých poznatkov bolo, že ľudská spoločnosť pozerá opovržlive na toho, kto prijíma peniaze od iných bez toho, aby sa za to odmenil neakým iným spôsobom.

Skoro po tej príhode s levom najal D'Arnot plachtový čln a na tom sa vypravili zpät za pokladom k Tarzanovej chatrči.

Bol to pre oboch radostný deň, keď odrazili od pobrežia. Po niekoľkodennej plavbe konečne našli známe pobrežie a Tarzan sa vypravil — ozbrojený rýlom a lopatou — k shromaždišťu opíc.

Druhého dňa odpoludnia sa vrátil, nesúc na svojom chrbte obrovskú bednu, a ešte večer toho dňa nastúpili zase zpiatočnú cestu k severu.

O tri týždne na to Tarzan i D'Arnot nachádzali sa ako cestujúci na francúzskom parníku, ktorého cieľom bol Lyon. Tu pobudli niekoľko dní, načo sa odobrali do Paríža.

Opí muž chcel síce ísť do Spojených Štátov, ale D'Arnot ho prehovoril, aby šiel s ním, poneváč sa jednalo o vec nemalej dôležitosti, ktorá mohla byť rozlúštená len v Paríži.

Jednou z prvých záležitostí, ktorú D'Arnot vybavil, bola návšteva u vysokého policajného úradníka, ktorú vykonal v sprievode Tarzanovom.

D'Arnot zaviedol tu rozhovor na rozoznávanie ľudských individuí a skoro sa hovorilo o otiskoch prstov, ktoré hraly pri tom značnú rollu. Tarzana veľmi zaujímalo toto thema a preto sa živo zúčastnil rozhovoru. Jedine to nemohol pochopiť, že by otisky prstov mohly mať neakú cenu, poneváč predpokladal, že sa menia práve tak, ako človek, keď rastie. Ale z toho omylu bol vyvedený úradníkom.

»Otisky prstov sa nemenia nikdy,« riekol. »Je síce pravdou, že sa ich rozmery väčšia, úmerne ku vzrastu rúk, ale závity drobných švárikov a ich soskupenie zostáva vždy rovnakým, vynímajúc ovšem prípady, keď by zranením boly na nich spôsobené jazvy. Ale keď by chcel niekto uniknúť zisteniu týmto spôsobom, musel by si odrezať všetkých desať prstov.«

»To je podivuhodné,« zvolal D'Arnot. »To by som skutočne sám rád videl, ako vypadajú otisky mojich vlastných prstov.«

»O tom sa môžete ľahko presvedčiť,« riekol policajný úradník a zazvoniac, požiadal svojho asistenta, aby mu priniesol potrebné predmety k zhotoveniu otiskov prstov.

Muž opustil izbu, ale v nasledujúcom okamihu vrátil sa s malou skriňkou z tvrdého dreva, ktorú postavil na stôl.

»Tak, teraz môžeme zhotoviť otisky vašich prstov v jednej minúte,« riekol policajný úradník, a otvoriac skriňku, vyňal z nej malú tubu*), naplnenú hustou čiernou barvou, sklennú štvorhrannú platňu, gumový valček a niekoľko kúskov tuhého bieleho papieru.

Vytlačiac krupej barvy na sklo, rozotrel ho gumovým valčekom, tak že celá tabulka bola ňou rovnomerne pokrytá.

*) Tuba = rúrka, trubička, v akej bývajú všeliaké pasty a mastičky, na jednom konci s úzulinkým otvorom, ktorý sa uzaviera malinkou šroubičkou.

»A teraz otisknite tu svoje prsty a preneste ich otisky na papier. — Tak! A teraz urobte to isté s ľavou rukou. — Je hotové.«

»Tarzan, poďte sem a otisknite tiež svoje prsty, nech vidíme, ako vypadajú.«

Tarzan poslúchol ochotne, vypytujúc sa úradníka behom tej procedúry na všeliaké veci.

Úradník odpovedal s úsmevom. Bolo znať, že veci rozumie a že o nej rád hovorí.

»Je možno podľa otiskov prstov poznať aj plemeno?« spýtal sa ho Tarzan. »Môžete na príklad rozoznať podľa nich belocha od černocha?«

»Ja myslím, že nie,« odvetil úradník, »ačkoľvek niektorí odborníci tvrdia, že závity na prstoch černochov nie sú tak úplné, ani tak dokonalé, ako u bielych ľudí.«

»A bolo by možno rozoznať prsty opice od prstov človeka?«

»Zaiste. Ponevráč prsty opice budú vykazovať ďaleko jednoduchejšie krivky, než prsty ľudské.«

»Ale kríženec medzi oboma by iste vykazoval charakteristické známky oboch rodičov?« pokračoval Tarzan.

»Áno, ja myslím, že tomu tak musí byť. Ačkoľvek veda nepokročila ešte dosť ďaleko v tomto smere, aby sa to mohlo s určitosťou povedať. Ale to je isté, že sa dosiaľ nikdy nenarodili dvaja ľudia s rovnakými obrazcami línií na prstoch. Je veľmi pochybné, či sa vôbec kedy nájdu na svete dvaja ľudia s rovnakými otiskami prstov.«

»Nevyžaduje srovnávanie otiskov mnoho času?« otázal sa D'Arnot.

»Ak sú otisky zretelné, trvá to len niekoľko okamihov,« odpovedal úradník.

D'Arnot vytiahol z vrecka malú, čiernu knižku a počal v nej prevracať karty.

Tarzan sa podíval naňho prekvapene. Kde vzal D'Arnot túto knižku? Zrazu sa D'Arnot zastavil na strane, na ktorej bolo päť malých škvŕn, a podal knižku policajnému úradníkovi.

»Podobajú sa tieto otisky mojím, alebo pána Tarzanovým? Či sú snáď totožné s nimi?« spýtal sa.

Policajný úradník vytiahol silnú lupu*) a poprezeral všetky tri otisky, robiac si poznámky na kúsku papieru. Tarzan teraz už pochopil, čo bolo príčinou ich návštevy tu. Odpoveď na otázku jeho pôvodu bola v tých niekoľko malých, skoro nezretelných otiskoch.

Chvíľu pozoroval napnute, nahýbajúc sa ku predku nad úradníka. Potom však klesol naraz na stoličku a dal sa do smiechu. D'Arnot pozeral naňho užasle.

»Vy ste zabudnul na to, že mrtvé telo dieťaťa, ktoré tu zanechalo otisky svojich prstov, ležalo dvadsať rokov v kolíske v chatrči svojho otca a že som ho ja tam vídaval po celé roky,« riekol Tarzan trpko.

Policajný úradník pozrel naňho prekvapene.

»Pokračujte len vo svojom srovnávaní, pán kapitáň,« riekol D'Arnot. »My vám už potom povieme, o čo sa jedná, ovšem, ak bude s tým súhlasiť monsieur Tarzan.«

Tarzan prikývnul hlavou.

»Ale vy ste sa iste zbláznil, D'Arnot,« trval na svojom. »Veď sú to otisky prstov dieťaťa, ktoré bolo pohrobené na západnom brehu Afriky.«

»To ja neviem a ani nemôžem vedieť, Tarzan,« odpovedal D'Arnot. »To je možné. Ale ak ste vy nie synom Johna Claytona, tak ako ste vlastne prišiel do tej prekliatej džungle, do ktorej okrem neho nikto iný nevkročil?«

»Vy zabúdate... Kala,« riekol Tarzan.

»Ja neverím ani jej,« odpovedal D'Arnot.

Oba priatelia prešli behom rozhovoru k širokému oknu kancelárie, pozerajúc na boulevard**), na ktorom sa hemžilo plno ľudí, a zabrali sa do svojich myšlienok.

»Trvá to akosi dlho, kým sa dajú otisky prstov porovnať,« pomyslel si D'Arnot a obrátil sa k policajnému úradníkovi. Ku svojmu prekvapeniu zbadal, že kapitáň chvatom listuje v denníku Claytonovom, prečitujúc rýchle jeho obsah. D'Arnot za-

*) Lupa = silne zväčšovacie sklo, aké sa upotrebuje ku zväčšovaniu drobného písma a drobných vecí vôbec.

**) Boulevard, vyslov: bulvár = široká mestská ulica.

kašlal. Kapitáň sa naňho podíval a zdvihol prst k ústam, dávajúc mu znamenie, aby mlčal. D'Arnot sa tedy obrátil zase k oknu.

»Pánovia!« prehovoril v tom policajný úradník.

Oba sa obrátili k nemu.

»Otisky prstov sú veľmi nezretelné. Bude treba, aby sme previedli zovrubnú zkúšku. A z toho dôvodu vás prosím, aby ste ponechali tieto veci tu, až do návratu nášho znalca, pána Desquerca. Bude to o niekoľko dní.«

»My sme si mysleli, že sa to bude môcť rozlúštiť hneď,« riekol D'Arnot. »Monsieur Tarzan odchádza zajtrá do Ameriky.«

»Sľubujem vám, že behom dvoch týždňov bude vec rozhodnutá. Potom môžete pána Tarzana upovedomiť o výsledku telegraficky,« riekol úradník. »Že aký bude, to sa vopred neopovažujem povedať. Je tu akási podobnosť, ale bude lepšie, keď ponecháme rozlúštenie tejto záhady pánu Desquercovi.«

KAPITOLA XXVII.

A ZASE TEN OBOR.

Pred staromódnou rezidenciou v jednom z baltimorských predmestí zastavil automobil. Z neho vystúpil asi štyridsaťročný muž, s výraznými rysami, zaplatil šoférovi a prepustil ho.

O chvíľu potom vstúpil do knihovne, ktorá sa nachádzala v dome.

»Ach... pan Cauler!« zvolal starý profesor, vstávajúc, aby mu poodišiel oproti.

»Dobrý večer, pán profesor,« zvolal muž, podávajúc mu ruku. »Prišiel som, aby som s vami prehovoril.«

»Kto vás sem vpustil?« spýtal sa profesor.

»Esmeralda.«

»Ach, taák! To ona šla sdeliť Jane, že ste tu.«

»Nie, pán profesor. Ja som totiž prišiel, aby som najprv prehovoril s vami.«

»Je mi veľkou cťou,« riekol profesor.

»Pán profesor,« pokračoval Cauler rozvažite, odvažujúc každé svoje slovo. »Ja som prišiel, aby som s vami prehovoril o Jane. Vy znáte moje zámery a dovolil ste mi, aby som sa o ňu uchádzal.«

Profesor Archimedes Q. Porter sa skrčil vo svojej stoličke. Toto thema rozhovoru mu bolo vždy nepríjemným. Prečo... to nemohol sám povedať. Veď Cauler bol pre Janu skvelou partiou.

»Ale čo sa týka Jany,« pokračoval Cauler, »musím sa priznať, že jej naprosto nerozumiem. Chvíľu vraví tak, chvíľu

zase inak. Mám vždy pocit, ako by sa jej uľahčilo, keď sa s ňou lúčim.«

»Pst! Pst!« riekol profesor Porter. »Pst, pán Cauler. Jane je najposlušnejšou dcérou na svete. Urobí všetko, čo budem ja chcieť.«

»Tedy môžem počítať s vašou pomocou,« riekol Cauler so zrejmým uľahčením v hlase.

»Zaiste, pane! Zaiste, pane!« zvolal profesor Porter. »Ako ste len mohol o tom pochybovať?«

»Viete, on je tu mladý Clayton,« nadmietnul Cauler. »Zdržuje sa tu u vás už po celé mesiace. Ja neviem, či Jane dbá oňho, ale on krem titulu zdedí vraj veliké majetky po svojom otcovi a tu by nebolo nič podivného, keby sa Jane doňho zamilovala, iba ak by ...« a Cauler sa zamlčal.

»Ak by ... čo?« otázal sa profesor.

»... ak by ste uznal vhodným, že sa Jane a ja máme spolu sobrať, že máme byť svoji,« riekol Cauler pomalý, ale určite.

»Ja som sa už, pane, zmienil, že by to bolo žiadúcno,« riekol profesor Porter smutne, »ponevráč už nemôžeme tento dom ďalej udržať a žiť tak, ako to jej stav vyžaduje.«

»A čo na to odpovedala?« spýtal sa Cauler.

»Riekla mi, že ešte nepomýšľa na to, aby sa za niekoho vydala,« odpovedal profesor Porter, »a že by sme mohli odísť a žiť na farme v severnom Wisconsine, ktorú jej poručila jej matka. — Viete, ono by sa tam dalo žiť. Farma na to postačuje. Veď jej nájemníci nie len že si tam sami dobre žili, ale posielali každého roku ešte aj Jane akýsi príspevok. Jane chcela ísť počiatkom budúceho týždňa. Pán Philander a Clayton už išli ta, aby všetko prichystali pre nás..«

»Čo? Clayton išiel už ta?« zvolal Cauler nemilo dotknutý. »Prečo ste nepovedali mne? Ja by som bol ta milerád išiel a pripravil pre vás všetko.«

»Jane myslí, že sme vám už beztak mnohým zaviazaní,« riekol profesor Porter.

Cauler chcel odpovedať, ale v tom sa ozvaly vonku kroky a do knihovne vstúpila ... Jane Porterová.

»Ach,... prepáčte!« zvolala, zostanúc stáť na prahu. »Ja som myslela, že ste sám, otče?«

»To som len ja,« riekol Cauler, vstávajúc. »Nebola by ste tak laskavá a nepripojila by ste sa k našej spoločnosti? Hovoríme práve o vás.«

»Ďakujem,« riekla Jane vstupujúc a sadla si na stoličku, ktorú jej Cauler podával. »Ja som chcela povedať otcovi len to, že Tobey prijde zajtrá, aby vzal so sebou knihy do univerzity. Prosím ťa, otče, neber so sebou celú knihovňu do Wisconsina, ako si ju chcel brať do Afriky.«

»Bol Tobey tu?« spýtal sa profesor Porter.

»Áno. Čaká v jedálni. Vymieňa si teraz s Esmeraldou na zadnej pavlači všeliaké náboženské názory.«

»Ja musím s ním hovoriť,« zvolal profesor Porter. »Odpustte mi na okamih, deti!« A starec vybehol z izby.

Sotvá že zmizol za dvermi, obrátil sa Cauler k Jane Porterovej.

»Pozrite, Jane,« riekol smele. »Ako dlho sa povlečú naše záležitosti týmto spôsobom? Vy ste ma síce neodmietla, ale ste mi ani nesľúbila, že pôjdete za mňa. Ja si zamýšľam dnes vykonať povolenie k sňatku, tak aby sme mohli byť zajtrá oddaní, prv, než odídete do Wisconsina.«

Dievča zbledlo, ale jeho hlava zostala hrdo vztýčená.

»Váš otec si to žiada, ako vám je známo,« riekol Cauler.

»Áno, to viem,« zašeptala. — »Ale viete, že si ma vlastne kupujete, pán Cauler, za niekoľko stĺpikov dollárov? Rozhodne to viete a myslím, že bol váš úmysel taký aj vtedy, keď ste otcovi požičal peniaze na tú krkolomnú výpravu, ktorá by bola skončila úspešne, keby nebolo bývalo zvláštnych okolností, ktoré tomu zabránily. Tým ste bol najväčšmi prekvapený. Vy ste bol presvedčený o tom, že tá výprava nemôže mať žiadneho úspechu. Vy ste príliš dobrým obchodníkom, než aby ste požičal peniaze bez záruky fantastovi, ktorý šiel hľadať zlaté poklady. Vy ste špekuloval na česť rodiny Porterovej. Vedel ste, že je to jediný spôsob, aby ste ma donútil, aby som sa za vás vydala, bez toho, aby padlo na vás podozrenie, že ste ma skutočne nútil. Vy ste sa nikdy nezmienil o tej požičke. U iného

človeka by to bolo bývalo známkou ušľachtilej a veľkodušnej povahy. Ale u vás nie je tomu tak. Vy ste v mojich očiach hlboko poklesol. Ja vás znám lepšie, než si vy myslíte. A jestli nebude iného vyhnutia — budem nútená vydať sa za vás, aby som zachránila otcovu česť. Ale v tom prípade vezmite na vedomie, že budem podľa toho aj jednať.«

Medzi tým, čo hovorila, Robert Cauler sa striedave začervenal i zbledol. A keď skončila, vstal a cynický*) sa usmievajúc, riekol:

»Vy mňa prekvapujete, Jane Porterová. Ja som myslel, že sa viete lepšie opanovať a že máte viac hrdosti. Ovšem... vy máte pravdu! Ja vás kupujem, a viem dobre, že to tiež viete, ale ja som myslel, že sa budete pretvarovať, ako by tomu bolo neako inak. Ináč som myslel, že vaša sebaúcta a vaša Porterovská hrdosť budú sa vzpierať i samej domnienke, že by ste bola ženou, ktorú by bolo možno kúpiť. Ale nech je tomu tedy tak, ako vy chcete. Ja som si umienil, že si vás vezmem — a to ostatné ma nezaujíma.«

Dievča sa obrátilo a vyšlo von, nepovediac ani slova.

Jane Porterová nebola oddaná s Robertom Caulerom pred svojím odchodom do Wisconsinu... a keď mu povedala na nádraží chladno »s Bohom«, vstúpila do vlaku s otcom a s Esmeraldou. Ale tým sa Cauler nedal odstrašiť a ešte do kupé zvolal, že ich asi o štrnásť dní navštívi, a odišiel.

Keď došli k cieľu svojej cesty, boli tu očakávaní Claytonom a pánom Philanderom, ktorí prišli v obrovskom, staromódnom kočiari, náležajúcom árendátorovi farmy. A potom rozišli sa rýchle hustými severskými lesami pri farme, na ktorej nebola Jane od svojho detstva.

Obytné stavanie farmy, ktoré stálo na malej výšine, asi sto krokov od árendátorovho domu, bolo behom posledných troch týždňov, čo sa tu Clayton s pánom Philanderom zdržiaval, podrobené dôkladným opravám a zmenám — a tak sošlý, starý dom zmenil sa pomocou malej armády robotníctva, ktorú sem privolali, zase v rozkošné letné sídlo, opatrené všetkým pohodlím.

*) Cynický = nestydatý, zatvrdilý, bezočivý.

»Pán Clayton... čo ste to previedol?« zvolalo dievča, keď videlo tento malý zázrak, počítajúc v duchu úzkostlive summu, ktorú asi stály tieto opravy.

»Pst!« riekol Clayton tíško. »Buďte tak laskavá a nezmieňujte sa o tom pred vaším otcom, lebo bude nešťastným. Ale ja som nemohol zniesť myšlienku, že by sme ho mohli osadiť do tých trosiek a nečistoty, ktorú sme tu s pánom Philandrom našli.«

»Veď vy dobre viete, že vám my to nemôžeme zaplatiť,« zvolalo dievča. »Prečo chcete, aby sme vám boli toľko zaviazaní?«

»Ale veď mi nebudete musieť platiť,« riekol Clayton smutne. »Keby to bolo k vôli vám, iste by som to nebol urobil, lebo viem, že by som si vás tým bol rozhneval. Ale ja som skutočne nemohol zniesť ani pomyslenie na to, že by váš dobrý starý otec mohol žiť v takej púšti. Myslite si, že som to všetko urobil z priateľstva k vášmu otcovi!«

»Dobre, dobre, pán Clayton,« riekla Jane. »Ja vám to môžem veriť preto, že viem, že ste skutočne veľkodušným a šľachetným človekom, ktorý je schopný toho, aby uľahčil môjmu otcovi. Ale priala by som si, aby som sa vám mohla za to odmeniť. Ale to nebude možné.«

»A prečo nie, Jane?«

»Ponevač milujem iného.«

»Caulera?«

»Nie.«

»Ale vy sa predsa vydáte zaňho. On mi to aspoň povedal, než som odišiel z Baltimore.«

Dievča sa zapálilo.

»Ja ho nemilujem,« rieklo hrdo.

»Ja viem. Je to len pre tie peniaze. Však je pravda?«

Jane prisvedčila mlčky.

»Ó — pravda, pravda. Tak som ešte vo väčšej nevýhode, než on,« riekol Clayton trpko. »Ja mám ešte viac peňazí, než on.«

»Ja vás nemilujem, Cecile, ale vážim si vás.«

»Keď sa už mám vydať, nech je to muž, ktorým opovrhujem. Ja budem kliatbou mužovi, ktorému ma predajú, nech je to už ktokoľvek. Vy budete šťastnejší, keď mi zostanete priateľom, ktorého si budem vážiť, ako keby som sa stala vašou ženou proti svojej vôli.«

Clayton nehovoril viac o tejto záležitosti.

Ale keď asi za týždeň po tejto rozmluve zavítal na farmu Cauler, cítil, že by bol schopný aj vraždy.

Uplynul nový týždeň, neutešený pre všetkých obyvateľov farmy v severnom Wisconsine.

Cauler po celý ten čas stále trval na tom, že si Janu musí hneď vziať.

Konečne bolo rozhodnuté, že nasledujúccho dňa odíde Cauler do mesta, aby si vykonal povolenie k sňatku a priviezol kňaza, ktorý mal vykonať obrad.

Keď to bolo oznámené, Clayton chcel hneď opustiť farmu, ale beznádejný a znavený pohľad Jane ho odradil od jeho rozhodnutia. Nemal dosť síl, aby ju opustil.

* * *

Nasledujúceho dňa odišiel Cauler do mesta.

Práve vtedy zbadali obyvatelia mesta podivný mrak, dvíhajúci sa nad lesami.

Bol to lesný požiar, ktorý zúril niekde v diaľke, ale poneváč vietor vial k východu, nebolo sa treba obávať nebezpečia. Preto sa viac o tento podivný zjav nestarali.

Popoludní vyšla si Jane Porterová sama na prechádzku. Nedovolila nikomu, aby ju sprevádzal. Nie ani samému Claytonovi, ktorý sa jej ponuknul. Žiadala si byť sama a jej žiadosti bolo vyhovené.

Profesor Porter a pán Philander zabrali sa po jej odchode do nekonečnej vedeckej rozpravy. Esmeralda driemala v kuchyni a Clayton vyvalil sa na pohovku vo svojej izbe a chytro usnul po bezsennej noci, ktorú prežil pred tým.

V tom čase zjavil sa na východe obrovský mrak dymu, ktorý sa behom krátkeho času povážlive zväčšil. A keď sa

vietor náhle počal blížiť s hroznou rýchlosťou k farme, nikto netušil nebezpečie.

Požiar blížil sa rýchle, až dostihol okraju polí, ktoré obklopovaly farmu profesora Portera, a potom oblukom dospel za ňu a odrezal Caulerovi cestu, po ktorej sa mohol vrátiť z mesta. Rýchly náraz vetru potom spôsobil, že sa požiar šíril i k severu.

Zrazu od severovýchodu objavil sa na ceste čierny automobil, ktorý sa hnal prudko k farme. Pri vchode sa zastavil a z neho vyskočil čiernovlasý, obrovský muž, ktorý vybehol rýchlo po schodoch do stavania.

Bez zaklopania vrazil do izby, kde na pohovke spal Clayton. Obor ostal na okamih stáť zarazený, potom však priskočil ku spiacemu, potriasol ním mocne a skríkol:

»Bože... či ste sa tu všetci zošaleli? Nuž či neviete, že ste so všetkých strán obkľúčení plameňami? Kde je slečna Porterová?«

Clayton vyskočil hore. Nepoznal síce muža, ktorý ním tak hrube potriasol, ale porozumel slovám, ktoré povedal, a jediným skokom bol na verande.

»Bože!« zvolal. A potom vybehnúc na zadnú časť domu, kričal z plného hrdla: »Jane! Jane! Kde ste?«

V nasledujúcom okamihu vyrútili sa z domu profesor Porter, pán Philander i Esmeralda a pripojili sa k obom mužom.

»Kde je slečna Porterová?« opakoval Clayton.

»Ach, — archanjel Gábriel, — pán Clayton... ona si vyšla do lesa na prechádzku,« koktala zdesená Esmeralda.

»A či sa ešte nevrátila?« zvolal Clayton a nedočkajúc sa odpovede, vyrútil sa na dvor. »Kadiaľ išla?«

»Touto cestou,« odpovedala ustrašená černoška, ktorá ho vzdor svojej telnatosti dohonila, ukazujúc na cestu, vedúcu k juhu, odkiaľ sa valila ohnivá stena, nad ktorou sa vznášal strašný, nepreniknutelný mrak hustého dymu.

»Zostaňte tu,« zvolal cudzinec. »Ak ju nezachránim ja, nikto iný ju nezachráni.«

A vrhol sa rovno cez pole k lesu, ktorého čiastka ostala ešte ušetrená. A v nasledujúcom okamihu zmiznul ím s očú.

»Kto to bol?« spýtal sa profesor Porter.

»Ja neviem,« riekol Clayton. »Menoval ma menom a znal patrne aj Jane, lebo sa spytoval na ňu. Ba... menoval aj Esmeraldu.«

»Hm... mne pripadal veľmi známym,« zvolal pán Philander. »A predsa by som sa chcel staviť, že som ho nikdy nevidel vo svojom živote.«

»Pst! Pst!« zvolal profesor Porter. »To je veľmi pozoruhodné. Kto to mohol len byť?«

»To vám nemôžem povedať, pán profesor,« riekol Clayton. »Ale poďme teraz rýchle odtiaľto, lebo budeme sami obkľúčení plameňami.«

Všetci bežali k jeho automobilu.

* * *

Keď sa Jane Porterová vracala z prechádzky, spozorovala, že sa náhle okolo nej zatmelo a potom pocítila zápach horiaceho dreva.

Nebolo pochyby. Niekde vypukol lesný požiar a blížil sa so závratnou rýchlosťou. Jane zrýchlila kroky a pozdejšie aj utekala, prevŕhajúc sa o korene stromov. Ale keď ubehla niekoľko sto krokov, zbadala, že les, ktorý sa nachodil medzi ňou a farmou, je v jednom plameni. Nesnesitelná pálčivosť ju donútila, aby sa dala na západ. Ale i tu počalo horeť. Na šťastie cesta, vedúca k mestu, nebola ďaleko, a Jane, dobehnúc na ňu, dala sa do šialeného behu k mestu, aby zachránila aspoň holý život.

Ale po dvadsiatich minútach úteku videla, že sa proti nej valí nová plamenná stena. Zbývala teraz už len posledná cesta nepreniknutelnými húštinami. Jane to len probovala, ale sa jej to nepodarilo. Bol koniec!

Dievča pokľaklo do prachu cesty a počalo sa v úzkostiach modliť, aby snieslo hrdinskú smrť, ktorá jej hrozila. Ale sotvá vyriekla prvé slová modlitby, začula odkiaľsi hlas, ktorý ju volal:

»Jane! Jane Porterová!«

Bol to cudzí hlas, ale bol silný a zvučný.

»Tu som!« vykríkla. »Tu som, na ceste!«

A potom zazrela vo vetvách stromu postavu, škriabajúcu sa a preskakujúcu so stromu na strom ako veverička.

Závan vetru prihnal veliký mrak dymu, ktorý zahalil všetko dookola. Jane nevidela viac muža, ktorý ju chcel patrne zachrániť, ale zrazu pocítila, ako ju objala svalnatá ruka. Potom ju niekto zdvihol do výšky a ona cítila vánok vetru a semtam škriabnutie vetvou.

Otvorila oči.

Dolu, hlboko pod ňou, temnely sa húštiny, a okolo nej bolo všade plno lístia a ihlíc. Obor, ktorý ju niesol, preskakoval so stromu na strom a Jane sa zdalo, že znova prežíva to, čo už raz prežila, kdesi ďaleko odtiaľto v nepreniknutelnom a neznámom pralese na africkom pobreží.

Ach, keby to bol tak aj ten istý muž, ktorý ju unášal zeleným pralesom! Ale to »nebolo možné«. Ale kto iný na svete mohol byť tak šikovný a silný, ako on? Pozrela pokradomky a rýchle do obličaja svojho ochrancu a dych sa jej zastavil prekvapením.

Bol to skutočne on!

»Môj muž,« zašeptala. — »Nie, to je len blúznenie, ktoré predchádza smrť,« pomyslela si.

Ale nebolo to blúznenie. Musela asi hovoriť nahlas, lebo obličaj muža sa k nej obrátil a vyjasnil sa žiarivým úsmevom.

»Áno, to je on, Jane Porterová. Váš divoký, prírodný muž, ktorý odišiel z džungle, aby vyhľadal tú, ktorá utiekla pred ním,« dodal divoko.

»Ja som neutiekla,« zašeptala. »Ja som len privolila k tomu, aby sme odišli, keď k vôli mne boli už čakali celý týždeň.«

Medzi tým došli na čistinu, ktorá obklopovala farmu. Vietor sa znovu obrátil a tak kráčali k nej jeden popri druhom, bok pri boku.

»Prečo ste sa nevrátil?« spýtala sa ho.

»Ošetroval som D'Arnota. Bol ťažko ranený.«

»Ach, veď som ja to vedela,« zvolala. »Povedali mi, že ste odišiel, aby ste sa pripojil k černochom, že to bol váš kmeň.«

Tarzan sa usmial.

»Ale vy ste ím neverila, Jane?«

»Ale ako vás mám menovať ja?« otázala sa. »Ako sa menujete?«

»Ja som sa menoval »Tarzan z rodu Opíc«, keď ste ma poprvé poznala.«

»Tarzan z rodu Opíc?« zvolala. »A to bolo vaše písmo, na ktoré som odpovedala, keď som odchádzala?«

»Áno. A komu ste myslela, že patrí?«

»Ja neviem. Ale rozhodne som myslela, že vám nie. Veď Tarzan z rodu Opíc vedel písať anglický a vy ste nerozumel ani jedinému slovu zo žiadnej reči.«

Tarzan sa usmial.

»To je dlhá história. Ale bol som to skutočne ja, ktorý som ten dopis písal, bár som nevedel hovoriť. A teraz to D'Arnot ešte zhoršil, naučiac ma miesto angličtiny hovoriť francúzsky. Ale teraz poďte a prisadnite do môjho automobilu,« riekol, ukazujúc na voz, ktorý stál pred farmou. »Musíme dohoniť vášho otca.«

A keď sa automobil rozbehol, riekol:

»A tak, keď ste písala Tarzanovi z rodu Opíc, že milujete iného, snáď ste tým mienila mňa?«

»Snáď,« odpovedala krátko.

»Ale v Baltimore, keď som vás hľadal, mi povedali, že sa budete už skoro vydávať. Že akýsi muž, ktorého meno je Cauler, prišiel sem, aby si vás vzal za ženu. Je to pravda?«

»Áno.«

»A milujete ho?«

»Nie!«

»Milujete mňa?«

Zakryla si obličaj rukama.

»Ja som zasľúbená inému. Ja vám nemôžem odpovedať,« zvolala.

»Vy ste už odpovedala. Ale teraz mi povedzte, prečo sa chcete vydať za niekoho, koho nemilujete?«

»Môj otec je mu dlžen peniaze.«

Tarzan si spomnel na dopis, ktorý kedysi písala Jane svojej kamarátke v chatrči na pobreží západnej Afriky — a meno Roberta Caulera i nesnádze, o ktorých sa zmieňovala, prišly mu na myseľ. Vtedy ím nerozumel, ale teraz mu bolo všetko jasným.

Usmial sa.

»Keby bol váš otec neprišiel o ten poklad, nebola by ste nútená držať slovo?«

»Musela by som ho požiadať, aby ma prepustil zo záväzku.«

»A keby to odoprel?«

»Dala som mu svoje slovo...«

Tarzan chvíľku mlčal. Automobil sa hnal rýchle po nerovnej ceste, poneváč sa oheň blížil zase rýchle s pravej strany a ohrozoval ich. Ale konečne minuli miesto, kde ím hrozilo najväčšie nebezpečie a Tarzan zmiernil rýchlosť vozu.

»A čo, keby som ho o to požiadal ja sám?« spýtal sa.

»Myslím, že by neustúpil na žiadosť cudzieho človeka,« rieklo dievča, »menovite nie, keď by mňa ten človek sám chcel.«

»Terkoz ustúpil,« riekol Tarzan tupo.

Jane Porterová sa striasla a pozrela ustrašene na obrovské telo vedľa seba, poneváč vedela, že tým mieni veleopa, ktorého zabil, chrániac ju.

»Nie sme tu v africkom pralese,« riekla. »Vy nie ste viac divou šeľmou. Teraz ste gentleman a gentleman nevraždí chladnokrevne.«

»Ja som ešte niekedy v srdci divou šeľmou,« riekol Tarzan.

A zase chvíľku mlčali. Konečne Tarzan prehovoril:

»Jane, vydala by ste sa za mňa, keby ste bola slobodnou?«

Neodpovedala hneď, ale on čakal trpezlive.

Dievča medzi tým sbieralo svoje myšlienky.

Čo vedela vlastne o tom podivnom cudzincovi, ktorý sedel teraz vedľa nej? Čo vedel on sám o sebe? Kým bol? Kto boli jeho rodičia? Veď i jeho meno svedčilo o tom, že je záhadného pôvodu. Veď on vlastne nemal ani mena. Mohla by byť šťastnou s týmto divochom z pralesa? Mohla by žiť vo spoločnosti

s manželom, ktorý strávil svoj život na vrcholcoch stromov v pralese, bojujúc a užívajúc radostí s divokými veleopami?

»Vy neodpovedáte,« riekol Tarzan. »Bojíte sa mi snáď ublížiť?«

»Ja neviem, ako vám mám odpovedať,« riekla Jane smutne. »Ja sama neviem, čo vám mám povedať.«

»Vy ma teda nemilujete,« riekol tíško.

»Netážte sa ma na to. Snáď budete šťastnejším bezo mňa. Vy sa nikdy neprispôsobíte k civilizovanej spoločnosti. Civilizácia sa vám stane jednoducho obtížnou a vy budete túžiť po svojom starom živote, po živote, do ktorého sa ja niako nehodím....«

»Ja myslím, že vám rozumiem,« riekol pokojne. »Ja vás nebudem nútiť, lebo budem radšej, keď budete šťastná vy, než aby som bol šťastný ja sám. Ja vidím zretelne, že by ste nemohla byť šťastná... s opičiakom.«

V jeho hlase sa ozval slabý nádych trpkosti.

»Nie, nehovorte tak. Vy mi nerozumiete,« riekla prudko.

Ale prv, než mohol odpovedať, náhla zatáčka cesty priviedla ich do malého údolia. Pred nimi stál Clayton, obklopený spoločnosťou, ktorú vyviezol z farmy, ohroženej plameňami.

KAPITOLA XXVIII.

ZÁVIERKA.

Keď utekajúci videli, že Jane Porterová bola zachránená, utekali k nej s výkrikami úľavy a profesor Porter objal svoju dcéru. Chvíľku si nikto nepovšimnul Tarzana. Clayton si prvý spomnel naňho a obrátil sa k nemu, podávajúc mu ruku:

»Ako vám môžeme poďakovať?« zvolal. »Veď ste nás vy všetkých zachránil. — Ale prepáčte, vy ste ma menoval hneď mojím menom, kdežto ja sa nemôžem na vás rozpamätať, ačkoľvek sa mi zdá, že ste mi oddakiaľ známy. Ja myslím, že sme sa už niekde stretli, ale za úplne iných pomerov.«

Tarzan sa usmial a prijal podávanú mu ruku.

»Máte pravdu, pán Clayton,« riekol francúzsky. »Odpustte mi, že vám neodpovedám anglický. Ja sa angličtine ešte len učím, ale rozumiem už dobre.«

»Ale kto ste vlastne?« otázal sa Clayton, hovoriac teraz francúzsky.

»Tarzan z rodu Opíc.«

Clayton cúvnul späť prekvapením.

»Pre Boha!« zvolal. »Je to možné?«

Profesor Porter a pán Philander, začujúc ich rozhovor, priblížili sa k ním a srdečnými slovami ďakovali svojmu bývalému, ale ím dosiaľ neznámemu priateľovi z džungle, prejavujúc úprimnú radosť, že sa s ním stretli.

Celá spoločnosť uchýlila sa do malého hostinca, ktorý stál neďaleko, a hneď rozpriadol sa okolo stola živý rozhovor. Ale onedlho pán Philander, ktorí sedel blízko obloka, spozoroval nový automobil, ktorý sa rýchle priblížil a zastal pri ích vozoch.

»Bože môj!« zvolal starec znepokojene. »To je pán Cauler. Ja som úfal... eh... to jest... ja som myslel... eh — akí sme šťastní, že nezahynul niekde v plameňoch,« skončil akosi sklesle.

»Pst! Pst! Pán Philander!« riekol profesor Porter. »Ja som vždy pripomínal svojím žiakom, aby počítali do desiatich, prv než začnú hovoriť. Keby som bol vami, pán Philander, počítal by som vždy do tisíc, a potom by som sa zahalil v hrobové mlčanie.«

»Áno, to máte pravdu,« riekol pán Philander. »Ale čo je to za človeka, ktorý vypadá ako farár, ktorého priviezol so sebou?«

Jane Porterová zbledla a Clayton sa nepokojne pohnul na svojej stoličke.

Profesor Porter sosňal rozochvene okuliare, nadýchal na ne a postavil ich zase na nos, zabudnúc ich utrieť.

Esmeralda zamrmlala tiež čosi nevrle.

Len Tarzan nechápal ničoho.

Zrazu vbehol do izby Cauler.

»Vďaka Bohu!« zvolal. »Mal som už obavy, že sa niečo prihodilo, až som zazrel váš automobil, Clayton. Plamene mi odrezali cestu k juhu a ja som sa musel vrátiť do mesta, aby som sa dal znovu na východ. Ale som už myslel, že skutočne nebude viac možno dôjsť ku farme.«

Nik neodpovedal.

Len Tarzan sa díval na Caulera, ako sa díva lvica Sabora na svoju obeť.

Jane Porterová pozerala naňho a významne kašlala.

»Pán Cauler,« riekla konečne. »To je pán Tarzan, náš dávny priateľ.«

Cauler sa obrátil k nemu a podával mu ruku.

Tarzan vstal a uklonil sa mu tak zdvorile, ako ho to D'Arnot naučil, ale ako sa zdalo, nezbadal, že mu Cauler podáva ruku. Ale zdalo sa, že ani Cauler nevidel tohoto nedopatrenia.

»Toto je reverend*), pán Tousley, Jane,« riekol, obracajúc

*) Reverend = farár.

sa k farárovi, ktorý stál za ním. — »Pán Tousley, — slečna Porterová.«

Tousley sa uklonil, a Cauler ho predstavil aj druhej spoločnosti.

»Obrad môže byť vykonaný hneď, Jane,« pokračoval Cauler. »A potom môžeme odísť zpät do Baltimore polnočným vlakom.«

Tarzan konečne pochopil, o čo sa jedná. Podíval sa zvolna na Jane Porterovú, ale nepohnul ani svalom.

Dievča váhalo. V izbe zavládlo mrtvé ticho.

»Nemohli by sme počkať niekoľko dní?« riekla konečne. »Ja som úplne vysilená tým, čo som dnes prežila.«

Cauler cítil nepriateľstvo celej spoločnosti, ktoré viselo vo vzduchu okolo neho, a to ho rozčuľovalo.

»Čakali sme práve tak dlho, ako som zamýšľal čakať,« riekol surovo. »Vy ste mi sľúbila, že sa vydáte za mňa a ja nedám so sebou viac zahrávať. Ja mám už povolenie k sňatku a tu je už aj farár. Poďte, pán Tousley! Svedkov je tu dosť... ba viac, než dosť,« dodal s posmešným a urážlivým prízvukom a schytiac Jane Porterovú pod pazuchu, viedol ju k farárovi.

Ale sotvá urobil prvý krok, mocná ruka schytila ho za rameno železným hmatom. Druhá ruka chytila ho za hrdlo a potom bol zdvihnutý od podlahy strašnou silou. Tarzan triasol ním, ako mačka myšou.

Jane Porterová obrátila sa s úžasom k Tarzanovi.

A keď pozrela na jeho obličaj, zbadala na jeho čele červený pruh — práve taký, aký videla kedysi jednoho dňa v africkej džungli, keď Tarzan bojoval v smrtelnom zápase s Terkozom. Vedela, čo to znamená. Túžba po vražde naplnila srdce divokého muža. S výkrikom hrúzy priskočila k opiemu mužovi.

Ale prv, než sa mohla k nemu dostať, priskočil Clayton k Tarzanovi a snažil sa mu vyrvať Caulera, ktorý už chraptel.

Jediné hodenie strašným ramenom Tarzanovým stačilo a Clayton odletel cez celú izbu.

Vtedy priskočila Jane Porterová a dívajúc sa Tarzanovi rovno do očú, riekla:

»Pusťte ho... k vôli mne!«

Stisk Tarzanovej ruky povolil. Obor sa podíval do krásneho obličaja dievčatinho.

»Ja nechcem, aby zomrel vašou rukou, drahý priateľu,« odpovedala. »Nechcem, aby ste sa stal vrahom.«

Tarzan pustil Caulerovo hrdlo úplne.

»Prepúšťate ju zo záväzku?« spýtal sa hrozivým hlasom. »Len tak môžete zachrániť svoj život.«

Cauler lapajúc vzduch, prikývol.

»A odídete preč... a nebudete ju viac obťažovať?«

Cauler zase prisvedčoval mlčky, majúc rysy v obličaji spotvorené hrúzou pred smrťou, ktorá mu hrozila. Tarzan ho odstrčil od seba a Cauler tackal sa ku dverám. V nasledujúcom okamihu zmizol a s ním aj poľakaný farár, ktorého Cauler priviedol.

Tarzan sa obrátil k Jane Porterovej.

»Mohol by som s vami chvíľku samotný prehovoriť?«

Dievča prisvedčilo a vyšlo von dvermi, vedúcimi na úzku verandu hostinca a tak nepočulo rozhovor, ktorý nasledoval po jej odchode.

»Počkajte!« zvolal profesor Porter, keď chcel Tarzan ísť za ňou. »Kým pôjdete ďalej, musíte mi podať vysvetlenie o udalosti, ktorá sa tu odohrala. Akým právom ste zakročil proti pánu Caulerovi? Ja som mu sľúbil ruku svojej dcéry... a či sa to už niekomu ľúbi, alebo neľúbi, sľub musí byť dodržaný.«

»Ja som zakročil, pán profesor,« odpovedal Tarzan, »poneváč vaša dcéra nemiluje pána Caulera a poneváč nechce byť jeho ženou. A to mne stačí!«

»Vy si neviete ani predstaviť, čo ste tým vykonal,« riekol profesor Porter. »Veď si ju on teraz už nebude chcieť vziať.«

»To veru sotvá!« zvolal Tarzan emfatický*). »A ďalej... vy sa nebudete musieť strachovať, že tým vaša česť utrpí. Lebo profesor Porter môže zaplatiť tomu... Caulerovi, čo mu dlhuje, akonáhle sa dostane domov.«

»Ale, ale,« zvolal profesor Porter. »Ako to myslíte, pane?«

»Váš poklad bol nájdený,« riekol Tarzan.

*) Emfatický = dôrazne, prudko.

»Čo?... čo?... Čo ste to povedal?« zvolal profesor trasľavým hlasom. »Vy ste sa zbláznil! To nemôže byť!«

»A predsa je tomu tak,« odvetil Tarzan. »Lebo ja som to bol, ktorý ho ukradol, neznajúc ovšem ani jeho ceny, ani komu patrí. Ja som videl námorníkov, ako ho zakopávali... a preto som ho ako opica zase vykopal a ukryl práve takým spôsobom na inom mieste. Keď mi ale D'Arnot sdelil, o čo sa vlastne jednalo, a aký mal pre vás význam, vrátil som sa zase preň. A poneváč bol príčinou toľkých nešťastí a zločinov, D'Arnot bol toho náhľadu, že by nebolo radno prevážať ho sem, ako som ja mal pôvodne v úmysle, ale vymenil ho za úverný list. Tu je,« dodal Tarzan a vytiahnúc z vrecka obálku, podal ju užasnutému profesorovi.

»Dvestoštyridsaťjedentisíc (241.000) dollárov!« pokračoval Tarzan. »Poklad je veľmi pečlive odhadnutý znalcami, ale aby ste snáď nemal žiadnych pochybností o správnosti jeho ocenenia, D'Arnot ho kúpil sám a má ho pre vás uschovaný pre prípad, ak by ste nebol spokojný s akreditívom*).«

»Ach, Bože!« riekol profesor Porter. »Sme vám už toľko zaviazaní a teraz ste nám preukázal ešte aj túto neocenitelnú službu. Vy ste mi zachránil česť.«

Clayton, ktorý sa vyšiel podívať za Caulerom, sa teraz vrátil.

»Odpustte,« riekol, »ale ja myslím, že by bolo dobre, aby sme došli do mesta ešte pred večerom a aby sme odišli najbližším vlakom z tunajších lesov. Jeden z tunajších obyvateľov, ktorý šiel tadiaľto, mi totiž sdelil, že sa požiar šíri hrozive k severu.«

Táto zpráva primäla celú spoločnosť, aby vyšla von k automobilom.

Profesor Porter, Jane a Esmeralda vsadli do Claytonovho vozu. Tarzan vzal so sebou pána Philandera.

»Bože môj!« zvolal starý učenec, keď sa Tarzanov automobil rozbehol za Claytonovým. »Kto by si bol pomyslel, že je to možné. Keď som vás posledne videl, bol ste skutočným divým mužom, ktorý liezol po vetvách afrického pralesa, a teraz

*) Akreditív = úverná listina, poukázka na úver.

ma veziete po Wisconsinskej ceste v modernom francúzskom automobile. To je skutočne veľmi pozoruhodné!«

»Áno,« prisvedčil Tarzan a o chvíľku dodal:

»Pamätáte sa, pán Philander, na niektoré podrobnosti pri nájdení a pohrobení kostrí pri tej chatrči na pobreží?«

»Zcela určite, pane, zcela určite,« odvetil pán Philander.

»Pozoroval ste niečo zvláštneho na tých kostrách?«

Pán Philander sa pozorne podíval na Tarzana.

»Prečo sa to spytujete?«

»Lebo to má pre mňa veliký význam,« odvetil Tarzan. »Vaša odpoveď môže rozlúštiť istú záhadu. Ja sám som sa zaoberal po celé dva predošlé mesiace týmto problémom a chcem, aby ste mi odpovedal podľa svojho najlepšieho svedomia. — Boly všetky tie tri kostry, ktoré ste vtedy pochovali, ľudskými kostrami?«

»Nie,« odpovedal pán Philander. »Tá najmenšia, ktorú sme našli v kolíske, bola kostrou mláďaťa veleopa.«

»Ďakujem vám,« riekol Tarzan.

V prednom automobile Jane premýšľala rýchle, čo by mala povedať Tarzanovi. Milovala ho? Nie, teraz to nevedela, keď sa zmenil z lesného poloboha v bezvadného Francúza.

Jane pozrela úkradkom na Claytona.

Či to nebol muž, ktorý jej bol rovný kultúrou? Muž, ktorý mal pevné spoločenské postavenie a mohol chápať jej city a jej potreby?

A čím bol Tarzan proti nemu?

A znovu sa podívala na Claytona.

Bol to veľmi pekný muž a každým pohybom gentleman. Na takého manžela mohla by byť vždy a všade hrdá.

A práve v tom okamihu prehovoril Clayton:

»Vy ste teraz volnou, Jane,« riekol. »Keby ste mi teraz povedala »á n o«, obetoval by som celý život, aby som vás urobil šťastnou. Odpovedajte mi!«

»Áno,« zašeptala.

Toho večera zastihol Tarzan Janu na okamih samotnú v malej čakárni.

»Vy ste teraz slobodnou, Jane,« riekol, »a ja som k vôli vám opustil prales a zmenil som sa v civilizovaného človeka. K vôli vám precestoval som celé dva diely sveta a prešiel po oceánoch, a k vôli vám sa stanem tým, čímkoľvek budete vy chcieť. Ja vás môžem urobiť šťastnou, poneváč vás milujem zo všetkých najviac. Chcete ma za muža?«

Poprvé vo svojom živote uvedomila si Jane hĺbku Tarzanovej lásky. Áno, všetko to, čo vykonal v poslednom čase, bolo z lásky k vôli nej. Jane sa odvrátila od neho a zakryla si rukama obličaj.

Čo to urobila? Preto, že sa obávala, že by sa mohla stať bezmocnou hračkou tohoto obra, spálila za sebou všetky mosty... a z obavy, že by sa mohla dopustiť chyby, dopustila sa chyby ďaleko väčšej.

A potom mu povedala všetko. Povedala mu pravdu, nezatajac pred ním ničoho.

»Čo môžeme teraz robiť?« spýtal sa. »Vy ste pripustila, že ma milujete. Vy viete, že vás ja tiež milujem. Ale poneváč ja ešte neznám úplne spoločenské a mravné zákony spoločnosti, v ktorej žijete, ponechávam vám rozhodnúť o tom, čo by najlepšie poslúžilo k vášmu blahu.«

»Ja mu to nemôžem povedať, milý Tarzan,« odvetila. »Clayton ma miluje a je veľmi dobrý človek. Nemohla by som ani vám, ani nikomu inému pozrieť rovno do očú, keby som zrušila sľub, ktorý som mu dala. Ja ho musím dodržať a vy mi musíte pomôcť niesť toto bremeno, ač sa už od dnešného dňa nesmieme vidieť.«

V tom vstúpila spoločnosť dnu a Tarzan sa obrátil k malému okienku.

Hľadel von, ale nevidel ničoho. Len pred jeho duševným zrakom vynoril sa obraz krásneho dievčaťa, sediaceho na bujnom trávniku uprostred džungle a vedľa neho videl seba. Jedli nádherné lesné ovocie, dívali sa jeden druhému do očú a usmievali sa na seba. Boli šťastní... preto že boli sami.

Tarzan vzdychol. Ale jeho snenie bolo prerušené staničným úradníkom, ktorý sa spytoval, či je tu nie medzi prítomnými pán Tarzan.

»To som ja,« odpovedal obor.

»Je tu kabelogram z Paríža, ktorý bol sem poslaný z Baltimore,« riekol úradník a podal mu lístok.

Tarzan ho otvoril a čítal: »*Otisky prstov dokazujú, že ste Greystokeom. Gratulujem. D'Arnot.*«

Keď Tarzan dočítal, vstúpil Clayton a pokročil k nemu, podávajúc mu ruku.

Bol to človek, ktorý nosil Tarzanov titul a užíval jeho majetky... a tento človek sa mal oženiť so ženou, ktorú Tarzan miloval a ktorá milovala jeho! Jediné jeho slovo bolo by stačilo, aby sa všetko prevrátilo. Tarzan by mu bol mohol odňať titul i majetky, ale... bol by ich odňal aj Jane Porterovej.

»Hej, priateľu!« zvolal Clayton. »Nemal som dosial príležitosti, aby som vám poďakoval za všetko, čo ste pre nás vykonal. Zdá sa, ako by ste bol stále zamestnaný len zachraňovaním životov. Som tomu skutočne veľmi rád, že ste sem prišiel. Musíme sa spolu bližšie soznámiť. Ale ako ste sa vlastne dostal do tej strašnej džungle?«

»Narodil som sa tam,« riekol Tarzan pokojne. »Moja matka bola opica a ako sa samosebou rozumie, nemohla mi mnoho povedať o svojom pôvode. A kto bol mojím otcom, to som sa nikdy nedozvedel.«

Y0-BSE-107